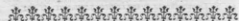

non recedendo intra certum terminum, & tempus, valet huiusmodi pactum, & seruandum est: sicut etiam valet preceptum testatoris iubentis heredi vt ad certum tempus persequeret in societate, Bella. comb. tom. 1. commun. opin. lib. 3. tit. 24. num. 2.

- 6 In gloss. In communione. ibi, item ratione temporis, &c. Vult hæc gloss. quod text. in presenti, fallit ratione temporis triginta annorum, per l. 1. §. ad hæc, de annali except. Sed contrarium opinionem, imò quod licet ei, qui non possidet, præscribitur hæc actio, vt in d. §. ad hæc, tamen si ambo possideant, qui habent rem communem, non possit præscribi quin diuisio peti & fieri debeat, post Bart. & alios tenet Gutier. dist. cap. 58. num. 9. vbi ait non obstat dist. l. 1. §. ad hæc, quia loquitur, & procedit prout ex eius littera & contextura constat, quoties vnus tantum possidet, & alius, qui habet communione non possidet; nam tunc actio illa personis competens illi, qui non possidet, ad petendum dictam diuidietatem, vel partem, quam habet in re communi, bene præscribitur triginta annis, & hoc est quod probat, & dicit d. §. ad hæc, non verò loquitur, nec procedit in pluribus possidentibus rem communem, nam illis non currit præscriptio, quominus quilibet eorum quocunque tempore possit petere diuisionem.

Nota valere conditionem quod vnus ex hæredibus teneatur perpetuò stare in communione cum aliis coheredibus sub pena priuationis suæ portionis, applicandæ aliis coheredibus, licet secus in pacto, ita post Roland. conf. 84. tenet Atim. Tapat. var. sentent. tom. 1. tit. 5. §. 1. cap. 16. in princip.

Communia vtriusque iudicij, tam familia eriscunda, quam communi diuidendo.

TIT. XXXVIII.

EVRIS competitoribus familiare est quedam communia specialibus tractatibus subiicere; sic igitur in hac parte post speciales titulos familiarum eriscunda, & communi diuidendo, datur hic titulus vtrique illi iudicio communis.

Vide Bart. Castr. Bald. Sebast. Naui. item Cuiac. Pac. & Vvesemb. & de materia tit. M. Chaztan. Benedit. Capram tom. 1. commun. opin. lib. 3. tit. 25.

SVMMARIVM.

- 1 Diuisio prædiorum emptionis vicem obtinet, & n. 2.
- 3 Diuisio est quedam alienatio, & permutatio: vtrum autem sit prohibita, prohibita alienatione, & diuisionis perpetua prohibitio, vel ad tempus facta sustineatur remissive, num. 4.

L. Diuisio. I.

Jmp. ANTONINVS A. Marco.

- 1 Diuisio prædiorum emptionis vicem obtinet. Colligunt ex Ordin. Cyn. Barr. Salicet. Bald. Castr. Angel. Fulgos. Sighard. Aloyf. Leo. Sebast. Naui. remissive Casal. in annot. & Ximen. in concord.
- 2 Hanc eandem conclus. ex hoc text. desumunt

Dec. conf. 88. num. 4. Alex. conf. 46. vol. 1. Donel. ad l. 1. num. 21. de rescind. vendit. Tiraq. de retract. lig. §. 1. gloss. 14. num. 77. & de iure maris gloss. §. 5. num. 216. Sarmient. de redditib. eccles. p. 4. cap. 1. num. 4. Gam. Lust. decif. 242. num. 6. Balb. de prescript. p. princip. quest. 61. Cald. Pereira de resfus. employt. cap. 5. numer. 34. & cap. 8. num. 7. Aluar. Valac. conf. 53. num. 4.

Notatur etiam ad hoc quod diuisio est quedam alienatio, & permutatio, vt per Tiraq. de retract. lig. §. 32. gloss. 1. num. 88. Lazarte de decima vendit. & permut. cap. 10. num. 45. Morquech in tract. de diuisione bonorum lib. 1. cap. 2. num. 14. & 37. Vtrum autem 4 diuisio bonorum sit prohibita, alienatione prohibita, & an diuisionis perpetua prohibitio, vel ad tempus sustineatur, late Fufar. in tract. de subititit. q. 707. per tot.

SVMMARIVM.

- 1 Diuisio facta à iudice incompetenti, consensu partium confirmari potest, & num. 2.
- 3 Partes si confirmant sententiam ipso iure nullam, talis confirmatio licet non valider sententiam, tamen inducit obligationem de nouo, vt obferuetur vi pacti, vel contractus.
- 4 Partitiones facta coram iudice improprabili, & omnino incompetenti, possunt annullari, & hac nullitas omni tempore allegatur.
- 4 Nullitas ratione incompetentiæ iudicis impedit executionem trium sententiarum confirmationem, nec tollitur per rescriptum Principis.
- 6 Diuisio bonorum hereditatis vbi petenda sit.
- 7 per Diuisionem rei diuersa transferuntur dominium.
- 8 Sententia, processus, sine actus nullus, factus ab incompetenti iudice, consensu partium conuincendi potest. intellige vt num. 9.

L. Etiam si. II.

Jmp. ALEXANDER A. Euphrate.

Diuisio facta à iudice incompetenti, partium 1 consensu confirmari potest. Colligunt ex Ordin. Doctores citati ad l. 1. num. 1. sup. hoc tit. & post omnes Aloyf. Leo. fol. 71.

Hanc eandem conclus. ex hoc text. desumunt 2 ad plura inferentes Anton. Gom. l. 45. Tauri num. 41. col. 2. vbi ad hoc notat quod si partes confirmant sententiam ipso iure nullam, talis confirmatio licet non valider sententiam, tamen inducit obligationem de nouo, vt obferuetur vi pacti, vel contractus, & subdit quod hic text. in suo casu est singularis in iure, Mozz. de contract. tit. de societate, cap. de naturalib. societatis, num. 16. Alphan. collectan. 440. Mart. de iurisdic. part. 4. casu 150. num. 7. vbi post Bald. in l. si diuersa, num. 3. de transact. dicit quod factum partium in præfenti bene valebat, quia partes ipse processerunt ad facti executionem, ideo concludit non tenere diuisionem tanquam ex sententia, sed quia potest fieri per pactum vt diuisio teneat. Amatis Marchia decif. 18. num. 18.

Cui dandi ius non fuit, &c.] Aduertit Aluar. Valac. in tract. de partition. cap. 39. à princip. quod partitiones factæ coram iudice improprabili, & omnino incompetenti, possunt annullari, & hac nullitas omni tempore allegatur, & quod nullitas ratione incompetentiæ iudicis impedit executionem 4

trium sententiarum conformium, nec tollitur per re-
scriptum Principis. Diuisio autem bonorum hære-
ditatis est petenda coram iudice vbi maior pars hæ-
reditatis sita est; & si petatur a Clerico contra lai-
cum coheredem, est coram iudice laico petenda, &
a contra coram iudice ecclesiastico si coheres laicus
illam contra clericum petat: ita Morquech de diui-
sione bonorum lib. 1. cap. 3. per tot.

Dominium nactus est. Notatur ad hoc quoddam
diuisionem rei diuisæ dominum transfertur, vt per
Rebuff. in l. alienationis verbum, vers. non diuisio, ff.
de verb. signif. Cald. Pereira de resol. emphyt. cap. 7.
num. 7.

In gloss. Non fuit ibi, potius tenuit auctoritate pa-
tri, quam arbitri. Notatur ad hoc quoddam sententia,
processus, siue actus nullus factus ab incompeten-
ti iudice consensu partium potest in vim pacti con-
validari, vt per Deci. in cap. prudentiam, in prin-
cip. numer. 20. de offic. delegat. & in cap. examinata,
numer. 3. de confirm. vili. Felin. in cap. significasti,
col. 3. numer. 7. de foro comp. Cottac. in repet. l. admonen-
di, numer. 47. ff. de iureiur. Hippol. in l. 1. §. 1. numer. 29.
ff. de quasit. Anton. Gomez l. 45. Tauri, numer. 42. col. 2.
Vanti. de nullitat. tit. quibus modis sent. nullit. numer. 18.
Petez l. 1. col. 3. in fine, vers. dubitari tamen solet,
tit. 7. lib. 1. Ordin. pag. 584. Menoch. conf. 1. numer. 260.
Viui. tom. 2. commun. opinio. lib. 7. tit. 8. de sentent.
omm. iudic. numer. 28. Bellacomb. cod. tom. 2. lib. 7.
tit. 14. de re iudic. numer. 89. pag. 264. Surd. decis. 53.
numer. 22. & conf. 398. numer. 26. Morl. in empirio iuris
civilis part. 1. tit. 2. in pralud. numer. 98. Azueu.
conf. 4. numer. 84. Intelligit quando ipsæ partes
habent potestatem disponendi, vt declarant Abb. in
dist. cap. examinata, notab. 2. Vrsil. ad Affili. de-
cis. 117. sub numer. 3. Riminald. ian. conf. 259. numer. 22.
vbi dicit quoddam quando vitium nullitatis non
pendet a consensu partium, & eo casu non potest va-
lere in vim pacti, vel transactionis, refert Marta
dist. casu 150. numer. 9. vbi asserit sic debere intelligi
hanc gloss.

SUMMARIVM.

- 1 per Diuisionem dolo aduersarij lapsus, restitutionem
impetrat aduersus diuisionem si minor sit.
- 2 Diuisio rescindenda tenet enormissima lesione. potest
peti rem reformari in melius, numer. 3. 4. 5.
- 6 Diuisiones an valeant factæ per dolum, qui causam
dedit contractui.
- 7 Diuisio quando fit secundum conventionem par-
tium, requiritur quoddam lesio sit ultra dimidiam.
si per arbitratores, sufficit lesio in sexta parte,
numer. 8.

L. Maioribus. III.

Imp. DIOCLET. & MAXIMIAN.
AA. & CC. Aurelia Septimia.

DOlo aduersarij qui lesus est per diuisionem,
restitutionem aduersus diuisionem si minor sit
impetrat. Colligunt ex Ordin. Doctores citati ad
l. 1. numer. 1. sup. hoc tit. & post omnes Giphani. tom. 1.
pag. 102.

Vide Roder. Xuat. alleg. 21. numer. 3. vbi dicit quoddam
ex enormissima lesione rescindenda venit diuisio.
Cuiac. lib. 13. obferunt. 14. Fachin. controuers. lib. 8.
cap. 3. Pinel. in l. 2. de rescind. vendit. part. 2. cap. 1.
Barbo. Collect. in Cod. Tom. I.

num. 1. vbi per hunc text. ait decisionem dist. 1. 2. ha-
bere locum in diuisione bonorum, Tiraquell. de iure
primog. quest. 17. opin. 1. numer. 97. vbi ait quoddam si intole-
rabilis deceptio ex diuisione infurgat, potest peti rem
in melius reformari, & quest. 60. n. 8. vbi quoddam si di-
uisio sit fraudulenta, potest peti rem aliter diuidi, 4
Aluar. Valasc. in tract. de partit. cap. 39. ex numer. 13. vbi
quoddam partitiones possunt annullari prætèxtu lesio-
nis enormissimæ.

Solet subueniri, &c. Ergo valent diuisiones per
dolum factæ, qui contractui causam dedit, & re-
formari iubentur, cuius contrarium resoluit Morl.
in empirio iuris civilis part. 1. tit. 3. in pralud. numer. 37.
& tit. 9. in pralud. ex numer. 92. qui in primo loco
numer. 40. & in secundo numer. 95. ait non obstat tex-
tum in præfati, quia dolum hic non dedit causam
contractui, sed incidit in contractum, vt sentit &
probat text. iste in vers. quoddam inæqualiter. qui osten-
dit dolum interuenisse inæqualitate diuisionum, non
in faciendæ diuisione: rursus, quia hic non potuit
esse dolum dans causam contractui, quia in persuas-
ione vt fiat diuisio, non potest dari dolum, cum ne-
mo cogatur stare in communione, cum pater, §. dul-
cissimis, ff. de legat. 1.

In gloss. Vel perperam. ibi, cum ultra dimidiam sit
alter deceptus, &c. Notatur ad hoc quoddam quando
diuisio fit secundum conventionem partium, requi-
ritur quoddam lesio sit ultra dimidiam, vt per Hieron.
Cagnol. in l. 2. de rescind. vendit. numer. 59. & Pinel.
ibidem part. 2. cap. 1. numer. 3. Aluar. Valasc. dist.
cap. 39. numer. 9. vbi numer. 10. subdit sufficere lesio-
nem in sexta parte quando diuisio facta est per arbi-
tratores.

SUMMARIVM.

- 1 Res emptæ communi pecunia, aut redacta ex pecu-
nia communi, non est communis, nec inter socios
communicanda, excepta societate omnium bono-
rum, & numer. 2. emptæ per socium etiam om-
nium bonorum, non acquiritur ipsi iure con-
socio, sed agit ad communicandum, numer. 3. em-
ptæ ex pecunia communi nomine alterius tantum,
non est communis, sed eius solius, cuius nomine
empta est, numer. 4. emptæ nomine proprio ex
pecunia aliena, est propria emptoris, non autem
communis cum pecunia domino, numer. 5. à
me quaesita nomine meo ex tua pecunia, mea
efficitur quantum ad speciem ipsam, attamen
reor restituerè pecuniam illam, quia rem emi,
numer. 6. quaesita ex pecunia mea, etiam ma-
la fide possessa, nec est mea, nec mihi resti-
tuenda, numer. 7. quid, si sint quatuor socij om-
nium bonorum, & unus ex eis emat prædia,
& faciat concipi instrumenta pro se tantum,
numer. 8.
- 9 Res emptæ ex alterius pecunia, non efficitur eius, cuius
erat pecunia sed ementi.

L. Sipatruus. IV.

Idem AA. & CC. ad Maximianum.

Res emptæ communi pecunia, aut redacta ex
communi pecunia, non est communis, nec
est inter socios communicanda, excepta societate
omnium bonorum. Colligunt ex Ordin. Doctores
citati ad l. 1. numer. 1. supra hoc tit. post omnes Giphani.
tom. 1. pag. 105.

Xx 3 Hanc

- 2 Hanc eandem conclus. ex hoc text. desumunt Coffer. sing. 112. Alphan. collect. 1000. alijs est. Batt. in l. imp. §. fin. num. 2. post princip. ff. de legat. 2. Palat. in repet. rubric. de donat. inter virum & vxor.
- 3 §. 65. num. 12. vbi quod res empta per socium etiam omnium bonorum non acquiritur ipso iure confusio, sed agit ad communicandum, Tiraq. de retractu lig. §. 32. gloss. 1. num. 17. vbi quod res empta ex pecunia communi, nomine alterius tantum, non est communis, sed eius solius, cuius nomine empta est, Menoch. confil. 121. num. 23.
- 5 vbi quod res nomine proprio empta ex pecunia aliena, est propria emptoris, non autem communis cum pecunia domino, & num. 32. tenet quod res à me quaesita nomine meo ex tua pecunia, mea efficitur quantum ad speciem ipsam, attamen teneor restituere pecuniam illam, qua emi rem, Cald.
- 7 Petira de potest. eligendi cap. 4. num. 13. in fine, vbi quod res quaesita ex pecunia mea, etiam mala fide possessa, nec est mea, nec est mihi restituenda, D. Barbosa. in l. ff. solutio matrim. part. 1. num. 37. prope fin. vbi dicit elegantem decisionem huius textus, & in l. si ab hostibus, §. fin. num. 68. ff. eod. tit. Petez l. 1.
- 8 col. 5. tit. 4. lib. 5. Ordus. pag. 158. vbi ait quod si sunt quatuor socij omnium bonorum, & vnus ex eis emat pradia, & faciat concipi instrumenta pro se tantum, licet illa pradia efficiantur de dominio ementis, tamen iure societatis tenebitur ea communicare.

- 9 Notatur ad hoc quod res empta ex pecunia alterius non efficitur eius, cuius erat pecunia, sed ementis, vt per Anton. Gom. l. 50. Tauri num. 36. in prime. Molin. de primogen. lib. 4. cap. 3. num. 35. Escobar de ratiocin. cap. 14. num. 35. Menoch. de presump. lib. 3. presump. 51. num. 43. Ant. Monach. Lucenfi decision. 25. num. 58. Matienzi l. 8. gloss. 4. tit. 11. lib. 5. nona Recopil. Alexand. Trentacinq. variat. resolution. lib. 3. tit. de empt. & vendit. resolution. 1. num. 1. Marta voto 127. num. 3. Fontanel. de pactis nupt. clausul. 7. gloss. 3. part. 13. n. 27. tom. 2. Rota post tractat. de censib. Ludouici Cenci decif. 149. n. 1.

SVM MARIVM.

- 1 Instrumentorum communium custodia vni ex fratribus per iudicem assignanda.
- 2 Instrumenta communia quod debent esse apud digniorem, vel antiquiorem, remissu.

L. De instrumentis. V.

Idem AA. & CC. Frontino & Gasirioni.

- 1 Instrumentorum communium custodia vni ex fratribus per iudicem assignanda. Colligitur ex Ord. Doctores citati ad l. 1. num. 1. sup. hoc tit.
- 2 De illo quod instrumenta communia debent esse apud digniorem, vel antiquiorem, vide Guid. Papae decif. 289. Arimin. Tapat. variat. sent. tom. 2. tit. 55. cap. 28. §. 1.

L. Si cum patruo. VI.

Idem AA. & CC. Thesidiane & alij.

- 1 Condicio iuramenti appositae in diuisione adimplenda. Colligitur ex Ord. Doctores citati ad l. 1. num. 1. sup. hoc tit.
- 2 Vtrum melioratio, prelegatum, seu diuisio facta

cum iuramento sit irrevocabilis? vide Morquech & ab eo citatos in tract. de diuisione bonorum lib. 3. cap. 6. ex num. 54. cum seqq.

SVM MARIVM.

- 1 ex Contractu diuisionis tenetur quis de euictione, nisi aduersarius sciens res alienas, vel alij obligatos accipiat.
- 2 Diuisio facta extra iudicium inducit actionem de euictione, nisi inter scientes facta sit.
- 3 Emptor sciens rem alienam non agit de euictione.
- 4 Hæredes si inter se diuidunt hereditatem sua voluntate, vel iudicis auctoritate, & postea euincatur ab aliquo hærede res aliqua ex his, quæ ei in sua portione fuerint adiudicate, datur illi actio euictionis contra coheredes pro portionibus suis, vt rem euicam satisfaciunt, & sic de qualibet alia diuisione facta inter socios, num. 5. nisi actum sit inter coheredes vt non teneantur de euictione, n. 6. vel bona fuerint diuisa inter hæredes à testatore, num. 7.
- 8 Euentus scienter rem alienam, potest sibi per stipulationem expressam cauere de dupla ultra restitutionem pretij.

L. Si Fratres. VII.

Idem AA. & CC. Seueriano & Flauiano.

EX contractu diuisionis tenetur quis de euictione, nisi aduersarius sciens res alienas, vel alij obligatos accipiat. Item diuisio facta extra iudicium inducit actionem de euictione, nisi inter scientes facta sit. Colligitur ex Ord. Doctores citati ad l. 1. num. 1. sup. hoc tit. & post omnes Giphani. tom. 1. pag. 206.

De materia huius text. dixi latè in collect. ad cap. si familie 14. sup. familie ercic.

Notatur ad hoc quod emptor rem sciens alienam, non agit de euictione, vt per Tiraq. de retractu lig. §. 12. gloss. 1. num. 7. cum seqq. Cou. lib. 3. var. cap. 17. num. 2. vers. ad eam, Sured. decif. 243. num. 1.

Euictio paribus, &c.] Notatur ad hoc quod si hæredes inter se diuidunt hereditatem sua voluntate, vel iudicis auctoritate, & postea euincatur ab aliquo hærede res aliqua ex his, quæ ei in sua portione fuerint adiudicate, datur illi actio euictionis contra coheredes pro portionibus suis, vt rem euicam satisfaciunt, vt per Gregor. Lop. l. pen. tit. 15. part. 6. Alciat. resp. 138. Roland. conf. 51. num. 5. Caballin. de euiction. §. 4. num. 51. vers. coheres tenetur, Anton. Gom. var. tom. 2. cap. 2. num. 33. vers. fexto inferat, Gail. lib. 2. obseru. 14. num. 6. Peteg. de fideicom. art. 52. num. 54. Viui. tom. 2. commun. opin. lib. 8. tit. 28. de euiction. mon. 10. pag. 328. Ayota de partit. p. 3. q. 9. Sured. conf. 67. num. 7. & conf. 411. num. 26. Manent. decif. 13. num. 1. Aluar. Valasc. de portis. cap. 37. à prime. Morquech de diuisione bonorum lib. 1. cap. 8. num. 3. Fachin. controuerf. lib. 6. cap. 68. Guzman in nouissimo tract. de euiction. q. 33. Cald. Petira de empt. & vendit. cap. 31. num. 9. Et ad quamlibet aliam diuisionem factam inter socios extendi solet hæc resolutio, nam si ex portione vnus aliqua res fuerit euicta, alter socius de euictione respectu suæ portionis tenetur, vt in diuisione, quæ fit inter virum & vxorem soluto matrimonio de lucris acquiritis, secundum Ant. Gom. d. c. 2. m. 3. in fine, Cald. Petira d. cap. 31. n. 10. in fine, Guzman d. q. 33. num. 37. Limita

L. Familix eriscundæ. IX.

Iidem AA. & CC. Demetrio.

Communione non extante diuifio locum etiam non habet. Colligunt ex Ordin. Doctores citati ad l. 1. num. 1. *sup. hoc tit.*

Aduertit communionem poffe effe fine focietate, vt dicit Aluar. Valalc. in *tratt. de partit. cap. 5. n. 21.* dum ait poffe contingere communionem abfque noftro confenfu, vt quia res mihi & alteri eft legata, vel donata, incidimus enim in communionem non noftro confenfu, fed re ipsa, & ideo vocatur ifta focietas incidens, quæ non eft propriè focietas, fed vtrius appellabitur communio.

SYMMARIUM.

1 Verba enunciativa in vilius præiudicium emiffa non difponunt. qualiter probent remiffiue, num. 2. regulariter operari modicum, num. 3.

L. Scriptura. X.

Iidem AA. & CC. Gallicano.

Verba enunciativa in vilius præiudicium emiffa non difponunt. Colligunt ex Ordin. Doctores citati ad l. 1. num. 1. *sup. hoc tit.*

De verbis enunciativis qualiter probent, vide Cardin. Mantic. de *confeft. viliu. volunt. lib. 3. tit. 12.* & de *tacitis & ambig. consent. lib. 2. tit. 9. per tot.* vbi num. 2. in princip. citato hoc text. dicit verba enunciativa regulariter modicum operari.

SYMMARIUM.

- 1 Officium iudicis eft familias non feperare, & feperatas coniungere.
- 2 Separatio inter parentes & filios, valdeque coniunctas personas, permittenda non eft.
- 3 Diuifio debet fieri mandato iudicis.
- 4 Vxor à marito, vel pater à filio, feperandi non funt.
- 5 Servus an poffit venundari ubique locorum, quamvis inde vfus impediatur matrimonij.
- 6 Familiarum pacta pro harum confectione fauorabili confirmatione digna, remiffiue.

L. Poffeffionem. XI.

Imp. CONSTANTINVS A. Cerulo rationalium prouinciarum.

Officium iudicis in diuifione eft familias non feperare, & feperatas coniungere. Colligunt ex Ordin. Doctores citati ad l. 1. num. 1. *suprà hoc tit.*

Vide Conan. comment. iuris ciuilib. lib. 2. cap. 10. num. 5. & lib. 10. cap. 1. num. 5. Anton. Gom. *variarum tom. 2. cap. 2. num. 14.* vbi quod feperatio inter parentes & filios, & valde coniunctas personas, non eft permittenda. Cardof. in *praxi iudicium, verbo diuifio, num. 10.* vbi quod diuifio debet fieri mandato iudicis.

Notatur ad hoc quod non debet vxor à marito, 4 nec pater à filio feperari, vt per Surd. de *aliment.*

Xx 4 tit. 4.

6 Limita tamen fi actum fit inter cohæredes vt non teneantur de euictione, nam licet in aliis contrahibus, in quibus debetur euictio, hoc pacto non obftante venditor teneatur ad refstitutionem pretij, at in diuifione hæreditatis neque ad pretium teneantur, vt per gloff. verbo *pro parte in d. l. fi familia*; Socin. *reg. 4. 7. fallent. 2.* Anton. Gom. d. cap. 2. n. 34. Caballin. d. 5. 4. n. 51. Gail lib. 2. obferu. 139. num. 15. Quefada *queft. 10. m. 6.* Ayora d. 9. 9. num. 19. & 20. Aluar. Valalc. de *partit. cap. 37. n. 7.* Morquech d. cap. 1. n. 4. Cald. Pereira d. cap. 31. n. 11. vbi fublimitat, nifi is, à quo fuit res euicta, fit in bona fide, cæteri verò in mala. Guzman d. *queft. 33. num. 9.*

7 Limita deinde fi à teftatore fuerint bona diuifa inter hæredes, nam tunc non debetur euictio, quia talis diuifio habet vim prælegati, *licet pater, §. euictus, de legat. 2. l. Hispan. 9. tit. 15. part. 6.* Anton. Gom. d. cap. 2. num. 34. Petegri d. art. 52. num. 72. Ayora d. *part. 3. queft. 9. num. 21.* Surd. *conf. 517. num. 25.* Quefada d. *queft. 10. num. 7. verf. 25.* Morquech d. lib. 1. cap. 8. num. 13. Cald. Pereira d. cap. 31. num. 12. Guzman d. *queft. 33. num. 16.* nifi de voluntate teftatoris conftaret voluiffe quoddam æqualitas inter hæredes feruaretur, nam tunc hæres, à quo res fuit euicta, poterit aduersus alios cohæredes de euictione agere, Morquech *diff. lib. 1. cap. 8. num. 15.* Cald. Pereira d. cap. 31. n. 11. Guzman d. *queft. 33. num. 10.* Vel nifi ex euictione rei minueretur filij legitima, nam tunc poterit filius de euictione agere aduersus cohæredes, quamuis à teftatore diuifio facta fit, Anton. Gom. d. cap. 2. n. 33. *verf. quod tamen*, Morquech d. cap. 8. num. 14. Aluar. Valalc. d. *tratt. de partit. cap. 37. num. 5. & 6.* Cald. Pereira d. cap. 31. num. 17. Guzman d. *queft. 33. num. 19.*

8 Notatur etiam hic text. ad hoc quod emens fcien- ter rem alienam, poteft fibi per ftipulationem expreffam & fpecialem cauere de dupla vltra refstitutionem pretij, vt per Caballin. de *euict. §. 3. num. 166.* & §. 5. num. 31. Menoch. *conf. 87. num. 79.* & 86. Bec. *conf. 24. num. 34.* & *conf. 106. num. 23.* Surd. *decif. 108. num. 14.*

SYMMARIUM.

- 1 à Diuifione facta per traditionem, & poffeffionis diffiffionem recedendum non eft.
- 2 à Diuifione an, & quando recedi poffit.

L. Si inter vos. VIII.

Iidem AA. & CC. Nicomacho & alijs.

1 A Diuifione facta per traditionem, & poffeffionis diffiffionem recedendum non eft. Hanc eandem conclufionem ex hoc textu defumunt Doctores citati ad l. 1. n. 1. *suprà hoc tit.*

2 A diuifione facta an & quando poffit recedi vide Aluar. Valalc. in *tratt. de partit. cap. 39.* Morquech de *diuifione bonorum, lib. 1. cap. 11.* Chetian. *tom. 1. commun. opin. lib. 3. tit. 2. §. num. 1. cum fequentib.*

SYMMARIUM.

- 1 Communionem non extante locum non habet diuifio.
- 2 Communio poteft effe fine focietate.

tit. 4. *quest. 15. num. 37.* Vnde inferunt ad decisionem illius questionis, an secus possit venundari ubique locorum, quamvis inde usus matrimonij impediatur, quam late disputat Sanch. *de matrim. lib. 7. disp. 22. a princip.* ubi sex opiniones refert, & eas totidem conclusionibus componit, Hentici. *in summ. lib. 1. 1. de matrim. cap. 10. num. 4. vers. 6. in nota lit. G. Tolet. in instit. Sacerd. lib. 7. cap. 3. num. 3. Rebelle. de obligat. iustit. part. 2. lib. 3. *quest. 3. num. 6. cum sequentib.**

6. *Quis enim ferat, &c.* De familiarum pactis pro harum consecratione favorabili confirmatione digna, vide Anton. Gabr. *commun. tit. de pactis, concl. 1. num. 7. & 8. Hentici. de Rosenth. in tract. de fidei p. 1. cap. 2. concl. 38. Petr. Pech. in tract. de testam. coniug. lib. 4. cap. 44. pag. 425.*

S V M M A R I V M.

1. Dos, vel donatio ante nuptias ad patrem reuerfa, debet esse precipua illius filia, pro qua data fuit, extraneis instituitur.
2. Institutionis tenor ante omnia attendendus est.
3. Declaratur l. ult. *vers. hunc omnimodo, &c. communia* vtriusque induci.
4. Pactum de dote patri restituitur, licet secundum receptam sententiam impediat dotem in filia consolidari, tamen si cum extraneis instituitur, non obstante pacto consolidatur in eius persona.
5. Collatio cessat inter heredes extraneos in testamento institutos, & inter filios & extraneos simul institutos in testamento.

L. Illud æquitatis. XII. & ult.

Imp. IVSTINIANVS A. ad Senatam.

1. **D**Os, vel donatio ante nuptias ad patrem reuerfa, debet esse precipua illius filia, pro qua data fuit, extraneis instituitur. Colligitur ex Ordin. Doctores citati ad l. 1. n. 1. *sup. hoc tit.*

Vide Roder. Xuar. *in repet. l. quoniam in prioribus, in declarat. legis Regni, quest. 4.* ubi intelligit textum *in presenti*, de imperfectione respectu solemnitate circa testamentum requisita, non de imperfectione consensu. Anton. Gom. l. 50. *Tauri, num. 10. prope fin. vers. octavo*, ubi hunc text. dicit singularem & vnicum in suo casu, & notat ad hoc quod sicut dos confertur & computatur a filia succedente patri, vel matri, vel ascendentibus, ita etiam donatio ante nuptias, vel propter nuptias confertur, & computatur a filio.

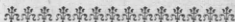
2. *Institutionis tenorem, &c.* Qui ante omnia attendendus, ex traditis per Tiraquellum l. si unquam, *verbo liberis, num. 6.*

3. *Hunc omnimodo precipuum habeat, &c.* Probat hic text. quod si dos filie data ad patrem quacunque ratione fuerit reuerfa, ipsæque postea eandem filiam cum extraneis instituat heredem, habet filia dotem precipuam, & etiam illud, in quo a patre fuit instituta, cui sanè decisioni repugnat, quod pro constanti scriptis Iureconf. *in l. si cum dote, §. si pater, ff. solus maritus.* ubi pater debitor necessarius instituendo filiam videtur animo compendiandi instituisse. Roman. *in d. §. si pater, num. 13. & l. ibid. num. 3.* aiunt Iuriconsulti responsum per hanc l. limitari, quasi non procedat si filia cum extraneis fuerit hæres instituta: quæ tamen resolutio non placet, quia

per eam nimis restringitur generalitas, d. §. si pater, quare Cald. *Petira quest. forens. lib. 1. q. 16. num. 4.* sentit Imperatorem loqui *in presenti text.* quando pater iure dorem exegit, & non videtur procedere in terminis d. §. si pater, cum enim gener semel dotem soluisset, iniquum esset cogi iterum soluere, l. bona fides, *ff. de regul. iur.* æquitas autem in dotibus maxime consideratur, l. iure successum, *ff. de iure dotum.* Clarius respondet D. Baibol. *in d. §. si pater, num. 22. vers. sexto principaliter*, procedere illum §. quando dos patri non fuit tite soluta, ac ob id adhuc tantam debita potest peti per filiam, nam si sit hæres instituta, repellitur a peticione dotis, iuxta regulam eiusdem §. si pater, si verò dos tite sit exacta, & incorporata in patrimonio patris, & dubitatio sit inter cohæredes, qualiter ea dos sit diuidenda, tunc procedit distinctio huius l. vt tanquam patrimonium patris veniat diuidenda inter cohæredes, nisi in duobus casibus, scilicet quando filia instituitur cum fratribus, qui similem donationem ex bonis paternis habuerunt, vel filia instituitur cum extraneis.

Vnde notatur hic text. ad hoc quod licet secundum receptam sententiam pactum de dote patri restitutum impediat dotem in filia consolidari, tamen si cum extraneis instituitur, non obstante pacto consolidatur in eius persona, vt per Alex. *in l. post dorem, num. 29. ff. solus maritus.* Roder. Xuar. *in repet. l. quoniam in prioribus, ampl. 15. m. 5.* Cald. *Petira d. q. 16. num. 4. in fine.*

In gloss. *Omnimodo.* Notatur ad hoc quod inter hæres extraneos in testamento institutos, & inter filios & extraneos simul in testamento institutos cessat collatio, vt per Anton. Gom. l. 29. *Tauri, num. 9. in fine, vers. decimo quinto, & ibidem Castill. n. 10. Aluar. Valasc. de partit. cap. 12. num. 32.* ubi tamen declarat quod licet in isto secundo casu non deat collatio quoad extraneos, dabitur tamen inter filios.

Finium regundorum.

TIT. XXXIX.

EVM dictum sit de rerum communium diuisione, dicitur hic de agrorum confinium distinctione: quoniam diuidere & distinguere sunt affinia. Vocatur iudicium finium regundorum, id est, dirigendum: vel finalis questio, vel finale iurgium, quoniam ad fines agrorum constituendos pertinet. Scripserunt in hac rubr. Cuiac. Pac. & VVesembec.

De materia tituli vide Hieron. de Monte *in speciali tract. de finibus regundis*, Cuiac. lib. 10. *obseru. 2.* Craff. Viui. & alios tom. 1. *commun. opin. lib. 3. tit. 26.* Soar. de Paz *in pract. tom. 3. cap. 1. §. 8.* Atimin. *Tepati v. ar. sent. tom. 2. tit. 5. §. 3.*

S V M M A R I V M.

1. Vendens partem fundi, iuxta pactum venditionis terminas potest apponere.
2. Fines antiqui non inscribuntur in propriis agris venditis, sed in venditione expressi.
3. de Finibus antiquis, & probandis, remissum.

L. Regionem. I.

Imp. DIOCLET. & MAXIMIAN.
AA. & CC. Nicephoro.

- 1 VEndens partem fundi iuxta venditionis pactum terminos adponere potest. Item fines antiqui in propriis agris venditis non inspicuntur, sed in venditione expressi. Colligunt ex Ordin. Cyn. Bart. Salic. Bald. Cast. Angel. Fulgos. Aloy. Leo fol. 71. Sebast. Næui. remissuæ Casal. in annos. & Ximen. in concord.
- 2 De finibus antiquis attendendis, & probandis, vide Hieron. de Monte in tractat. de finibus regundis, cap. 21. Mich. Graff. tom. 1. commun. opin. lib. 3. tit. 26. num. 2. pag. 428.

SVMMARIVM.

- 1 Fines mutari possunt varietate successorum, & dominorum consensu.
- 2 Finium questio quomodo determinanda sit.
- 3 Finium mutatio non presumitur, & ubi olim fuerunt termini, ibi & nunc esse censetur. ab huiusmodi presumptione recedatur per contrarias presumptiones, quibus fines ipsi probari solent, n. 4.

L. Successionum. II.

Idem AA. & CC. Tatiano.

- 1 Varietate successorum, & consensu dominorum fines mutari possunt. Colligunt ex Ordin. Doctores citati ad l. 1. num. 1. sup. hoc tit.
- 2 Vide l. Hispan. fin. tit. 15. part. 5. ubi statuit ut orta questione de confinibus, iudex, si potest, per antiquos limites determinet, alios novos limites heri mandet. & ibi Gregor. Lopez gloss. 8. verbo moxones antiguos, ubi ait, quod standum est finibus antiquis, nisi novi probentur, & quando antiquiores tanto sunt efficaciores. Idem Gregor. Lopez l. fin. gloss. 17. in med. tit. 15. part. 7.
- 3 Notari solet ad hoc quod finium mutatio non presumitur, & ubi olim fuerunt termini, ibi & nunc esse censetur, ut per Hieron. de Monte de finibus regundis, cap. 15. num. 5. & cap. 21. num. 1. Mascard. de probat. concl. 393. num. 8. & concl. 403. num. 7. & concl. 1078. num. 6. Menoch. consil. 147. num. 36. & de presump. lib. 6. presump. 43. per tot. ubi num. 4. advertit ad huiusmodi presumptionem recedi per contrarias presumptiones, & coniecturas, quibus fines ipsi solent probari.

SVMMARIVM.

- 1 Finium regundorum iudicio, & controuersa proprietate, possessione, mensura committitur agrimenfori, ad cuius relationem iudex in causa indicat.
- 2 ad Finium controuersarum mensuram partibus citatis agrimenfori vna absente potest procedere in contumaciam.
- 3 in Finium controuersa possessorum iudicium ante petitorium expediri debet.
- 4 Agrimenfori, & periti rem melius percipientibus litigantibus, quam eis absentibus.

- 5 Reus si neget actorem habere pradium in illo termino, quod actori faciendum, quid si pradiorum diuisio est facienda per agrimenfori, num. 6. 7.
- 6 Dominium & possessio quomodo probari debeat.
- 7 Litum non contestari quando questio est de finibus agri tantum, & non de proprietate.

L. Si quis super. III.

Imp. CONSTANTINVS A. ad Tertullian.
V. P. comitem diæcesos Asiæ.

IN iudicio finium regundorum, & controuersa proprietate, possessione, mensura committitur agrimenfori, ad cuius relationem iudex in causa indicat. Item partibus citatis ad mensuram finium controuersarum agrimenfori vna absente in contumaciam procedere potest. Colligunt ex Ordin. Doctores citati ad l. 1. num. 1. sup. hoc tit.

Vide Hieron. de Monte in tractat. de finibus regundis, cap. 30. num. 1. ubi an possessorum iudicium in finium controuersia ante petitorium expediri debet, & cap. 32. mon. 3. de agrimenforum officio in tali controuersia, Couart. lib. 2. var. cap. 13. num. 5. vers. nona conclusio, ubi tenet per hunc textum posse agrimenfori, & peritos melius rem percipere presentibus litigantibus, quam eis absentibus. Scar. de Paz in pract. tom. 3. cap. 1. §. 8. num. 14. cum seqq. ubi ait quod si reus neget actorem habere pradium in illo termino, actor ante omnia ostendat se pradium habere, & deinde probare intendat mensuram pradiorum, & supradictis probatis iudex mittere debet agrimenfori, qui tenetur facere iuramentum de bene se gendo in illa agrimenfura, quod iuramentum debet esse de credulitate, non vero de assertionis veritatis. Et facta relatione per agrimenfori iudex tunc profert sententiam, qua præcipit mensuram, & declarationem agrimenfori feruari. Cardos in practi iudicam & Aduocat. verbo diuisio, num. 7. ubi dicit quod diuisio pradiorum quando est facienda per 6 agrimenfori, debent partes citari ut tali die, seu hora sint presentes tempore mensurationis, & num. 8. subdit quod agrimenfori visu proprio sunt facturi 7 diuisionem, & terminos ac linites constituere debent.

In gloss. Finiatur. ibi, quia feci seminare terram, & arari, &c. Notatur ad hoc quod dominium & possessio probatur ex eo quod quis fecit terram seminare, arari, coli, & similia, ut per Tiracq. de prescript. §. 1. gloss. 5. Menchac. illustr. controuers. cap. 58. num. 8. ubi num. 10. intelligit, nisi forte cum vnus terram coleret, alius fructus perciperet, nam tunc is potius quam ille possidere videretur, Campege. de testibus, reg. 340. vers. 4. & 6. Paris. consil. 107. num. 19. lib. 1. ubi extendit procedere etiam cum quis manu aliena, suo tamen nomine, coli fecit. Menoch. remed. 3. retinen. num. 563. ubi ex aliis subdit quod si vnus probat se arasse & coluisse, & alter prober se fructus collegisse, vterque dicitur æqualiter probasse possessionem in illo interdicto, & ob id erit deferendum illi, qui melioribus probationibus, & testibus actum suæ possessionis probauit, latè Mascard. de prob. concl. 1182. alias 1187. in nouis per tot. ubi num. 7. resoluit quod si vnus probauit se arasse & seminare, & alius de eodem principio temporis & fine probauit se fructus percipisse, præfertur ille, qui probauit fructuum perceptionem, & secus data inæqualitate temporis. & num. 9. tenet quod cultura agrotum etiam per aliam quis coluerit, probat possessionem, & quod testis

testis dicens se vidisse coli agrum nomine meo, possessionem meam probat.

- 7 In gloss. *Quaestio*. ibi, *quia non erat ibi lis contestata*. Notatur ad hoc quod lis non contestatur quando quaestio est de finibus agri tantum, & non de proprietate, vt per Hieron. de Monte *dict. tractat. cap. 44. num. 2.* Cardof. in *praxi iudicum, verb. lis, num. 17.*

S V M M A R I V M.

- 1 *Lite contestata super finium controuersia, inuadens & occupans finis indebitè punitur.*
- 2 *Fines euellens diuidentes praedia de vicini praedio sine mandato Regis, aut iudicis, perdit ius, si quod habebat in eo, si non habebat, restituit duplicatam.*
- 3 *Occupans post litem contestatam in causa finium regundorum aliquam partem fundi alterius propria auctoritate, & ibi ponens confinia, amittit illam partem, & tantundem de suo tenetur dare aduersario.*
- 4 *Attentorum causa non impedit quominus non procedatur in causa principali.*
- 5 *Vnum Iudicium non suspendit aliud.*
- 6 *qui Terminos corrumpere tentans, & amouere, sed non perficit, minime punitendus.*

L. Si constiterit. IV.

Idem A. ad Bassum P.V.

- 1 *L*ite contestata super finium controuersia inuadens & occupans finis indebitè punitur, non solum in rei restitutione, sed de propriis finibus amissione portionis, quam alij ademit. Colligunt ex Ordine Doctores citati ad l. 1. num. 1. *sup. hoc tit.*
- 2 Vide l. *Hisp. fin. tit. 14. part. 7.* vbi statuitur quod euellens fines praedia diuidentes de vicini praedio sine mandato Regis, aut iudicis, perdit ius, si quod habebat in eo, quod sibi ex mutatione appropriauit, & si ius non habebat, restituit duplicatam, &c. *l. 1. in l. naturaliter, §. nihil commune, num. 130. ff. de acquirend. possess. & in §. quaedam, num. 73. Inst. de actionib. Hieron. de Monte de finibus regund. cap. 34. num. 1. Anton. Gom. *variarum tom. 3. cap. 4. casu 7.**
- 3 *vers. aliquando*, vbi ex hoc textu colligit quod occupans post litem contestatam in causa finium regundorum aliquam partem fundi alterius propria auctoritate, & ibi ponens confinia, amittit illam partem, & tantundem de suo tenetur dare aduersario. Menoch. *de recuper. possess. in pralud. num. 51.* vbi dicit quod per constitutionem l. *si quis in tantum, unde vi*, prouisum est plenius quam constitutione huius l. *de arbitrar. casu 393. num. 19.* Soar. de *praxi iudic. tom. 3. cap. 1. §. 8. num. 11.* Molin. *de iustit. num. 3. disp. 695. num. 10.* vbi subdit quod licet lex illa solum loquatur quando post litem contestatam ante sententiam latam eam partem occupauit, eadem tamen est ratio quando nulla mota lite id propria auctoritate fecit.
- 4 Notatur etiam ad hoc quod attentorum causa non impedit quominus non procedatur in causa principali; vnum enim iudicium non suspendit aliud, vt per Afflict. *Neapol. decisi. 111. num. 2.*
- 6 Notatur etiam ad hoc quod non punitur qui terminos corrumpere, & amouere tentauit, sed non fecit, vt per Bonif. de Vitalin. *in tit. de terminis num. 10.* Hieron. de Monte de finibus regund.

cap. 34. num. 11. Farinac. in *praxi crimin. quaest. 178. num. 15.*

Letia apud affl. Quia tunc publicari dicebatur, secundum Guid. Panciroli in *hunc auro var. leti. cap. 26. vers. Constantinopoli.*

S V M M A R I V M.

- 1 *Exemptio antiqua quinque pedum iudicium finium regundorum non impedit.*
- 2 *Iudicium finium regundorum datur etiam pro re modica, & vili cespite.*
- 3 *inter Agros vicinos olim relinqui debebant quinque pedes a fatione liberi.*
- 4 *Proponitur opinio auctoris. & Guid. Panciroli, num. 5.*
- 6 *Petrus Baylardus quis.*

L. Quinque pedum. X.

Imppp. VALENT. THEOD. & ARCAD.
AAA. Neotherio P.P.

Exemptio antiqua quinque pedum hoc iudicium non impedit. Item etiam pro re modica, & vili cespice datur finium regundorum iudicium. Colligunt ex Ordine Doctores citati ad l. 1. num. 1. *sup. hoc tit.* & post omnes Giphani. *tom. 1. pag. 208. & tom. 7. reper. Ludou. Catus, & Andr. Alciatus.*

De materia & intellectu huius text. vide Aymar. Riuard. *lib. 1. historia ciuilit. fol. 12.* Ccinit. *lib. 25. de honest. disciplin. cap. 4.* Charon. *lib. 3. vers. simili. pag. 163.* Cuiac. *l. 4. ff. de usufr. & lib. 10. obseruat. 2. Petr. Gregor. *synagm. iuris part. 3. lib. 20. cap. 9. num. 6.* vbi dicit quod inter vicinos agros olim relinqui debebant quinque pedes a fatione liberi, siue ad vendendum araturum, siue ad viam vicinalem, siue ad radices arborum, siue ne ramis impendentibus fata laederentur vmbra, & deinde attestatur nullo modo sensui huiusmodi officere text. in *presenti*, copiosius idem Petr. Gregor. *lib. 39. cap. 13. num. 15. cum seq.* vbi sic ait: Neque nos a sententia dimouet l. *quinque pedum, C. finium regund.* cuius verba videntur inhibere praescriptionem omnem. Quinque pedum, inquit, praescriptione sumnota, finalis iurgij, vel locorum libera peragatur intentio. quibus verbis quidam rati sunt ibi post Accurs. olim non potuisse agi pro praescriptione quinque pedum, circa fines agri, hodie contra. Explicant illam l. Cuiacius, Conanus. Agenus. Vrbicus refert legem Manilium, quinque, aut sex pedum latitudinem constituisse pro fine agrotum, quod haec latitudo reseruetur itineri ad culturam, vt ad eam iterum, & ad circum actum aratri, ideo in praescriptibile esse spatium. VVolphgangus Luzzius aliter explicat quatuor pedum interstitium fuisse relictum ad sepeliendos milites, & successores domorum, ibique fuisse cippos, & tumulos militares, probat ex quibusdam vetustis inscriptionibus Capuz inuentis. Mortui namque olim more Graecorum extra oppidum sepeliebantur, & si intrò ferrentur, id honori summo concedebatur, vt notat Cicero, vnde Polybius ait illud fuisse singulare ex oraculo contra morem communem, vt Tarentini intra urbem in parte, quae Solis ortum versus esset, mortuos concederent. Cum Graeci contra obseruarent, imò & Libertinarios, qui eos sepelirent, urbe habitare non sinerent. Exillimarem autem ego l. *quinque pedum**

pedum, et si prescriptionem submoueat, tamen antiquitatem ut admittatur prescriptio, si longius tempus addit, quam viginti annorum; nam Theodosij, Arcadij & Valent. lex est quippe pedum, lex autem finalis eius tit. finium regund. que illam sequitur, & prescriptionem inducit, Iustiniani est, qui 57. Imperator fuit, illi autem 49. ordine imperarunt, &c. Hactenus Petrus Gregor.

Nouè Guid. Pancirol. in thesoro variarum lection. lib. 2. cap. 197. in vers. Ego, ubi sic loquitur. Ego quandoque existimaui hanc l. velle ut libera finium quaestio terminetur, ut veri fines cognoscantur reiecta quinque pedum exceptione; nam etsi quinque pedes circa fines relinquantur, non ideo minus de finibus est cognoscendum, poterat enim alter vicinorum pretendere superfluum esse terminorum inspectionem, quoniam quinque pedes ad eundem, & agendum relinquebantur; nihilominus mandatur ut veri fines noscantur, ne quinque pedes ultra quam par sit quandoque profectantur, sed postea ex sequenti auctoritate sum opinatus intelligendum ut eodem modo & tempore praestabantur quinque pedes, & agrorum limites, cum prius diuinitis temporibus praestarentur, &c.

In gloss. Prescriptio. ibi, sed Petrus Baylardus, &c. Is fuit genere Anglus, à quibusdam Abeldardus, ab aliis Bialdus vocatus, professione peripateticus Philosophus, non autem, ut aliqui opinantur, Iureconsultus ex Parisiensi Academia prodit, adeoque confidentis ingenij fuit, ut ex quavis vel difficillima littera aliquem sanum sensum se exacturum polliceretur, sed dum nimium sibi tribuit in haesim lapsus aliud aeternum praeter Deum inueniri credidit; negavit praeterea filium Dei esse factum hominem, ut hominem liberaret, & Christum spiritum timoris Domini habuisse non credebat, & hominis liberum arbitrium omnino ademit; quare ab Innocent. II. aduersus eum in Galliis coacta Synodo circa annum 1140. de haeresi condemnatus est, sed errore agnito factus Monachus in eremo paucis cum discipulis pie vitam egit. Ita Guid. Pancirol. citat. loco.

S V M M A R I V M.

1. Quaestio finium regundorum 30. annorum spatio finitur, & num. 2.
3. Confinia quomodo probanda, remissine.

L. Cunctis. VI. & vlt.

Impp. ARCAD. HONOR. & THEOD.
AAA. Rufino P.P.

1. Quaestio finium regundorum triginta annorum spatio finitur. Colligunt ex Ordin. Doctores citati ad l. 1. n. 1. supra hoc tit. & post omnes Giphani. tom. 1. pag. 208.
2. Hanc eandem conclusionem ex hoc textu desumunt Balb. de prescript. 4. part. 4. princip. q. 1. a. num. 67. Hieron. de Monte in tract. de finibus regund. cap. 74. per tot. & praecipue num. 7. Menoch. conf. 21. num. 21. Amatis decif. 19. num. 3.
3. Confinia quomodo probentur, late ostendimus in collect. ad cap. cum causam 13. de probat. in Decretalis.

De consortibus eiusdem litis.

TIT. XL.

VPERIORIBVS iudicijs mixtis, familiariz. et circundaz, communi diuidendo, finium regundorum, commune est, ut saepe multi eiusdem litis consortes sint: veluti si haereditas inter haereditem & cohæredes successores diuidatur: hi sunt consortes eiusdem litis. Similiter si agatur de duobus feudis determinandis, & eorum vnus duobus dominis communis sit, hi sunt consortes eiusdem litis. Scripserunt in hanc rubr. Cuiac. Pac. & VVelembec. & de materia Peregr. Iannin. in tract. de citatione reali lib. 3. cap. 8. Arimin. Tepar. var. sent. tom. 1. tit. 190.

S V M M A R I V M.

1. Consortes eiusdem rei si plures, quilibet pro parte sua agere potest.
2. Index non patitur litigantes ad inuicem rationes perpendere, teneturque Procuratorum, Advocatorum, ac parium clamorantem garrulitatem reprimere.

L. Explosis. I.

Impp. IULIANVS A. Secundo P.P.

Inter plures eiusdem rei consortes quilibet pro parte agere potest. Colligunt ex Ordin. Cyn. Bart. Salicet. Battig. Castren. Bald. Angel. Richard. Aloyf. Leo fol. 71. vers. Sebast. Naui. remissive Casali. in annot. & Ximen. in concord.

Ex hoc textu colligitur iudicem non debere pati litigantes ad inuicem rationes perpendere, teneturque Procuratorum, Advocatorum, ac parium clamorantem garrulitatem reprimere, de quo eleganter Bobadil. in sua politica, lib. 3. cap. 14. num. 14.

S V M M A R I V M.

1. pro Consorte absente, facta litis contestatione, actio & defensio licita est, modo satisfactio interueniat, & num. 2.
3. Exceptio utique dilatoria, si oriatz post litem contestatam, admittenda est, & opponi potest.

L. Commune. II. & vlt.

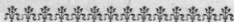
Impp. VALENT. & VALENS AA.
Sallustio. P.P.

Pro consorte absente post litis contestationem actio, & defensio licita est, modo satisfactio interueniat. Colligunt ex Ordin. Doctores citati ad l. 1. n. 1. supra hoc tit.

Hanc eandem conclus. ex hoc text. desumunt 2. l. Hispan. 10. vers. esto misero, tit. 5. part. 7. vbi Gregor. Lopez gloss. 7. quid ante litem contestatam; Felin. in cap. cum Ad. num. 8. vbi Ripa num. 52. cum seqq.

de constitut. Bernard. reg. 136. vbi additio, Socin. reg. 160. Ducen. reg. 132. Cou. lib. 1. var. cap. 6. num. 6. vbi quod ante litem contestatam consors litis pro consorte agere nequit, Padil. in *l. error*, num. 34. col. 3. de iuris & facti ignor. Christoph. de Paz. ad *l. leges* fly. li. 1. 10. num. 12. vbi quod consors litis potest agere sine mandato pro consorte, & quidem ante litem contestationem, attente dicta l. *fly*. 10. quæ sine distinctione loquitur.

- 3 Bald. in *præfenti* autoritate huius text. tenet quod exceptio utcumque dilatoria, si oriatur post litem contestatam, admittenda tunc est, & opponi potest, vt per Marant. de ordine iudic. p. 7. membr. 9. num. 8. Cou. lib. 1. var. cap. 16. num. 13. & *præf. cap. 16*. num. 2. vers. *huius autem*, Rebuff. de except. num. 378. Parentem meum in remiss. ad Ordin. Reg. Lusit. lib. 4. tit. 49. §. 2. num. 8.

De noxalibus actionibus.

TIT. XLI.

SEQUITUR alia actio mixta, id est, noxalis, quatenus enim est ex delicto, est in personam: sed quatenus certæ personæ non coheret, imò caput, id est, possessorem sequitur, in rem esse videtur. Scripserunt ad rub. Cuiac. Pac. & VVesemb.

De materia tit. Bellacomb. tom. 1. commun. opin. lib. 3. tit. 27. Petr. Gregor. *synagm. iuris* p. 3. lib. 38. cap. 11. Decian. *tract. crimin. lib. 1. cap. 15*. Molin. de *lusiis*. tom. 3. tract. 2. disp. 711. Cald. Pereira *quæst. forens. lib. 1. quæst. 7*. per tot. Arimim. Tepar. var. sentent. tom. 2. tit. § 30.

SUMMARIUM.

- 1 ex Furto admissio in seruitute, non tenetur liber factus nisi ex noua contestatione.
- 2 Seruus si deliquit aduersus extraneum, noxa liberum factum sequitur.

L. Si extat. I.

Jmp. ALEXANDER A. Marcello.

- 1 **E**X furto admissio in seruitute non tenetur liber factus nisi ex noua contestatione. Item si servus deliquit aduersus extraneum, noxa liberum factum sequitur. Colligitur ex Ordin. Cyn. Batt. Salicet. Bald. Angel. Castr. Fulgos. Sichard. Aloyf. Leo fol. 72. Sebast. Næui. remissuè Casal. in *annot.* & Ximen. in *concord.*

SUMMARIUM.

- 1 ex Delictis seruorum factis in saltibus, dominis ignorantibus, domini iniuri non conueniuntur, sed seruorum traditione liberantur.
- 2 Statutum disponens super eo, super quo disponit ius commune, interpretatur secundum ius commune.
- 3 Testator videtur se conformare cum dispositione iuris.
- 4 Damnum ne quis indebitè patiat, verba statuti accipiunt interpretationem restrictiuam.

5 Mancipium vbi delictum commississe probetur, tunc dominus per sententiam in eo iudicio ad alterum duorum ipsius optione condemnandus.

L. Si serui. II.

Jmp. GORDIANVS A. Quintiliano & alijs.

EX delictis seruorum in saltibus ignorantibus dominis factis domini iniuri non conueniuntur, sed seruorum traditione liberantur. Colligitur ex Ordin. Doctores citati ad l. 1. n. 1. *suprà hoc tit.*

Allegari solet hic text. ad hoc quod statutum disponens super eo, super quo disponit ius commune, interpretatur secundum ius commune, vt per summar. Iaf. in *reper. l. omnes populi*, num. 60. cum *segg. ff. de iustit. & iure*, & in *l. fin. num. 12*. de iure *emphyt.* Ludou. Gom. in *cap. 1. num. 2*. 16. de *confit. lib. 6*. Tiraq. de *retractu* lig. §. 2. gloss. 9. num. 55. Cott. in *memor. verbo statutum*, pag. 789. Menoch. *conf.* 187. num. 29. cum *segg.* Kirchou. tom. 1. *commun. opin.* lib. 1. tit. 17. de *legib.* num. 225. pag. 231. Surt. de *alimentis*, tit. 1. q. 45. num. 66. & *decis.* 282. num. 24. Gonzal. ad *reg.* 8. *Cancel.* §. 7. *proam.* num. 139. & gloss. 4. num. 135. Aluar. Valasc. *conf.* 66. num. 17. Farin. in *praxi crimin.* p. 1. q. 19. num. 5. Et hinc etiam testator videtur se conformare cum dispositione iuris, de quo Menoch. *conf.* 111. num. 17. Gam. *Lusit. decis.* 16. n. 4. & *decis.* 193. num. 6. Malfard. de *probat. concil.* 1415. num. 2. Gutier. *præf. lib.* 3. q. 70. num. 29. & q. 101. num. 3. & *conf.* 18. num. 7. cum *segg.*

In summar. text. ibi. ne aliquis indebitè damnum patiat, verba statuti accipiunt interpretationem restrictiuam. de quo Tiraq. de *iure primog.* q. 40. n. 88. Roeder. Xuat. in *reper. quomodo in prioribus, super declarat. legis Regni in princ.* n. 3. col. 3. Menoch. *conf.* 5. num. 3. & *conf.* 100. num. 123. & *conf.* 134. num. 13. & *conf.* 87. num. 29. cum *segg.*

Vt aut noxa dedere, &c. Notatur ad hoc quod vbi probatum fuerit mancipium commississe delictum, tunc dominus per sententiam in eo iudicio ad alterum duorum ipsius optione est condemnandus, nempe vt vel mancipium tradat, vel soluat damnum totum, ac penam loco illius, vt per Donell. *comment. iuris civilis lib. 15. cap. 50*. Menoch. de *arbitr.* lib. 1. q. 5. à num. 13. Pichard. ad *princ. Instit. hoc tit.* num. 2. Molin. de *Instit.* tom. 3. tract. 2. disp. 711. num. 3. vbi in fine, subdit quod si sine defensione velit dominus mancipium noxæ dedere, vt liberet se à sumptibus, & à molestiis litis, poterit id efficere. Et ideo sic debere concipere sententiæ verba, asserit Cald. Pereira *quæst. forens. lib. 1. quæst. 7*. num. 2. *Lutium Titium in decem aureos condemnio, aut seruum noxa dedere.*

SUMMARIUM.

- 1 Seruus ob plagij crimen criminaliter accusari potest, dominus vero ignorans delicti ciuiliiter ad exhibitionem serui pro noxa tenetur, & num. 2.

L. Siue seruum. III.

Jmp. DIOCLET. & MAXIMIAN. AA. & CC. Eurycho.

SERUUS ob plagij crimen criminaliter accusari potest, dominus ignorans delicti ciuiliiter ad exhibitionem

bitionem serui pro noxa tenetur. Colligunt ex Ordin. Doctores citati ad l. 1. n. 1. *sup. hoc tit.*

- Vide Molin. de *Iustit.* tom. 3. tract. 1. diff. 711. n. 1. in fine, ubi per hanc text. tenet quod quando criminaliter est agendum ad mortis, aut ad aliam corporalem poenam mancipij, tunc locum habet iudicium cum mancipio ipso, intentarique proinde aduersus ipsum, & non aduersus illius dominum debet, & n. 5. subdit quod si dominus ignoravit mancipij delictum, quando mancipium illud commisit, vel esto illud sciuerit, prohibere tamen delictum non potuit, tunc liberatur mancipium noxae dedendo.

S V M M A R I V M.

1. Seruus rapinā dominus ignorans pro noxa conuenitur, sciens verō, nec prohibens, beneficium serui pro noxa tradendi amittit, & non. 3.
2. Accusatio criminalis ex delicto serui contra dominum non protenditur.

L. Si seruus ignorans. IV.

Idem AA. & CC. Soso.

- EX rapinā serui dominus ignorans pro noxa conuenitur, sciens verō, nec prohibens, beneficium serui pro noxa tradendi amittit. Item criminalis accusatio ex delicto serui contra dominum non protenditur. Colligunt ex Ordin. Doctores citati ad l. 1. n. 1. *sup. hoc tit.*

- Hanc eandem conclus. ex hoc text. desumunt l. 1. *Hispan. fin. tit. 13. part. 7.* ubi statuitur quod dominus non tenetur de maleficio serui absque sui culpa facto, si vetare nequirit, sed si seruus aliquid rapuit, tenetur dominus de eo, quod ad eum peruenit, de alio autem faciat emendam, aut dabit seruum pro noxa. Molin. de *Iust.* tom. 3. tract. 2. diff. 711. n. 5. ubi ait quod si domino iubeate, consensente, aut sciente, nec prohibente, quando prohibere potuit, mancipium commisit delictum, tunc non liberatur dominus, noxae mancipium dedendo, sed tenetur ad damna omnia, & ad poenas omnes pro eo delicto, esto mancipium alienauerit, aut manumiserit post tale delictum commissum, vel mancipium moriatur: seus autem si vel dominus ignorauit mancipij delictum, quando mancipium illud commisit, vel esto illud sciuerit, prohibere tamen delictum non potuit, tunc liberatur mancipium noxae dedendo.

S V M M A R I V M.

1. Iudicium civile cum seruo non consistit, sed cum domino ex eo agendum.
2. Serui delicto dominus civiliter conueniendus, & non. 3.

L. Si sibi. V. & ult.

Idem AA. & CC. Menophilo.

- Civile iudicium cum seruo non consistit, sed cum domino ex eo agendum. Item ex delicto serui dominus civiliter conueniendus. Colligunt ex Ordin. Doctores citati ad l. 1. n. 1. *sup. hoc tit.*

- Hanc eandem conclusionem ex hoc text. desumunt Barbo. Collect. in Cod. Tom. I.

munt l. 1. *Hispan.* 10. tit. 1. part. 7. dum statuit seruum posse ex delicto, ex quo poena apponitur corporalis, accusari, ac a domino defendendum esse, de pecuniaria autem poena nequaquam, quia nihil habet. Molin. de *Iustit.* tom. 3. tract. 2. diff. 711. num. 1. ubi dicit quod quando mancipium delictum aliquod absque domini culpa commisit, ratione cuius agendum est civiliter, saltem ad poenam pecuniariam, ut si furtum commisit, rapuit, damnum dedit, vel aliam iniuriam intulit, ita quod locum habeat conditio aliqua, vel poena pecuniaria, iudicium illud non cum seruo esse intentandum, qui bonis externis caret, unde soluat, ineptusque est, ut aduersus illum eo modo agatur, &c.

Ad exhibendum.

TIT. XLII.

CTIO quoque ad exhibendum mixta dici potest: quia cum in personam sit, tamen possessorem, seu detentorem sequitur; & potissimum propter actiones in rem introducta est. Scripserunt in rubr. Cuiac. Pac. & VVesemb. item Bella-comb. tom. 1. communis opinion. lib. 3. tit. 23. pag. 419.

S V M M A R I V M.

1. Actio ad exhibendum est preparatoria rei vendicationis.
2. Vendicatorum rem ratione dominij, ad illius exhibitionem agere potest.
3. Res mobilis, vel se mouens, si petatur ab actore exhiberi, exhibenda est in iudicio, ut actori pareatur sua probatio.
4. Rem exhiberi iubetur a Preside Prouincie, & ea exhibitā apud alium iudicem principalis causa tractatur.

L. Si dominium. I.

Imp. ALEXANDER A. Crescenti militi.

AD exhibendum actio est preparatoria rei vendicationis. Item vendicatorum rem ratione dominij, ad illius exhibitionem agere potest. Colligunt ex Ordin. Cyn. Bartol. Salicet. Bald. Castr. Angel. Fulgos. Sichard. Aloyf. Leo fol. 71. Sebast. Naui. remissiuē Casal. in annot. & Ximen. in concord.

Vide l. 1. *Hispan.* 16. tit. 2. part. 3. ubi statuitur quod si res mobilis, vel se mouens exhiberi petatur ab actore, exhibenda est in iudicio, ut actori pareatur sua probatio. Dec. in rubr. de indic. num. 2. vers. sed tamen, Cou. lib. 1. var. cap. 4. num. 8. ubi dicit quod Praefes prouinciae iubet hic rem exhiberi, & ea exhibitā apud alium iudicem principalis causa tractatur.

S V M M A R I V M.

1. ab Criminis accusationem persona exhibenda est.
2. Pars exhiberi debet quando testes dicunt quod cognoscerent si viderent.

Y y

L. Si

L. Si criminis. II.

Idem A. Syro.

- 1 **O**B criminis accusationem persona exhibenda est. Colligunt ex Ordin. Doctores citati ad l. 1. num. 1. *supra hoc tit.*
- 2 Vide Bellacomb. tom. 1. commun. opin. lib. 3. tit. 28. num. 1. pag. 429. vbi per hunc text. dicit quod pars exhiberi debet quando testes dicunt quod cognoscerent si viderent.

SVM MARIVM.

- 1 Sententia absolutoria non nocet agenti de nouo ex causa super qua fuit pronuntiatum. non prauidicatur quoniam postea agi ex noua, num. 2. 3.
- 2 Reus si fuerit absolutus, quia rem petitam non possidebat, tenetur ad exhibendum si postea res in eius potestatem redierit, secus si ideo fuerat absolutus, quia actor nullum ius habebat.
- 3 Actor si petens rem aliquam, ideo victus est, quod reus rem ipsam non possideret, si postea reus possidere coeperit, poterit idem actor iterum agere, nec submouebitur actione rei iudicata.

L. Neque ad exhibendum. III.

Idem A. Felicissima.

- 1 Sententia absolutoria non nocet agenti de nouo
- 2 ex causa super qua non fuit pronuntiatum. Item sententia absolutoria quod reus non possidet, minime prauidicatur quin ex noua possit agi. Colligunt ex Ordin. Doctores citati ad l. 1. num. 4. *supra hoc tit.*
- 3 Hanc eandem conclusionem ex hoc text. desumit l. Hispan. 24. tit. 2. part. 3. vbi statuitur quod si reus fuerit absolutus, quia rem petitam non possidebat, tenetur ad exhibendum si postea res in eius potestatem, redierit, secus si ideo fuerat absolutus, quia actor nullum ius habebat. Et per hunc text. notat
- 4 Tiraq. de retractu lig. §. 8. gloss. 7. num. 4. quod si actor petens rem aliquam, ideo victus est, quod reus rem ipsam non possideret, si postea reus possidere coeperit, poterit idem actor iterum agere, nec submouebitur actione rei iudicata.

SVM MARIVM.

- 1 contra non exhibentem Instrumenta iuratur in litem, & num. 4. quid, si probatur, instrumenta fuisse apud aduersarium ab initio litis, num. 3. amplius ut num. 5.
- 2 in Actione ad exhibendum iuramento in litem locum est.
- 3 qui semel Possedit, & hodie possidere praesumitur etiam in re mobili, num. 7.

L. Non ignorabit. IV.

Idem A. Flacilla.

- 1 Contra non exhibentem instrumenta iuratur in litem. Item in actione ad exhibendum iuramento in litem locus est. Colligunt ex Ordin. Doctores citati ad l. 1. num. 1. *supra hoc tit.*

Vide l. Hispan. 19. post princip. tit. 2. part. 3. Menoch. de praesumpt. lib. 6. praef. 64. num. 4. vbi dicit eundem si ille probauit instrumenta fuisse apud aduersarium ab initio litis, cogere eum potest ad exhibendum, quia praesumitur quod adhuc ea instrumenta habeat: addique non repugnare quod dicit gloss. in praesenti, id eo in casu contingisse, quia paulo ante ea instrumenta habebat, respondet enim idem esse etiam quando iam diu possidet, quandoque idem amissione non probata adhuc ea habere & possidere praesumitur, cum haec sint de his, quae custodiri solent. Idem Menoch. de arbit. casu 207. num. 19. vbi quod in actione ad exhibendum contra non exhibentem in litem iuratur. Mancin. in tract. de iuram. p. 2. artic. 8. num. 7. vbi ait quod obligatus ad exhibendum instrumentum, si recusat illud exhibere, asserens non habere, datur contra illum iuramentum in litem, propter praesumptam occultationem, refert Farin. in praxi crimin. quest. 176. num. 46.

Nota decisionem huius text. statuentem iuramentum in litem deferri posse si publicum instrumentum non exhibeatur, extendi ad priuatum scripturam non posse, quia haec instrumentum, seu publicae scripturae appellatione non continetur, ita Iacob. Machelius potrocino 30. num. 3. & 4. Cald. Pereira de test. eligendis cap. 7. num. 17. & de empt. cap. 1. num. 18.

Notari solet hic text. ad hoc quod qui semel possedit, & hodie possidere praesumitur, vt per Mascard. de probat. concl. 1195. alias 1201. per tot. vbi num. 21. per hunc text. tenet procedere etiam in re mobili, 7 plures citati Doctores de Axiom. iuris vsus frequent. axiom. 182. ad num. 1. & commodius tractabo in collect. ad l. siue possidetis, de probat. adde magis in proposito Ioan. Garc. de mobili gloss. 2. §. 1. num. 41. vbi citat gloss. verbo fuisse, in praesenti, & dicit receptam esse a Bart. & reliquis hic.

L. Ad exhibendum. V.

Imp. GORDIANVS Sabiniano militi.

DOlo qui desit possidere, actione ad exhibendum tenetur. Colligunt ex Ordin. Doctores citati ad l. 1. num. 1. *supra hoc tit.*

SVM MARIVM.

- 1 Instrumenta violenter rapiens criminaliter accusari potest, quod ciuilitur, num. 2.

L. Instrumenta. VI.

Imp. PHILIPPVS. A. Palemonidi.

Instrumenta violenter rapiens criminaliter accusari potest. Colligunt ex Ordin. Doctores citati ad l. 1. num. 1. *supra hoc tit.* ex quibus Bald. & Salic. tenent illum ciuilitur ad exhibendum cogi posse.

De suprapientibus instrumenta, & scripturas, ad vide Farinac. & ab eo citatos in praxi criminal. part. 5. quest. 150. num. 154. cum seqq. & cap. 6. q. 158. num. 19.

L. Ex

L. Exhibitionis. VII.

Impp. DIOCLET. & MAXIMIAN.
AA. & CC. Vitalianis.

- R**em deterioreme sua culpa exhibens actione in factum tenetur. Colligunt ex Ordine Doctores citati ad l. 1. num. 1. sup. hoc tit. & post omnes Giphani. tom. 1. pag. 211.
- Vide l. Hifpan. 19. vers. mai si per auentura, tit. 2. part. 3.** vbi statuitur quod si rem, quae petitur exhiberi, possidens deterioratam exhibeat, tunc tenetur vincenti ad eius restitutionem, & deteriorationis estimationem, & ibi Gregor. Lop. gloss. 3. hunc text. citat.

SVMMARIVM.

- 1 ex Pacto appofito per alium in contractu commodati, vel depositi rei meae, acquiritur heredi pacifcentis directa actio ad exhibendum, alij autem quam heredi pacifcentis, utilis actio.
- 2 ex Pacto appofito super re mea, quae debet durare mea, regulariter bene queritur actio tertio, secus quando non debet durare mea.
- 3 Stipulatio vel promissio quando interponitur super re mea, quae debet durare mea, ut si depositi, vel commodati res penes te, hoc pacto, ut restituas tertio, tunc illi tertio queritur utilis actio, & quamvis utilitas contractus ad tertium, non ad stipulatum pertineat, tamen actio & obligatio acquiritur stipulanti, cedenda postea per eum illi, pro quo stipulatus est, non. 4.
- 5 Procurator si stipuletur rem domini, quae in eius dominio promoueat, tunc licet stricto iure actio ipsi domino non competat, tamen ex aequitate ei utilis datur.

L. Si res tuas. VIII.

Iidem AA. & CC. Photino.

- E**X pacto appofito per alium in contractu commodati, vel depositi rei meae, acquiritur heredi pacifcentis directa actio ad exhibendum, alij autem quam heredi pacifcentis, utilis actio. Colligunt ex Ordine Doctores citati ad l. 1. num. 1. supra hoc tit.
- Vide Anton. Gom. l. 40. Tauri, num. 26.** vbi per hunc text. dicit quod regulariter ex pacto appofito super re mea, quae debet durare mea, bene queritur actio tertio, secus quando non debet durare mea, & variatur tom. 2. cap. 11. num. 18. in med. vers.
- 3 quintus casus,** vbi ait quod quando stipulatio, vel promissio interponitur super re mea, quae debet durare mea, ut si depositi, vel commodati res penes te, hoc pacto, ut restituas tertio, tunc illi tertio queritur utilis actio, Surd. decis. 229. num. 14. vbi refert quod quamvis utilitas contractus ad tertium, non ad stipulatum pertineat, tamen actio, & obligatio stipulanti acquiritur, cedenda postea per eum illi, pro quo stipulatus est. Cardin. Mantica. de tacitis & ambig. comment. lib. 1. tit. 24. num. 6. vbi per hunc text. dicit quod si Procurator stipuletur rem domini, quae in eius dominio permaneat, tunc licet stricto iure actio ipsi domino non competat, tamen ex aequitate utilis ei datur.

Barbof. Collect. in Cod. Tom. I.

SVMMARIVM.

- 1 naturaliter Liberatus potest condicere instrumentum debiti.
- 2 Debitor solutione facta agit ad instrumenti exhibitionem.
- 3 Rei restitutionem volens petere, potest agere tam ad exhibendum, quam rei vindicationem eodem libello, amba tamen actiones regulariter coniunguntur, num. 4.

L Si ex quocunque. IX. & vlt.

Iidem AA. & CC. Faustino.

Naturaliter liberatus potest condicere instrumentum debiti. Item debitor solutione facta agit ad instrumenti exhibitionem. Colligunt ex Ordine Doctores citati ad l. 1. num. 1. supra hoc tit.

In gloss. Reddi, fin. ibi, agit ad exhibendum, & rei vindicationem, &c. Notatur ad hoc quod volens petere restitutionem rei, potest agere tam ad exhibendum, quam rei vindicationem eodem libello, vt per Gregor. Lop. l. 16. in gloss. 3. verbo ciertamente, tit. 2. part. 3. vbi tamen dicit quod regulariter possunt ambae actiones coniungi, licet super prima actione, scilicet ad exhibendum primò sit procedendum, nisi res, quae petitur exhiberi, sit coniuncta vel inclusa alij rei, vel quando ipsa actio ad exhibendum inducetur restitutionem rei, nam tunc non posse simul proponi asserit.

De religiosis, & sumptibus funerum,
& alea lusu, & aleatoribus.

TIT. XLIII.

VT ex alea lusu aliae actiones adimuntur, aliae tribuuntur, ita etiam ex funeratione mortui, qua locus religiosus fit, denegari loci vindicationem, & dari actionem personalem ad funeris impensam repetendam, tractatur hoc titulo. Scripserunt in rubr. Cuiac. Pac. & VVesemb. item Viui. Belacomb. & alij tom. 1. commun. opin. lib. 3. tit. 29. Arimin. Tapat. var. sentent. tom. 1. tit. 31. de funeralibus, & sumptibus eorum. Spin. in speculo testam. gloss. 2. princip. ex num. 46. cum segg. Ioan. Garc. in tract. de expensis, c. 8. de expensis & sumptibus funerum.

De Iudo, alea lusu, & aleatoribus, vide Ioan. Bapt. Caccialup. in speciali tract. de Iudo, tom. 7. tract. Doct. fol. 155. Paridem de Puteo in simili tract. eodem tom. 7. fol. 151. Stephan. Costa ibidem fol. 161. & post omnes Ioannem de Salas Ordine Reg. Lusitan. lib. 5. tit. 82. & apud Hispanos l. 6. tit. 14. part. 7. & l. 8. & 9. tit. 7. lib. 8. noua Recop. Alciar. lib. 8. parerg. cap. 16. Cepol. cautel. 55. Clar. in practica, verbo ludus, Bernard. & Salzed. in pract. cap. 70. Corrad. in pract. tit. de Iusorib. Ioan. Vela in tract. de penis delictor. cap. 22. Auiles ad cap. 29. Pratorum, verbo iugos, Cou. in reg. peccatum, p. 2. §. 4. num. 5. cum segg. Auendam, de exequend. mandatis, p. 2. c. 9. Perez l. 37. in addit. tit. 19. lib. 8. Ordine. pag. 885. Petr. Gregor. syntag. iuris p. 5. lib. 30. cap. 2. Azcued. l. 2. n. 68. & 90. & l. 8. tit. 7. lib. 8. noua Recop. Menoch. de arbit. casu 399. Malcard. de probat. concl. 995. Gutier. de iuram. conformat.

Y y 2 p. 1.

part. 1. cap. 53. Amatis Provincia Marchia decif. 137. Atimin. Tapat. var. sentent. tom. 2. tit. 539. Hentig. in sum. lib. 8. cap. 56. Fr. Eniman. quest. Regul. tom. 2. quest. 37. art. 1. Motl. in empirio iuris civilis, tom. 3. tit. 7. de aletorib. Cardof. in praxi iudicum, verbo latus, Pradil. in sum. legum penal. part. 1. cap. 35. Guid. Pancirol. in thesauro variarum lectionum, lib. 1. cap. 48. Farin. in praxi crimin. part. 3. quest. 109. per tot. Molin. de Iustit. tom. 3. tract. 2. disp. 510. Paul. Comitol. respons. moral. lib. 3. quest. 7. num. 3. & quest. 8. cum duabus segg. Rebell. de obligat. iustit. part. 2. lib. 12. de contractu ludi, Sayr. in clavi Regia, lib. 11. cap. 13. Less. de Iustit. tom. 1. lib. 4. cap. 4. dub. 13. Valer. Reginald. in praxi fori penitent. lib. 10. num. 384. cum segg. Iacob. de Grassia tom. 1. consil. lib. 3. tit. de voto, conf. 3.

S V M M A R I V M.

- 1 Corpus humanum sepultum in vno loco, potest transferri in alium iusta subsistente causa, & interveniente superioris consensu, & num. 2.
- 3 Referuntur opiniones aliquarum.

L. Si vi fluminis. I.

Imp. ANTONINVS A. Dorita.

- 1 Corpus humanum sepultum in vno loco potest in alium transferri subsistente iusta causa, & interveniente superioris consensu. Colligunt ex Ordin. Cyn. Bart. Salicet. Bald. Castr. Angel. Fulgof. Richard. Aloyf. Leo fol. 71. Sebastian. Næui. remiffiue Casal. in annot. & Ximen. in concord.
- 2 Hanc eandem conclusionem ex hoc text. defumunt l. Hispan. 11. tit. 13. part. 1. ubi gloss. 2. Molin. de primog. lib. 1. cap. 24. num. 36. Sanchez in praxi Decalogi, tom. 1. lib. 2. cap. 43. num. 25. Et hinc Paul. de Castro in presenti, tenet quod si testator iussit hæredibus suis vt postquam corpus suum sepulture traditum esset, tunc à tempore illius funeris vsque ad vnum annum corpus suum transferrent, & reportarent in patriam suam, talis testatoris dispositio non est necesse quod obferuatur, quia cadaver semel sepultum non potest aliud transferri, nisi de licentia, & permissione Principis, & ea quæ pendunt à solius Principis voluntate, reputantur impossibilia, & hæredes non obligant, ex text. in l. apud Lusitanum, §. constat, ff. de legat. 1. Sed contrarium sustinent. Menchac. de success. creat. tom. 1. lib. 1. §. 7. mon. 10. Spin. in speculo testam. gloss. 2. princip. num. 8. quia quæ pendunt à voluntate Principis, si solita sunt concedi, non reputantur impossibilia, nec teiiciantur de testamento, sed implenda sunt per hæredes, vnde cum corpus fœd sepultum, præsertim cum custodie causa humatum sit, atque depositum, solitus sit Princeps permittere vt aliud transferatur sepeliendum, superest vt id & testator possit præcipere, & hæredes teneantur parere, & ita obferuæ consuetudo.

S V M M A R I V M.

- 1 Locus in quo sepelitur corpus humanum domini voluntate sit religiosus, & ex commercio hominum recedit, & mon. 2. hodie secus de iure Canonico, num. 3.

L. Inuito. II.

Idem A. Hilariano.

Locus in quo sepelitur corpus humanum domini voluntate sit religiosus, & ex commercio hominum recedit. Colligunt ex Ordin. Doctores citati ad l. 1. num. 1. *supr. hoc tit.*

Hanc eandem conclusionem ex hoc text. defumunt Matth. Matthesil. sing. 75. Molin. de primog. lib. 1. cap. 24. num. 38. Atimin. Tapat. variarum sentent. tom. 1. tit. 31. cap. 6. Gonzal. ad reg. 7. Cancellar. gloss. 5. num. 38. & 39. qui omnes aduertunt hodie de iure Canonico, quod est obferuandum, secus esse, cum nullus locus nisi præuia Episcopi licentia religiosus efficiatur, cap. ad hac, de relig. domib. vbi diximus.

S V M M A R I V M.

- 1 Legatarius non prohibetur cum legato simul petere funeris expensas pro testatore expositas, & num. 2.
- 3 Expensa funeris quæ.
- 4 Expensa funeris & infirmitatis æquiparantur.
- 5 Expensarum funeris appellatione veniunt medicina.

L. Legatum à defuncto. III.

Imp. ALEXANDER A. Rimo.

Legatarius non prohibetur cum legato simul petere funeris expensas pro testatore expositas. Colligunt ex Ordin. Doctores citati ad l. 1. num. 1. *supr. hoc tit.*

Hanc eandem conclusionem ex hoc text. defumunt Cardof. in praxi iudicum & Advocator. verbo legatum, num. 38.

Et quod in sumis, &c.] Quæ autem dicantur funeris expensæ, vide Anton. Gom. l. 30. Tauri, mon. 2. Tell. num. 3. Valasc. gloss. unica, num. 7. Cou. in cap. Raynaldus, §. 3. de testam. Sim. de Præcis de interpret. vltim. volunt. lib. 3. dubit. 5. interpret. 3. solut. 4. Sebast. Medices in tract. de sepulture, p. 2. §. 5. mon. 18. Axened. l. 13. à princip. tit. 6. lib. 5. nouæ Recop. Sured. de cis. 255. mon. 29. Gutier. in l. nemo potest, mon. 9. cum segg. ff. de legat. 1. & prælit. lib. 2. §. 72. Garc. Mastrill. Siue decif. 10. num. 11. Molin. de Iustit. tract. 2. disp. 255. Ioan. Garc. de expensis, cap. 8. mon. 15. cum segg. Spin. in speculo testam. gloss. 2. princip. n. 49. cum segg. Atimin. Tapat. var. sentent. tom. 1. tit. 31. cap. 2. Aluar. Valasc. de partition. cap. 19. num. 46. cum segg. qui attento iure communi magis communiter resoluunt expensas funeris propriæ illas dici, quæ ad humanum corpus defuncti requiruntur. Apud Hispanos extat circa hoc particularis dispositio l. 30. Tauri, ibi, la era, Missas, y gastos dell. enarramiento se faquen con las otras mandas graciosas del quinto de la hacienda del testador, y no del cuerpo de la hacienda a vn que el testador mande el contrario, & ita solum respicit ad necessaria ad corpus Christianè humanum, dummodo intra quintum. Apud Lusitanos nulla lex habetur, quæ disponat in hac materia, tamen in illo Regno de consuetudine generali non solum veniunt illa, quæ pertinent ad funerandum corpus, scilicet habitus, quo involuitur cadaver, & locus in quo defunctus humetur, sarcophagi vestura cadaveris, & quicquid corporis

corporis causa antequam sepeliatur necessarid con-
fessatur, & ad deferendum corpus ad sepulturam,
sed etiam elemosynæ Missarum, & orationum,
quæ dicuntur eo die, quo corpus sepeliretur, &
quæ dantur pro sacrificiis Missarum, & confrater-
nitatibus, Clericis, & Monachis ferentibus, & comi-
tantis corpus, quod defertur, & quod datur pro
ceretis illuminantibus eadem die, & ita tam quæ per-
tinent ad corpus humandum, quàm quæ ad animæ
subsidiu illa die. Vnde vestes lugubres non dici
funeris expensas, resoluunt Gregor. Lopez l. 12.
gloss. tit. 13. part. 1. Gam. Lusitan. decis. 308. num. 5.
Molin. dict. disputat. 235. vers. consensu, Surd. dict.
decis. 255. num. 28. ubi intelligit, nisi detur consue-
tudo in contrarium, Perez de Lara de capellan. &
annivers. lib. 1. cap. 25. num. 24. Aluar. Valasc. d. cap. 19.
num. 53.

- 4 Vel morbum.] Ergo expensæ funeris, & infir-
mitatis equiparantur, vt per Rebuff. tom. 1. ad le-
ges Gallie, tractat. de sentent. provision. in prafat.
num. 95. & ideo appellatione funeris expensarum
veniunt medicinar, vt per addition. ad Anton. Gom.
l. 30. Tauri, num. 11. Roder. Xuar. alleg. 7. num. 17. Surd.
d. decis. 225. num. 25.

SVM MARIVM.

- 1 Sepulchrum vt monumentum nemo iure domini ven-
dicat.
- 2 Sepulchra familiarum vt individua ad omnes
heredes pertinent, nec per diuisionem vni acce-
dunt.
- 3 Locus prophanus iuxta religiosum non fit reli-
gius.
- 4 Monumentum & sepulchrum differunt.
- 5 Sepulchrorum ius in nullius bonis atque extra homi-
num commercium est.

L. Si sepulchrum. IV.

Idem A. Luciano.

- 2 Sepulchrum vt monumentum nemo iure domi-
ni vendicat. Sepulchra familiarum vt indivi-
dua ad omnes heredes pertinent, nec per diuisionem
vni accedunt. Locus prophanus iuxta reli-
giusum non fit religiosus. Colligunt ex Ordin. Do-
ctores citati ad l. 1. n. 1. supra hoc tit.
- 4 Si sepulchrum monumenti appellatione significat.]
Diuerfa enim sunt monumentum & sepulchrum,
nam monumentum dicitur quandiu in eo corpus
non infertur, postquam autem illud illatum est,
monumentum esse desinit, & sepulchrum factum
est. ita Ioan. Garc. in tract. de expensis, cap. 8. num. 4.
post princ. vbi ex quibus.
- 5 Scire debes iure domini, &c.] Notatur ad hoc
quod ius sepulchrorum in nullius bonis, atque ex-
tra hominum commercium est, nec potest ab ali-
quo acquiri, nec possideri, vt per Molin. de primog.
lib. 1. cap. 24. sub num. 36.

SVM MARIVM.

- 1 Voluntas defuncti obseruanda, & illæsa conscientia
non violanda.
- 2 ad Monumentum construendum ex ordinatione de-
functi coguntur heredes per iudicis officium.
Barbol. Collect. in Cod. Tom. I.

L. Militis voluntate. V.

Idem A. Cassio militi.

Voluntas defuncti obseruanda, & illæsa con-
scientia non violatur. Ad construendum ex
ordinatione defuncti monumentum coguntur he-
redes per iudicis officium. Colligunt ex Ordin. Do-
ctores citati ad l. 1. n. 1. supra hoc tit.

SVM MARIVM.

- 1 Scriptura, quæ sunt in lapide monumenti, non in-
ducunt fidem omnimodam.
- 2 in Monumento hereditario liberi heredes non insti-
tuiti absque longi temporis præscriptione ius sepe-
liendi non habent.
- 3 Scripta in monumentis & lapidibus, quando dicantur
facere plenam probationem.

L. Monumentorum. VI.

Idem A. Primitino & alijs.

Scripturæ, quæ sunt in lapide monumenti, om-
nimodam non inducunt fidem. In monumento
hereditario liberi heredes non instituti absque
longi temporis præscriptione ius sepeliendi non
habent. Colligunt ex Ordin. Doctores citati ad l. 1.
num. 1. supra hoc tit.

Scripta in monumentis & lapidibus quando ple-
nam probationem facere dicantur, vide Hieron.
de Monte de sinibus regendis, cap. 65. num. 4. Kir-
chou. tom. 1. commun. opinio, lib. 4. tit. 9. de pro-
bation. num. 188. pag. 498. Ioseph. Ludouic. tom. 3.
de libris mercator. conclus. vnic. ampl. 32. num. 511.
Menoch. de præsumpt. lib. 2. præf. 59. per tot. met-
ipsum in collect. ad cap. cum causam, de probat. ex
num. 6.

SVM MARIVM.

- 1 Edificare quilibet potest pro libito, modò non ad-
uersetur prohibitioni, & num. 3.
- 2 Sepulchrum ornare non est illicitum.

L. Statuas. VII.

Imp. Gordianvs A. Claudio.

Edificare pro libito, modò probationi non
aduersetur, quilibet potest. Item ornate se-
pulchrum non est illicitum. Colligunt ex Ordin. Do-
ctores citati ad l. 1. num. 1. supra hoc tit.

Hanc eandem conclusionem quoad primam
eius partem tenent Cardof. in praxi iudicum, &
Aduocat. verbo edificare, mon. 1. & 2. ubi in fine huius
text. meminit, Brunor. à Sole in locis communib. ver-
bo facere l. 3.

SVM MARIVM.

- 1 Familia appellatione non continentur cognati iuncti
per lineam farnineam.
- 2 Sepulchrum familie non transit ad cognatos ex line-
a farninea, nisi herediti institutio huius tale ius con-
ferat.

Y y 3 3 Fami

3 Familia appellatione qui continentur, remissive.

L. Ius familiarum. VIII.

Imp. PHILIPPVS A. Iulia.

1 Familia appellatione non continentur cognati
2 iuncti per lineam femineam. Item sepulchrum
familie non transit ad cognatos ex linea feminea
nisi heredis institutio ius tale hisce conferat. Colligunt
ex Ordin. Doctores citati ad l. 1. num. 1. supra
hoc tit.

3 Familie appellatione qui continentur, dixi late
in tractat. de appellat. vrborum versusque iuris
significat appell. 94. per tot.

De sepulchris familiaribus, & hereditariis, dicam
commodius infra in collect. ad l. ius sepulchri 13. hoc
cod. tit.

SVMMARIVM.

- 1 Locus religiosus scienter non venditur, sed coharens
magis licite.
- 2 Sepulchrum habens proprium, suis sumptibus emptum,
vel edificatum pro se, aut suis, non prohibetur
illud vendere quoad proprietatem, iuxta valore
fundi, & respectu habito ad solas expensas
factas in eo edificando.
- 3 Simoniacum an sit aliquid tanquam pretium pro iure
sepulture accipere.

L. Locum quidem. IX.

Idem A. & PHILIPPVS C. Faustina.

1 Locus religiosus scienter vendi non potest,
sed coharens magis licite venditur. Colligunt
ex Ordin. Doctores citati ad l. 1. num. 1. supra
hoc tit.

2 Quamvis pro iure sepulture non sit licitum ali-
quid recipere, nihilominus tamen si quis habeat
sepulchrum proprium, suis sumptibus emptum, vel
edificatum pro se, aut suis, non est prohibitum illud
vendere quoad proprietatem iuxta valore fundi,
& respectu habito ad solas expensas in eo edifican-
do factas. Ita Soar de Relig. tom. 1. tractat. 3. lib. 4.
de simonia, cap. 14. num. 18. ego ipse de officio, & po-
test. parochi, cap. 26. num. 18. in fine, vbi a num. 16.
an sit simoniacum aliquid tanquam pretium pro iure
sepulture accipere, & ad hoc propemodum infi-
nitos refero Doctores.

L. Sinec dum. X.

Imp. DIOCLET. & MAXIMIAN.
AA. & CC. Aquiliana.

1 Corpus depositum sine licentia aliud exportari
2 potest. Colligunt ex Ordin. Doctores citati ad
l. 1. num. 1. sup. hoc tit.

Hanc eandem conclusionem ex hoc text. desumunt
Petr. Gregor. synagm. iuris p. 3. lib. 33. cap. 21.
numer. 4. Stephan. Durant. de ritibus Eccles. lib. 1.
cap. 23. a princip. Petr. Gilchen ad l. 2. num. 1. de sa-
crof. Eccles. Guid. Pancirol. in thesaur. iur. lezion.
lib. 2. cap. 19. Stephan. Gratian. discept. forens. tom. 3.
cap. 210. num. 4. Spiz. in speculo testament. gloss. 2.
princip.

SVMMARIVM.

- 1 Res criminis non prohibetur sepeliri, & n. 2.
- 2 Cadavera punitorum olim insepulta relicta, & cur.
- 3 Corpora punitorum non solent sepeliri nisi petan-
tur.
- 4 Cadaver delinquentis in Gallia non potest tradi sepul-
tura in conspectu Principis, seu Curia suprema, & ex
consuetudine in patibulis dimittuntur ad terrorem
& exemplum, quod observatur etiam in Lusita-
nia.
- 5 Sepultura quinam priuenter loco pene, remissive. &
an aliquis possit inbere ne corpus suum sepultura
mandetur, etiam remissive, num. 7.

L. Obnoxios. XI.

Idem AA. & CC. Gaudentio.

Res criminis non prohibetur sepeliri. Colligunt
ex Ordin. Doctores citati ad l. 1. num. 1. supra
hoc tit.

Hanc eandem conclusionem ex hoc text. desumunt
l. Hispan. 7. tit. 13. part. 1. vbi gloss. 3. Petr. Gregor.
synagm. iuris part. 3. lib. 31. cap. 27. num. 10. vbi
refert olim cadavera punitorum relicta insepulta,
& quare, & lib. 32. cap. 29. numer. vnic. vbi dicit
quod corpora punitorum non solent sepeliri nisi petan-
tur, & si petantur, facile conceduntur, nisi in
gravioribus sceleribus, quibus opus est exemplo.
Cassan. in consuet. Burgund. in rubr. des confiscations,
§. 1. in gloss. il confisque, num. 6. Rebuff. ad leges Gal-
lie tom. 1. in proem. gloss. 5. num. 54. vbi ait quod ser-
uant Galli delinquentis cadaver non posse tradi sepul-
ture in conspectu Principis, seu Curia suprema,
& ex consuetudine in patibulis dimitti ad terrorem
& exemplum asserit, quod in nostra Lusitania ob-
servatur, ac alibi non vidi. Gam. de sacramentis pra-
standis, q. 8. num. 11.

Quinam sepultura priuenter loco pene, vide ci-
tatos per me de officio, & potest. parochi, cap. 26. n. 39.
cum segg.

Et an aliquis possit inbere ne suum corpus sepul-
ture mandetur vide Cardin. Mantie. de consuet.
olim. volum. lib. 2. tit. 5. a num. 6. & lib. 3. tit. 2.
num. 15. Menoch. de presumpt. lib. 6. presumpt. 45
num. 41. cum segg. Malcard. de probation. concl. 826
num. 25.

SVMMARIVM.

- 1 Reliquia mortuorum quondam non sepeliebantur in-
tra ciuitatem, & num. 2. cause qua, num. 3.

L. Mortuorum. XII.

Idem AA. & CC. Victorino.

Mortuorum reliquie quondam intra ciuita-
tem non sepeliebantur. Colligunt ex Ordin. Doctores
citati ad l. 1. num. 1. supra hoc tit.

Hanc eandem conclusionem ex hoc text. desumunt
Petr. Gregor. synagm. iuris p. 3. lib. 33. cap. 21.
numer. 4. Stephan. Durant. de ritibus Eccles. lib. 1.
cap. 23. a princip. Petr. Gilchen ad l. 2. num. 1. de sa-
crof. Eccles. Guid. Pancirol. in thesaur. iur. lezion.
lib. 2. cap. 19. Stephan. Gratian. discept. forens. tom. 3.
cap. 210. num. 4. Spiz. in speculo testament. gloss. 2.
princip.

princip. à num. 30. ubi refert, id sanctorum Patrum plura ex parte testimonia. Ego ipse de officio, & potest. parochi, cap. 26. num. 5. ubi refero causas duas fuisse sepeliendi extra urbem, vnam diuinam ad canendam pollutionem sacrorum publicorum, quæ contaminatum ita existimabant si intra vrbis mœnia mortui sepelirentur, alteram ciuilem, ne aer putresceret.

SVMMARIVM.

1. *Heredes extranei habent ius sepeliendi in sepulchro omnibus communi, in familiarum sepulchra non humantur.* & num. 2.
3. *Intelligitur text. in l. ius sepulchri, & in l. ius familiarum, de relig. & sumpt. fun.*
4. *Sepulchri ius non potest transire ad alium quàm ad heredem etiam extraneum.*

L. Ius sepulchri. XIII.

Idem AA. & CC. Dionysio.

1. *Heredes extranei habent ius sepeliendi in sepulchro omnibus communi, in familiarum sepulchra non humantur. Colligunt ex Ordinari. Doctores citati ad l. i. num. 1. sup. hoc tit.*
2. *Vide Tiraquel. de retractu lig. 26. gloss. 1. num. 55. ubi quod iura sepulchrorum extraneis cedi non possunt. Spin. in speculo testam. gloss. 1. princ. num. 36.*
3. *Ibi, Ex qua sententia testatur intellectus ad text. in l. ius sepulchri, & text. in l. ius familiarum, de relig. & sumpt. fun. ubi dicunt illa iura quod possunt sepeliri hæredes in sepulchro eius, cui succedunt, vt intelligatur etiam si hæredes extranei, possunt in illo sepulchro sepeliri, secus verò quando solum ad eos, qui sunt de familia, fuit factum, vt solum hi qui de familia sunt, sepeliantur, tunc omnes illi, qui indistincti sunt de familia siue sint hæredes fundatoris sepulchri, siue abstinerint, dum tamen sint de eius familia: at verò si ius sepulchri non iure familie, sed hereditario prouenit, tunc etiam si hæres non sit de familia institutoris, sed sit extraneus, succedit in illud ius sepulchri, sic intelligo opinionem Ludouic. Molin. de primogen. Hispan. lib. 1. cap. 24. num. 52. Haftenas Spino. Agit etiam de intellectu huius text. & dist. l. ius familiarum. Ioan. Garc. de expens. cap. 8. num. 2. ubi quibus præmissis, Stephan. Gratian. de sept. forens. l. i. cap. 2. 10. num. 36. cum seqq. ubi dicit quod ius sepulchrorum transire ad hæredes extraneos, dummodo non simus in iuribus sepulchrorum filiorum, & sic sanguinis. Molin. de Instit. tract. 2. disputat. 188. num. 6. ubi quod ius sepulchri non ad alium transire potest, quàm ad heredem etiam extraneum.*

L. Nemo humanum. XIV.

Imppp. VALENT. THEOD. & ARCAD. AAA. Cynegio P.P.

1. *Adauer humanum inconstituto Principe à loco in locum non est transferendum. Colligunt ex Ordin. Doctores citati ad l. i. n. 1. sup. hoc tit.*
- Vide posita in collect. ad l. 1. & 10. supra hoc eod. titul.*

SVMMARIVM.

1. *Aleorum lusus prohibitus ob iacturam substantie, vel per ignorantiam huius, aut infelicitatem, non exercetur sine blasphemia, num. 2.*
3. *Ludi ob publicam vtilitatem sunt prohibiti, super his cessant condemnationes, solum in ludo condicuntur, nisi præscriptio 50. annorum interuenierit.*
4. *Ludi liciti, & legibus approbati ab Episcopis & Præfibus concedendi.*
5. *In Ludis approbatis nemo ultra solidum Imperiali permissu licite perdit.*
6. *In Ludentes Episcopi Caesaris permissu inquirunt, & hoc sedant.*
7. *Ludus per equos ligneos inter prohibitos refertur, & amissa in tali ludo repetuntur, domus autem in quibus ludi habentur, publicantur.*
8. *In Ludo illicito amittens non repetens amissum, Procuratori sisco ad illius renouationem & conuersionem ad vsu publico viciu sternit.*
9. *Ludi sunt sine Blasphemis, & ob blasphemias index ludos prohibere, & lutores blasphemantes coercere potest.*
10. *Ludere non licet nec in publicis, nec in priuatis domibus.*
11. *non solum Ludere, sed etiam ludo presentes esse prohibetur. vel facere ad partem, vel societatem cum lutore, præsertim Clerici, num. 11.*
13. *vincens in Ludo si vicem pecuniam non habuit, ad illam habendam actionem non habet, & num. 14.*
15. *pecuniam in Ludo perditam, & promissam soluere nemo tenetur in conscientia, maxime in Hispania, num. 16. contrarium extra regnum Castelle, num. 17. & in Lusitania, num. 18.*
19. *Victo datur à vicente repetitio amissa pecunia, secus in foro conscientie, num. 20.*
21. *Filium, aut seruum, quando amittit in ludo, siue prohibito, siue permissu, datur parentibus, ac patronis repetitio aduersus victores.*
22. *Lucratum à minoribus, an teneatur restituere lucrum.*
23. *in Ludo siue, qui pecuniam amissam soluit, vel pater, Procurator, aut defensor eius fuerit negligens in illam repetendo, tunc siscu cum repetitum Ecclesiasticus Episcopi, quàm secularis, num. 24.*
25. *in Ludo aduersus repetitionem amissa pecunia & soluta non datur præscriptio nisi 50. annorum. non obseruatur ex consuetudine generali totius regni Francia, nec etiam totius mundi, num. 26. limitatum est ad octo dies tantummodo ex lege Hispan. num. 27.*
28. *punitio Ludi, huiusque criminis cognitio videtur spectare ad Episcopum inuocato, quatenus opus sit, iudici seculari præsidio. mixti fori est, num. 29.*
30. *Ludi virtutis, consistentes scilicet in corporis exercitatione, non sunt prohibiti, etiam quod in pecunia ludatur.*
31. *Ludere non licet in magna quantitate etiam in ludo permissu. quantitas magna quid, num. 32.*
33. *Canon belon, Comen dianomelon, &c. ludi specios, remissiuæ.*
34. *Solidus cuiusque valor remissiuæ.*
35. *Domus in qua luditur, etiam sisco applicanda est. quauis non spectet aliquo modo ad suspensorem ludi, num. 36. intellige vt num. 37. quia & scella, & sedes, & mensa, super quibus luditur, confiscanda, num. 38.*

- ¹ Vfus alcarum prohibitus ob iacturam substantiæ, vel per ignorantiam huius aut infelicitatem, ² in *prin.* Alcarum lufus sine blasphemis non excetatur, in *vers. confequenter.* Ob publicam vtilitatem ludi sunt prohibiti, super his cessant condemnationes, solum in ludo condicetur, nisi præscriptio annorum quinquaginta interuenierit, in *vers. commodis.*
- ⁴ Episcopi & Prædiles licitos ludos & legibus approbatos locorum subditis concedent, in *vers. Episcopi vero.* In ludis approbatis nemo ultra solidum Imperiali permissu licetè perdit, in *vers. sed & Episcopi Cæsaris permissu in ludentes inquirent, & hosce sedant, in vers. sed istam.* Lufus per equos lineos inter prohibitos refertur, & amissa in tali ludo repetuntur, domus autem in quibus ludus habiti, publicantur, in *vers. prohibemus etiam.* Amittens in ludo illicito non repetens amissum, Procuratori fisci ad illius reuocationem & conuersionem ad vfus publicos viam fternit, in *vers. si autem.* Ludi fiant sine blasphemis, & ob blasphemias iudei ludos prohibere, & lufos blasphemantes coercere potest, in *vers. similiter.* Colligunt ex Ordin. Doctores citati ad l. 1. n. 1. *sup. hoc tit.*

¹⁰ *Vi nulli liceat in publicis, vel priuatis domibus, &c.]* Notatur ad hoc quòd ludere non licet tam in publicis, quam in priuatis domibus, vt per Corrad. in *pract. tit. de luforib. sub num. 20.* Farin. in *pract. crim. quest. 109. n. 53.*

¹¹ *Neque infpicere, &c.]* Notatur ad hoc quòd non solum ludere, sed etiam ludo præfentes esse prohibetur, ita vt pari poena puniendi & inspectores, & lufos sint, vt per Paridem de Puteo in *traçt. de ludo. post num. 44.* Caccialup. in *cod. tractat. n. 9. ante fin. Cod. num. 32.* Stephan. Costa in *simili tractat. de ludo, num. 25. art. 2.* Hippol. *fung. 552.* Auil. ad *cap. 29. præter verbo nisi tablerat, num. 2.* Azueed. l. 2. num. 42. cum *segg. tit. 7. lib. 8. noua Recop.* Reb. de *obligat. instit. p. 2. lib. 12. g. fin. n. 6.* Farin. d. 9. 109. num. 34. vbi n. 36. extendit vt non solum fit prohibitum ludere, sed etiam facere, prout vulgò dicitur, ad partem, vel societatem cum lufore, præfentem Clericis.

¹³ *Nulla sequatur condemnatio, &c.]* Notatur ad hoc quòd si vincens in ludo victam pecuniam non habuit, ad illam habendam actionem non habet, vt per Par. de Puteo *dist. tractat. de ludo, num. 25. & num. 45. vers. paxa ludentis, Caccialup. eodem tractat. num. 73. vers. puniunt etiam, Farinac. dist. quest. 109. num. 176.* Molin. de *lufit. tract. 2. disp. 516. num. 8.*

¹⁴ *vbi ait quòd stando in solo iure communi, neque in exteriori, nec in conscientia foris, tenetur quis soluere, quod ludo prohibito amissit, & nondum soluit, sed antequam sententiam, quin & antequam res in iudicium deferatur, poterit excipere, seu obicere ei, qui lucratus illud est, se ad id non teneri, lege ipsum ab ea obligatione eximente.*

¹⁵ *Vnde non teneri quem in conscientia pecuniam perditam in ludo, & promissam soluere, resoluunt Couart. in *regul. peccatum, p. 2. §. 4. num. 8.* Sor. de *lufit. lib. 4. quest. 5. art. 2. in fine.* Nauarr. in *man. cap. 20. num. 17.* Barth. Medina lib. 1. *instr. Confess. cap. 14. §. 29.* Toloz. in *sonum, lib. 5. cap. 27.* Morl. in *emporio iuris ciuile part. 1. tit. 7. quest. fin. num. 5.* Gutier. de *iuram. confirm. part. 1. cap. 53. num. 1.* maxime in Hi-*

¹⁶ *spania, iuxta l. 8. & 9. tit. 7. lib. 8. noua Recop. ex quibus colligitur illum, qui aliquid creditò amissit ludo*

etiam aliàs licito ac permissò, non teneri illud soluere non solum in exteriori, sed etiam in conscientia foro. Contrarium verò extra Castellæ regnum, imò hunc teneri in conscientia pecuniam perditam in ludo & promissam soluere, verius mihi videtur, sequeretur enim absurdum, nam deterioris conditionis esset ille, qui præsentem habet pecuniam, quàm qui data fide ludit, & ideo hanc partem tenent Cast. de *lege panali cap. 2. corol. 5.* Cordub. in *sum. casuum conscientie, quest. 94.* Gregor. de *Valentia tom. 3. disp. 5. quest. 6. puniit 5. dub. 8.* Sayr. in *clausi Regia lib. 11. cap. 13. num. 21.* Molin. *disp. 515. num. 5.* vbi num. 6. subdit quòd in Lusitania qui aliquid creditò amittit ludo, tenetur in foro conscientie illud soluere. Reb. de *obligat. instit. part. 2. lib. 12. q. 2. num. 7.*

Sed solum reddatur, & actoribus competentibus repetatur.] Notatur ad hoc quòd victo datur à vincente repetitio amissæ pecunie, vt per Paridem de Puteo in *traçt. de ludo num. 20. vers. & communis conclusio, Caccialup. in simili tractat. num. 40. vers. quando verò, Stephan. Costa cod. tractat. de ludo art. 5. num. 1. & 9. Capra conclus. 86. post num. 53.* Menoch. de *arbitrar. casu 399. num. 4.* Anton. Scap. in *traçt. de iure non scripto, cap. 167. num. 8.* In conscientia autem foro non tenetur vincens ad reddendum quòd lucratus est, antequam ad id faciendum à iudice condemnatus sit, de quo vide Mich. Solon. 2. 2. 9. 5. de *dominio, art. 6. dub. 2. concl. 4.* Sayr. in *clausi Regia lib. 11. cap. 18. num. 14. & seq.* Reb. de *obligat. instit. p. 2. lib. 12. q. 2. num. 2.*

Vel paribus, seu defensoribus, &c.] Notatur ad hoc quòd quando aliquis filiusfam. aut secus amissit in ludo huc prohibito, siue etiam permissò, datur patentibus, ac patronis repetitio aduersus victores, vt per Par. de Puteo in *traçt. de ludo num. 20. vers. quòd est verum, Caccialup. in eod. tractat. de ludo, num. 28. vers. & hoc verum, Steph. Costa d. art. 3. num. 4. vers. quòd tamen intellige, & num. 6. in fine, & num. 7.* Farin. d. 9. 109. ad num. 177.

Verum autem qui lucratus fuerit à minoribus, teneatur lucrum restituere? vide Cou. in *reg. peccatum p. 2. §. 4. num. 4. vers. deinde illud.* Sament. de *red. dist. eccles. part. 1. cap. 2. n. 5.* Guid. Pancirol. in *thesoro ear. lection. lib. 1. cap. 48. vers. primus est, Azueed. lib. 2. num. 88. tit. 7. lib. 8. noua Recop.* Ludou. Bejave-
[ponf. casuum conscientie, part. 1. casu 61. Paul. Comit. respos. moral. lib. 3. quest. 9. Sanch. de *matrim. lib. 6. quest. 38. num. 30. 13. & 34.* Molin. *dist. tract. 2. disp. 519.* Leonard. Lessi. de *lufit. lib. 2. cap. 26. dub. 5. num. 34.* Reb. de *obligat. instit. p. 2. lib. 12. q. 4. sect. 1. ad num. 1.*

Repetit fiscus, &c.] Notatur ad hoc quòd si is, qui pecuniam in ludo amissam perfoluit, vel pater, Procurator, aut defensor eius fuerit negligens in illam repetendo, tunc fiscus eam repetit, vt per Farinac. *dist. quest. 109. num. 189. vbi numer. 191.* subdit quòd vterque fiscus tam ecclesiasticus Episcopi, quam secularis potest repetere pecuniam amissam in ludo.

Nisi quinquaginta annorum, &c.] Notatur ad hoc quòd aduersus repetitionem pecunie in ludo amissæ & solute non datur præscriptio nisi 50. annorum, vt per Caccialup. de *ludo, n. 42.* Reb. *num. 1. ad leges Gallia, in proem. gloss. 5. num. 56.* vbi ait ex consuetudine generali totius Regni Francie, nec non totius mundi non obseruari, Farinac. *dist. quest. 109. num. 193.* In Regno Castellæ limitatum est ad octo dies tantummodo, ex l. 2. tit. 10. lib. 8. Ordin. vbi Perez.

- ²⁸ *Episcopis locorum hoc providentibus, &c.*] Notatur ad hoc quod punitio ludi, huiusque criminis cognitio spectare videtur ad Episcopum, inuocato quatenus opus sit iudicis secularis presidio, vt per Farinac. *dist. quest.* 109. num. 78. vbi num. 79. subdit quoddam huius criminis cognitio est mixti fori, & quoddam iudex secularis, quam etiam ecclesiasticus possit criminaliter procedere, de quo vide Menoch. *de arbit. casu* 399. num. 5. Azucud. l. 4. num. 2. tit. 1. lib. 4. & l. 2. num. 51. cum seqq. & l. 5. n. 11. & 12. tit. 7. lib. 8. noua Recop.
- ³⁰ *Deinde vero ordinent quinque ludos, &c.*] Notatur ad hoc quod ludi virtutis, consistentes scilicet in corporis exercitatione, prohibiti non sunt, etiam quod in pecunia ludatur, vt per Par. *de Puteo de ludo* num. 8. in fine, vers. *ludus honoris*, & n. 11. Caccialup. *cod. tract. n. 8. vers. item ludi*, & num. 26. vers. *ludi autem permitti*, Stephan. Costa *art. 2. num. 22. Farinac. d. q. 109. n. 107.*
- ³¹ *Sed nec permittimus, &c.*] Notatur ad hoc quod non licet ludere in magna quantitate, etiam in ludo permisso; & magna dicitur quantitas si ludatur in toto tempore in quo quis ponit se ad ludendum, & ludum continuat ultra vnum aureum, vt per Par. *de Puteo in tract. de ludo, sub num. 3. & 4. & n. 37. vers. dummodo lusum sit in parua quantitate*, Stephan. Costa *d. art. 2. num. 25. & 28. & art. 3. num. 3. vers. quod tamen procedis*, Farinac. *d. quest.* 109. num. 130. Clar. §. *Indus, vers. scias tamen*, Sigism. Scacc. *de commercio. §. 2. quest.* 1. num. 123. Petr. Gregor. *syntagm. iur. lib. 19. cap. 4. num. 3. Azucud. l. 2. n. 36. tit. 7. lib. 8. noua Recop.*
- ³³ *Comon belan, Comon diaulomolon, &c.*] De his qua-

tuor ludi speciebus, vide Alciat. *lib. 1. pratermiss. vers. Indus*, Petr. Gregor. *syntagm. iuris p. 3. lib. 39. cap. 4.*

Unum solidum.] De valore huius solidi vide Caccialup. *d. tractat. de ludo, quest.* 6. Bertazol. *de clausul. infrum. clausul. 30. gloss. 7. num. 43. cum seq.* Stephan. Gratian. *discept. forens. tom. 1. cap. 51. num. 16.* Sigism. Scacc. *d. tractat. de commerc. §. 2. gloss. 3. num. 13. cum seqq.*

Domibus eorum publicatis, &c.] Notatur ad hoc quod domus in qua luditur, etiam fisco applicatur, vt per Caccialup. *in tractat. de ludo, num. 64. vers. alia pena*, Paridem *de Puteo cod. tractat. n. 45 in fine, vers. licet dicatur*, Farin. *d. quest.* 109. num. 149. vbi num. 150. ampliat procedere quamuis domus, in qua quis retinet ludum, non spectet aliquo pacto ad susceptorem ludi, adhuc tamen leges contra eundem ludi susceptorem locum habere videntur, & procedere, ex quo sufficit sola habitatio, & n. 151. intelligit quando ludus retinetur lucrī & emolumentī causa; secus autem si recreationis absque vlla protusus lucrī & emolumentī spe. Azucud. *ad rubr. tit. 7. num. 15. lib. 8. noua Recop. Petrez l. 1. gloss. 1. post princip. tit. 10. lib. 8. Ordin. & l. 37. gloss. 1. tit. 29. cod. lib. 8. pag. 386.* vbi quod non solum domus, verum etiam sellæ & sedes, & mensæ, super quibus luditur, sunt confiscandæ.

Hic, diuino adiutus auxilio, finem huic primo Tomo imposui in oppido Matriti die 23. Iunii, anno Domini 1636. ætatis meæ quadragesimo sexto incitica; si quid in eo componendo omisi, id torum peruersæ tribue liti, quæ in causa etiam erit, vt hinc inde sine otio & absque libris peruagans, aliquantulum à studio meo segregatus, in aliis voluminibus promulgandis plus æquo inuitus detineat.

F I N I S.

L A V S D E O.

INDEX

INDEX VI. RERVM, ET VERBORVM NOTABILIVM.

*Primus numerus paginam, alter columnam signat; tertius
est marginalis.*

A B

ABREVIATVRA. ab Abbreniaturis adstinendum, quia periculosa. pag. 1. 16. col. 2. num. 33
Abiens laesus in bonorum possessione, praesertim si ex causa probabit, & necessaria abfuit, transmutet beneficium restitutionis ad heredem. 340. 1. 1. 2
ibid. 3
ibid. 4
Abiens Reipubl. causa gaudet beneficio restitutionis. ibid. 2. 1. 2
resolue ut ibid. 3
Abiens reuersus potest restitui intra annum utilem, computandum a die reversionis aduersus usucapionem tempore absentia, vel parum postea perfectum, licet tempore absentie capere. 341. 1. 1
Abiens captiuitatis causa aut & quando possit restitui in integrum. 348. 2. 2
Abiens Reipubl. causa agendi tempora ante reditum, & liberam facultatem non currit. 289. 1. 1
Abiens tempus deducitur de tempore utili. ibid. 2
Abiente eo coram quo actum in ciuitate experiri debet, item si ordinarius copiam sui non facit, talis actus coram alio expediri potest. 370. 1. 2
aduersus Absentem contumacem ut procedatur, debet alia pars accusare absentiam & contumaciam partis absentis, & petere ut aduersus eum procedatur. 364. 1. 28
aduerse ut ibid. in sequenti.
Abiens captiuitatis causa inuandis, & restituendi, remissio. 97. 2. 2
Abiens causa Reipublica patiuntur primum, non secundum decretum quoad inmissionem. 341. 1. 2
limita ut ibid. 3
Absentia litigatoris, Dei repleatur praesentia. 369. 1. 40
Abolutio a iuramento ut obineatur aut necessaria citatio partis. 106. 1. 19
Abolutio ab excommunicatione ad cautelam fieri potest diebus feriatis. 389. 2. 4
Abolutio in iuramento impetrari, & concedi potest diebus feriatis; id tamen an, & quando verum, remissio. ibid. 5

A C

Accipiens simpliciter id quod sibi est donatum, aut reliquum pro legitima, non perdit ius agendi ad supplementum absque speciali renuntiatione. 445. 2. 15, 16
non solum quando nulla legitima relinquitur, aut minus legitima relicta est, sed etiam quando integra

legitima relicta fuerit, si onus, conditio, grauamen, aut modus ei apponatur. 447. 2. 17

nisi in generali renuntiatione interuenisset iuramentum. ibid. 18

vel filius promiserit se non plus petiturum, aut nihil petiturum de cuncta substantia patris. ibid. 19

vel filius, aut filia renuntiauerit omnibus bonis paternis integraliter, & sine diminutione. 448. 1. 20

vel renuntiatio facta a filio nihil aliud significare, & operari poterit quam remissionem, atque renuntiationem legitimam, & eius supplementi. ibid. 21

vel adhibita sit clausula, Non obstante dispositione requirente specialem renuntiationem. ibid. 22

vel aliter quam per expressum consensum constaret de voluntate filii, quod legitima supplemento autem grauius impositio legitime consentire vellet. ibid. 23

ACCVSATIO. 376. 2

Accusatio criminalis ex delicto serui contra dominum non protenditur. 329. 1. 2

Accusationi instituta, aut instituenda timor non prodest ad rescindendam condemnationem. 287. 1. 1

Accusationes contra illustres, non obstantibus fatalibus, celerissime audiende. 411. 1. 2

Accusatores, aut vituperatores Episcoporum qualiter audiendi sunt, remissio. 62. 2. 4

Accusatores, vel accusati quando perhorrescunt aduersariorum potentiam, recurrit ad Gubernatorem, seu Praefectum praetorio promincia. 169. 2. 1

Accusatus de crimine, quousque processum pendet, Procuratoris officio fungi non potest. 261. 2. 1, 2

Actio non datur ex pacto dissolutionis, sed exceptio, quae tollitur in replici. 206. 2. 1

Actio extincta per acceptilationem, nisi interuenierit dolus, retrahari amplius non potest. 215. 2. 2, 3

Actio semel extincta non reuincitur. 216. 1. 5

Actio quando transferatur in alium qui potentior sit, tunc cessio, aut translatio huiusmodi non solum est inualida, sed etiam qui illum transferat, amittit in penam ius, quod habebat ad tale debitum. 272. 2. 3

Actio litigiosa, vel dubia non debet in solutum dari sisco. 275. 1. 2, 3

Actio negotiorum gestorum pro solutione nomine alieno sine iussu utiliter facta competat. 276. 2. 1

Actio negotiorum gestorum contraria datur etiam aduersus furiosum, & aduersus hereditatem iacentem. ibid. 2. 5

Actio negotiorum gestorum personalis est, non realis. 281. 1. 1, 2

Actio

Index Rerum,

Actio qua sequitur possessionem, non est merè personalis, sed in rem scripta. 284.1.3
Actio, Quod metus causa, per tertium possessorem longo tempore praescribitur. ibid. 4
intellege ut ibid. 5
resoluitur. ibid. 6
Actio, Quod metus causa, competit tam ob venditionem coactam, quam minori pretio factam. ibid. 2.1
competit etiam si metum passus rem venalem & arripuit vendendi haberet, si vi, vel metu compulsus fuisset rem valiori pretio vendere. ibid. 2
Actio, Quod metus causa, elapso anno in simplum datur. ibid.
Actio de dolo datur in contractu, facio ut des. 189.1.1
Actio praescriptis verbis, & de dolo datur ad interesse. ibid. 3
Actio de dolo cum alia non concurret, & causa cognita competit. ibid. 1
an concurret cum praescriptis verbis, remissive. ibid. 2
Actio doli hodie durat biennio continuo à tempore doli commissi, nec habetur ratio absentis & ignorantis. 291.1.1.2
Actio omnis perpetuatur litis contestatione, nisi solum dña, qua hic excipiuntur. ibid. 4
Actio per restitutionem elisa roboratur, vel demo oritur, si prima ipso iure erat extincta. 312.2.1
Actio non datur contra servum ex persona defuncti domini. 360.1.1
secus ex persona heredis. ibid.
A C T I O in rem vbi exerceri debeat. 404.2
Actio in rem datur contra possidentem, & ob personam actoris non fit mutatio iudicii. ibid. 1
Actio realis, & in rem scripta, & in loco rerum, & in domicilio rei intentari potest. 406.1.4.5.6
Actio intentanda vbi res sita est, siue agatur ex edicto di- ni Adriani, siue petitione hereditatis. ibid. 2.1
Actio ad supplementum quandam durat. 436.1.11
& quanto tempore praescribitur iuri agendi ad supple- mentum legitima, remissive. ibid. 1.3
resolue ut ibid. 1.4
Actio ad reuocandam donationem inofficiosam durat so- lum quinquennium. 457.1.3
Actio inofficiosa dotis est ad instar querela de inofficio so- testamento. 458.1.3
Actio pro usufructu constituendo competens, eodem tem- pore spatio, qua usufructus iam constitutus, tollitur. 492.2.10
Actio l. Aquilia competit quando quis dolo, culpa, vel ini- uria vulnerauit, fregit, rupit, aut laesit servum, qua- drupedem, vel alias res, ad hoc quod resarciat damnum, & altimationem. 502.2.3
Actio l. Aquilia ut partialis datur in duplum contra ne- gantem. 503.2.1.2
Actio familiae erciscundae an, & quo tempore praescribitur iuri agendi ad diuidendum rem communem familiae erciscundae, aut communem diuidendo actione, remissive. 514.1.3
Actio communis diuidendo datur contra singularem suc- cessorem. 516.2.1.2
A C T I O noxalis. 528.1
Actio ad exhibendum est preparatoria rei vindicationis. 529.2.1
Actiois nomen non cogitur exprimere actor in libello. 189.2.4
Actiois habens exercitium, potestate decidendi non cen- setur instructus. 217.1.2
Actiois arbitrarie in qua venit interesse, tunc locus est, quando exprimeret certum locum, in quo debet fieri so- lacio. 404.1.4
Actioem criminalem per calumniam mouens contra

Episcopum, puniuntur triginta pondo auri. 62.2.1
ad Actionem extinctam non datur regressus, sed de dolo actio, 215.2.1
in Actionem negotiationum gestorum venit quod coheres pro coherede utiliter soluit. 274.2.2
Actionem aptam rei & proposito negotio instanti ex- cepto quoad formulam non opponenda. 353.2.1
opponitur si non apta fuerit. ibid. 2
Actione remissa non censetur remissus doli. 216.1.4
Actione reali in iudicium deducta, transactio ad realem etiam actionem pertinet. 227.1.10
de Actione confessoria, remissive. 497.2.2
Actione l. Aquiliae tantum civiliter agi ad damnum, nec considerari delictum mortis. 503.1.2
in Actione ad exhibendum inramento in litem locus est. 530.1.2
Actor heredi competens contra defunctum, vel eius hereditatem, confundi per aditionem. 198.2.4
Actoris loco immobilium computantur. 326.2.15
Actoris pro seruicibus more solito intentanda. 493.1.3
ACTOR fideiussorem dat de proseguenda lite, & de expen- sit. 67.2.1
hodie auditur actor proseguens litem, licet non caueat de proseguendo, nec de soluendo expensas, nec deci- mam litis. ibid.
Actor in principio litis tenetur prestare satisfactionem iudicalem de expensis in causa succumbentia. ibid. 4
Actor si fuerit externus, vel à iurisdictione seculari exem- ptus, & satisfacere recusauerit, pro expensarum solu- tione in causa succumbentia, tunc reus ab observatione iudicii absolendus erit. an sufficiat cautio inactoria. ibid. 5
Actor potest ante litis contestationem desistendo ab amo libello formare alium nomen. 190.1.8
Actor tenetur reo instrumenta edere ad fundandam in- tentionem. 192.1.1.2
Actor vbi sine actione experitur, potest iudex ex officio eum repellere, etiam partis non petente. 231.2.5
Actor non potest sine specialis mandata vendere rem in praedictum domini. 266.1.1.2
Actor reconuentus tenetur prestare fideiussoriam cautio- nem de stando iuri, & soluendo indicatum in causa re- conuentionis. 353.1.9
Actor recusans delatum inuamentum calumniam, actione cadit: reus autem recusans habetur pro confessio. 356.1.2.3.2.4
Actor per contumaciam absens condemnationem rei ut insufficientem impugnare neguit. 364.1.2.6
Actor non debet quem trahere ad extraordinarium iudi- cium. 384.2.1
& nisi intra decem diem satisfactis de litis prosecutione, & eventuali solutione damnum, & expensarum, reus ab observatione iudicii absoluitur. ibid. 2
Actor satisfactis in loco iudicii. ibid. 8
Actor sequitur forum domicilii rei, non reus forum alio- ris; & potest reus conueniri in domicilio quod habebat tempore contractus, vel in eo quod acquisiuit postea. 393.1.1.2
Actor forum rei sequitur etiam in criminalibus. 394.2.1
Actor ad rem agit vbi res sita est. 406.1.1
intellige ut ibid. 8.9.10.11
Actor si petens rem aliquam, ideo victus est, quod rem ipsam non possideret, si postea reus possidere ceperit, poterit idem actor iterum agere, nec submouebitur actione rei iudicata. 530.1.5
Actoris Procurator in causa reconuentionis etiam satis- dat. 353.1.22
Actore deficiente in probatione, reus absoluitur. 190.2.2

Actore

Allore non probante rem absolendus est. 180.1.12
quid, si complere probant, remissus. 180.1.12
procedit etiam si rem sit nequam. 180.1.12
etiam in civilibus. 180.1.12
Allore creditor petente plus debito, an licitum sit eo totum negare, cum partem tantum haberet, praeteritum sine incursu periri. 180.1.12
Allore tergiverfante, vel fugiente, si rem nil probat, absoluitur a citatione, allore fugitivo in expensu condemnato. 180.1.12
Allore absente si ex actis & gestis constat iudici remon condemnandum, sententia etiam pro allore absente ferenda, expensu reo mediante iuramento probatu ad iudicatu. 180.1.12
ab Allore quandoque petum fuerit remon satisficere de solutione expensarum, index ad satisficationem huiusmodi illum cogere poterit, & si id adimplere noluerit, hoc non obstante ad ulteriora procedet in lite. 180.1.12
non Actum praesumitur quod in actu scriptum non reperitur. 180.1.12
Actum si semel fuit iudicio famuli & eriscunda, an possit iterum agi eodem iudicio & actione pro rebus, quae manserint indidit. 180.1.12
Acta dicuntur scriptura de actibus in iudicio. 180.1.12
Acta tam criminalia, quam civilia edenda iudici, vel parti habenti interesse. 180.1.12
intelligit ut 180.1.12
Acta coram iudicibus compromissis fidei faciunt, & ad testimonium praesent in iudicio ordinario. 180.1.12
Actus factus contra legem est nullus, licet lex panam facienti adiciat. 180.1.12
Actus tribuitur ordinanti, & non exequenti. 180.1.12
Actus omnis ita praesumitur gestus ut omnino valeat, non autem pereat. 180.1.12
Actus quilibet tendens ad favorem alterius, est intelligendus, parte petente. 180.1.12
Actus omnis extrajudicialis potest fieri de nocte. 180.1.12
nullus Actus iudicialis die feriato, vel sacro in honorem Dei exercendus est, pacta tamen, & transactiones feriatas dies non suspendit. 180.1.12
Actus ubi si habet ad prohibendum, & permissum, in dubio tractendus est ad permissum. 180.1.12
Actus nullus consensu partium consolidari potest. 180.1.12
Actum interpretari eius est, cuius est condere. 180.1.12
ex Actu nullo, sicut ex valido declaratur voluntas. 180.1.12
Actus censetur esse correctissimus quando vniuersa alterius conficitur. 180.1.12
Actus voluntaria iurisdictione perfici possunt quolibet tempore, etiam feriatis. 180.1.12
Actus legitimi, ac voluntarii in iure facto consistentes, & qui causa cognitionem non distulerint, celebrari possunt diebus etiam feriatis in honorem Dei. 180.1.12

A D

Addictio non retrahitur nisi reddito prius pretio. 180.1.12
Addictus. Addicti, de ultimo supplicio damnati. 180.1.12
Aditio, vel immixtio hereditatis non praesumitur in herede suo ex quo est quid facti. 180.1.12
Aditio hereditatis rescissa per querelam, renouantur actiones per aditionem confusa. 180.1.12
Administrans. Administrantium dignitas quanta & qualis sit, ex modo mensurae emolumenti colligitur. 180.1.12
Administratio patria nulli sine permissu Principis concedenda. 180.1.12
Administrationis privatae causa ibi ratio est reddenda. 180.1.12

Barbo. Collect. in Cod. Tom. I.

ubi quis administrationi praesuit. 180.1.12
an procedat licet in loco administrationis reperius non sit, remissus. 180.1.12
intelligit ut 180.1.12
Administrationem gerentis quandam emere, non autem adficere sine permissu Imperatoris poterit. 180.1.12
Administratores si ante redditas rationes ad Religionem, vel ad Ordines incipiendo admissi fuerint, ad praestitum statum est reuocandus. 180.1.12
Administratores non remittit debitorum liquidum. 180.1.12
Administratores, vel syndici an possint transigere sine mandato speciali. 180.1.12
Administratores Reipubl. super re dubia transigunt, non autem debitum liquidum remittit. 180.1.12
Administratores qui actiones potest transigere quando in eis dubia. 180.1.12
Administratores, qui tenentur reddere rationem, debent facere iuramentum. 180.1.12
Administratores rerum sanctarum commodis propriis, non sacra sectantes, nemo in diuinum ne nant. 180.1.12
Administratores a lege administrationem habentes intelliguntur mandatum cum libera habere. 180.1.12
Admonitio Praefatus non infamat si facta sit ut ad meliorem vitam qui se reformet. 180.1.12
Adnotatio, id est, Principis subscriptio. 180.1.12
Adversarius si retinet instrumentum, quod credo & dico falsum, possum ipsum ut eripere, & dilanare. 180.1.12
Adversarius trahi potest cum rescripto Principis ad extrajudicium iudicem, etiam extra proprium domicilium. 180.1.12
Adversario absente, an furioso, libelli perreccio facta coram Principe, vel Episcopo, interitum praescripsum. 180.1.12
Adultetii feriarum quiete sunt indigni. 180.1.12
Adultus habens curatorem non potest donare, aut contrahere sine auctoritate curatoris, potest tamen liberè donare causa mortis ipso curatore inconsulto inique. 180.1.12
aequatur pupillo, & non potest contrahere absque auctoritate ipsius curatoris. 180.1.12
amplia ut 180.1.12
Adultus reus testatur sine licentia sui curatoris. 180.1.12
& potest donare causa mortis sine auctoritate curatoris, & eo contradicente. 180.1.12
Adultus & pupillus in iudicio esse possunt cum auctoritate tutoris. 180.1.12

Vide Pupillus.

Advoco. Advocatus, cui patrocinium parit per iudicem iniungitur, patrocinium recusant sine admisa excusatione, fori exercitio carebit. 180.1.12
Advocatus patrocinium potentiorum, sine per viam aduocationis, sine procuratoris, sine cessante, causam perdat, & potentiores arbitrio iudicis puniuntur. 180.1.12
amplia ut 180.1.12
& limita ut 180.1.12
Advocatus iunior si fuerit Doctus, debet procedere antiquiore Advocato non Doctorem. 180.1.12
Advocatus qui non est verus Christianus, ad publicum exercitium advocandi admittendus non est. 180.1.12
Advocatus & index simul esse potest sine corruptionis crimine. 180.1.12
Advocatus repellitur a munere indicandi ob suspensionem affectionis. 180.1.12
Advocatus si promittat, sententia non fiet nulla, nisi recusatus esset ut suspensus. 180.1.12
Advocatus denegatur ob criminis immunitatem. 180.1.12
Advocatus arbitrio litigatoris oblatum honorarium decenter accipiat, nec illud aspernetur. 180.1.12

Z z Adus

Index Rerum,

Advocatus & causidicus iudicis & Assessoris viribus simul fungi nullo modo potest. ibid. 11
Advocatus & index esse nemo potest eodem tempore. ibid. 12
Advocatus recusari patrocinium sibi iniunctum, foro arcetur, & patrocinandi munere amplius non fungitur. 241.1.7
intellige ut ibid. 8
Advocatus prauaricator legitime commissi impuniti non est. 242.2.1
Advocatus si fuerit corruptus pecunia, an sententia sit nulla. ibid. 4
Advocatus cogi non potest, ut subeat officium advocacionis, & postulationis, nisi urgente necessitate. 244.2.5
Advocatus fisci liberatur a conditione cohortalium, & quod lucratur, inter peculium quasi castrense reputabit. 245.1.1
liberatur a Curiali conditione, vel altera viliori. ibid. 4
Advocatus finito provincia munere, quod administravit, potest redire ad munus patrocini, vel causidici. ibid. 2.1
Advocatus fisci eligitur de praesentioribus. 246.1.3
Advocatus fisci biennio spatio sinebat officium, salvis consortii privilegiis. ibid. 1.2
Advocatus si ex ignorantia, aut imprudentia amittit causam, litem suam facit, tenetque parti rearsere damnum. ibid. 9
Advocatus fisci post finitum officium ex consensu dignitate honorari, & pro uxore, liberis, collateralibus comparere potest. 247.1.3
Advocatus fisci non cogitur patrocinari contra se & suos. ibid. 6
si habet causam propriam, filiorum parentumve suorum, vel pupilli, cuius est tutor, causam illam contra fisci munus agere non prohibetur. ibid. 7
si mori contingat, salarium illius anni ad heredem transmittendum. ibid. 2.9
an id procedat in Advocatus quibuscumque, remissum. ibid. 10
ADVOCATUS diversorum iudiciorum. 249.1
Advocatus etiam deposito officio Clarissimus dicitur. ibid. 2.3, 5, 6, 7
finito officio etiam Advocatus dicitur, in memoriam pristinae dignitatis. ibid. 4
Advocatus officio fisci deposito ad pristinum redit consortium. 250.1.2
Advocatus nullum munus personale subire compellitur, nec aliquo onere collectarum gravatur. 251.2.9
Advocatus privati dimittere potest clientem suum ob non solum salarium, heretque parti adversa. 353.1.3
non observatur in Regno Neapolitano. ibid. 4
ADVOCATUS fisci. ibid. 1
vigilantiam ostendat in officio, & per calumniam actionem nullas moveat. ibid. 2.1.2
idem de Procuratore. ibid.
Advocatus fisci specialis in diversis causis pro & contra fiscum agere potest. ibid.
causam fiscalem non deserat prae-textu salary non solui. ibid.
Advocatus fisci, & Advocatus privati differunt. 254.1.4
Advocatus fisci non habet iurisdictionem, sed tantum proponit, & Procurator Caesaris non debet causam dicere absente Advocato fisci, aliis sententia rescinditur. 318.2.6
Advocatus fisci debet interesse in causis fiscalibus, adeo ut sententia lata adversus fiscum eo absente sit nulla, & invalida. ibid. 5
Advocatus fisci in quo differat a Procuratore Caesaris. 414.1.3

Advocati & Consilarii munere nemo simul honeste fungitur. 180.1.1
Advocati & Consilarii munus simul impetrans perdit matriculam, & 10. aurei libri multatur. ibid. 6
Advocati munus contra praescriptum Imperatoris subreptit impetrans, foro prohibetur. 242.1.2
Advocati, sem patrum officio olim fungi volens, tantum apud Praesidem provinciae docebat se non esse contra-lem. 246.3.8
Advocati fisci officium durat per biennium de iure scripto. 251.1.6
Advocato nullum munus personale, nec iudicandi, arbitrandi, & consulendi necessitas extra patriam iniungatur. 244.2.1, 2
Advocato fisci mortui eius heredibus integrum anni salarium debetur, & proximus huic in collegio Advocatorum succedet in officio. 247.1.4
Advocato fisci sexcenti aurei pro salario olim destinati Kalendis Ianuarii soluebantur. 252.2.6
Advocatum adversario subtrahens malum causam fovere praesumitur. 241.2.9
in Advocatum nullus assumitur, nisi statuerit in legibus per quinquennium. 251.2.8
Advocati & tabelliones ob heresim facultatem patrocinandi, & instrumenta consiciendi amittunt. 104.1.4
Advocati dum causa merita, vel facta penduntur, non habent facultatem sedendi cum indice. 172.1.2
Advocati coram indice sedent. 175.1.6
Advocati non inhoneste mercedem accipiunt. 198.1.4
Advocati esse non possunt silitari. 217.1.2
Advocati pacifices de quota litis, reputantur crudeles. 239.2.13
an & quando patiendi. ibid. 14
privatum officio advocacionis. ibid. 15, 24
Advocati circa litium utilitatem in licentiam conciliandi non prorumpant. 240.2.13
agant quod desideras causa, ab iniurijs sibi temperent, & probra in certamine rationi praesentes immutationem opinionis patientur. ibid. 3
Advocati ex industria non protrahunt iurgia. ibid. 7
Advocati officium ob turpe compendium ac stipem non deformant. ibid. 9
Advocati ob lucrum officia exercentes ut viles & abieci inter degeneres numerandi. ibid. 10
Advocati solertijs, facundia & peritijs parvi eligendi, & paribus adiungendi sunt. 241.1.1
Advocati viles qui. ibid. 15
Advocati, nobiles. ibid. 2.4
ADVOCATI diversorum iudiciorum. 242.1
Advocati Religioni Catholicae sint addicti. ibid. 1.5
Advocati vel sponte, nec etiam iniuncti ad munus collectarum non accedant, nec trahantur. 243.2.1.2
Advocati contra patriam non patrocinabuntur. ibid. 2.4
Advocati occasione officij acquisita ut peculium castrense tenent, & iure domini post obitum parentum vendicant. 244.1.1.2
Advocati gaudent privilegijs, quibus legum Doctores, qui actum legunt. ibid. 2.3
intellige ut ibid. 4
Advocati diversorum locorum vni Principi subiectiorum fruantur eisdem, & consimilibus locorum privilegijs. 245.1.1
Advocati causarum ad suprema tribunalia non amovet admitterentur, sed certius constituebatur numerus. ibid. 2.3
Advocati ex studio, & labore patrocinandi vite subsidia querere licite possunt. ibid. 2.2
Advocati supernumerarij apud Praesidem Augustalem, & Commem Orientis perorare poterant. 146.2.5
Adus

Advocati orbis Alexandria quinquaginta collegiati fuerant, & in vacante collegiarum supernumerarij præferebantur filij Advocatorum. 247.1.2
Advocati ambigua facta defensionibus suis erigentes, & lapsa reparantes, patriam legibus, & sacundia, ut militis armis, & vulneribus adiuvant. ibid. 2.1
Advocatus Prætoriana præfectura quindecim numero communia habent privilegia cum Advocatis fisci. 248.2.1
Advocati Comitatus veron priuatorum Principis, & Proconsulis Achaia, finibus officio clarissimum titulum impetrant. 249.2.1
Advocati in matricula scripti finitis officijs, quietis tempore pro fructu habitorum laborum, clarissimum nomine ac privilegij digni sunt. ibid. 2
Advocati fisci una cum libertis tam natis, quam natiuris a conditione curialium liberantur, & immunitatem impetrant. ibid. 1.2
Advocati sportulas taxatas accipiunt. 250.1.3
Advocati si perpetuo electi in reipubl. patrocinium decedant, eorum filij superstitēs ac Doctores potius eligendi, quam extranei. ibid. 8
Advocati fisci Kalendis Ianuarij inter spectabiles Consistorij Comitibus ob laudabile officium referendi, & donis ornandi. ibid. 2.1
Advocati fisci seruas coram patronis fisci manumittere poterant. ibid. 4
Advocati Syria per biennium in causis fiscalibus patrocinantur, & triginta numero assumuntur. 251.1.1
Advocati fisci in Syria finito officio pro se exoribus, liberis, sacro, sacra, nura, genero, seruis postulant, & omnia ex horum adiculis immuniu a metarum molestijs. ibid. 2
Advocati fisci coram Principe inter Comitæ Consistorij sedebant. ibid. 8
Advocati, clarissima eloquentia lumina dicti a Infinitano. ibid. 2.4
Advocati fisci relicta Curia cui prepositi sunt, alibi degere non possunt. 252.1.3
Advocati functi officio per triennium extra sua Curie locum degentes matriculam & privilegia togatorum amittunt. ibid. 2.4
Advocati aliquando clarissimi, nunquam spectabiles nominati. ibid. 1.6
Advocati fisci conveniunt tam in causis civilibus, quam criminalibus immuni sunt ab omni sportularum solutione. ibid. 2.7, & 253.1.12
Advocati Illyrici sine comitatu per biennium absentes, per quinquennium matriculam amittunt. 255.1.1
Advocati post litem contestatam, & exceptiones obiectas iurabunt se veram defendere causam. 366.2.5
si iuramentum præstiterint, a clientibus sperni, & remoueri a prosecutione non debent. ibid. 6
Advocati plures constituti simul iuramentum promissum præstabant, alterutrum autem horum patrocinium post iuramentum recusante, reliqui patroni ad causæ prosecutionem tenentur. ibid. 7
Advocatorum fisci electo numero, privilegium simul autem censetur. 246.1.1
in Advocatorum ordinem nemo recipiendus sub colore aspidendi. ibid. 2.1
nec in eorum consortium cooptandus absque examine, aut cohortalis statum ac fortune subiactus. ibid. 2
in Advocatorum numerum promouendum, Doctores olim & examinatores de peritijs legum iurato testimonio commedabant. ibid. 3.7
Advocatorum filij causas agentes, ceteris supernumerarijs antefecund. ibid. 4
Advocatorum numerus olim assignari solitus, remissus. ibid. 6
Advocatorum officium non minus humano generi necessarium, quam si patriam vulneribus, ac prælijs, paventibusque saluarent. 247.2.3

Advocatorum Comitatus Orientis primus in ordine Advocati fisci manere fungitur. 250.1.1
Advocatorum, & Doctorum consortio nullus dignus nisi per statuta tempora legum cognitioni probetur inhabilis. ibid. 4
Advocatorum officium, lami & prerogativa, remissus. ibid. 2.6
Advocatorum filij patribus officio cedenibus, aut mortuis, in officijs succedunt sine sportularum solutione. 251.1.4
Advocatorum promotiones secundum seriem & ordinem temporum ac statuta procedant. 252.1.2

E

Edificio. Edificans contra debitam seruitutem, edificium tenetur tollere. 499.2.6
Edificanti dona fide in solo alieno expensa restituenda sunt. 479.2.2.4
resolue ut ibid. 5
Edificare non licet etiam in suo proprio solo, quando ex edificio aliquid est immisum, vel protectum in re, vel fundo, vel domo alterius. 174.2.3
Edificare in communi non potest socius iunio socio. 479.2.3
Edificare ad celum usque quilibet potest, nisi prohibeatur per seruitutem, aut alium prætextum. 498.2.1, 2.4
& in parte inferiore sub terra usque ad inferos. 499.1.6
secus est in edificijs quæ sunt prope aliqua monasteria Monialium, seu Monachorum. ibid. 7
quod declaratur ut ibid. 8
vel quando quis acquirit partem adium ab eo, qui in sua parte habet fenestras respicientes in domo vendita. ibid. 2.9
& quando consuetudo certum modum edificandi præscribit. ibid. 10
vel ubi edificatio intendatur fieri ad emulacionem, iniuriam, aut iniuriam. ibid. 1.1
ad emulacionem quando fieri dicitur. ibid. 12
de novo Edificare portas, vel fenestras directo aduerbs ianuæ, vel fenestras vicini, non licet. 499.1.5
Edificare quilibet potest pro libito, modo non aduersetur prohibitioni. 535.2.1.5
Edificatum in communi, commune efficitur. 479.1.1
Edificium cedit solo, & solo ad edificio materia ad priusinum reddit dominum. 463.2.1.3
intellige ut ibid. 2
Edificia non destrui publice interest. 499.2.3
Edificia non extolli ultra certam formam, & modum, lege statuto, vel consuetudine induci potest. 498.2.3
Eger corpore, sanus aut mente licet transfigit. 226.1.2
Equalitas in bonis diuendendis, non solum quoad numerum consideranda est sed etiam quoad valorem & estimationem bonitatis rerum diuisarum. 517.2.5
Equalitas seruanda inter liberos. 519.2.4
Equitas legibus determinata rigori, & equitati non scripta præfertur. 360.1.1
Equitas an stricto iuris rigori in omnibus præferenda sit, remissus. ibid. 4
Equitatis diuisio in legale, naturale, & reale. ibid. 3.
Equitatem contra legem scriptam solus Princeps mirigando in scriptum attendit in interpretatione legum. 225.2.1
Estimatio iusta rei illa dicitur, quæ expensarum viciniorum amorum constituitur. 32.2.7
Estimatio totius rei non per partes, sed integraliter fieri debet. 517.1.8
Estimatio sit emptio. 200.1.9

Z z 2 Estima

Index Rerum,

- Estimatores bonorum, remissus.* 518.1.6
Etas nonnisi centum annos excedentium. 42.
 1. 16
Etas ad presbyteratum, Diaconatum, subdiaconatum, & Episcopatum perhibetur tam de iure huius Aulæ quam Concilii Trid. 53.2.1
Etas que requiritur in eligenda in Diaconissam, ostenditur. ibid. 2.2
Etas minor infamiam non patitur ob artem ioculatoriam, vel aliquam ludicram. 259.2.1
Etas per aspectum probari potest. 329.2.4
Etas legitima, & perfecta de atate 26. annorum, non de suppletia per gratiam Imperatoris intelligenda. 334.1.1,2
Etas minor & laeso ubi reperiantur, ibi in integrum restitutio competit. 295.2.1,5
Etas 25. annorum tam in masculis, quam feminis excludit restitutionem. 294.1.5
Etatis probatio per aspectum. 293.2.5
Etate minores puniuntur mitius. 259.2.2
 A F
Affinis admittitur pro affine. 264.1.6
procedit in transfusionalibus. ibid. 7
amplius procedere in valde amica. ibid. 8
Afri à Vandalicis servitutem liberati agnoscent Dei misericordiam, & libertatem vite, beneficio Iustiniani impetratam. 161.1.2
Africa instar Orientis & Ilyrici proprium sortita Praefectum diocesim regentem in urbe Carthagine. ibid. 3,12
Africa à Praefecto Italia directa. ibid. 13
Africa à Vandalis occupata historiam qui narrat. ibid. 11
Africa limites antiquos reparabat Praefectus pretorio Africae. 162.1.8
Africam per Vandalos occupatam, Iustinianus pulsus Vandalis ad fides corporumque libertatem transtulit. 161.1.1
 A G
Ager, inter Agros vicinos olim relinqui debebat quinque pedes à facione liberi. 526.2.3
per Agerum nemo is, imitio eius domino. 502.1.2
AGO. Agens pro pio causis, quilibet audiat de populo. 67.2.11
Agens non audiat sine interesse. 200.1.5
Agens in causa restitutionis fori rei sequitur. 336.1.1,5,3
limita ut ibid. 6
Agens actione personali pro re sibi prius vendita, non tamen tradita, potest pretendere interesse, si habeat alium fundum iuxta, vel si fuit maiorem suorum. 479.1.30
 AGERE ut nemo teneatur inuitus. 376.2
Aggressores nocturni, vide Populatores.
Agnatio. Agnationis & cognationis differentia non est sublata hodie quoad successiones testamentarias. 433.2.38
Agrimensores & peritiam melius percipiunt presentibus litigantibus, quam eis absentibus. 525.2.4
 A L
Alapa. Alapam si quis dederit iudici, propter illam magnam causam index potest cognoscere de tali crimine. 375.2.13.
 Alea. ALEÆ lusus. 531.2
Aleæ lusus prohibetur ob iacturam substantia, vel per ignorantiam huius, aut infelicitatem. 536.1.1
non exercetur sine blasphemia. ibid. 2
 ALEATOR. 531.2
 Alexander Antonini Heliogabali filius adoptivus. 192.1.3
 Alieno. Alienandi iustam causam praestat necessitas fa-

salis.

Alienari nullam rem Ecclesie potest talem alienationem revocare. 39.2.14

Alienari per viam transactionis non censetur alienasse cum retinuerit dominium. 25.2.19

Alienari iudicij instanti causa conveniunt actione pretorio ad interesse. 229.2.6

Alienantes indebitè Ecclesiarum res quas penas hodie incurvant remissis. 349.1.5

Alienata ab heretico per fiscoem revocari possunt. 40.2.7

si Alienatus res prohibita alienari eo presente, & non contradicente, cuius favore facta est ea prohibitio, is ita sibi prauidet, ut non possit eam alienationem retractare amplius. 312.2.11

Alienatio rerum ecclesiasticarum regulariter prohibita, remissis. 203.1.5

Alienatio non comprehendit divisionem, maxime illam, qua sit gratia videris cultus, vel comodioris. 24.2.2

Alienatio rerum Ecclesie quando fit, sunt vacantes illi, qui presentes sunt, non verò absentes, nec qui non ferunt. 25.1.9

Alienatio damna, & nocua Ecclesie acquisitio prohibita censetur. 27.2.9

Alienatio ecclesiasticorum bonorum bona Deo dicata prophana per ceteros casibus prohibita est. 29.1.1

Alienatio vasorum, & rerum sacrarum licita est ob causam famis, & captivitatibus. 2.2.1

Alienatio rerum ecclesiasticarum requirit auctoritatem & licentiam Ordinary. 39.1.3

Alienatio facta à gravato restituitur, si decesserit sine liberis, unde. 40.1.4

Alienatio, & translatio dominij, quando impediri possit. 195.2.5

ALIENATIO iudicij mutandi causa facta. 106.1.8

Alienationis rei ecclesiasticae revocatio quando fit à bona fidei emptore, tunc sit pretij restitutio eidem emptori ab eo, qui vendidit. 348.2

Alienatione prohibita an prohibeatur etiam praescriptio. 30.2.4

Alienatione iudicij mutandi causa facta possessor potest committi rei vindicatione, quam parit possessio. 326.2.16

Alimentarius non debet esse orisus, sed tenetur operari ad commodum eius, qui praestat alimenta. 349.1.1,4

Alimentura. Alimenta quando relinquuntur personae non mortuaria, tunc debentur amantem. 124.2.15

Alimenta à matre filio praestantur donata, & non animo repetendi facta. 81.4

ampliat. 278.2.4

limitatur. ibid. 5

& resoluitur. ibid. 6

ampliat etiam in aia materna seu aia materno, & alius ascendentibus per lineam maternam. ibid. 8

& extenditur ad filium naturalem, & spurium. ibid. 9

restringitur autem quando mater administrabat bona filij. ibid. 10

& limitatur quando mater praestata fuisse à principio alere se filium rependit, non donandi animo. ibid. 11

& quando mater super libro rationum familiarium scripsisset filium debitorem pro alimentis, qua illi praestabat. ibid. 12

Alimenta praterita qua sunt. 217.2.5

Alimentorum causa dicitur causa pia. 29.2.15

in Alimentis prateritis futurorum fauor cessat. 217.2.4

Alternativa. in Alternativa remedium electio non est debitoris, sed creditoris, cui remedia competunt. 221.1.4

Alytarchia. Alytarchia Indi cura ad Comitum Orientis spectabat. 167.2.1

AM

& Verborum.

A M
Ambitiosus quos malos effectus operetur, remissus. 178.

1.4

A N

Angaria & parangaria qua. 15.2.3

Angarium, & parangarium praestatio inter vigilia, quae Regalia dicuntur, recensentur. 16.1.4

Anima ceteris rebus anteposenda est. 39.1.15

Animarum favor publicus. 40.1.16

Animal in suo praedio inveniens, illud includere non potest. 504.1.2

nisi ignoretur cuius sit. ibid.3

& tunc quid agendum. ibid.4

Animal in suo inveniens, illud per statum impuere interficit. ibid.6

de Animalis ad pastum dati interitu nocente domino, quid statuendum. 199.1.6

Animalia depascentes in territorio alieno qua pena teneantur. 504.1.3

Annona chilibes secundum peculiare delegationes assignanda. 181.1.1

Annona vitualia in isto pretio vendi facere, ne pauperes fame pereant, pervenit ad Episcopos. 91.1.11

Annona cura cum discretionem viris integris demandanda. 161.2.1

Annona Praefectus fuit sub dispositione Praefecti urbi, & circa annonam communem habuit potestatem. ibid.4

Annona civiles sunt certa pensionationes, quae militaribus, Palatinisque officio; & eorum, qui possessiones tenebant, collatione erogabatur. 25.1.6

ANNONAE administrantium, &c. 180.2

Annona quid sint. ibid.2.1

Annona rei cura penes quas fuerit, remissus. 162.2.3

Annus executoribus datum an curas ignorantibus, vel a die scientie, vel mortis testatoris. 68.2.33

Anni unius spatium, vel aliud a lege praescriptum executori ut curas, etiam ad effectum devolendi ad superiorem, monitio est necessaria. ibid.19

an unica tantum monitio sufficiat, remissus. ibid.30

& an necessario sit a iudice personaliter facienda. ibid.31

& requiratur specialis. ibid.32

Anno elapso iudici reddenda est ratio, quot captivi bonis defuncti, & quantae pecuniae unusquisque eorum, redempti sint. ibid.34

pro Anno utilis datur hodie quadriennium continuum ad petendam restitutionem, sed tunc obest minor aetas, iusta absentia, & impedimentum legitimum. 345.1.1

1.1

Antecessor in officio huius liberationem ante adventum successoris officialis non impetrat. 175.2.5

Antecessorem magistratum si successor contra praescriptum Imperatoris ante quinquagesimum diem discedere indulget, tunc 30. auri libris novum magistratus punitur. ibid.6

Antichristus, pro Antichristo. 125.1.4

Antinomia & contrarietas nulla in Codice Iustiniano exiit, vel toleretur. 135.2.14

Antinomia nulla in iure, neque superfluum, neque contrarium. 146.1.32

ob Antinomias vitandas antiqua constitutiones omittenda, praeterquam divisionis, repletionis, & indaginis plenioris causa. 135.2.15

Antiquitas nobilitat. 241.2.5

Antiquitati bono non detrabendus. 137.2.18

per Antiquitatem omne sit nobilitas. 136.2.38

Antistes baptizatum iterum baptizans, ut indignus sacerdotium amittit. 110.1.1

Antistes ob suspensionem iuram allegatam custodientem res fugitivum occultat, in praedictum creditorum sub

Barbof. Collect. in Cod. Tom. I.

invisuandi religione interrogare potest Clericum de rebus custoditis. 124.2.17

A P

Apices sacri, id est, litterae. 411.2.16

Apollinaris. eius scilicet sequentes panem in alios hereticos statutus non dissimiles patimur. 106.2.2

Apollinarista, & Eutychianus indigni sunt nomine sacerdotum, yfalemque domalia & patrocina deneganda, &c. ibid.3

Apostasia. in Apostasia crimine, sicut in crimine heresis conficiantur bona. 111.1.5

Apostasia criminis accusatio per quinquennium, mortuo etiam apostata, licita est. ibid.2.1

Apostasia crimen ut publicum perpetuum in vita apostatae admittit accusationem. 112.2.1

Apostasia criminis post mortem detecto licitum est agere, & cognatis orthodoxis apostata sua vendicare. ibid.4

Apostasia crimen non praescribitur. ibid.6

morte delinquentis non extinguitur. ibid.10

Apostata fidei quis. 111.1.3

Apostata punitur eisdem poenis, quibus punitur hereticus. ibid.4

Apostata fidei testari nequit. ibid.2.1.7

nequit donare, vendere, aut alienare. ibid.8

Apostata dum vivit accusatio perpetua durat, post obitum vero tantum ad quinquennium. 111.2.9

Apostata a ferendo testimonio repellitur. ibid.

est incapax sibi delatae hereditatis, tam ex testamento, quam ab intestato. ibid.5

Apostata promittens minime est audiendus, nec a poena pro eo crimine irroganda villatenus excusandus. 112.1.8

contrahitur. ibid.9

Apostata defuncti memoria post eius mortem damnatur. 104.2.45

non vero ultra quinquennium. ibid.46

Apostata memoria an & quando damnari possit post quinquennium, remissus. 111.2.3

Apostata defuncti memoria quando damnatur, illius bona non confiscantur. 112.1.9

110.2

APOSTATAE

qui sint. ibid.

Apostata & reprobati in iuramentum a testimoniis civilibus arcentur, & indigni sunt successionebus, alijsque commodis: qualitates ac status amittunt; eorumque memoria damnationem meretur. 112.2.1

Apostata non sunt expellendi ex ciuitate, sicut heretici. 112.1.6

sed contrarium verius. ibid.7

Apostata donandi & testandi licentiam facultatemque amittunt. ibid.2.2

Apostatarum bona feudalia confiscantur. 111.1.6

Apostatarum bona non confiscantur ipso iure. ibid.8

Apostatis lapsis, & errantibus subveniendum. ibid.2.2

72.2.20

Apparitor quis. ibid.

Apparitores, non debent percutere, vulnerare, nec male trahere vinclos. 73.1.23

Apparitores olim nudis incedebant, & cur. 171.1.1

Apparitores, vel nuncios contra imperiale praecipium in praedictum instantia & partis mutant, quique librarum auri multam metant. 371.1.2

Apparitores Magistrorum militum tanquam milites & ipsi olim cingulo honestari, cuius praescriptione in foro se tuebantur, sancti vero officio ut alij cingulum disponebant. 407.2.2

Appello. Appellandi facultas, aut nullas etsi denegata, aut submotum iudicii officium, non est negata in integro restitutio. 302.2.5

Appellans ante sententiam frustrandi iudicii causae multandus; & Clerici multa non inferitur sibi, sed distribuitur inter pauperes. 91.1.1

Index Rerum,

non Appellans videtur censetur in sententiam iudicis a quo. 237.1.3
 Appellare non licet ante sententiam definitivam. 91.1.2
 Appellare non potest qui non est grauatus. ibid.2.7
 Appellare non licet ab Episcopo per prouocationem elocuti iudicio, & sententia. 65.2.1.3
 contrarium. ibid.3
 proponitur sententia D. Barbofa. ibid.4
 Appellare licet ab Episcopo vi, delegato ad delegantem. 96.1.2
 Appellare non licet a prefati pratorio sententia. ibid.1.6
 Appellare nequens a sententia, qua transit in rem iudicatam, pariter aduersus eam supplicare non potest. 152.1.5
 Appellare licet tempore feriarum repentinarum indultarum ob rem feliciorem gestam. 387.1.2
 Appellari potest ab Episcopo cognoscente ex prouocatione, si feratur sententia confirmatoria. 96.1.1
 a denegata restitutione in integrum, & deinde ob omisam appellationem a denegata restitutione in integrum, datur restitutio ipsi quidem minori ex causa inueniunt imprudentia, maiori vero ex iusta causa impediendi, propter quod appellare non potuit. 331.1.8
 resoluere. ibid.9
 Appellatur ab Episcopo delegato a domino temporalis, ad ipsum dominum delegantem. 96.2.4
 ab arbitris. 370.2.6
 Appellatio datur si reuocatio emphyteusis fiat extraneis, & proximis potest petere ut extraneis inueltus remoueat. 312.5
 Appellatio finisla que remissit. 91.2.5.6
 Appellatio interponenda pro reo condemnato, potest fieri per Procuratorem. 94.2.14
 imo pro criminaliter condemnato in causa criminali non solum admittitur Procurator, sed etiam vniuersique extranei. ibid.15
 amplius etiam ut non solum laici, sed & Clerici possint pro condemnato capitaliter appellare. ibid.16
 Appellatio datur quando index denegas copiam actoris. 151.2.5
 Appellatio ubi remouetur ab abbreviandum lites, tunc censetur etiam remota supplicatio. 152.1.8
 Appellatio suspendit pronuntiationem. 218.1.10
 Appellatio & recusatio a pari procedunt. 369.1.11
 Appellatio die festo interponi potest, licet tunc eam professus non liceat. 387.1.3
 Appellatio heredis relata ad id, quod sui natura non est transmissibile ad heredem, in persona primi heredis finitur. 491.2.1
 Appellationis tempora sunt continua, & in ea computantur feria repentina. 387.1.1
 Approbatio Imperialis inferiens clarissimis Pratoriani tribunis, & Notariis, ad filios horum, & alios illustrandos extenditur. 251.2.3
 Vide Ratificatio.
 Approbatum semel, amplius approbati non potest. 180.1.2

A Q

AQUA. 494.2
 quando ducitur a flumine, & loco priuato, ius adquiritur decennio inter presentes, & centum inter absentes; quando vero ducitur a flumine publico, tunc tantum tempus requiritur, cuius viri memoria non sit in contrarium. 296.2.15
 Aqua non solum illa dicitur mea, que sponte sua in meo fundo nascitur. 497.1.2
 sed etiam illa, que nascitur alibi, postquam meum fundum ingressa est. ibid.3

Aqua postquam est in meo fundo, possam ea facere quod volo. ibid.4
 quando exiit de fundo meo, & est ingressa tuum, non possam ego alteri concedere, nisi cum seruitus a fundo domino constituitur, vicino inferiorem valentem, nequam aqua ad fundum inferiorem perueniat. ib.5
 Aqua cum sufficere potest tam pro vsu iuniorum primi, cui iam questum est ius ducendi eam, quam etiam pro secundo; tunc huic secundo concedere licet ius ducendi aquam, etiam inuito primo. ibid.6
 Aqua si naturaliter fluit tempore etiam immemoriali, nulla potest preteriti prascriptio, & ideo dominus aquae eius cursum mutat ad libitum. 500.1.4
 nemo per Aquam ex fundo suuo cito seruit, cum sit priorum agrorum. 497.2.2
 Aquam ducendi alteri facultate concessa, postquam est effecta illius concedenti per ingressum fundi, tunc alij etiam licet concedere. ibid.8
 Aqueductus vni concessus, potest concedi & alteri, dummodo non noccat. ibid.1.1

A R

Arbitrari non potest restituere, nec de causa restitutionis in integrum cognoscere. 317.1.4
 non potest exequi suam sententiam. 351.1.8
 nec executio huiusmodi sententia arbitralis committi potest, sed est iudicij ordinarij. ibid.9
 Arbitrari cogitur super causis recusatis iudicio illico, & intra triiduum proximum a recusante eligendus est, aut partibus dissentientibus arbitri licet de rebus ad competens superiore constituitur. 370.2.3
 ARBITRI. 349.1
 de Arbitris, siue estimatorijs bonorum, & peritoribus, remissit. 218.1.6
 Arbitratores possunt ferre laudum suum diebus feriatis, cum sint amicitiales compositores, nec causa cognitio apud eos desideretur. 389.2.7
 vel etiam quia arbitramentum hoc est instar transactionis, qua diebus his celebrari potest. ibid.8
 Arbor. Arbores plantatae, que iam terram radicibus sunt amplexae, non debent radici per possessorem, sed earum peti estimatio potest. 471.1.5
 Archigeronicus, Diaecetaque non nisi Christianis doris precipitur. 93.2.1
 Archigeronica & diaeceta quoniam. ibid.2.3
 Archimandrita Gracum nomen, Latine dicitur princeps orationis, vel Monachorum. 91.8
 Arca si non potest habere ventum nisi ex una parte, praedio vicino ipso iure seruitus est imposita ne alius solatur, & ventum impediatur. 502.1.5.6
 Atena, in praesentia pro amphitheatro, quo in loco bestiae conficebantur. 414.1.2
 Atenarius, qui cum bestiis pugnandi causa in amphitheatro praedat. ibid.1.3
 Argentarius tenetur edere codices, & rationum libros. 191.1.1.2
 etiam pro eorum memoria confectus, probata existentia, & interesse potest illis. ibid.3
 Argumentum valet a rubrica, quando scilicet per se clara & ab omni parte perfecta est. 51.1.6
 Argumentum a maiori ad minus validum & receptissimum. 29.1.2
 A multo magis, & validum, & frequentissimum in iure. ibid.3
 validum est de toto ad partem quando eadem, non diuersa militat ratio. 40.2.4
 & e contra a parte ad totum. ibid.5
 a contrario sensu non semper validum est. 58.1.9
 ab absurdo vitando seu remouendo valet. 80.1.4
 a morte civilis ad naturalem, an & quando sit talis. 86.1.3
 a milite. 86.1.3

& Verborum.

à milite armata militia ad militem ecclesiæ militia
validum. 204.1.9
ab appellatione ad recusationem validum. 369.11.
12
Arma. Armorum & insigniorum delatione conservatio
domus ac familia institutio inducitur. 274.2.4
Attiani, & alij in hac lege expressi heretici in foro Ro-
mano domicilia habere non possunt. 105.2.1
A S
Alceteria idem ferè quod monasteria. 78.1.3
ASCETRIÆ, & privilegia earum. 43.2
Ascetria qua. ibid.7
Ascripti, & coloni, qui terra colenda perpetuo sunt
ascripti, ordinari non possunt. 58.2.3
Ascripti in Ordinem Clericorum recipi non debent, nec
possunt absque dominorum voluntate. 78.2.1
Ascripti eatenus Clerici fiunt, quatenus subrogant
aliam agriculturam exercentem, qui domino canonem
solant. 79.1.1
Assessor quis est impune in sua provincia usque ad qua-
tur mensis, non ultra, nisi ex Principis permisso.
179.2.2
intelligit ut ibid.3
Assessor non poterit esse in ea causa, in qua aliquando
fuit Advocatus. 180.1.11
ASSESSORES iudicum. 177.1
Assesores liberalitate non minus, quam magistratus digni
sunt. 179.2.1
Assesores consilia, qua debent Praesidibus, signabunt.
180.1.14
Astrologia. Astrologia iudiciaria & disciplinarum di-
vinatoriarum studium, perniciosissimum in Ecclesia
Dei. 97.1.3
Astrologus. Astrologorum iudiciariorum pena qua.
ibid.8
A T
Attentatio puniatur. 50.1.4
Attentatum. Attentatum causa non impedit quo mi-
nus non procedatur in causa principali. 516.1.4
Attestationes testium tibi non debent parti ante illarum
publicationem. 189.1.8
A V
Avari non admittendi ad magistratum administratio-
nem, remissive. 178.1.5
Auctor unus in certis altero melior. 135.2.7
Auctores, ex quibus Tribonianus cum collegis Pandec-
tarum iura desumpsit, æquum dignitatem habuerunt.
ibid.6
ex Auctorum multitudine eandem sententiam de iure se-
quentium eligendus, qui meliorem, & equiorem fo-
uet, vel tutior sententiam. ibid.8
Auctoritas patri non format contractum filijum. ut non
sit loci restitutionis in integrum. 295.2.1
Auctoritas tutoris, vide Tutor.
Auctoritatem, & nomen imperientem ex Principis maie-
state privatis scripturis rem suam facit. 135.2.10
A V D I E N T I A Episcopalis, & diversa capitula, qua
ad ius, curiamque & reverentiam pertinent Pontifica-
lem. 89.2
Augustus dicebatur Iustinianus, eo quod illi Deus om-
nia prosperè pollicebatur felicibus augurijs, & signis.
2.1.14
Aula an carcerari possit pro debito ex administratione
tutela. 174.1.6,7,8
Ad Autem ponderatur. 460.2.5
Avunculus, &c. Avunculi, amia, matertera, patru-
fratrum liberi, non ut inofficiosa, sed falsa oppugnant.
428.1.1
Auxilium legis frustra invocatur, qui committit in legem.
201.1.3

Auxilij divini invocatio perquam necessaria, & utilis.
161.2.1

A X

Axioma, Quod differtur, non auferitur. 146.1.20
Axioma, Melius est intacta iura servare, quam post vul-
neratam causam remedium quaerere, remissive. 326.
1.12
Axioma, Deceptus, & non decipientibus iura subueniunt,
remissive. 329.1.5
Axioma, Verba debent intelligi naturaliter, & proprie,
non civiliter, & fidei, remissive. 334.1.3
Axioma, Partus ventrem sequitur, qui intelligendum sit.
468.2.3

B A

BALLæ mercatorum presumuntur esse eorum, quorum
ibi sunt insignia. 275.2.2
Balnea olim publica, & privata, remissive. 173.1.1
Balnea, eorumque usus illiciti, remissive. ibid.2
Bannitus à quocunque impune occidi potest. 57.1.5
Bannum. à Banno nemo absolvens nisi pacem interie-
rit cum offensa. ibid.6
BAPTISMA sanctum. 109.2
ne iteretur. ibid.
Baptisma prophanantibus nullo remedio succurrendum
est. 111.2.3
Baptismo iterato se subijciens, nec factum deferens, testa-
menti sanctionem amittit, cum multa decem librarum
auri. 110.2.3

B E

Bellum aduersus infideles, ex eo solum quod infideles sint
etiam auctoritate Imperatoris, vel Papa iuste iudici
non potest. 120.1.5
Beneficiari, seu Religiosi accusare possunt eos, qui sibi
iniuriam fecerunt coram iudice ecclesiastico, vel secu-
lari. 46.2.6
Beneficium speciale non censetur sublatum per verba ge-
neralia statuti, sed specialia requiruntur. 198.1.18
Beneficium per gradum, non saltim, expetere, & impetrare
debet. 253.1.1,2
Beneficia personalia sine die & consule non valent. 157.
1.1,2

B

Biarchia quid, remissive. 165.1.4

B O

Bona dicuntur esse de iurisdictione illius, in cuius terri-
torio sunt. 35.1.2
Bona acquisita per Monachum factum Episcopum, eo
defuncto non ad monasterium, sed ad Ecclesiam, cuius
est Episcopus, pertinent. 20.2.30
Bona tradita monasterio in dotem Monialis, perpetuo
apud monasterium durant, quamvis Monialis relictijs
ascendentibus, aut descendentibus obeat. 23.1.11
Bona Ecclesie emens ab illis administratoribus non ser-
uatis solemnitatibus, pretium perdit. 25.2.16
Bona Ecclesia alienata non seruatis solemnitatibus, &
sic nulliter, debent Ecclesie restitui vna cum fructibus
à die alienationis. ibid.18
Bona immobilia Ecclesie ut possint distrahi, debent esse
presentes due saltem partes ex tribus. 28.1.19
Bona Ecclesie ut alienentur non sufficiunt instantem ne-
cessitatem probare, nisi utilitas probetur. ibid.12
Bona ad hospitalia pertinentia licet alienari non possunt
absque solemnitatibus in rerum ecclesiasticarum alie-
nationibus requisitis. 71.1.9
Bona inuenta penes Episcopum, in dubio presumuntur
inuiti Episcopum quaestio interum dum aliud legiti-
me non probatur. 70.1.2
nisi constiterit de tenuitate Episcopatus, & de bonis, ac
diminjs

Index Rerum,

- diuitijs proprijs Episcopi.* *ibid.* 3
Bona omnia, quæ in Clericorum dominium adueniunt,
eo ipso fortuntur rationem bonorum quasi castren-
sium. 77.1.3
Bona, ubicunque diuidi, & distribui inter pauperes, vel
pia causa inueniuntur, intelligendum est de pauperibus,
vel pji causis illius loci, in quo testator habebat domi-
cilium habitatiuæ. 81.1.13
Bona rapientis malicere Deo dicatam, applicantur illi
monasterio, in quo rapta illa permanebat. 86.1.14
Bona rapientis Monasterium fisco applicari, reuerenti mo-
nasterio quibusdam emendis arbitrio iudicium impo-
rendis. *ibid.* 16
Bona monasterio quæstia per ingressum non reuocantur,
licet ingressi ad secularem reuocauerint vitam. 89.
1.20
Bona hereticorum post crimen hæresis incursum distracta
venduntur a fisco, etiam nullo restituto pretio empor-
ri, seu possessori eorum, &c. 103.2.16
Bona hereticorum hodie confiscantur, iuxtaque liberis Catho-
licis restantur. 107.2.5
Bona Iudæi Christianum circumcidente publicanda sunt.
117.1.1,2
Bona latitante in Ecclesia extra illam sita, item occul-
tata, iudex secularis excutere, & ad commodum pub-
licarum, priuatarumque rationum distribuere potest.
124.2.15
Bona quæ in Ecclesia posita sunt, per vim inde auferri
non possunt. *ibid.* 11
Bona mobilia Clerici condemnati ad perpetuum carceres,
vel ad degradationem, pertinent ad Episcopum; im-
mobilia verò ad Regem, vel aliam dominum tempora-
lem. 174.1.10
Bona minorem communia si sunt ab altero minore alien-
ata sine suo consensu & mandato, & factus maior,
qui non vendidit, ratificet, & qui vendidit restitu-
petat, non poterit etiam qui ratificauit restitui. 299.
2.6
Bona curatoris, seu tutoris, illiusque hæredum, intelligit-
ur tacite hypothecata ex causa administrationis.
365.2.61
Bona quasi castrensia. 451.1.4
Bona ex hereditate communia iudicio familia eriscanda
rele petuntur, & audiuntur. 507.1.1
de male acquisitis in hereditate inuentis quid. *ibid.* 2
Bona profectitia diuidenda sunt, & debitum vnus fra-
tris non onerat alios, nisi de eius peculio profectitia.
508.2.1.2
Bona fuisse communia per instrumentum diuisionis pro-
bari poterit. 517.2.4
Bonorum dominium & possessio est penes ingredientem
Religionem, & vti accessoria ad personam ipso iure, &
absque aliqua apprehensione per ingressum transeunt
in monasterium. 10.1.23
Bonorum omnium appellatione veniunt mobilia, & mo-
uentia, immobilia, nomina debitorum, iura & actiones.
103.1.8
Bonorum possessio causa litis agnoscenda non tribuit ius,
& huius virtute scriptis hæredibus non potest auferri
possessio. 416.2.1
Bonorum descriptio, siue qua non potest præstari cautio,
remitti nequit. 285.2.6
Bona testatorum inter liberos equaliter diuidenda. 508.
1.1.2
Bona Iudeorum non debent Christiani statuere pretia.
115.2.3
de Bonis fisco vendicandis ubi est questio propter illatam
sibi mortem, Procurator Cæsaris, & sic fiscales iudices
sunt aduocandi. 412.2.2
idem est de illis, qui laqueo se suspensid, & desperata
- vita obijt.* *ibid.* 3
Barborita. Barboritis testimonia & conuersationes cum
Christianis interdixit. 109.1.1
B R
BREPHOTROPHI, & priuilegia eorum. 43.2
Brephotrophij qui. *ibid.* 5
Brephotrophium locum, domusve dicitur, ubi infantes,
recentesque paruis expositi, aut egenibus parentibus
nati, alebantur. 37.2.10
C A
Adauer delinguentis in Gallia non potest tradi se-
pultura inconsulto Principe, seu Curia suprema,
& ex consuetudine in paribul dimittuntur ad terra-
rem & exemplum, quod obseruatur etiam in Lusita-
nia. 524.2.5
Cadaver humanum inconsulto Principe a loco in locum
non transferendum. 535.1.1
Cadavera punierum olim insepulta relicta, & cur. 534.
2.3
Ad Catetis ponderatur. 460.2.6
Calculatio fraudis ratione fit irrita. 236.1.10
Calculatione facta per calculatores nominato a paribul,
iurata tamen, vel vallata pacto partium de stando ei,
non potest reuocari. 236.1.9
Calculus, pro sententia. 352.1.13
Calculi error non præiudicat veritati, & ratione erronea
calculi prætexin retractari possunt. 235.2.1
Calculi erroris allegationi non est locus sequenda sententia.
236.1.2
per Calculi errorem indebitum præmissum condicetur.
ibid. 3
Calculi error in causa appellationis deduci potest. *ibid.*
5
declara vt *ibid.* 6
Calculi errore probato, omnia pacta, conuentiones & sti-
pulationes in quietatione apposite, eodem errore conse-
nta presumuntur. *ibid.* 8
Calculi error ubi allegatur non solium semel, sed bis, ter
& quater calculanda sunt rationes. *ibid.* 2.13
Calix sacer si fuerit destructus, id est, fractus, & inuiti-
lis redditus ad sacrum usus, definit esse sacer, &
estimari ac vendi potest, a Sacerdotibus tamen. 40.
2.8
Calix integer quando vendi possit Ecclesie, vel etiam pri-
uato Clerico ad usum Oratorij, & seruicium alterius
Ecclesie, remissus. *ibid.* 9
Calot inconsultus exheredationem iniustam scilicet, va-
tiat. 506.1.6
Calumnia. Calumnia iuramentum, v. iuramentum.
per Calumniam illatam accusare panam non euadit.
11.1.5
CANCELLARIJ iudicium. 177.1
post finitam administrationem per 30. diu manebat
in prouincia, vbi prius officia habuerunt. *ibid.* 2.1
Cancellarij sub fide gestorum ex eodem officio electi iudi-
cijs applicandi sunt. 179.1.2
Cancellarij, & domestici ministerium qui semel in prou-
incijs gessit, ad officij continuationem non admittitur.
178.1.1
Canon anniuersarius, remissus. 117.1.6
Canonis, vel status interpretatio pertinet ad conditorum
se de eius mente dubitetur. 13.1.2
Canonis solutio facta proprietario continet arguit domi-
nium illius, cui fit solutio. 483.1.4
Canones sunt in seculari foro seruandi. 23.1.1
Vide Lex.
Canonicus. Canonicorum in Ecclesia maior numerus esse
non debet, quam patiantur facultata ipsius. 112.1.4
recepti

& Verborum.

recepti ultra numerum etiam per suffragia poten-
tium, non gaudent privilegio coram, qui sunt intra
monerum. *ibid.* 5
recepti simpliciter de mondato Pape in aliqua Ec-
clesia, in qua est certus numerus Cantuorum,
quando habeat plenum ius Canonica. *ibid.* 6
Cantor, Cantoribus, Lectioribusque nuptias contrahere
permissum, aliis autem omnibus interdictum. 60.
2. 1
Capio. Capi & carcerari nemo potest pro debito civili
in diebus feriatis, propter honorem Dei. 390. 2. 3
Capiendi ius an possit cedi, vel exerceri per alium, remis-
sive. 409. 1. 2
ius Capiendi alterum propria auctoritate cedi, & deman-
dari potest alteri. *ibid.* 2. 5
CAPITATIO administrantium, &c. 180. 2
Capitatio quid. *ibid.* 2
Capitatio est tributum quod in singula venialium qua-
drapedem capita pendebatur. 141. 3
Capitulum alicuius Ecclesie si emit rem quempiam im-
mobilem, an & quando illi debeat fieri retractus obla-
tio. 72. 2. 18
CAPTIVI redimendi. 43. 2
Captura de persona sui debitoris fugitivi permissa credi-
tori propria auctoritate, non solum est permissa cre-
ditori, sed etiam eius Procuratori. 409. 1. 3
Captus ab hostibus cum patre & matre, reuerfus illis de-
sumtis ibi, succedere, & bona usqueque acquisita
vindicare per vitulum refecturum potest. 348. 2. 1
Captem eripiens & manibus familia, qui iam confessus,
consilium, aut contumaciam est, vel ducitur ad suppli-
cium, puniri debet, & tenetur crimine lesa maiestatis.
nisi eximat de manibus familia eum, qui iniussit, &
indebit captus est, & multo magis si iniussit damna-
tus ducitur ad supplicium, tunc enim excimens nulla
pena tenetur. 94. 2. 12
Carcer. Carceris impedimentum prodest lasso per senten-
tiam ad petendam restitutionem in integrum. 34. 7.
1. 1, 2
Carceri inclusus pro delicto inquirendo, per carcerem non
infamatur. 255. 2. 1
Carcerati circa Paschatis festum relaxandi; etiam si
agatur de pena corporali. 92. 1. 1
nisi crimen gravissimum sit. *ibid.* 7
& an ipso casu liberi dimittantur, an vero cum fide-
litate vi reuertantur, ostenditur. *ibid.* 8
Carcerati si culpa indicio Dominice diebus non interro-
gati patientur inedia, squalorem, per commentarien-
si scitum, iudicio ad 20. libras auri tenentur cum
discrimine officiorum. 96. 2. 1
Cardinalis. Cardinalis afferenti se esse Legatum, creditur
circa potestatem odonarium, etiam si litteras sue lega-
tionis testis non exhibeat. 134. 1. 5
prout etiam creditur si attestetur de speciali mandato
Sedis Apost. aut de mente Summi Pontif. absque
litteris sui mandati. *ibid.* 6
declara ut *ibid.* 7
de Carcat lazam sententiam ipso iure importat. 241.
2. 10
Castella talia edificanda ut per pauciores presidarios
defendi possint. 162. 1. 9
Castella remissive. *ibid.* 15
Castitas ministris Christi Altaris maxime necessaria
est. 70. 1. 4
Castrensia & quasi, non veniunt in divisionem heredita-
tis paterne: at donata in peculium sic. 505. 2. 1. 1, 2
in regno Portugalia conferuntur aliquando. 506. 1. 3
Castrum unde dicatur, & quomodo distingatur a ciui-
tate, oppido, villa remissive. 162. 1. 16
Castrum uni aduicatum, si sit maioris valoris quam

alterum, ad officium iudicis spectat alterum alteri ad
certam pecuniam dandam condemnare. 218. 1. 3
Calus iuris ubi ambiguus, & a nullo decisus, tunc Princeps
adeundus. 138. 1. 40
in Casu lege expressa non decisa recurrendum ad Principi-
um & huius palatii consilium, & inde responsum peten-
dam. 150. 1. 1
Casu, in quibus cessat querela, & filius per tacitum con-
sensum ab illa excluditur, remissive. 423. 1. 15
Castrum probat contra tertium, dummodo adhibita
scriptura catastri. 483. 1. 3
Caueo. Caere non tenetur de viendo arbitrio qui omnia
bona donauit, solo usufructu retento. 485. 2. 12
Causa quando dicatur civilis, quando vero criminalis,
62. 2. 8, 9
Causa in qua pecunia applicatur fisco, an sit civilis.
65. 1. 2
Causa contra Monachum, aut Adonalem in canonibus
degentem apud iudicem seculari remittenda est ad
ecclesiasticum competentem. 71. 1. 1
Causa quando est momentanea, nihil refert si esset post
effectum. 196. 1. 12
Causa in pactis liberatoris non attenditur, sed in obliga-
toris. 198. 1. 1
Causa certis finibus circumscripta effectum producam
restringit. 215. 2. 7
de Causa generale est, & comprehendit civilem, & cri-
minalem. 212. 1. 8
Causa licet sit sopita transactione, potest nihilominus re-
suscitari, per rescriptum Principis, decientis, Non ob-
stante tali lege. *ibid.* 9
Causa pecuniaria uxoris per maritum legitime satisdax-
tem agi potest tam in instantia prima, quam appella-
tione. 260. 2. 1
Causa si committitur per legem certo officiali, hoc iurisdi-
ctio, quasi data per legem, censetur ordinaria. 274.
2. 14.
Causa quando est indiuidua, tunc restitutio concessa mi-
nori, prodest maiori. *ibid.* 9
Causa noua que, remissive. 331. 2. 5
Causa noua ad restitutionem obtinendam sufficiens que.
332. 1. 5
Causa restitutionis in integrum omni iure delegari po-
test, tam antiquo, quam nouo. 337. 1. 6
Causa quolibet ordinari, plenèque discutenda est. 360.
2. 2.
Causa tripliciter considerari potest. 361. 2. 5
Causa possessionis est unum continens cum causa propie-
tatis, & ob id diuidi non potest. *ibid.* 8
Causa vel per altorem, vel reum deserta, iudex sine metu
appellationis in causa pronuntiat legitime per probatio-
nes informatas. 364. 2. 35
Causa criminalis principaliter intentata post civilem, facit
civilem superaddere. 378. 2. 1. 1
Causa civilis intentata post criminalem quando est illi
praiudicialis, tunc de ea prius est cognoscendum, quam
de criminali primo loco intentata ratione praiudiciali-
tatis. 379. 1. 3
Causa criminalis quando non est praiudicialis civilis, &
una alteram compatiatur, tunc in neutra supersciden-
dum est, sed in utraque simul proceditur. *ibid.* 4
Causa proprietatis maioratus ad illum Regium conuen-
tum remittenda, ubi maior pars maioratus est. 407.
1. 6.
CAUSA STATVS. 407. 2
Causa seruitutis & libertatis prudens inter fiscum, & pri-
uatum, per Procuratorem Caesaris examinari potest.
408. 2. 1
Causa vera ingenorum pertinet ad iurisdictionem Prae-
sidis. *ibid.* 2
Causa

Index Rerum,

Causa ab eodem iudice decidenda. 472.2.3
Causa continentia non diuidenda, & super causa possessionis & proprietatis, idem iudex audiendus est. 361.1.1.2
 non procedit in causis quarum pars spectat ad iurisdictionem secularem, & alia ad ecclesiasticam, sed cuiusque procedit in sua causa. ibid. 3
Causa status examinari non possunt à Procuratoribus Caesaris. 408.1.1.2
Causa cognitio ad Procuratorem Caesaris pertinet non est tractanda coram iudice incompetente. 412.2.1
Causam habentes à fisco, pro re à fisco proveniente petunt remissionem causae ad iudices fiscales. 319.1.6
Causam fiscalem Aduocatus non deserit praetextu salarij non soluti. 253.2.1.2
 in Causa concernente utilitatem publicam, Praefidis loco administratur cognitio habet. 176.2.1
 in Causa criminali quis non tenetur edere instrumenta fisco. 189.1.9
 limita ut ibid. 2.10
 in Causa famosa infertur infamia perpetua. 257.1.1
 in Causa possessionis momentanea audiri potest qui alius non habet legitimam personam standi in iudicio. 376.2.3
 in Causa criminali an & quando sit locus prorogationi. 394.2.7
Causa fiscales non examinentur nisi praesente Aduocato fisci. 254.1.3
Causa ad personaliter comparandum sufficientes quia sint 270.2.5
Causa continentes, ubi diuersi sunt fori, & diuisionem ac separationem possunt recipere coram diuersis iudicibus tractanda sunt. 461.2.4
Causa cinides intra triennium terminanda sunt. 362.2.1
Causae meri imperij non delegantur, excepta ingenuitatis, & libertatis causa. 372.2.2
Causae mediae (quae scilicet excedebant decem aureos) olim indistincte poterant delegari per Praetorem; hodie autem non possunt delegari nisi in duobus casibus. ibid. 3
Causae minime iurisdictionis delegari indistincte possunt. 373.2.1.2
Causae meri & mixti imperij an delegari possint. 374.1.6
Causae criminales possunt delegari. ibid. 2.9
 C A V S A E fisco, vel diuina domus. 411.1
Causae fiscales sunt cum de crimine non queritur, sed de bonis fisco applicandis ex causa criminis commissi, vel aliter. 413.2.3
Causae mediae ipsimet Praefidis audient, aut occupatione delegabunt, reservato iure sententiam ferendi. 372.2.1
 in Causis fisci res ab eo conuentus illi edere instrumenta tenetur ad fundandum eius intentionem. 189.1.4
 fecus in causis criminalibus. ibid. 5.7
 extenditur illa de fisco sententia ad Ecclesiam, matrimonium, dotem, libertatem, miseram personam, liberalitatem causam, causam sobolasticam, studij, & quaecumque aliam fauorabilem, ut alimentorum. ibid. 6
 in Causis pecuniariis & civilibus nullus est compellendus ut personaliter compareat. 270.2.2
 ut quis personaliter veniat, causa in citatione exprimentur. ibid. 4
 in Causis per probationes diuersas deducendis iuramentum cum iuramentis requisitum praestandum est. 354.1.1
 in Causis fiscalibus instantia nunquam perit. 363.1.14
 fecus in causa dotis. ibid. 15
 in Causis ppi (ut est libertatis datus) proceditur etiam dictis feruatis. 387.2.4
 Causidicus in uno eodemque iudicio non potest esse in-

dex simul & aduocatus. 240.2.2
 Vide, Aduocatus.
Cautio iuratoria locum habet, quoties quis ex necessitate iuris tenetur satisfacere, & quid sit pauper, non inueniunt fideiussores, aut pignora. 65.2.7
Cautio Matiana in contrahendis nulla. 196.2.17
Cautio rati firmat personam Procuratoris, praeterea quoad iuramentum calumniarum. 356.1.2
Cautio usufructuaria per testatorem remitti negat, & ante cautionem non compedit alio pro usufructu. 484.2.1.2
Cautio usufructuaria non potest remitti usufructuario per testatorem, etiam per viam conditionis, puta vel translationis, etiam in usufructu improprio, siue earum rerum, quae usu consumuntur, aut minuantur. 485.1.4.5
Cautio usufructuaria remitti potest, si usufructus constituitur inter viros. ibid. 2.7
 si heres postquam successit, eam cautionem, & inventarium constitutionem usufructuario remisit. ibid. 8
Cautio, siue fideiussio respectu rerum, & bonorum, quae usu non consumuntur, intelligitur de vitando & fructu arbitrio boni viri, salua rerum substantia. 487.1.4
 quid si usufructus consisteret in rebus, quae usu consumuntur. ibid. 6
Cautio cum requiritur pro substantia usufructus constituitur, non sufficit iuratoria, sed necessario praestanda fideiussio. ibid. 2.8
 Cautio acceptio in iure. 260.2.3
Cautio iuratoriaria praestare sufficit si fideiussores non inueniunt. 149.1.8
Cautio qui pluries exegit per dolum, & plus petijt, litem contestando, debuit perdit; patientia autem ante litem contestatam incompetentem cautionem, & debiti numerum petitionem abolet. 381.2.1
 per Cautioem dolum plus petens litem contestando, debuit perdit, secus si reus in iudicio, seu extra sponte confessus sit, se totum illud debitum debere, nisi in ea confessione interuenierit doli creditoris. 381.2.19
 vel in bello apposta esset clausula, saluo iure superflui, &c. ibidem. vel adesset alia clausula, omni meliori iuris modo, &c. ibid. 20
 vel diceretur in libello quod peti ducunt aureos, paratus deducere eam partem, quae apparebit legitimè soluta. ibid. 21
 vel heres reperiens cautionem plus debito exortam per testatorem, comparet in iudicio illud debitum petendo. ibid. 22
 per Cautiones nimias, & incompetentes petitiones, translationes non impugnantur. 381.2.3

C E

Cedo. Cedens actionem potentiori ratione officij perdit causam. 272.2.1.2
 Censiti non debent transire, ac recipi in ordinem Clericorum dominis iniuncti. 58.1.2
 Censiti ac coloni dominorum consensu in Clericorum ordinem transientes seruitus praestabunt per substitutum. ibid. 2
 Censui. Censum descriptio, censum non reddat aliquem dominum. 483.1.2
 Certamen circense, pro consuetu equestri. 390.2.7
 Cessio bonorum infamiam non irrogat. 257.2.1.2

C H

Characteres loco expressarum litterarum adhiberi leges obscurant. 136.1.22
 Charitas ordinata à semetipso proficitur. 497.2.18
 Christianus ad Iudaeos se conuertens confiscatione bonorum puniuntur. 111.1.1.2
 Chri

& Verborum.

Christiano persuadens ut à fide difcedat, capite & confifcatione bonorum puniatur. 113.1.3.4.5

Christiani in Synagoga Iudeorum irrare non debent. 114.1.1.2

Christiani per matrimonium fe coniungentes cum Iudeis, de iure Canonico, & in foro poenitentia puniuntur poenitentia feptennali: in foro autem contentiofo, poena excommunicationis. ibid.2.3

Christiani fab prætextu prioris Religionis Iudaos pacificos nullis contumeliis, aut iniurijs laceffent. 119.2.1

CI

Cingulum magistratuum multumque infigne remiffiue. 73.1.2.4

Cingulum, idest, privilegium militare. 211.2.5

Citandus non habens aliquam habitationem propriam, potest citari in eo hofpiti, in quo confuetus frequenter conuerfat. 401.2.6

Citatio iniuria iudicii facta est nulla. 65.1.8

Citatio an poffit fieri in Ecclefia. 129.1.13

Citatio requiritur in receptione & productione, liquidatione & refellione instrumenti quando est amiffum. 364.2.36

Citatio non potest fieri die feriat. 390.2.4

Citatus in Ecclefia latians per fe, vel Procuratorem comparere potest, & contra latitantem primum decretum decernitur. 124.2.14

Ciuitas & Ecclefia æquiparantur. 41.1.1

in rebus relictis iure hereditario, & in legatis, donationibus, & venditionibus habent privilegium, ut non minori tempore quamper centum annos præfcriptio caufari poffit. ibid.4

Ciuitatis defenfior, v. Defenfior.

Ciuitatum appellationes comprehenduntur quandoque castra, seu villa. 42.1.12

Ciuitatum præfides damnatos de heresi exterminabunt. 99.1.1

CL

CLARISSIMI. 409.2

Clariffimi ab illuftribus diftinguuntur. 410.1.4

Claufula teftamenti in qua ab eius executione & caufa pia ad fe perinentie excluditur Epifcopus, non valet. 69.2.3

Claufula derogatoria appofita, leges poftea facta, hac forma non fermana, non minorem vim habent etiamfi in eis de hac lege nulla fiat mentio. 130.2.9

Clauf. Ex certa fcientia, remiffiue. 155.2.12

Clauf. Rato manente pacto, operatur quòd debitum principale fimul & poena exigi poffint, & vtrumque debeatur. 222.1.3

Claufula generalis refertur ad fpecificata. 228.1.2

Clauf. Non obftantibus quibufcumque privilegijs, remiffiue. 402.2.21

Claufula codicillis an operetur fideicommiſſum deberi heredi fcripto retenta quarta, etiam fiatre præterito, & turps perſona inſtituta. 432.1.12

Claufula generalis refertur ad antecedentia. 507.2.4

Clericus in facris fornicationem faciens committit inceffum. 46.1.13

Clericus uxorem ducens Ordine Clericorum prinatur. 49.2.1

Clericus quòd quis remaneat, non tamen gaudeat privilegijs Clericorum, fimul ftant. 56.2.3

Clericus fi pro laico comparuerit in iudicio, valebit actus factus contra prohibitionem huius legis parte non opponente. 59.1.5

Clericus laicos, aut ludis inſpectator in triennalem monafterij deſtructionem, & in ſuſpenſionem per tantundem tempus ab Altaris miniſterio condemnandus, refernato iudici arbitrio dictum tempus minuendi, fi dum

in monafterio permanferit, fe poenitentem oftenderit. ibid.2.5

Clericus intra ſepta domus ſue continere poteſt matrem, filias ſuſceptas ante clericatum, & forores, ſeu germanas. 60.2.4

Clericus non tranſmiſſus ad monafterium bona curia, ante patrono debita, licet parentibus careat. 61.1.2

Clericus ſi moriatur, nullo relicto herede teſtamentarius, vel ab inteſtato, bona eius pertinent ad Eccleſiaſticum cuius erat Clericus. ibid.3

ſi non habet Eccleſiam in titulum beneficij, ſed Altare, tunc Altare illi ſuccedit. ibid.4

Clericus non ambulat, neque monafterium egreditur abſque licentia Epifcopi. 62.2.2

Clericus prorebus Eccleſie contentus non ſoluit ſportulas. 65.1.1

Clericus coram ſuo proprio Epifcopo conueniendus eſt, niſi accedat voluntas Epifcopi. 72.1.5

quòd intellige de Clerico valente, & expreſſe prorogante, non autem de illo, qui contrahendo, vel delinquendo prorogat, ut ibid.6

Clericus in cauſa pecuniaria apud ſecularem iudicem non litigat, niſi præceſſerit cognitio, & remiſſio iudicii eccleſiaſtici in criminali vero cauſa Clerici cognofcit index ſecularis per inſtantiam duorum meſium, non autem punit conſilium antequam hunc eccleſiaſticum honore nudauit. 73.2.1

Clericus taliter eſt exemptus à ſeculari inſiſtatione, ut ſi contingat ipſum abſolui, talis abſolutio non valet. ibid.3

Clericus in nulla cauſa ad iudicium ſeculare trahi debet. 74.1.1.2

Clericus trahens Clericum ad forum iudicii ſecularis, cauſa cadit. ibid.2.9

ſi tamen poeniterit ante litem conteſtata, poterit euariare poenam cauſa amiſſionis. ibid.10

Clericum quamuis Sacerdos, non liberatur à patria poteſtate. 77.2.9

Clericus confeſſione, vel pacto renuntians foro proprio, alienum fertur forum. 83.2.1

Clericus in maioribus Ordinibus conſtitutus nobilis. 274.1.9

Clericus & laicus ſi ſimul deliquerint, ubi ſunt conueniendi. 361.2.7

Clericus exercens aliquod commercium, vel manus, ſi deliquerit circa illud, puniendus eſt ab eo iudice, cui ratione muneris ſubijcitur. 395.2.5

ſed contrarium verum, & receptum. ibid.6

Clericus, cui lis eſt denunciata, ut emptorem laicum defendat, an teneatur id facere coram ſeculari, an verò trahere poſſit cauſam ad forum eccleſiaſticum, re miſſiue. 405.1.6

Clericus heres laici ancepta iure lito cum defuncto legitur inſtancia, teneaturque coram ſeculari iudice ſubiire iudicium, & proſequi, remiſſiue. ibid.7

Clericus qui aliquam publicam adminiſtrationem ſecularem coram ſeculari iudice ſponte acceperit, an poſſit ab ipſo ſeculari iudice pro ratione talis adminiſtrationis reddenda, adſtringi. 407.2.5

Clerico de Fide Catholica quomodo liceat diſputare. 8.1.2

Clericum, aut Sacerdotem iniuria afficientem, vel verberantem exilij poenam ſuſtinet. 55.2.1

Clericum intentum verberanti non incidit in canonem. 63.1.11

Clerici non ſunt de vniuerſitate laicorum. 12.1.3

Clerici à collectis & tributis immunes non ſunt quando aduentitia, ſeu repentina urgeat neceſſitas, vel collecta imponuntur propter famem & peſtem. 13.1.7

Clerici an eo caſu, quo tenerentur ad contributionem cum cæteris ciuibus in poſitum, & earum inſtructionem, compelli

Index Rerum,

compelli possunt per indices seculares, an vero ecclesiasticos. 14.1.4
CLERICI, & privilegia eorum. 43.2
 Clerici qui. ibid.2
 Clerici omnia extraneis avaritia, & hospitium receptiones non faciunt. 44.2.1
 Clerici eorumque municipia cogi non possunt ut hospitent milites. ibid.3
 Clerici immunes esse debent à conventionibus, iniurijs, & excitationibus laicorum. 45.1.1
 Clerici qui co-fumpserunt, in usum pauperum conferent, & quæ collegierunt, pro religionis lucro estimabunt. ibid.2
 Clerici eorumque liberi, familiares, ac ministri à parangarijs sunt immunes. ibid.2.3
 Clerici patrimonium habentes possunt illud conservare, & redditus ecclesiasticos in usum proprios expendere. ibid.6
 Clerici in sacris beneficiati, seu Religiosi accusare possunt eos, qui sibi iniurias fecerunt, coram iudice ecclesiastico, vel seculari. 46.2.6
 Clerici pro proprijs & patrimonialibus bonis tenentur ad fiscalia, vel pro tributarijs prædij. Clerici coguntur ad tributa. 47.1.1
 Clerici possunt pro tributis & gabelis conveniri coram iudice seculari, si contentio sit inter Clericum, & conductorem tributorum. ibid.2.5
 Clerici in minoribus Ordinibus constituti non prohibentur uxores ducere. 49.2.5
 Clerici tam in maioribus, quam in minoribus Ordinibus constituti à personalibus muneribus excusantur. 51.1.1
 Clerici omnes siue in sacris, siue in minoribus, exempti sunt à gabelis, excitationibus, & tributis, quoniam non haberent omnia requisita præscripta à Conc. Trid. ibid.2
 Clerici in minoribus in Hispania & Lusitania non sunt exempti nisi actualiter haberint beneficium. ibid.3
 Clerici non possunt ad testificandum compelli. ibid.2.3
 Clerici coniugati etiam cum unica & virgine non gaudent exemptione à tributis, nisi sint Clerici orientales. ibid.2.4
 Clerici coniugati cum unica, & virgine si vidui sunt mortui uxore, & soluto matrimonio, consequuntur, & habent omnia privilegia, quæ Clerici in minoribus non coniugati habent. ibid.5
 Clerici an & quando torqueri possint. 52.2.2
 Clerici non Presbyteri pro testimonio torqueri possunt siue aly laici. 53.1.3
 Clerici falsa deponentes quibus poenis puniuntur. ibid.2
 Clerici in minoribus pro falso testimonio in criminali causa verberibus coerceri possunt. ibid.3
 Clerici perturbantes rempubl. & eius pacem, necnon rebellis suo Regi, vel nolentes desistere à violentijs, quas inferunt vasallos Regis, possunt à Regno expelli, & privati iure originis. 57.1.2
 Clerici non trahuntur ad secularia, nec secularibus se immisceant, sed Divinis vacent & ad sint ministri, nisi proprias agant causas. 58.1.1
 Clerici spectacula, comedias, fabulas, choreas, hastiludia, & alia his similia vitare tenentur. ibid.2
 Limita ut ibid. remissum.
 Clerici negotijs secularibus non se immisceant. ibid.3
 Clerici prohibentur omnes causarum actus exercere apud iudicem secularem. ibid.4
 Clerici variorum Ordinum, ut Episcopi, Presbyteri, Diaconi, Lectores, à ludis tabularum, alijsque illicitis, huiusmodi affectu, exercitio, auxilio, sub pena suspensionis ab officio irronali absterneant. 59.1.1
 Clerici prohibentur habuere cum mulieribus, vel mulie-

res in habitationes suas recipere, & retinere, concubinas habere, & cum suspectis mulieribus conersari. 60.2.3
 Clerici contenti coram seculari, defensores ac fideiussorem de iudicio sibi constitunt æconomum. 64.2.2
 Clerici poterant olim quem valent iudicem eligere. ibid.4
 Clerici non caveant sub hypotheca, & obligatione bonorum. 65.1.9
 Clerici actores coram iudice laico non tenentur suscipere de expensis. ibid.2.2
 Clerici extra provinciam in ius trahi non debent. 71.2.1
 Clerici extranei, non provinciales, in civitate Constantinop. reperi conveniuntur coram præfecto Imperatoris. ibid.2
 Clerici exalti ut fideiussores de iudicio sibi, aut indicato solvendo dent, offerendo æconomum, & camborum defensores, sufficientem cautionem præstare consueverunt. 72.1.7
 Clerici extranei contenti in urbe Constantinop. tenentur præstare fideiussores, quibus non inemptis liberantur sub promissione. ibid.10
 Clerici etiam sub prætextu executionis immunes sunt ab iniurijs, convitijs, molestijs, & vexationibus extraneorum, sub pena cinguli & patrimonij amittendi. 73.1.22
 Clerici in paremum potestate constituti lucra occasione clericatui acquisita sibi habent. 75.1.1
 Clerici dominium habent in redditibus ratione beneficii acquisitis. 76.1.2
 Clerici ad instantiam laicorum coram tribunalibus laicorum non comparebunt. 78.2.3
 Clerici & Monachi tantum liberi sunt à cura & tutela qui apud sacrosanctas Ecclesias, vel monasteria permanent, non vagantes. 84.1.4
 Clerici in sacris constituti ad tutelam cognatorum suscipiendi præter consensum, ac voluntatem non coguntur: itaque ex aliena tutela & cura nullum sentiant præiudicium si intra quatuor menses se excuset. ibid.2.1
 Clerici sacrorum Ordinum possunt esse tutores legitimi proximorum consanguineorum si intra quatuor menses declaraverint in scriptis apud competentem iudicem se velle eam tutelam & curam sponte & propria voluntate suscipere. ibid.3
 Clerici in minoribus possunt compelli ad tutelam. 85.1.8
 Clerici & laici immunitate ecclesiastica gaudent. 124.1.7
 Clericorum privilegio gaudent eorum familiares. 45.2.12
 Clericorum capitationes, remissum. 56.1.5
 Clericorum æconomi & executores spontaneum loco duos duntaxat conferunt solidos, Clerici litis sumptum, & expensas minores laici ferunt. 64.2.3
 Clericorum testamenta non subsistent querela inofficiosa. 78.1.12
 Clericorum index in urbe Constantinopolitana quis. 98.1.1
 Clericorum uxores, vide Vxor.
 Clericorum concubina, v. Concubina.
 Clerici prohibentur facere ad partem cum hysce. 39.1.3
 Clerici peregrini non creduntur absque litteris, ac sigillis Episcopi. 61.2.3
 Clerici nulla pateat evagandi licentia sine commendatarijs litteris proprijs Episcopi. ibid.6
 Clerici opprobri non esse se velint se peritos ostendere in forensibus disceptationibus. 80.1.5
 Clericos in his, quæ concernunt utilitatem publicam, compre-

comprehendi. 94.2.5
Vide Episcopus, Monachus.
Clericatus assumptus in fraudem obligationis, aut pene,
nihil prodest. 48.2.2
Clericus probatur per litteras Episcopi attestantis se
contulisse Orantes illi, qui se Clericum esse asserit.
 62.2.5
 C O
 Codex. 135.2.4
cur ita dictus. 2.1.15
Codex Theodosianus comprehendit omnes Constantini
Magni & sequentium Imperatorum constitutiones.
ibid. 2.3
Codicis libror nemo per characteres & signa scriptos ha-
beat, sub pena. 138.1.41
Codicem noster factum confirmat Iustinianus, & man-
datur ipsum publicari. 3.1.1
Codicem divina ope concinnatum, constitutiones Princi-
pum duodecim libris continentem sub suo nomine Iusti-
nianus edidit. 137.2.4
Codice vno Iustinianus colligit constitutiones tribus Cod-
icibus, & Novellis contentas. 2.2.1
in Codice Iustiniano nulla extet, vel toleretur contrarie-
tas 135.2.14
Codicibus duobus Iustinianis omnia gubernanda. *ibid.*
 1.18
 COELICOLA. 113.2
qui sunt. *ibid.* 2
Colicula nisi ad suam redeant confessionem, puniuntur
intra hereticorum. 116.1.1
Coliculis non relinquenda aedificia, sed ab Ecclesiis vin-
dicanda sunt. *ibid.* 2
 COGNITIO restitutionis ubi & apud quem agitanda.
 335.2
Cognitio de debito requisita antequam iudex pronuntiet
aliquem mittendum ex primo decreto. 407.2.10
Cognitio hoc hic Praeposito sacri Cubiculi, & Comiti dome-
rum, ac nulli alteri concessa, Reclori vero provinciae in
l. cum aliquid, hoc tie. 415.1.4
Cognosco. Cognoscens ex mandato Principis super de-
lato illustri, Principe infesto condemnandi potestatem
minime habet. 411.1.4
 Cohors. Cohortes duae ex primariis militibus constituta
 Imperatorem a tergo praesidij causa proxime seque-
 bantur. 166.1.3
 COHORTALIS. 409.1
 Cohortales & Curiales non sunt legitimi defensores ciui-
 tatum. 185.2.1
Vide Curialis.
 Collaterales testamenta fratrum non impugnant ubi
 honesta persona sunt instituta. 424.1.1
 Collatio cessat inter heredes extraneos in testamento in-
 stitutor, & inter filios & extraneos simul institutos in
 testamento. *ibid.* 2.5
 Collectae. Collectae, vel exactiones, auguriae, aut paran-
 gariae Ecclesiarum, piji loca, vel ecclesiasticis personis
 imponere non licet. 46.1.2
 College, & participes collegij ob communem professionem
 iurisdictionem eius, qui collegio praest, declinare non
 possunt. 395.2.1
 Collegiati dicuntur, quod in collegia, seu decanias di-
 stincti sunt. 14.2.3
 Collegium. Collegio Iudeorum legari potest. 113.2.1.2
 Collegia illicita, quae sodalicia dicta prohibentur. 58.
 1.6
 Collegia, quae Principis, aut Senatusconsulti auctoritate
 approbata, ab hac prohibitione generaliter excipiuntur.
ibid. 7
 Collegia instituta pro sustentatione studentium paupe-
 rum, & aliorum egenorum sunt loca pia, & gaudent
 Barbof. Collect. in Cod. Tom. I.

privilegijs Ecclesiae. 78.2.5
 Collegia artificum an sint a lege approbata. 395.2.4
 Colles & montes differunt. 9.1.10
 Colonus, & conditor si arbores frugiferas cadat, a iure
 suo cadit, & de damno dato tenetur. 34.2.9
 Colonus nominans quem in dominum, statim ipse venit
 absolvendus ab observatione iudicij 405.2.3
 Coloni laici Ecclesiarum, aut Clericorum, an teneantur solvere
 gabelas, ostenditur. 11.2.5
 Coloni ascripti, vel censui non debent transire, ac recipi
 in ordinem Clericorum dominis iunctis. 58.
 1.1
 Coloni dominorum consensu in Clericorum ordinem
 transientes servitia praestabunt per substitutum.
ibid. 2
 Coloni qui terra colenda perpetuo sunt ascripti, ordinari
 non possunt. *ibid.* 2.3
 Coloni ascripti cum rebus subtrahitis confugiendi ad
 Ecclesiam dominorum imperant. 124.2.19
 Coloni sunt evocandi per Rectores provinciarum, &
 Duces militum. 4.1.1.2
 inter Colones dominicos & patrimoniales cognoscit Pro-
 curator Caesaris. *ibid.* 1
 Comes scholarum prohibetur verberare, & degradare
 Senatores, & Ducenarius, nec eius domesticus Senator,
 vel Ducenarius, Centenarius fieri potest. 165.
 2.1
 Comes rerum privatarum de commodis fiscalibus prospici-
 ebat, & in dubijs casibus Imperatorem consilient quid
 fieri oporteret, mandata accipiebat. 166.2.1
 Comes rerum privatarum quis. *ibid.* 2
 Comes sacri patrimonij quis. 167.1.2
 Comes Consistorij, qui intimo Principis consilio assiste-
 bat. 25.1.1.7
 Comes Magistris militum nullam habet potestatem in
 provincialibus. 163.2.1
 Comes scholarum qui. 165.2.3
 Comes Palatini, remissio. 166.2.2
 Comes militum, de quibus in hac lege, remissio. 168.
 1.4
 Commentationes qui. 96.2.4
 Commentatio confusioem patiens omnino prohibita.
 138.1.39
 Commentatores legum Iustinianus vno dignitatis apice
 dignatus est. *ibid.* 36
 COMMISSA ab Advocatis, vel a partibus. 255.1
 Commissio hic sententia interlocutoria dicitur. 64.
 2.7
 Commissio extorta ante sententiam gravaminis nulla est.
 91.1.3.
 in Commissione ad lites, seu supplicatione ad beneficia
 inferi solet hac claus. cuius lites statum, &c. quae ope-
 ratur ut dicatur iussione mentio facta liti. 151.
 2.2
 sententia Auctoris propanitur. *ibid.* 4
 COMMUNI dividendo iudicium. 516.2
 COMMUNIA viriusque iudicij. 320.1
 Communio potest esse sine societate. 523.1.2
 in Communione nemo iniunctis permanet. 519.2.1.2.4
 Communione non extraneis locum non habet diuisio. 523.
 2.1
 Communitas, sine publica & privata persona collectas,
 auguriae, & exactiones non potest ecclesiasticis im-
 ponere personis. 46.1.1
 Communitas si bannita ultra annum in bono permanse-
 rit, in imperiali simul banno esto, nec absoluit, ab Eccl-
 esia cum liberatur banno. 56.2.1
 Communitas si dederit aliquibus potestatem eligendi Re-
 ctorem, ille qui electus est censetur electus ab omni ser-
 vicio. 369.2.10
 AAa Commun

Index Rerum,

Communitantes, ut Ecclesia, & similes, heredes institui possunt. 10.1.7
Comog belon, Comon dianmolom, &c. iudi species, remissus. 537.1.34
Compromissio, & transactio equiparantur. 370.1.6
Compromissum in arbitris iuramento formatum obligat partes ad parendum sententia arbitri. 351.1.2
de iuramento ubi non constat per scripturam, licet altera pars, vel arbitri asserat esse iuratum, ei non creditur. ibid. 3
Compromissum iuramento confirmatum quia vires habeat, remissio. ibid. 6
Compromissum in scripturam partium consensu redactum interappositionem temporis non minus ac rei iudicata operatur. ibid. 2.6
Compromissio metu pona paretur. 350.1.2
in Compromissio facto in arbitros, hoc tacite inest, ut soluta pona recedere liceat. ibid. 2. 4
Compromissa quoad iudicem hodie non sunt mediante iuramento. ibid. 1
intellige ut ibid. 2
ad Compromissum stipulationibus, aut consensu partium firmatorum obsequium paries cogi possunt per locorum magistratum. 351.2.3
Compromissorum sententia subscriptione partium non reprobatur, laudo publico confirmatur per tacitum consensum partium intra decennium non renovatum. ibid. 4
Compulsus aliquid faciens, aut metuens ne compellatur, idem est. 286.1.8
Computatio. Computationum error allegari semper potest. 236.1.4
Concessum alicui ex gratia, vel privilegio sui universale non inducit. 116.2.1
Concilium venerabile pro Ecclesia, seu loco pio accipitur in presenti. 10.1.6
Concubine Clericorum ad indicem ecclesiastico pro modo culpa puniri possunt. 45.2.10
Concussio. Concussionum flagitia multis non vindicantur iudice. 184.2.5
pro Concussionibus consenti, fori exceptione & prescriptione se non excusant. 409.2.1
Condemnatio. Condemnare, vel absolueri aliud, aliud condemnandum, vel absolvendum pronuntiare. 310.2.3
Condemnari nemo debet sine culpa ob precipitem persuasionem. 184.2.6
Condemnatus pro homicidio in mille, si supplicavit Principi pro compositione inserta in supplicatione, narrando quod erat condemnatus in mille, sed non qualiter fuerit condemnatus, rescriptum est subreptitum, & nullum. 153.2.5
Condemnatus per viam Inquisitionis de crimine infamiam irrogante per viam accusationis, evitat infamiam. 184.2.2
Condemnatus per contumaciam in non respondendo, non fit infamis. 183.1.3
Condemnatus de furto fit infamis, secus in receptatione facta ignoranter. 257.1.1
Condemnatus actione iniuriarum incurrit infamiam. ibid. 2
limita ut ibid. 3
Condemnatus ob iniuriam illatam persona vili, notatur infamia. ibid. 2.1
Condemnatus in alione pro socio ob fidem ruptam incurrit infamiam. 259.2.1
Condemnatus simpliciter, intelligitur pro viribus, licet obligatus & libello concludant in solidum. 203.2.3
Conditio, si intraverit mox iterum, non est impleta per ingressum ante professionem. 18.1.4

Conditio pro pacto, aut lege plerumque ponitur. 198.2.5
Conditio apponi incontinenti potest in contractu, etiamsi illo absoluto modo contrahentes alio non diverterent. 201.1.4
Conditio impossibilis viciat etiam liberationem. 230.1.3
Conditio impossibilis etsi vitiare contractum soleat, modus tamen impossibilis non viciat, sed ab ipso contractu revocandus erit. ibid. 9
de lora ut ibid. 10
Conditio respiciens favorem filij tollit querelam infanticide. 419.2.1
Conditio legitime filij apposta per patrem in favorem & provisionem ipsius filij valida est. 430.1.5
Conditio iuramenti apposta in divisione, adimplenda. 512.1.1
Conductor si arbores frangeret cadat, & iure suo cadit, & de damno dato tenetur. 34.2.9
Conductores fiscales videntur privilegia fisci. 414.1.4
Confessio falsa non mutat veritatem, & veritate probata confessio falsa non prauidicat. 141.2.1
Confessio falsa non probat, nec nocet, damnum probatur veritatem esse in contrarium. ibid. 4
Confessio renovari potest usque ad sententiam probato errore. 142.1.2
Confessio erronea in prima instantia emissa, potest renovari in causa appellationis. ibid. 2.4
Confessio facta in iudicio cum iuramento, potest pretextu erroris renovari probato errore. ibid. 5
nisi confessio illa fuisset expresse acceptata per partem adversam. ibid. 6
vel quando in iudicio aliquis produceret instrumentum in quo confiteretur aliquid in instrumento contentum. ibid. 7
Confessio erronea non probat, neque prauidicat consenti. ibid. 8
etiamsi supius & identidem fuisset repetita, & esset deliberata, & etiamsi fuerit iurata, & sine error sit facti, sine iuris. ibid. 9
Confessio in dubio non praesumitur facta per errorem. ibid. 10
Confessio erronea non nocet, & confiteri non videtur qui errat. ibid. 11
Confessio erronea renovari potest etiam post sententiam in criminalibus. ibid. 13
Confessio erronea super viribus testamenti non prauidicat consenti, eadem & libertati non obest. 143.1.1
Confessio non potest renovari si verba apposta in libello essent dispositiva, nisi probato errore, secus si essent verba simpliciter narrativa, seu enuntiativa. ibid. 16.
Confessio probat, & defectum scripturae transactionem non viciat. 216.1.1
Confessio idem operatur quod publicum instrumentum factum de contractibus. ibid. 3
Confessio non requirit scripturam. ibid. 4
Confessio geminata an renovetur ob errorem. 236.1.12
Confessio facta per Advocatum lise contestata sciento clientulo, & intelligente, perinde est ac si per ipsum clientulum fieret. 254.2.3
Confessio minori non nocet si curatore carens deliquisse fateatur. 202.1.7
Confessio intelligitur cum qualitatibus in libello contentis. 356.1.27
Confessionibus propria probatio aequipollat iuramento. 216.1.2
per Confessoriam res in pristinum statum repositur, & damnum refarcitur. 497.2.1
Confinia

& Verborum.

Confinia probantur per custodiam locorum, & per clausuras. 162.1.17
 Confinita quomodo probanda, remissive. 527.1.3
 Confraternitas. Confraternitatum, seu confratriarum usus omnino damnatus. 57.2.5
 Confratritze Religionis & pietatis intuitu etiam instituta non possunt institui nisi prius à Principe, aut alio legitime superiore eadem statuta examinentur, & approbentur. 58.1.8
 Confugiens ad Ecclesiam pro quocunque gravi & atrocis crimine, inde extrahi potest. 122.1.8
 contrarium de iure Canonico. ibid.9
 Confugiens non solum ad Ecclesiam, sed etiam ad finem Ecclesie illius immunitate gaudet, & inuitus inde extrahi non potest. 124.1.11
 Confugiens ad Ecclesiam ab eadem Ecclesia praestari alimenta debent, si ipse confugiens non habet unde se aliat. ibid.2.24
 CONFUGIENTES ad Ecclesiam. 120.2
 Confugiens ad Ecclesiam fidei orthodoxa, expelli ex ipsa inuit non possunt. 123.2.1
 Confugiens ad Ecclesiam, nec directè, nec indirectè inde extrahi possunt, ac propterea illis nec alimenta, nec quiescendi commoditas negari potest. 124.1.12
 Congregatio, vide Rescriptum.
 Congregationes quae conventicula appellantur, regulariter prohibentur. 57.2.4
 Coniectura. Coniecturis locus non est, ubi constat de veritate. 330.2.4
 Coniunctus pro coniuncto absque mandato admittitur in iudicio. 263.2.4
 intellige ut 264.1.5
 & declara ut ibid.9
 in coniunctione spirituali quid. ibid.10
 Coniunctus an petere possit restitutionem pro coniuncto absque mandato speciali. 338.2.4
 limita ut ibid.5
 Coniunctus agens pro coniuncto potest iurare de calumnia sine mandato. 355.2.12
 quod quidem speciale mandatum ad huiusmodi iuramentum praestandum sufficiens erit, licet in eo expressa causa non sit, in qua iurandum est. ibid.13
 Coniuges liberi carere per ingressum monasterii res monasterio addicunt, & testari non possunt. 22.1.1
 Consanguinitas. Consanguinitatis qualitas, non pietas consideratur. 81.2.18
 Concilij simulacrorum abrogationem reparationis cum auctoribus abrogata simulacra contra prohibitionem reducuntibus eandem cum ipsis panam ferunt. 120.1.4
 Consensus patri non obest minori in re, quae sine decreto alienari non potest. 309.2.1.2
 Consensus in laudo arbitrorum operatur à parte alicuius, & rei, obligationem. 531.2.2
 Consensus non inducit ex temporis antiquitate in re, quae sunt magni praedicti. 482.2.8
 si Consensio rem meam vendi per alium, valet venditio. 465.2.7
 Consentiens alij donanti rem ipsam donare videtur. 457.1.5
 Consentiens alienationi rei suae, aut sibi obnoxia, non potest repetere amplius, nec eam venditionem refringere. 465.2.4
 Consiliarius perfunctio munere, aduocationis munus in se licet recipit. 180.2.2
 Consiliarij & Aduocati munere nemo simul honestè fungitur. ibid.1
 Consiliarij iudicium, Cancellarij & domesticij post finitam administrationem per 50. dies manebant in provincia, ubi prima officia habuerunt. 177.2.1.2

Barbof. Collect. in Cod. Tom. I.

Consiliarij olim impare ultra quatuor menses moderatioribus non obstant, & cum hisce sedebant. 179.2.1
 Consiliarij Praefectorum pratorij vrbis Constantinopolitanae magistrorum militum officio functi, deposito officio immunes sunt ab onere indictionum civilium & militarium sub pena. ibid.2
 Consiliarij & Aduocati munus simul imperant maritima perdit, & id. auri libris multatur. 180.1.6
 Consiliariis non licet duobus magistratibus assistere. ibid.3
 Consiliiotiales in Romana Curia qui & quales sint. 252.2.8
 Consortes quis. 156.1.3
 pro Consorte absente, facta talis contestatione, actio, & defensio licita est, modo satisfactio interueniat. 527.2.1.2
 CONSORTES eiusdem litis. ibid.2
 Consortes eiusdem rei si plures, quilibet pro parte sua agere potest. ibid.1
 Constantinus Imper. huius l. auctor, quis remissive. 10.1.2
 Constitutio, seu statutum de distribuendo annuatim aliquid ad pias causas iure elemosinae, non potest tolli per eos, qui huiusmodi constitutionem fecerunt. 16.1.3
 Constitutio penalis ratione viri porrigitur ad uxorem. 192.2.2.3
 Constitutionis tempus non obseruans, haud eius formam obseruare dicitur. 149.2.9
 Constitutiones Imperatorum ad Diocletianum usque tempora in immensum excrecentes tempore Constantini Magni in duos Codices, Hermogenianum, & Gregorianum collatae sunt. 2.2.2
 Constitutiones disperse, opera nominatum renita & emendata in titulos congestae. 4.1.1
 Constitutiones Principum ignorare non decet. 144.1.1
 Consuetudo, statum, privilegium non sunt absurda interpretanda. 126.2.6
 Consuetudo vim pacti habet. 495.1.7
 Consuetudinem Romanam quales inferiores ciuitates sequuntur. 135.1.7
 Consuetudines contralibertatem Ecclesiae, & privilegia ecclesiasticarum personarum nulla sunt. 162.1
 Vide Lex.
 Consules finis officij successoribusque substituit, per 50. dies in loco, ubi officia administrauerunt, permanebunt. 175.2.1
 Consultor si dicat in consilio aliquem fore condemnandum, vel absolendum, & iudex in sententia dicat, Pronuntio secundum formam consilij, non valet sententia. 310.2.6
 Consulta caelestia, id est, iura Principis. 170.2.4
 contra Consulta diuina peccant cum officio detrimentum faciant, & patrimonij damna sentiant. ibid.1
 Contestatio in actum fieri solita. 186.1.2
 Contestatio litis, vide Litis
 Continentia causa non diuidenda. 361.1.1
 Contractus censuales inuitus cum Ecclesia illam non obligat, nisi in eius utilitatem pretium versum esse per creditorem probeur. 28.1.17
 Contractus simulatus dicitur depictus, seu coloratus. 225.1.3
 Contractus gestus cum Ecclesia non obseruatio solemnitatibus est nullus, Ecclesia ipsa de nullitate opponente, alias secum. 27.2.3
 Contractus quando sit in praesentia propinquorum, seu amicorum, cessat omnino praesumptio fraudis, & metus. 230.1.2
 amplius ut ibid.3.4
 Contra

A A a 2

Contra

Index Rerum,

Contractus meticolosus si cessante causa illationis metus fuerit postea voluntario aliquo actu corroboratus, efficitur validus. 284.2.3
 limita ut ibid. 4.5
 Contractus quibet iusto metu celebratus, sine sit hinc inde obligatorius, sine ex altera tantum parte, rescinditur. 286.1.1
 Contractus cum patre gestus rescinditur per allionem in factum. 289.2.6
 Contractus celebratus in consilio curatore, non tenet ex parte minoris, ut minor ipse non maneat obligatus, obligetur vero alter cum illo contrahens. 293.1.7
 Contractus & distractus à pari procedunt, & eisdem naturae sunt. 294.2.11
 Contractus nullus etiam ratione minoris aetatis confirmatur per iuramentum afferentem. 330.1.11
 Contractus ipso iure nullus an confirmetur ratificatione minoris maioris facti, etiam quoad beneficium restitutionis in integrum, remissus. 335.1.8
 & quid si maior factus ignoravit nullitatem contractus. ibid. 9
 in Contractus distractu, resolutione, rescissione conueniendus est reus coram iudice domesticu, non loci ubi fuit celebratus, & ita in distractu forum rei sequitur. 336.2.8
 limita ut ibid. 9
 Contractus contrahens contrahens sortitur forum in loco in quo contraxit. 393.1.4
 limita ut ibid. 5, 6, 7
 Contractus tempore habens domicilium in certo loco, si illud postea mutauit, poterit nihilominus conueniri in loco domicilii antiqui, ubi contraxit. ibid. 8
 Contractum ex parte approbare, & reprobare ex parte non licet. 207.1.6
 Contractum inratum non obseruari in faciem est. 234.1.32
 si Contractum sit in certo loco, & in alium destinatur solutio, non seruietur promissor forum in loco contractus, nec illo conueniri poterit, etiam si in eo reperitur. 404.1.2
 in Contractu inominato ante implementum oritur saltem naturalis obligatio; re secuta, oritur obligatio civilis. 210.1.7
 in Contractu transactionis non est locus penitentiae. 231.1.1, 2
 in Contractu, facio ut des, ubi non seruatur fides faciendi, & repetitioni locus non est, datur actio de dolo ad id quod interest eius illud factum non praestitisse. 289.1.1
 in Contractu, facio ut des, si de non seruata auctore Praefate fidei seruaturus rem retinet. ibid. 4
 ex Contractu diuisionis tenetur quis de emissionem, nisi aduersarius sciens rei alienae, vel alij obligatus accipiat. 322.2.1
 Contractus mutui celebratus Ecclesiae nomine tenet quoad contrahentem cum Ecclesia, si fuit seruata forma. 29.1.25
 de Contractu emphyteutici natura est ut aliquid pro ingressu detur. 30.2.7
 Contractus & obligationes cum haereticis inita euascent quoad ius hereticorum. 105.1.2
 Contractus fieri possunt in Ecclesia. 125.1.3
 Contractus, conuentiones, pactaque dum legibus aduersantur pro nullis habenda. 128.1.3
 CONTRACTVS iudicium, &c. 181.1
 Contractus officialibus prohibiti ad domesticos & interpositos personas extenditur. ibid. 1.5
 Contractus probabilis metus suspitione iniiti rescinduntur. 286.1.7
 Contractus pubertem confirmati iuramento non rescin-

duntur per restitutionem, nisi vis ac metus interuenierit. 303.2.1
 Contractus valet inter patrem & filium, adeo quod non competat restitutio. 328.1.7
 nisi minor velis restitui contra, contractum factum ab eo cui pater eius successerit, vel ei quibus ipsi successerunt. ibid. 8
 de Contractibus sacramentalium largitionum agentis referuntur. 166.1.3
 in Contractibus nominatis licet altera pars non obseruet, penitentia locus non est. 471.1.1
 item licet non solvatur pretium, rei vendita & tradita vindicari, vel condici non potest. ibid. 2
 Contrahens ex Contrahentibus prius adimplere ille debet, qui prior agit ad contractus conditionalis adimplendum. 206.2.3
 Contrarietas nulla est in legibus. 311.1.3
 Contrarietas inter aequitatem, de legibus & consuetudinibus, de iud. diluitur. 126.1.2, 3, 4, 5
 Controuctilia comprehendit restitutionem in integrum. 303.2.4
 Contumacia conueni pro praesentia eiusdem habetur. 402.1.6
 Contumax in non comparendo coram arbitro incidit in penam censuram. 350.1.1
 Contumax in uno articulo, videtur esse contumax in qualitate coherentis articulo. 356.1.22
 verum Contumax appellare non potest. 365.1.42
 secus in facto. ibid. 42
 Contumax verus, vel factus quis, remissus. ibid. 43
 Contumax non potest muldari amissione tatiis causa. ibid. 4
 Contumax non auditur nisi refusus expensis. 367.1.1
 amplius in contumace facto. ibid. 4
 non auditur refuscit expensis, opponendo exceptiones peremptorias, vel dilatorias. ibid. 5
 nisi expense essent liquidae, vel alia non deberentur. ibid. 6
 vel nisi dolo aduersarii inducitur sit contumacia. ibid. 7
 Contumax in solutione legitima ad duplicatam solutionem postea tenetur. 442.2.1
 ubi CONVENIATUR qui certo loco dare promissus. 404.1
 Conuenticulum appellatur congregatio plurium personarum sine legitimi superioris auctoritate habita. 56.2.2
 Conuenticulum pro Missis, & sacris ministerijs, quae in priuatorum adibus extra Ecclesiam prohibentur celebrari. ibid. 3
 Conuenticula cum sint prohibita, praesumuntur illicita, & cum dolo. 81.3
 Conuenticula probanda sunt per participos criminis, & per coniecturas cum sint difficultis probationis. ibid. 4
 Conuenticula extra Ecclesiam Religionis praetextu non admittenda. 57.2.1
 Conuenticula, pro congregationibus factis repenti, & sine Praelato. 123.1.2
 Conuentio. in Conuentione tacita non requiritur praesentia. 296.2.6
 Conuentus cinium, horumque latius, ac festa publica nemo impedit. 119.2.1
 Conuentus, contractus, pacta dum legibus aduersantur pro nullis habenda. 128.1.3
 Copia libelli danda aduersario. 380.1.6
 Coniugalij qui. 174.2.2
 Corpus humanum sepultum in uno loco, potest transferri in alium iusta subsistente causa, & interueniente superioris consensu. 332.1.1, 2
 Corpus depositum sine licentia alio exportari potest. 534.1.1, 2

Corpora

& Verborum.

Corpora puniuntur non solent sepeliri, nisi petatur. *ibid.*

2. 4
Correctores Advocati officio uti non possunt intra suum territorium. 243. 2. 3

Correi debendi admissi ad solutionem diuisam à credito-
ribus, solidi omni à se abeiciunt. 203. 2. 1

à Correis inducitur crediti diuisio, solidaque solutionis
remissio, per receptionem partis debiti. *ibid.* 2

C R

Creditor si debitori succedit, confunditur actio. 198.

2. 1. 2
Creditor ubi partem debiti acceperit ab uno ex reis de-
bendi, tacite videtur concessisse in crediti diuisionem.

203. 2. 4
Creditor partem petens ab uno, non potest postulare par-
tem aliorum ab eodem. *ibid.* 5

limita 22
Creditor non adstringitur ad seruanda pacta heredum
debitoris. 209. 1. 1

Creditor petens in iudicio sortem principalem, non sibi
prauiduat in sursum, interesse, aliisque accessionibus,
nisi sortis receptione hoc faciat. 357. 2.

2. 3
Creditor si minus peteres, quam sibi deberetur, nihil sibi
prauiduaret. 381. 1. 7

nisi pro residuo, vel cum particula tantum, aliquam
summam peteres, quia tunc nihil posses petere.
ibid. 8

Creditorum defuncti, item legatarii possunt agere contra
honorem, non obstante pendentia hereditatis. 463.

1. 2. 3
CRIMEN. 400. 1

Crimen committentes in occulto et impunitate potantur,
grauius sunt puniendi. 53. 1. 6

Crimen heresis, & lesa maiestatis etiam post mortem
obici potest. 111. 2. 5

Crimen capitale, id est, pro quo ingitur pena mortis.
213. 1. 6

Crimen, delictum maleficium quomodo accipiantur apud
Iureconsultos, remissum. 316. 1. 8

Crimen omnem honorem adimit. 410. 1. 6

Criminis capitalis nomine intelligitur crimen, pro quo im-
ponenda venit pena mortis naturalis. 223. 2. 16

post Crimen commissum quantum non prohibetur quis
agere contra suum debitorem, debet tamen hac actio
differri donec criminalis terminetur. 379. 1. 5

Criminum remissio non frequentanda, sed semel remissa
perniciosa iterata vindictam publicam pronocat. 92.

1. 6
Crux & Reliquie Sanctorum in aedibus sacris potius,
quam in theatro & curijs asseruari debent. 66. 1. 1

Crux respectu representationis vera Crux, in qua D.
N. Iesus Christus passus est, dicitur sacra & sancta,
ac proinde inter res sacras apponenda, & veneranda.
ibid. 2

C V

Culpa morte puniuntur. 113. 2. 5

Cura bonorum alienorum ubi alicui incumbat, actio dire-
cta negotiorum gestorum ei competit. 280. 1. 3

Cutans seruum alienum domino non inutilem, habet
actionem negotiorum gestorum. 278. 1. 1, 2

Curator in testamento furiosus coniugatus, per alios con-
firmatione dignus est si satisfactionem praestet, & inuen-
tarium conficiat. 100. 1. 1

Curator furioso datum iuramentum de utiliter rebus fu-
riosis agendis praestare debet, inventariumque bono-
rum publicè scribere, & pro sua administratione bona
propria specialiter obligare, & hypotheca supponere.
ibid. 3

liberabitur tamen à praedicto onere, si notorie sic dixerit,
Barbof. Collect. in Cod. Tom. I.

& sufficiet reprimere cum hypotheca bonorum.
ibid. 4

Curator Reipubl. ius nullandi non habuit. 184. 1. 1

Curator si remittit debitum pupilli, an & quando valeat.
207. 1. 6

Curator, tutor non potest gratis remittere ius pupillo com-
petens. *ibid.* 7

Curator paterno testamento datum quod expendit ante
confirmationem per actionem negotiorum gestorum re-
petit. 277. 2. 1

Curator non datur ex testamento sicut tutor sed per iudi-
cem. *ibid.* 2

Curatore à testatore nominato, alius non admittitur
ad curam, & distributionem legatorum ad pios usus.
81. 1. 8

Vide Tutor.

CURIALIS. 409. 1

nisi per quindecim annos in monastica steterit curia, ad
Clericorum Ordinem non admittendus. 49. 2. 1

Curialis etiam bonus cedendo per ordinationem impetra-
tam civile officium non deserit. 56. 1. 1

Curialis factum legitime Clericum, potest opera curia debi-
ta praestare per substitutionem. 62. 1. 1

Curialis, vel cohortalis si à Curia auferat propria auctori-
tate, per eos à quibus fugit, capi potest, & possessionis
controuersia in loca apprehensus, proprietate in loco,
ubi aufugit, examinatur. 409. 1. 1

Curiales, id est, qui propter aliquod officium curia sunt
astricti, ordinari non permittuntur. 49. 2. 3

sed id hodie non seruatur. *ibid.* 4

Curiales & privati in iudicio militari litigare iniuncti non
tenentur. 172. 2. 1

Custodes carcerum non debent male tractare incarcerato-
rum. 96. 2. 2

D A

S. D. Amasius Lusitanus & Vimarantensis oppido na-
tus probatur. 6. 1. 3

Damnatus ad tempus in opus publicum finito tempore sic
infamis. 257. 1. 2

Damnatus ob crimen expulsa hereditatis sic infamis.
ibid. 2. 1, 2

Damnatus ad poenam suffigationis, si ex causa non vera
vel non iuste suffigatur, non esset infamis. 258. 2. 3

Damnatus ad supplicium nemo eripiet è manibus & vin-
culis executionum sub pena 30. auri marcarum.
94. 1. 1

Dammum paruum, seu leue, magnum, vel graue quod,
iudici arbitrio relinquatur. 308. 1. 10

Dammum illatum sive per ignis immisionem, resarciend-
um silegiu Aquilia actio sic instituita. 502. 2. 1

illatum per demolitionem, aut domus concretionem,
& destructionem aquaductus, per legis Aquilia
petitionem repetitur. *ibid.*

Dammum quomodo in foro conscientie, & exteriori sar-
ciendum ex percussione, vel mutilatione quas operas
propter infirmitatem, seu talem mutilationem amissas,
remissum. 503. 1. 3

Dammum ubi non est illatum corpori à corpore, ibi cessat
legis Aquilia actio. *ibid.* 1. 1

ob Dammum ratione bonorum contentus dominus ac cu-
rator si non respondeant, ad praconis uocationem con-
demnatio multiliterum procedit. 402. 1. 5

Dammum ne quis indebitè patitur, verba flauti acci-
piunt interpretationem restrictionum. 528. 2. 4

Datum monasterio pro dote restituitur si donans non
ingreditur, vel inde exeat. 18. 2. 7

Datum sub conditione ut remittatur quidpiam maius, non
remouetur per susceptionem liberorum. 195. 2. 7

Index Rerum,

D E

Debitur ad Ecclesiam confugiens pro debito etiam publico & respubli. capi non potest. 124.2.22
 Debitur in diem certum si soluat ante diem errore iuris, vel facti, non potest repetere. 144.1.5
 fecus si effectus debitor sub conditione, & soluat ante aduentum conditionis. ibid. 6
 Debitur qui partem soluit, de parte autem non petenda pactum conuenit fecit, pro illa parte iure civili, pro hac iure pratorio liberatus est. 198.1.3
 Debitur soluens minoris cuius auctoritate tutoris, vel curatoris, ipso iure remanet liberatus, sed restituitur minor si pecunia sit deperdita, vel consumpta facilitate, aut culpa ipsorum. 312.2.3
 plura ibid. 4.5.6
 Debitur minoris plenissimam liberationem consequitur quando soluit precedente indicis precepto. 313.2.7
 Debitur volens annullare substationem, debet pretium solutum per licitatore rem restituere. 319.1.9
 Debitur suspectus de fuga carcerari potest die feriatis. 390.2.9
 Debitur non soluens in loco destinato solutioni, contra eum cessantem soluere, poterit agi veluti contra contumacem, & dolosum ad interesse, quod solo iuramento creditori prohibetur. 404.1.3
 Debitur si in fuga effectus est Clericus, non poterit capi auctoritate propria, nec per Clericum, nec per laicum. 409.2.5
 Debitur si rem tradidit non soluto pretio, videbitur habita fides de pretio, ac ita per praestitam traditionem censetur dominium translatum in emptorem. 471.2.5
 Debitur solutione facta agit ad instrumenti exhibitionem. 531.2.2
 Debitur conceditur dilatio per rescriptum. 115.1.1.2
 Idque in debitis iam publicis, quam priuatis. ibid. 2.3
 nec pendente ista dilacione currunt usura. ibid. 5
 talis dilatio concessa debitoribus, censetur concessa etiam fideiussoribus. ibid. 6
 fecus in delicto iurato. ibid. 7
 nisi alias consuetudine contrarium sit introductum. ibid. 8
 & in debitoribus ex causa alimentorum, ad quos non extenditur dilatio concessa a Principe. 146.1.8
 item in debito ex causa dotis. ibid. 9
 in debito pupillorum. ibid. 10
 in debitoribus Ecclesie. ibid. 11
 & si fideiussor promittit de rato. ibid. 12
 item in decoctoribus. ibid. 13
 in debitoribus depositarij. ibid. 14
 in debitoribus Regij patrimonij ex causa reddituum, seu gabellarum que ipsi debentur. ibid. 15
 in debito locationis. ibid. 16
 & moratoria concessa debitori non prodest ei in hereditate. ibid. 17
 & dummodo dilatio non sit ad decennium. ibid. 18
 in Debitorem fugientem, qui militaret in armata militia, non est licita manus iniectione. 409.2.4
 de Debitore debitum iam semel solutum iterum petente, remissum. 382.1.14
 Debitores suis pactis creditorum ius non minuunt. 208.
 2.1.2
 Debitum fugitiuorum res in Ecclesia, & huius limitibus occultata, per aconemum, & defensorum ad satisfactionem debitorum Ecclesie, fisci, priuatorumque creditorum sunt inquirenda, & inuenta exhibenda. 124.2.16
 Debitum si forteat ab ipsa Ecclesia contractum, eius res alienari permittuntur. 40.2.6
 Debitum publicum quod sit. 145.2.4
 Debitum per longum tempore spatium non exigens, ob

impedimenta occupationum, minime remissum videtur. 277.2.1
 pro debito vnius non debet molestari alius. 510.2.4
 Debitis saugati non gaudent immunitate ecclesiastica, 121.2.6
 Decani in hac l. sunt illi, qui offerendis ad Ecclesiam cadaueribus pium praestabant ministerium. 11.2.3
 Decani qui, remissum. 14.2.2
 Decanorum Ecclesie Constantinopolitanae numerus quis, remissum. 11.2.2
 Decendium. Decendi terminus non currit pendente causa super nullitate sententiae, quando videlicet nullitas deducitur. 425.2.4
 Decima lisis quid. 65.1.6
 Decoctor. in Decoctoribus non extenditur rescriptum dilacionis. 146.1.13
 distingue ut ibi.
 Decretum quo quis alimenta decreuit, dicitur sententia interlocutoria. 124.2.27
 Decretum iudicis in contrariis minorum non supplet auctoritatem tutoris, vel curatoris. 297.2.3
 distingue ut ibid. 4
 ad primum Decretum non denentur nisi citatio per edictum processerit. 407.2.9
 Decutiones an & quando torqueri possint, remissum. 176.1.5
 Decuriones siue sint perpetui, siue annales, recte contrahunt, emunt, & vendunt in patria durante officio. 182.1.17
 Decuriones pro annona curanda ante officij aditum trimestris spatio nominandi. 187.1.1.2
 Decurionibus, & patria officij adiuncti fauore defensionis ultra priora munera A anocorum prouinciam ire patria accipiunt, & administrant. 243.2.1
 Dedico. Dedicare se, suique Deo, importat dedicationem, qua sit professio sequuta. 182.1.10
 Defendens patriam negotia infamis non fit. 217.2.1
 Defensio cui denegatur, eidem actio magis interdictur. 235.1.3.4.
 Defensor civitatis in domo publica per altarium acta ad suum officium pertinentia custodiat. 98.2.3
 Defensor & aconemum Ecclesiarum indices refugiorum ecclesiasticorum post traditis refugij instrant, & acquirunt convenientem in executione adhibeant. 124.2.20.
 Defensor civitatis per quinquennium secundum praescriptam formam muneri suo praest. 185.2.2
 Defensor civitatis cognoscebat de causis ad 50. solidas affirmatis contemplatione debitorum seruorum fugitiuorum. ibid.
 & de causis quoruncunque quod essent parue quantitati. ibid.
 Defensor civitatis, Praefecto pratorio infiso, sine Caesaris permissu officium deferre non potuit. 187.2.1
 Defensor negligens ab officio remouetur. 261.1.2
 Defensor nemo est legitimus sine satisfactione. 263.2.1
 Defensori officium sub paua quinque librarum auri nemo declinat. 98.2.2
 ex parte Defensori non requiritur mandatum, sed cautio iudicis solendi. 263.2.1
 Defensori forma defensionis praescribitur. 186.1.4
 DEFENSORES civitatum. 185.1
 Defensores civitatum orthodoxae fidei possessores eligendi sunt. 98.2.1
 Defensores civitatum per habitatores bona opinanti, consentiente & suffragante simul loci Episcopo eligendi ad officia. ibid.
 Defensores ex civitatibus nobilioribus habitatoribus eligi debent. ibid. 4
 Defensores civitatum ex diatribus, & nobilioribus civitatum

zatum eligebantur. 99.1.8
Defensores civitatum, siue correctores, non privata hospitalia, sed publicam habitationem perquirere debent.
ibid. 9
Defensores latrones non ferunt, crimina puniunt, & hominum occasiones tollunt, auxillatoresque scelorum sub se non patiuntur. 186.1.1
Defensores civitatum insolentiam & indebitam venditionem vident, siue militia officium exerceant: plebem contra insolentiam & temeritatem tuentur, & reipsa, non tituli beneficio, defensorum munus gerant.
ibid.
multam indicare nequeunt. *ibid. 2*
Defensores latrones & homicidas notorios, in ipso facto deprehensos adulteros, manifesto crimine, & nominatis accusatoribus idoneas persecutiones ad iudicium dirigunt. *ibid. 2.1*
curam ponderum, ac mensurarum habuerunt. *ibid.*
Defensores orthodoxa fidei ab Episcopo, & Clerice, ac honoratorum civilium decreto constituuntur.
ibid.
videntes contra publicam disciplinam ledi, commissos excessus deferant. *ibid. 2.3*
Defensor munus quinquennale. 185.2.2
ibid. iehenn. *ibid. 3*
Defensor nullo modo, & defensus non legitime, acquiescant. 261.7.1
Defensor memoria damnata pena qua. 63.2.3
de persona Defensoris prius inquirendum in iudicio liber sit, necne, quam processus dirigatur ad hereditatis petitionem. 461.1.1
Defensorum corpora honorari in eo loco ubi divina celebrantur officia, videbatur antiquitus turpe & indignum. 10.2.2
Degit, id est, domicilium habet. 407.1.7
Delatio certa favore pia causae cuiuslibet licita est, atque laudem conciliat. 67.2.6
Delego. Delegari non potest causa qua ad potestatem, & iurisdictionem delegantis non pertinet, ab iurisdictione infrequentius occasione. 374.1.1.2
Delegatio ut fieri possit per aliquem iudicem, debet delegari in hominem delegantis subiectum, & de suo territorio. *ibid. 2.7*
valeret tamen commissio, etiam si non sit subditus qui illum acceptat. *ibid. 8*
Delegatus debet probare suam iurisdictionem. 133.2.2
Delegatus a Principe an, & qualiter possit restituere. 337.2.7
Delegatus qui nullam propriam iurisdictionem habet, sed tantum beneficium alienum non potest cognoscere de causae restitutionis integritate. *ibid. 8*
Delegatus datus ab ordinario, & datus ab eo, cui mandata erit iurisdiclio, differunt. *ibid. 9*
Delegatus ab alio quam a Principe subdelegare nequit. 358.2.1.2
intelligit ut *ibid. 4*
Delegatus Principis, ut Pape, Regi, aut alterius supremae potestatis, subdelegare potest. 359.1.5
amplia in Delegato a populo non recognoscitur superiorem, & in Delegato subdelegante extralocum sibi deputatum. *ibid. 6*
resoluit ut *ibid. 7*
Delegatus a Proconsule subdelegare potest. *ibid. 8*
Delegatus ab Ordinario ad universitatem aliquam causarum, potest subdelegare hanc, vel illam causam, aut causas in particulari. *ibid. 9*
Delegatus etiam Principis de iure civilis non potest sibi reservare sententiam, sed debet totam causam, aut nihil committere. *ibid. 2.4*
Delegatus recusatus coget litigantes ut intra triduum

eligant arbitrum, aut arbitros, qui eam causam tantquam iudices delegati definiant. 368.2.6
Delegatus ad universitatem causarum, qui habet se ad instar ordinarii, recusari non potest, sed ei dandus adiunctus. 370.2.7
Delegatus Principis subdelegat. 374.1.5
Delegatus Principis nullam indicare non potest de iure civilis, nisi officiali sibi subdito, & qui in officio deliquit. 371.1.3
Delegatum posse cognoscere, & definire, quantum ab eo, qui rescriptum impetravit, omnia fuerint nonnulla ex his, quae erant exprimenta, quomodo intelligendum sit. 152.2.3
Delictum clandestinum plus puniunt quam publicum. 49.1.9
Delictum an, & quando probetur per fugam. 86.1.13
Delictum probatur transactione. 259.1.3
nisi transactio esset gratuita. *ibid. 4*
Delictum si sit commissum in duobus locis, puta in uno inchoatum, in alio autem perfectum, quisnam isto casu sit index competent. 400.2.7
& verum qui inchoat delictum in hoc territorio, & illud consummat in alio, incurrit excommunicationem latam per statutum huius territorii. 401.1.8
Delictum commissum in mari adiacente territorio quo, poterit index illius territorii punire. 402.2.13
etiam si alius capitis in uno territorio, fuisset consummatus in alio. *ibid. 14*
resoluit ut *ibid. 15*
Delictum & reatus excludunt dignitatem, & honorem ac privilegia adiutant. 410.1.2
Delicti reiterationis gratiam impedit. 92.1.12
Delicti, possessionis, proprietatis & hypothecae ratione quae forum sortitur. 402.1.1
ratione Delicti forum contrahitur eo loci, quo delictum commissum est. *ibid. 10*
amplia in illo qui dum existeret in aliena civitate, vel Episcopatu violenter statutus illius. *ibid. 11*
etiam si in consensu duorum territoriorum factum sit delictum. *ibid. 12*
Delictum non dolo, sed culpa commissi reitutio minoris patrocinatur. 315.2.12
in Delictis dolo commissi minor atus non excusatur, nec ei per restitutionem subvenitur. 316.1.4
ex Delictis servorum factis in salubris, dominis ignorantibus dominis iniunctis non conveniuntur sed servorum traditione liberantur. 528.2.1
Delinquens tunc accusari potest in loco propria originis, vel paterna, si pars laesa velis in tali loco eum accusare. 401.2.4
clam Delinquentes minus puniendi, quam delinquentes palam. 8.1.6
Delubra Imperiali auctoritate clausa semel, venerandi adorandique praetextu prius non referet. 120.1.1
Delubra semel clausa referant, & vetita Religionis exercitia cum publico scandalo renouant, confiscationes honorum, & ultimam supplicium non cantabit. *ibid. 3*
Demens a furioso distinguitur. 100.2.2
Denuntiatio facta emptori a vero domino constituit ultra denuntiationem eminentem in mala fide. 479.2.1.2
nisi Denuntiatio facta sit post ceptam praescriptionem. 480.1.3
Denuntiatio, seu notificatio facta ab eo, qui nullum ius habet in re, de qua agitur, cum non adstringit, cui facta est. *ibid. 4*
Depositum & venditio rerum Ecclesiae facta ex causa necessaria ut valeat, debent creditores esse solliciti. *ibid. 4*

Index Rerum,

- & curare, quod pecunia convertatur in solutione debiti, pro quo venditio fuerit facta. 28.1.16
- Depradatio. Depradationum flagitia nullius non vincantur indicio. 184.2.5
- Destruo. Destruere non potest quod quis in suo aedificatio sine auctoritate Prætoris. 499.2.2
- Detentio, propter quam emptio expelli potest, debet esse notabilis, perpetua, culpabilis, & fraudulenta. 35.1.11
- Detractio. in Detractione legitime attendi debet quantum valuerint facultates tempore mortis eius, de cuius bonis venit detrabenda, licet alio tempore postea plus, vel minus valuerint. 410.1.12
- Dextera. Dextera locus dignior. 36.2.4
- D I
- Diaconica, seu Decanica qua. 102.1.4
- Diaconissa qua. 17.1.3
- Diaconissa ante completum 50. ætatis annum ad officium Diaconatus non admittenda. 53.2.1
- Diaconissa ante completum 40. annum non ordinanda. ibid. 1.3
- in eligenda in Diaconissam qua ætas requiratur, ostenditur. ibid. 2
- Diaconissis per benedictionem nulla Ordinis potestas conferbatur. 54.1.2
- ad Diaconissas nuntius olim eligebantur mulieres, aut virgines, aut viduas. ibid. 4
- Diaconissæ, seu Presbyteri ob falsum in civibus testimonium suspenduntur per triennium ab officio; in causa criminali tenentur ad penam falsi nudato Clericatus honore. 53.1.1
- Dicta testium coram arbitrio receptorum probant in iudicio ordinario, adversa parte non contradicente. 33.1.12
- Dicantes, & scribentes ad falsa subreptitiis que preces rescripta, omissa veritatis clausula, reprehensionis, aliisque penam non evadunt. 157.2.3
- omnis Dies est iudicialis, nisi constet quid sit feriata. 388.2.1
- Dies ad comparandum apponendus in citatione. 405.2.5
- Die Dominico actus voluntaria iurisdictionis, ut manumissio, exerceri possunt. 387.2.1
- de Die Dominico, remissum. ibid.3
- Dies Dominica iudicio, & officia artium quiescent, opera tamen ruralia urgente necessitate non intermittenda. 388.1.1
- Dies viginti dati ad respondendum minorari non possunt sine causa. 380.1.16
- Diebus feriatis licite sunt que pertinent ad agriculturam, & vinearum putationem. 388.1.2
- hodie non licet nisi sacris peractis, & urgente necessitate, ex quadam dispensatione. ibid. 3
- Digesta, vide Pandectæ.
- Digestorum primorum auctores legum antiquarum in Iustiniani Pandectis relatarum videntur. 138.1.34
- Dignitas à curia liberans, cui annumeratur Episcopalis filium à patria potestate liberat, non verò nepotem. 75.2.1,2
- Dignitas Episcopalis filium à patria potestate liberans non est quoad omnes iuris effectus, sed tantum quoad vitæ filio Episcopo, & quoad ea que illi sunt favorabilia. ibid. 4
- Dignitas imperiali ab ipso Deo mediante iure gentium traductur. 136.1.24
- Dignitas superueniens nil operatur in iis, quæ iam sunt ordinata. 341.1.3
- Dignitas non illatris fori exceptionem in criminalibus minime tribuit. 410.1.1
- in Dignitate commissi graviter puniuntur. 53.1.5
- Dignitatem gerens ordinariam sine dispensatione pudoris, ac fortuna nil profigat ex ventura dignitatis tuitio, 170.1.1
- Digniores altiori loco sedent. ibid.4
- Dignus ad se dignum trahit. 168.1.3
- DILATIO. 385.2
- quid sit. ibid.2.1
- Dilatio, qua tempus instantia non excedit, reo & alteri equalis est in concessione: reo autem soli conceditur, ubi tempus concedit instantia. 344.2.1
- Dilatio uni partium concessa, alteri est communis, & ea uti potest pars adversa. ibid.2.5
- non est communis ei qui iam probationibus renuntiavit. 345.1.6
- Dilatio 30. dierum quando curare incipiat. 360.2.2
- Dilatio ad probandum à iudice danda est, maxime si petatur a parte. 383.2.5
- Dilatio semel concedenda est, & peremptoria intelligitur, etiam si non exprimitur. ibid.8
- ex causa tamen potest index dare aliam dilationem. ibid.9
- Dilatio deliberatoria cum sit solius rei, non fit communis alteri. 384.1.3
- Dilatio aliqua dilatoria non datur alteri, quia instructus venire tenetur ad causam. ibid.4
- Dilatio iudice sedente, non ambulante, cum causa cognitionis petenda, ac decernenda est. 385.2.1
- Dilatio ab eo, cuius consilium requisitum fuit, frustratur. ibid.
- non danda post conclusionem in causa, siue præcesserint dilationes, siue non. ibid.2
- Dilatio regulariter intelligitur continua, dis que feriat conrunt. ibid.12
- nisi feria totam dilationem, vel maiorem illius partem absorberent. ibid.13
- Dilatio hic prorogatur ex causa iusta. 286.2.2
- Dilatio, seu eius prorogatio concessa uni partium, alteri est communis. ibid.3
- non est communis ei, qui iam probationibus renuntiavit. ibid.4
- idem ubi verisimiliter subornationis periculum in adversario dilationem sibi communem esse contentente, timere possit. ibid.5
- huiusmodi Dilationi alter in alterum inuito præiudicium renuntiare non potest, nisi daretur in fœdore minoris per restitutionem in integrum. 345.1.6, & 386.2.6
- Dilatio pendente iudicio conquisit officium. 385.1.1,2
- etiam in causis criminalibus. ibid.3
- secus quando index indicet tantum in populo ob retardatam punitionem delinquentis. ibid.4
- vel expresse renouavit dilationem. ibid.5
- Dilatio pendente nihil innovari debet, etiam favore liberatis. ibid.6
- licet persona, cuius causa sit dilatio, de medio subducatur. ibid.7
- secus quando actus, qui sunt post dilationem, sunt in præiudicium dilationis pendentes, alias non. ibid.8
- vel index in dilatione concessa referavit sibi potestatem ad ulterius procedendi. ibid.9
- vel cessante causa dilationis, quia cessat & ipsa dilatio. ibid.10
- aut si causa dilationis sit finita. ibid.11
- Dilatio finita probatio facta nulla est. 386.1.5
- Dilatationes ad probandum non sunt de substantia iudicii. 385.2.3
- Dilatationes in causis statum concernentibus non sunt deneganda. 386.1.1
- Dilatationum materia iudici arbitraria est. 383.2.3
- resoluitur 33
- prola

probatur Dilationes tres ad instantiam dando sunt, quibus lapsus sententiam legibus conformem index publicat. 360.2.1
 Dilationes congruas ad probandum dare convenit. 383.
 1.1
 Dilationes iudici arbitrarie pro ratione documentorum, causarum, & personarum litigantium cavetari, aut extendi possunt interdum ad tres, nonnunquam ad sex menses. ibid. 2
 ad Dilationes concedendas causa requiritur cognitio. 385.
 2.3
 Dimittens simpliciter non dicitur velle transferre dominium. 218.1.3
 Diocesana. Diacetia non nisi Christianus divigi praeceptur. 93.2.1
 Diacetia equi. ibid. 2
 Dispositio fatalis, qua nullum temporis praesentationem continet, perpetua est. 152.1.4
 Dispositio punitiva censetur favorabilis respectu illius, cui iustitia facta est. 193.2.14
 Dispositio l. si quis, de transact. tanquam minus religiosa & dura non servatur in practica. 232.1.2
 contrarium. ibid. 3
 locum habet non solum in contractu transactionis, de quo loquitur, sed etiam in omni alio contractu, ibid.
 4. & seq. usque 11
 in eversione quoad privationem commodi contractus, licet non quantum ad penas perjury, & infamiae, ibid.
 in contraveniente iuramento incidit in penas huius l. siue sit masculus, siue femina. 233.1.12
 etiam persona rustica. ibid. 13
 siue actor, siue reus in illis penis, quae reo adaptari possunt. ibid. 14
 in haec de illius, cui fuit iuratum. ibid. 15
 in contraveniente iuramento etiam in modico. ibid. 16
 in tantum ut purgatio mora non admittatur. ibid. 17
 non solum si contraveniat in committendo, sed etiam in omitendo, non adimplendo promissa. ibid. 18
 etiam quid promississet simpliciter sub fide sua. ibid. 19
 incurritur omnes penas huius l. non alternativae, sed copulativae. ibid. 20
 non habet locum nisi contra dolosum. ibid. 2.1
 nec in more iurante propter eius imbecillitatem. ibid. 22
 non in contraveniente & promissa non adimplente in iussu iudicis. ibid. 23
 non in contraveniente iuramento de soluendo usurus. ibid. 24
 vel quando prius quis obtrinit ab Episcopo absolutio-nem à iuramento. ibid. 25.
 non in iurante non sponte suo libero arbitrio. ibid. 26
 non in contraveniente iuramento per metum extortio. 234.1.27.
 non in curia mercatorum, vel in foro ecclesiastico, aut alio simili, quo aequitas observari solet. ibid. 28
 non quando uterque esset in mora. ibid. 29
 vel quando dubium an contraveniens incidere in penas huius l. ibid. 30
 Dispositio quatuorcumque exorbitans ac correctoria lo-quens in contractu habet locum in distracta. 294.
 2.10
 Dispositio legis, vel Principis, aut cuiuslibet persona pri-vata collata in uno casu expresso, & determinato, ha-bet etiam locum in alio omisso, quando verisimiliter idem disposuisset si de illo cogitaret, & esset interro-gatus. 417.2.5
 Dispositio favorabilis trahit recessum ab odiosa. 506.
 1.1
 Disputo. Disputare nemini publice licet condamnatio

torbis de Fide Christiana, Catholica, & orthodoxa. 7.2.1.2.
 Clerico quando liceat.
 Diversitas. Diversitatis ratio considerata omnem in iura contrarietatem tollit. 138.1.5
 propter Diversitatem personarum rem petere diversis modis possumus. 459.2.2
 Dividuo. in Dividendo voluntas testatoris non solum ex-pressa, sed & coniecturata, sequenda est. ibid. 3
 Dividua potest regulariter dici qualibet res de mundo. 25.1.10
 Divisio inter liberos quam hac Auth. permittit, non est testamentum, sed divisio quedam. 23.1.22
 Divisio errore facta, deducto post errore dividendi non obest. 140.2.1
 Divisio per errorem facta retrahitur potest errore detecto. ibid. 3
 Divisio facta per verum heredem cum herede putativo per ignorantiam, non praevincit vero heredi probata veritate. 141.1.5
 falsi si per sententiam iudicis facta condemnationis solutum sit. ibid.
 Divisio bonorum aequaliter facienda est. ibid. 6
 Divisio obligationis non ducitur ex simplici receptione partis debui, nisi ad sit aliqua expressa clausula. 1204.1.7
 amplius ut ibid. 8
 Divisio magistratus temporis utilis & continui, remissive. 346.2.13
 Divisio bonorum à patre inter filios facta vim habet vol-untatis, & non simplici donationis. 507.2.7
 facta filijs consentientibus, & approbationibus, videtur habere naturam contractus. ibid. 8
 Divisio valet sine scriptura. 508.1.12
 Divisio inaequaliter facta non retractanda est, sed arbitrio iudicis parti laesa satisfaciendum. ibid. 4
 Divisio censetur quodam permutatione. 509.2.14
 Divisio facta inter praesentes iuribus absentiam nil dero-gat. 510.1.12
 Divisio bonorum patris inter filios morte patris confir-mata, facit valere donationem, quae alius esset invalida. 511.2.10
 Divisio bonorum communium quando facta fuit ab ipsomet testatore, qui in bonis heredes fecit, coheredes non tenentur coheredi pro re evicta, quam quidem ab conditionis eventum tenetur restituere. 513.2.4
 Divisio, vel dispositio etiam imperfecte facta à patre valet inter liberos. 515.1.1,2
 Divisio facta inter fratres & sorores perficitur, & non re-scinditur absque beneficio restitutionis. 519.1.1
 Divisio cum sit facta non praesumitur, sed est probanda ab eo qui allegat. ibid. 2
 Divisio paterna hereditatis facta praesumitur si fratres ha-bitaverunt scorsum post mortem patris per 10. aut 20. annos, licet aliter non probetur. ibid. 6
 nisi esset inaequalitas. ibid. 7, 8
 Divisio bonorum suorum ne fiat inter heredes, & eius suc-cessores in perpetuum, non potest prohiberi à testatore, secum si ad tempus. ibid. 2, 3, 5
 Divisio prediorum emptiois vicem obinet. 520.1.1,2
 Divisio est quadam alienatio, & permutatione. ibid.
 etiam auctem sit prohibita, prohibita alienatione, & diversio perpetua prohibita, vel ad tempus facta sustineatur, remissive. ibid. 4
 Divisio facta à iudice incompetenti, consensu partium con-firmari potest. ibid. 2.1,2
 Divisio bonorum hereditatis ubi petenda sit. 521.1
 int.
 Divisio rescindenda venit enormissima lesione. ibid. 2
 potest peti rem reformari in melius. ibid. 2.3,4,5
 Divisio

Index Rerum,

- Divisio quando fit secundum conventionem partium, requiritur quod lesio fit ultra dimidiam.* 521.2.7
si per arbitratorem, sufficit lesio in sexta parte. ibid. 8
Divisio facta cum iuramento an reuocabilis. 522.1.2
facta extra iudicium inducit actionem de euisione, nisi inter scientes facta sit. ibid. 2.2
Divisio debet fieri mandato iudicis. 523.2.3
ex Divisionis nudo pacto non oritur actio, nec transfertur dominium, nisi traditio insequatur. 509.2.1
de actione hominis divisionis, remissive. ibid. 2
per Divisionem dolo aduersary lasus, restitutionem impetrat aduersus divisionem si minor sit. 521.1.1
per Divisionem rei diuersa transfertur dominium. ibid. 7
ex Divisione iudicis obligatur quis de euisione, ut ex divisione contrabentium, nisi unusquisque receperit in se rei euentum. 508.2.1.2
non procedit quando promissum est de euisione. 509.1.5
vel inter fratres actum sit, ut de euisione alter alteri non teneatur. ibid. 6
vel res de sui natura emicatur. ibid. 7
quod intellige ut. ibid. 8
vel si à testatore bona fuerint diuisa inter heredes. ibid. 9
quod etiam intellige ut. ibid. 1.10.11
vel quando eadem res, aut fundus male affectus inter fratres divideretur seruata aequalitate. ibid. 12
vel res vni ex filiis hereditibus institutus prelegata emicatur. ibid. 13
Divisione facta à iudice, sequensque euisione, adhuc datur actio contra coheredem. 509.1.3
limita ut. ibid. 4
de Divisione à parente facienda inter liberos, remissive. 515.2.1
à Divisione facta per traditionem, & possessionem dimissionem recedendum non est. 523.1.1
à Divisione an, & quando recedi possit. ibid. 2
Divisiones an valeant facta per dolum, qui causam dedit contrahui. 521.2.6
Diuisum ipso iure per legem, iudicis ministerio amplius diuidi non debet. 506.2.1
Diuitiæ reddunt quem potentiores. 272.2.13
- D O
- Doctor minor annis 25. restituitur ex lesione capite.* 327.1.3
Doctorem consortio nullus dignus nisi per statuta tempora legum cognitioni probetur inhaesisse. 250.1.4
Dognatitæ, heresiarchæ, & magistri errorum, si verè penitentes sint, admittuntur ad misericordiam. 104.1.35
Dolus ut probetur, sine metus, qualitas causa precedentis non sufficit. 210.2.5
Dolus surripientis & occultantis instrumenta, ob quorum amissionem transactio fuit extorta, transactionem vitia. 224.1.2.3
Dolus malus. 188.1
Dolus patri purgatur per actionem in factum. 289.2.2
Dolus presumitur ex enormissima lesione. 290.1.7
Dolus non presumitur in dubio. ibid. 2.4
ex quibus presumptionibus arguatur, remissive. ibid. 5
Dolus verus, & dolus presumptus quis, & an in delictis dolo presumpto commissis restituatur minor, remissive. 316.1.5
Dolus presumptus sufficit. 335.1.7
Dolus presumitur contra illum, qui ssperta prohibitione, seu denuntiatione sibi facta ne quid faceret, illud fecit. 480.2.10
vel si sciuerit futuram sibi prohibitionem, aut denuntiationem, & tamen illud fecit. ibid. 12
Doli ex indicij perspicuis probatio. 290.2.1.2
amplia ut. ibid. 3
Dolo futuro, aut delicto committendo non potest renouari etiam ille, ad quem vitulus negotij pertinet. 223.1.12
Dolum suum allegans non audiendus. 227.1.5
Dolum ad sui commodum nemo regulariter allegare potest. ibid. 2.1
Dolum passus in contractu, si velis cogit aduersarium ut ei sit. 230.2.5
Dolo inductus ad repudiandam hereditatem agit contra inducentem de dolo. 291.1.1
in Dolo est qui emit à minore, non seruatis solemnitatibus iuris. 335.1.5
DOMESTICVS iudicis. 177.1
actibus publicis abest. ibid. 2.1
Domestici Ducum militarium post completum destinati temporis actum ad pristinam sollicitudinem impune non aspirant. 178.1.1
Domicilium dicitur contrahum in loco, eo quod quis transferi illum in locum maiorem pariem bonorum suorum. 410.2.5
ratione Domicilij fortitur quis forum, & ibi conueniri potest. 393.1.3
Dominium transfertur in piam causam ex sola traditione. 41.2.7
Dominium non solum in Ecclesiam ipso iure transfertur, sed etiam personalis actio datur. 421.1.14
Dominium quid sit. 206.1.6
Dominium directum non transferri ex prescriptione, vtile verò fit. ibid. 7
Dominium non transfertur sine causa habili, & legitimo titulo. ibid. 9
transfertur ex pacto additionis in diem, vel legis commissoria, absque noua traditione. ibid. 10
Dominium rei, vel possessio, aut aliud interesse in causa, an plene probandum, vel sufficiat semiplena probatio, remissive. 343.1.5
Dominium non transfertur in emptorem nisi integro soluto pretio. 413.2.5
Dominium presamitur ex solutione collectarum. 438.1.5
non probatur ex registratione bonorum catastrotorum sine consensu eorum, de quorum praedictio agitur. ibid. 6
Dominium dotis promissa transfertur absque traditione. 455.1.5
Dominium rei dotalis est mariti, & ideo constante matrimonio rei vendicatio non competit uxori. 469.2.1.2
contrarium, quod scilicet verum & naturale dominium rerum dotialium maneat apud uxorem. ibid. 3
recte tamen cum marito causa agitur super re dotali, validissime erit iudicium etsi mulier citata non fuerit. 470.1.4
Dominium per testes, & instrumenta probatur. ibid. 2.1
Dominium probatur per iudicia & argumenta. 481.1.1.2
Dominium & possessio quomodo probari debeat. 525.2.8
Dominium transferi non sola voluntas, nec traditio sola, sed utriusque quasi concursus. 483.2.3
Dominium non probatur per sententiam, nec per confessiones, non sequuta traditione, nisi acquiratur Ecclesia. ibid. 4
transfertur absque traditione quando quis est iam in possessione. ibid. 5
in Dominio ille est potior, cui prius res traditur, licet alius in titulo praenoterit. 476.1.1.2
procedit

& Verborum.

procedit in omnibus contrahibus tam onerosis, quam lucrativis. *ibid.* 2.3
in donationibus. *ibid.* 4
in re emphyteutica duobus in emphyteusim concessa. *ibid.* 5
in feudis. *ibid.* 6
in contrahibus locativis. *ibid.* 7
contrarium. 477.1.8
in Ecclesiis, Clericis, & personis ecclesiasticis vendentibus. *ibid.* 9
est prior venditio esset iuramento confirmata. *ibid.* 10
quoniam traditio rei esset facta uni ex pluribus emptoribus. *ibid.* 11
declara tamen et *ibid.* 2.12
secus in venditionibus, aut donationibus factis Ecclesiis, monasteriis, hospitalibus, & alijs pps locis, quibus absque traditione transfertur dominium. *ibid.* 13
in quacunque concessione iurium spiritualium. *ibid.* 14
in pauperibus. *ibid.* 15
in cessione iurium incorporalium. 478.1.16
in donationibus, & venditionibus factis per Principes. *ibid.* 17
si secundus emptor consensit venditioni alteri facta rem emittit. *ibid.* 18
si primus emptoris titulum, vel alium onerosum habeat, postor vero, cui res fuit tradita, donationis, vel alium lucrativum. *ibid.* 19
quando in alienatione esset necessaria licentia alterius. *ibid.* 20
si primus emptor pro observatione contractus lutheri rem venditam specialiter hypothecam cum pacto de non alienando. *ibid.* 21
quando eadem res pluribus obligetur. *ibid.* 2.14
si primus emptor pretium rei empti & sibi tradita non soluit venditori, nec de eo fuit solus. *ibid.* 25
ubi res tradita fuerit conditionabiliter primo, & pendente conditione pure secundo. *ibid.* 26
Dominus Imperator dicitur. 1.2.6
Dominus appellari voluit Othavianus Augustus. 2.1.9
Dominus dicitur Hispanice, Señor, à particula senior. *ibid.* 10
Dominus directus potest emphyteutam per biennium pensionem non soluentem expellere, & pensionem simul petere quando incipit ab expulsiōe. 35.2.22
Dominus qui prestat auxilium, aut illis necessitatem pecendi imposuit, eorum potestate primatur. 97.2.3
Dominus non potest agere, nisi sua interest. 100.1.7
Dominus non tenetur fidem seruo prestare. 210.2.7
declarat *ibid.* 8
Dominus, pro marito. 457.1.4
Dominus rei post usufructum ipsius potest repetere pretium venditionis facta ab illo non domino, tanquam ipsepet vendiderit. 465.2.5
Dominus si aliquid facit in re sua tanquam aliena per errorem iuris, non praeiudicat sibi in proprietate rei. 480.2.2
Dominus proprietatem suam obligat, licet alius habeat usufructum. 486.1.1.2
secus in casibus in quibus pater habet usufructum. *ibid.* 2.3
Dominus fontis, de quo aqua ad meum fundum ducit, non potest servitutis iure illam alij dare me imito, nisi tanta sit aqua quod abundet omnibus. 497.2.7
Dominus potest cuiusque prohibere sui prady ingressum. 500.2.4
Dominus nomen est nomen superioritatis, & proprium Principum. 1.1.7
Dominus absente potest Procurator habens speciale mandatum, calumniam iuramentum subire. 355.1.11

Dominus domus absente ex domo, quid inique sentiens aut delinquentem, vel curatorem domus committit. 402.1.3
& dominus absente iure presentatus sit condemnatus. *ibid.* 4
Dominus qui appellari debeant ex edicto Philippi II. 2.1.11
Dominus seruis suis manumittere poterant in Ecclesia. 125.1.1.2
Dominus temporalibus negligentibus in extirpandis hereticis, Catholicis hereticorum bona licite occupant post annum à die facta monitionis salvo iure directi domini, si fuerint feudatarii. 104.2.1.2
Domus in qua Pagani fuerint sacrificia sacro araro ad dicenda. 120.2.1
Domus, in qua luditur, etiam si sico applicanda est, quoniam non speciet aliquo modo ad susceperem ludi. *ibid.* 36
intelligit ut *ibid.* 37
quin & sella, & sedes, & mensae, super quibus luditur, confiscanda. *ibid.* 38
Domum ruinofam reparationis causa sub certo canone Ecclesia in emphyteusim perpetuam concedere potest. 31.1.1
et Don in Hispania, unde originem duxerit. 2.1.12
Donans regens sibi consensum non excusatur à satisfactione. 487.1.7
Donatarius Ecclesiae ad rei restitutionem cum fructibus tenetur. 50.2.2
Donatarius si praesens sit, & non contradicat, satis accommodasse consensum videtur ut donatio valeat. 38.1.19
Donatarius de cuius acceptatione non constat, si reperitur possidere bona in donatione comprehensa, an ex hoc inducatur praesumptio acceptationis. *ibid.* 20
Donatarius, cui est concessa data officium quando vacaverit, potest etiam promittere quando vacent per remutationem, mortem, vel alio modo. 249.1.7
Donatarii acceptatio, & eius consensus requiritur in quacunque donatione facta inter viros loco non pio, ita ut nullo eius nomine acceptante donatio ipsa nulla sit. 38.1.18
Donatio omnium bonorum facta Ecclesiae, aut alij pio loco, valida est. 25.1.1
Donatio facta Deo, Ecclesiae, vel pia causa non valet, nisi sit aliqui, qui nomine Dei, Ecclesiae, vel pia causa eam donationem accipiat. 37.2.16
facta Ecclesiae absenti ante acceptationem non potest renovari. 38.1.17
Donatio Ecclesiae facta sine infirmatione valet. 37.1.1
Donatio ultra quingentos solidos, excepta Imperiali, pretextu pia causa absque infirmatione non procedit. *ibid.* 2
Donatio facta Ecclesiae, vel ad pias causas, infirmationem non eget, cuiuscumque sit valoris. *ibid.* 3
Donatio pro redemptione captivorum in quacunque quantitate sine scriptura, & infirmatione valet. *ibid.* 4
Donatio facta pauperibus etiam consanguineis confertur pia, & sic magis iustis pietatis, quam consanguinitatis causa facta. *ibid.* 2.11
Donatio inter viros facta absenti, nemine eius nomine acceptante, poterit ante acceptationem renovari. 38.2.22
Donatio facta absenti, si nomine illius per tabellionem tanquam per publicum ministrum acceptata fuerit, non potest renovari. *ibid.* 23
Donatio tacita, seu praesumpta facta Ecclesiae transferre dominium ex solo titulo sine traditione. 41.2.9
Donatio hereditatis per viam contractus validatur. 214.1.18

Donatio

Index Rerum,

Donatio est contractus. 286. 1. 3
Donatio sponsalitia non immoderata pretextu aetatis minime reuocatur. 309. 1. 1. 2
Donatio remuneratoria facta per minorem valet, etiamsi fiat de rebus immobilibus. ibid. 2. 4
Donatio inofficiosa facta vni ex liberis reuocatur per alios liberos in legitima laesa vsque ad legitimam quantitatem debitam. 421. 1. 1. 4
Donatio inofficiosa, quae scilicet excederet legitimam ipsius recipientis, & tertium, & quintum bonorum patris, vel matris, secundum leges Hispaniae, venit conferenda. ibid. 2. 4
resolue ut ibid. 5. 6
Donatio, seu dos data ut inofficiosa dicatur, tempus quo fuit facta, inspicitur, & secundum illud regulari debet. ibid. 9
idem in dote promissa, mortuo patre ante solutionem totius dotis, vel partis. 422. 1. 10
Donatio remuneratoria patris in filiosam, ad diminuendas aliorum filiarum legitimas, inualida est. ibid. 13
Donatio facta inter patrem & filium ob benemerita, valet. ibid. 15
Donatio propter nuptias legitima imputatur ad excludendam inofficiosi testamenti querelam. 435. 1. 1. 2
DONATIO INOFFICIOSA. 452. 2
Donatio inofficiosa an & quando reuocetur per querelam inofficiosa donationis in totum, seu vsque ad legitimam tantum filiorum. 452. 1. 3
diffingue ut ibid. 4
Donatio inofficiosa quae re, & consilio. ibid. 2. 5
Donatio facta extraneo. ibid. 6
Donatio, si a principio fuerit inofficiosa, postea autem adeo crescat, ut tempore mortis facta comparatione donationis desinat esse inofficiosa, cessat ista querela. 453. 2. 1. 1
intellige ut 454. 1. 1. 2
Donatio si non fuit inofficiosa ab initio, licet postea talis efficiatur ex aliqua clade, querela non ideo competet. ibid. 23
Donatio patris immoderata erga filium morte patris non confirmatur. ibid. 2. 1. 2
Donatio facta filio emancipato valet. ibid. 3
facta filio confirmatur morte patris donantis, si res donata fuit tradita. 455. 1. 1. 1
Donatio inofficiosa datur comparatione ascendentium, sicut datur comparatione descendendum, & eo modo reuocatur vsque ad portionem ascendentibus debitam in bonis descendendum, ut parentibus in bonis filiorum quando non habent descendentes. ibid. 2. 4
Donatio immoderata facta in vnum ex filijs, per naturalem reliquarum reuocatur vsque ad legitimam. 456. 1. 1. 2
de iure regni Castella quid. ibid. 3
Donatio inofficiosa, non reuocatur ad naturalibus liberis tantum. ibid. 2. 4
Donatio matris immodica reuocatur per querelam inofficiosi. ibid. 1. 2
Donatio inofficiosa collata in vnum ex liberis, reuocatur ad quantitatem legitimam. 457. 1. 1. 2
Donatio quam facit pater filio, ad sui confirmationem non requirit additionem hereditatis. 413. 1. 2. 4
Donatio ante nuptias ad patrem reuersa, debet esse precipua illius filia, pro qua facta fuit, extraneis restituitur. 524. 1. 1
Donationis insinuatio fieri potest diebus feriatis, quia nulla causa cognitio ibi requiritur. 390. 1. 9
in Donatione causa mortis non potest onus adijci. 205. 1. 13
in Donatione minoris necessarius est curatoris auctoritas. 309. 2. 4
procedit in donatione propter nuptias. ibid. 5

DONATIONES. 181. 1
Donationes ab officialibus durante officio factae inuolidae sunt vsque post administrationem specialiter ratificetur post lapsum quinquaginta. ibid. 2. 2
ex Donationibus a patre factis inter viuos, detrahatur legitima, etiamsi donatio sit facta vni ex filijs, vel alijs descendens. 421. 1. 7
Donatitiae & Manicheae commodis legum, ac Statutorum sunt indigni, & eos quilibet accusat, & inique indigni successoribus alijsque civilibus commodis. 103. 1. 1
Donatum & venditum rathabitione donatoris, vel venditoris per quinquaginta cursum non conualescit. 181. 2. 4
Dona quae ritae ad ministerium Dei dedicata sunt, distrahi non possunt. 39. 1. 4
Dos data pro ingressu puella in Religionem, quae deinde decessit intra annum probationis reueritur ad eos, qui dotem constituerunt. 182. 6
Dos ut constituitur, conditio mulieris, quae matrimonio collocatur, perpendi debet. 100. 1. 3
Dos data ut inofficiosa dicatur, tempus quo fuit facta, inspicitur, & secundum illud regulari debet. 421. 2. 9
idem de dote promissa, mortuo patre ante solutionem totius dotis, vel partis. 422. 1. 10
Dos, vel donatio ante nuptias ad patrem reuersa, debet esse precipua illius filia, pro qua data fuit extraneis instituitur. 424. 1. 1
Dos & donatio propter nuptias legitima imputatur ad excludendam inofficiosi testamenti querelam. 455. 1. 1. 2
Dos filia excedens legitimam non potest reuocari ab alijs fratribus in eo quod excedit legitimam patre viuente. 456. 2. 3
DOS INOFFICIOSA. 457. 2
Dos immodica in vnam filiam collata ledens aliorum filiarum legitimam, per inofficiosi querelam reuocatur ad iustam legitimam quantitatem. ibid. 1. 2
Dos inofficiosa an repeti possit cum fructibus perceptis cassante matrimonio. 458. 1. 6
Dos si reuocatur quia est inofficiosa, facer dum viuus non potest eam facere reuocationem. ibid. 1. 8
Dotus reuocatio an possit fieri viuo marito, mortuo patre. ibid. 9
in Dote congrua constituenda consideranda sunt facultates eius, qui tenentur dotare. 107. 1. 3
in Dote constituenda nobilitas viri consideranda est, ut scilicet maior dos constituitur propter ipsius nobilitatem. 315. 1. 3. 5
propter Donationem sororum alij filij non debent carere legitima. 421. 2. 3
ex Donatione inofficiosa facta a patre detrahatur proportionabiliter legitima liberorum. 458. 1. 7
D R
Dromones quid. 162. 1. 13
D V
Dubitatio super noua lege emergens interpretanda, & dirimenda per leges conditorem. 131. 2. 1
illam tamen declarare secundum verum sensum & iuri consonum vnicuique Doctorum licet. ibid. 2
Dubium in Dubijs emergentibus lege expressis non decidit, Imperatoris, aut Principis superfluis sententia ducum casum decidat. 132. 1. 1. 6
Ducena quid. 165. 1. 3
Ducenarius quis. ibid. 2. 6
Duo ubi sunt equalis scientia, u est preferendus, qui est de meliori sanguine. 246. 1. 1. 1
Dux regulariter cognoscit contra militem. 160. 1. 1
Duces & officiales Africae, emolumenta ac stipendia ex tributis Africanis Kalendis Septembris percipiunt. 162. 1. 11
Duc

& Verborum.

Duces militum, haurique origo hodierna potestas ac dignitas, remissive. ibid. 14
Duces militum limites ac fines tuas conferunt, & reseruantur eorum castrorum curam habeant. 173.1.1
Ducibus militum sedes constituta. 161.2.2

E C

Ecclesia nullum subit onus nisi ordinarium; interdum extraordinarium, propter subitum Principis adiumentum. 11.2.1
Ecclesia an teneatur ad onera realia, ostenditur. 12.1.4
Ecclesia Constantinopolitana Romana appellatur, & cur. 13.1.5
Ecclesia potest dicere contrarium nullum ex defectu solemnitate. 27.2.4
Ecclesia non tenetur ex mutuo, nisi probetur ex parte mutuantis versum fuisse in eius utilitatem. ibid. 14
etiam si Prelatus, & Capitulum consecratur in instrumento debitis pecuniam fuisse versam in Ecclesie utilitatem. 28.1.15
Ecclesia nihil potest acquirere ex quo ipsa oneretur ultra quam accepit. 29.1.2
Ecclesia si adiuu hareditatem sine beneficio inuentarij, valet talis editio, sed non tenetur ultra vires inuentarij. ibid. 3
Ecclesia non tenetur renouare emphyteusim proximariis haredibus, aut descendentiis accipientis, finitui generationibus, ad quas concessa fuit quando ipsa Ecclesia pro se retinere illam nolit. 32.1.9
Ecclesia, & ciuitas equiparantur. 41.1.1
Ecclesia & ciuitas in rebus relictis iure hareditario, & in legatis, donationibus, & venditionibus habent privilegium, ut non minori tempore quam per centum annos prescriptio causari possit. ibid. 4
dispositio huius non est correctio in ciuitate per Auth, quas actiones, immediatè sequentem. ibid. 5
Ecclesia cum fisco parata. ibid. 2.6
Ecclesia restituitur in integrum aduersus decursum temporis. 43.2.9
Ecclesia potest restitui aduersus prescriptionem quadraginta annorum intra quadriennium. ibid. 10
Ecclesia an & quando teneatur ad onera realia. 47.1.2.3.4
Ecclesia palliatur per effusionem sanguinis, vel seminis humani in ea contingentem. 54.2.7
Ecclesia non extantibus Presbyterorum, Monachorum, & asceticorum, aliorumque Clericorum parentibus, liberis, agnatis, cognatis, ad iustas patrinorum succedit abintestato. 61.1.1
Ecclesia iure Canonico succedit Clerico, si decedat ab intestato nulli relicto consanguineo, usque ad septimum gradum. ibid. 2.6
intelligit in Clerico sacrorum Ordinum, vel in Clerico in minoribus beneficiato; alij enim minorum, Ordinum sine beneficio descendentiibus sine herede, ex testamento, vel abintestato, usque ad decimum gradum, succedit fisci Regni. ibid. 7
Ecclesia super bonis Clerici delinquentis, semper preferenda fisco Imperij. ibid. 8
Ecclesia preterit fisco seculari in bonis confiscati propter crimen haresi. 108.1.7
Ecclesia Romana, eiusdemque Pontifices, Advocatos decem, quos Consistoriales appellant, constituit. 148.2.2
Ecclesia & minor differunt. 336.1.4
Ecclesia & minor equiparantur, parique passu ambulant. 348.1.5
Ecclesia connumeratur inter personas, quibus competit Barbof. Collec. in Cod. Tom. I.

privilegium huius leg. vocandi quemquam ad Curiam Principis quoad primam causarum cognitionem. 3.99.2.38
Ecclesia acceptio. 9.1.1
diuisio. ibid.
Ecclesia nauis non excusatur ab onere vectura ad publicam utilitatem spectantis. 17.1.1
Ecclesia Constantinopolitana primus locus post Romanam datus fuit. 36.2.5
Ecclesia tam Romana, quam particularis res mobiles, & se mouentes triennio prescribi possunt, sicut in alij. 43.1.4
Ecclesiam Romanam pro capite omnium aliarum habet Iustinianus, & contradicentes Symbolo Apostolico, in primis Nestorianos, pro Fidei aduersarij tenet. 8.2.6
ab Ecclesia nemo extrahendus. 123.2.6
ECCLESIA sacrosancta, & res & privilegia eorum. 9.1
Ecclesia & Ecclesiastica persona a collectis, & tributis immunes. 11.1.2
Ecclesia & palloca contribuere tenentur ad refectiones pontium & viarum. 13.2.1.2
Ecclesie dicuntur pleno iure ad aliquem pertinere quando utroque iure, id est, in spiritualibus, & temporalibus eiusdem subiecte sunt. 36.1.4
Ecclesia Metropolitana super alios Episcopos quoad residendi & creandi ius, dignitas & libertas debetur. ibid. 2.2
Ecclesie lucratium descriptionem non solunt. 40.2.1
Ecclesiarum sacrilegijs turbator, & inuasor insultans Sacerdoti sacra exerceat ut criminis publici reus nulla impunitatis spe gaudeat. 54.1.1
Ecclesie olim non legabatur donec Constantinus Cæsar in hac lege permisit. 10.1.4

E D

Edere iudicij officio, vel iure actionis an quis cogatur. 188.2.3
remissive. 188.2.3
omninoque Edictum interualium 10. dierum continere debet ut absens compareat. 364.2.19
EDITIO. 188
Editio actionis specij futura litis demonstrabit. 189.2.1

E F

Effratotes templorum, monasteriorum, & adiam Deo dicatarum, quas parcas incurrant. 54.2.2

E L

Electores absentes vocari non debent, sed solum presentes. 27.2.10
Eleemosyna, eiusque obligatio, virtus & effectus remissive. 91.1.7
& utrum quis compelli possit ad Eleemosynam. ibid. 8
Eleemosynam in casu necessitatis esse de precepto. ibid. 9
Eleemosyna deputata in redemptionem captiuorum, dantur pro captiuis regni. 68.1.18
Elogia, de testamentis. 83.1.3

E M

Embola que, & cur felix dicatur, ostenditur. 15.1.3
Emendatio facti subtilis laudabilis inuentione. 135.2.11
Emens postquam sibi fuerit denuntiata a vero domino ne emat a non domino, non dicitur habere bonam fidem. 480.1.5
Emens rem fortuinam, tenetur illam restituere domino etiam sibi non restituito pretio. 482.1.5
amplia ut ibid. 6.7
& limita ut ibid. 8.9
Emens scienter rem alienam, potest sibi per stipulationem expressam canere de dupla ultra restitutionem pretij. 523.1.8

Index Rerum,

Emisse praefumitur qui reperitur possidere, & fructus percipere per interpositam personam. 183.2.1.34
Emphyteusis an & quando transeat in monasterium, ostenditur. 19.2.21
Emphyteusis Ecclesiastica nullo modo potest hypothecari. 30.2.6
Emphyteusis ecclesiastica concedi solita, reuersa ad dominum non debet concedi pro minore pensione, sed concessio faciendi est more solus seruatis de iure seruandis. 31.2.3
Emphyteusis renouatio est facienda illi, qui probatus melioramenta, nisi Ecclesia velit retinere pro se. ibid.4
Emphyteusis renouatio regulanda est iuxta terminos institutionis antiquae. 32.1.8
Emphyteusis in infinitum concedi potest, hoc est, pro accipiente, & omnibus heredibus suis. ibid.10
Emphyteusis si dominata sit ab eadem, sterilitatem, vel quid simile, tercia tantum pars illius est soluenda. ibid.12
Emphyteusis differt a locatione. 34.1.3
Emphyteuta re emphyteuticaria etiam ad dominum reuertente, tenetur ad solutionem canonis, seu pensionis pro tempore futuro. 30.2.8
Emphyteuta Ecclesie licet non possit allegare sterilitatem, tamen emphyteuta priuati potest eam allegare. 32.2.6
Emphyteuta rei ecclesiastica non soluta pensione per biennium spation emphyteusis priuatur. 34.1.1
Emphyteuta pro reddita emphyteusis deteriore expellitur, ad integram solutionem canonis cogitur, damna restituere tenetur, impensas sub pretextu meliorationum non repetit. ibid.2
Emphyteuta si rem emphyteuticam deteriorem feceris, in re optimo expellitur. ibid.2.4
sive emphyteusis sit ecclesiastica, siue priuatorum. ibid.5
Emphyteuta rem emphyteuticam deteriorem faciens potest expelli, etiam si factum fuerit conuentum quid ille non possit expelli. ibid.6
Emphyteuta, qui arbores frugiferas cadit, expelli potest. ibid.7
Emphyteuta, qui male versatur in una re ex pluribus simul sibi in emphyteusim concessis, omnibus est priuandus. 35.1.10
Emphyteuta incidens arboras non caduus pro reparatione feudi, seu villa expelli non potest. ibid.15
Emphyteuta faciente arbores fructiferas ad dopum adificandam non est expellendus. ibid.16
Emphyteuta incidens arboras opacas, seu densas quo fieret fundus fructuosus, expelli non potest. ibid.2.17
Emphyteuta si loco arborum excisarium alias substituat, expelli non potest. ibid.18
Emphyteuta qui extirpauit oliuetum, ut vineam plantaret, non incidit in commissum. ibid.19
Emphyteuta deteriorans non est expellendus, si expressè conuenit quod non possit expelli etiamsi rem deteriorem fecerit. ibid.20
Emphyteuta canonem per biennium non soluens a suo iure cadit in commissum. ibid.21
Emphyteuta qui male versatur in parte, & in parte meliorauerit rem emphyteuticam, non potest opponere compensationem meliorationis ad excusandum se a caducitate. ibid.23
Emphyteuta, qui incidit in commissum, amittit meliorationem. 36.1.25
Emphyteuta potest constituere seruitutem, & valet constitutio. 496.2.2
Emphyteuta Clericorum & Ecclesiarum an sint immunes a gabellarum, collectarum, & similibus onerum im-

positione, ostenditur. 12.2.6
Emptio facta a iudice, vel alius contractus ex his, qui ei sunt prohibiti, an confirmetur iuramento. 183.1.1
26.27
Emptio, de qua in hoc textu, an ideo sit nulla, ut consensus de nouo superueniente finito officio confirmari non possit. ibid.2.35
Emptio sit estimatio. 100.1.9
Emptio simulata transsalionis causa facta emptorem non obligat ad soluendum pretium. 225.1.1
Emptor rei Ecclesie non tenetur docere de conuersione pretij in eius commodum. 28.1.18
mala fidei Emptor hereditatis tenetur de fructibus, bona fidei post litem contestatam fructus soluit. 459.1.12
Emptor bona fidei rei subiecta restitutioni, recuperat pretium a venditore si ab eo praedicta res euincatur, & meliorationes ab eo factas ad eius eundem utilitatem a successore eiusdem rei. 466.2.10
Emptor si dixisset se ad manum habere pretium, non praesumitur sibi datam fidem de pretio. 471.2.8
primus Emptor effectus dominum rem non retinendo repetit pretium & expensas, facta compensatione impensarum, & fructuum. 479.1.29
Emptor sciens rem alienam non agit de euictione. 522.2.3
Emptori non restituitur pretium non conuersum in utilitatem vendicantis. 482.1.2
Emptores & causam habentes a fisco, pro re a fisco proueniente petunt remissionem causa ad iudicio fiscalis. 319.1.6
Emptum per maritum nomine proprio ex pecunia dotata de consensu uxoris, efficitur uxoris, & ei dominium acquiritur. 469.2.8
resolue ut ibid.9
Emptum & traditum nomine filij, eidem in diuisione est adjudicandum. 511.1.1.3

E N

Encaustum liquoris genus, unde factum. 157.2.4

E P

Epiphania. Epiphaniarum etymon. 389.1.7
Episcopatus muneris ratio. 70.1.6
Episcopus bona Ecclesie solita dari in emphyteusim potius in consanguineos, quam in extraneos alienat. 30.1.3
Episcopus non compellitur testimonium dicere. 51.2.1
Episcopus testimonij ferendi causa non iurat ad instantiam iudicis secularis, sed propositis sacris Evangelij admittitur ad depositum rem. 52.1.1
Episcopus etiam si Cardinalitatis dignitate sit condecoratus, vel etiam alius Sacerdos in testem receptus, iurare debet, & aliter non probat. ibid.3
non tantis Scripturis, sed tantummodo de propositis & inspectis sacrosanctis Evangelij, seu tacto pectore. ibid.2.4
Episcopus propter reuerentiam sanctitatis debet esse benignus, & promptus ad dispendendum. 55.1.12
Episcopus si quietem publicam turbauerit, depositus ad centum miliaria relegandus est. 57.1.1
Episcopus ob turbatam quietem in certum relegatus locum sine venia rediit, in monasterium unius loci correctionis causa detrahendus. ibid.2.1
Episcopus illustris dicitur. 62.1.4
& plusquam illustris. ibid.5
Episcopus scitatus ad iudicem civilem & militare sine iussu Principis non trahendus: parca autem trahentes 20. librarum auri, & executores cinguli amissio. 63.1.1

Episcopus

& Verborum.

*Episcopus exequatur relictorum ad pias causas, quantita-
tem relictorum Prædictæ provincie denuntiabit, & post
annum pro communitate & numero captiuorum di-
stribuet pretium.* 67.1.3
*Episcopus testatore inuito se intronitit pro voluntatis
executione.* 69.2.1
*Episcopus humilis & dignus officio, absque ambire, & fi-
monia crimine eligendus est.* 70.1.1
*Episcopus quomodo & quando possit procedere ad depo-
sitionem, seu degradationem, remissus.* 73.2.2
*Episcopus habet potestatem detrahendi laicum in carce-
rem.* *ibid.* 3
intellige ut ibi.
*Episcopus & ceteri Prelati testari possunt de bonis pro-
prijs, non contemplatione officij acquisitis, eo verò mor-
tuo, vel ministro Ecclesiæ absque testamento, & suc-
cessore legitimo, Ecclesiæ succedit.* 76.1.1
*Episcopus tempore quo Episcopatum consequitur, debet
facere inuentarium illarum rerum, quas ex patrimonio,
vel alio titulo comparauit.* *ibid.* 4
*Episcopus bona suo labore, & industria, quamvis ratione
Ordinis, acquisita, cui vult, dare testamento potest.*
ibid. 1.8
*Episcopus tenetur suscipere tutelam miserabilium per-
sonarum, & eam Clerico alicui mandare.* 85.
1.7
*Episcopo ignoranti an currat tempus excoquendi testa-
mentum, sicut executori testamentario, & deuolu-
tur facultas ad Archiepiscopum, remissus.* 69.
1.41
*Episcopo etiam Regulari hereditas proximi ab intestato
decedentis conuenit.* 76.2.5
Episcopi, & privilegia eorum. 41.2
Episcopi qui. *ibid.* 1
*Episcopi & Clerici hodie veritatem dicere & testimo-
nium ferre sicut laici coguntur.* 52.1.5
*Episcopi, Clerici, & alia egregia persona non possunt etiam
volentes venire ad domum iudicis, & Notarij ad se
examinandum.* *ibid.* 6
Episcopi vocantur sanctissimi. 59.2.6
*Episcopi, eorumque causa hodie Summo Pontifici speciali
reservatione immediatè subiacent.* 61.1.2
*Episcopi, Diaconi, Presbyteri de pecunia quasi castrensij
licite testantur, salua legitima parentum, ac liberis
debita.* 81.1.1
*Episcopi ac Clerici quatenus nunc per privilegium Sum-
mi Pontificis habeant licentiam ac potestatem testa-
di remissus.* *ibid.* 2
*Episcopi & Monachi ex nulla lege tutores, aut curatores
cuiuscumque persona fieri possunt.* 83.2.4
*nisi in tutela honoraria, quam suscipere potest Episco-
pus.* *ibid.* 5
*Episcopi, Presbyteri, Diaconi, & Subdiaconi, & præcipuè
Monachi, licet non sint Clerici, sunt immunes ob onere
tutela, vel cura, ut inhereant diuinis ministerijs.*
ibid. 1.1
*Episcopi, & Clerici in sacris constituti immanes sunt ab
onere tutela, ita ut nullam vel testamentariam, vel da-
ticiam curam subire teneantur.* *ibid.* 1
*Episcopi & Monachi tutela non subiacendi Imperatoris
permisso.* *ibid.* 2.2
*Episcopi quondam modum & quantitatem rerum in isto
pretio emendarum & vendendarum stantebant.* 90.
1.1
*Episcopi ab iniurijs defendere debent redeuntes ex capti-
uitate.* 97.2.1
*Episcoporum accusatores, aut vituperatores qualiter aus-
dendi sunt remissus.* 62.2.4
*Episcoporum causa ciuiles, vel criminales minores in
Concilio tantum Provinciali terminari possunt, vel à
Barbof. Collect. in Cod. Tom. I.*

deputandis per Provinciale Concilium. 61.2.3
*ad Episcopus spectat adimpleri facere pias defunctorum
voluntates.* 68.1.21
*licet defunctus interdixerit ne ad Episcopum spectet
executio, ut* *ibid.* 22.3, 24.2, 25.2, 26

E Q

*Equites S. Jacobi Calatrave, & Alcantara in his maio-
ratibus, à quorum successione Religiosi excluduntur,
sunt admittendi.* 19.2.16
*Equites Hyerosolimitani non possunt testari ne dum de
bonis, que ad eos proueniunt intuitu sue Religionis sed
nec etiam de patrimonialibus.* 20.2.32

E R

Eremodicium, de litis, seu instantia defensionis. 364.
2.38
*Ergasteria loca ubi aliquid operantur, seu officina episcopi
mechanicorum.* 45.2.7
Errans in proprietate non prauindicat sibi in dominio.
480.2.1.3
Errantis nullus est consensus, & voluntas. 143.
1.4
*Error inuicis resistentis non facit bonam fidem ita ut fru-
ctus acquirantur.* 16.1.10
*Error satis probari dicitur, si ostendatur rem aliter se
habere quam fuerit dictum, vel declaratum.* 140.
2.4
limita ut ibi.
*Error facti subito negotio allegatus nulli prodest, & cau-
sa decisa velamento facti erronei non renouatur.* 142.
1.1
*Error non potest probari post conclusum in causa, sed bene
potest renouari confessio quando nihil venit probandum.*
ibid. 2.3
Error quo pacto detegatur. *ibid.* 12
Error excludit consensum. 143.2.3
Error iuris non excusat. 193.1.9
*Error si prius ab alio, quam transgredientibus causatur,
non rescindit transactionem.* 227.1.3
ERROR calculi. 235.2
Vide Calculus.
**ERROR Aduocatorum libellos concipientium seu pre-
ces.** 154.1
Error scribentium non nocet parti si error probetur.
ibid. 2.1
Error libelli culpa scribentis occurrentis veritati non obest.
ibid. 2
*Error non potest probari post conclusum in causa, sed be-
ne potest renouari quando nihil venit probandum, &
constat de errore.* *ibid.* 3
*Error Aduocati renouari potest usque ad sententiam,
etiam in causa appellationis, & instantia.* 255.
1.1.2
Errorum allegans, tenetur eum probare. 141.1.8
Errare coram alio non acquiritur dominium.
154.1.1

ETIAM

ut Etiam casum magis dubitabilem exprimit. 505.
2.3

E V

*Eutyches. Eutychetis sella inherentes in Imperio Ro-
mano domicilia & sedes non habeant.* 106.2.1
*Eutychiani indigni sunt nomine Sacerdotum, isdemque
domicilia & parocchia deneganda.* *ibid.* 3

E X

*Exactio. pro Exactionibus, & concessionibus conueni-
fori exceptione & prescriptione se non excusant.* 409.
2.1
*Exactores in tributis Imperialibus exigendis veritatem
& iustitiam ostendant.* 161.1.6
Exactores tributorum, qua nullam habent iurisdictionem

Index Rerum,

- neni, emere, vendere & contrahere possunt in provincia.*
 182.2.16
Examinatus & approbatus ad unum officium, seu bene-
ficiam non amplius examinatur ad aliud simile. 180.
 1.3
Exceptio non numerata pecunie, quæ magistratui metu
eiusdem officij opponi non potest, tunc coram Episcopo
obijci potest. 99.1.1
Exceptio dotis non numerata, quæ ab interruptenda
prescriptione magistratui metu officij non potest
obijci, coram Episcopo loci tunc eidem obijcitur.
ibid.2
Exceptio, quæ actioni opponitur, dicitur defensio. 139.
 1.6
Exceptio desellum persona iudicis respiciens potest post
sententiam opponi. *ibid.7*
Exceptio falsi Procuratoris in quacunque parte iudicij
opponitur. *ibid.9*
Exceptio bene admittitur etiam post litis contestatio-
nem, si causæ recusationis de novo venerit. 143.
 1.15
Exceptio satisfactionis non præstita iuxta hanc Auth.
av sit dilatoria, & ad eam omissam restituatur minor.
 149.1.7
Exceptio venia non petita quando proponi debeat. 194.
 2.12
Exceptio non observati contractus litis ingressum impe-
dit, & dicitur litis finita. 206.2.4
semper opponitur, licet statutum, vel lex regia omnes
exceptiones excludat. *ibid.5*
Exceptio quæ oritur ex transactione, est litis finita.
 221.2.5
Exceptio facti, vel intentionis non potest opponi post
transactionem litis finita. 225.1.1
Exceptio, Non sum hæres, opposita creditoribus heredita-
rijs, est intentionis. *ibid.2*
Exceptio procuratoria opponenda ante litem contestatam,
postmodum non admittitur. 264.1.1
nisi incontinenti. *ibid.2*
intelligit ut *ibid.3*
Exceptio dilatoria quæ non fuit opposita in prima senten-
tia non potest opponi in secunda. 265.1.4
Exceptio falsi Procuratoris reddit iudicium retro nul-
lum, & ideo potest quandoque opponi. 269.1.1.2
intelligit ut *ibid.3*
Exceptio falsi Procuratoris in quacunque parte iudicij
opponi potest. *ibid.5*
Exceptio dilatoria quæ reddit iudicium retro nullum,
quocunque tempore opponi potest. *ibid.2.6*
Exceptio de dolo opponitur contra partem ex compromis-
so debitam. 350.1.1.2
Exceptio fori declinatoria, seu incompetencia iudicis ante
litem contestatam opponenda. 394.1.3
limita ut *ibid.4*
Exceptio vitæque dilatoria, si oriatur post litem
contestatam, admittenda est, & opponi potest. 528.
 1.3
Exceptionis non numerata pecunia tempus non currit mi-
noribus. 526.1.10
Exceptionem non numerata pecunia intra biennium op-
ponendi, vel proponendi querelam licentia datur. 99.
 2.4
idem est de exceptione non numerata dotis. *ibid.5*
Exceptionem numerata dotis, & tempus proponendi il-
lam, currit minori, sed eidem datur restitutio. 344.
 2.3
de Exceptione continencia causæ non dividenda quod sit
dilatoria, & ante litem contestatam opponenda, remis-
sionem. 361.2.6
Exceptiones quæ in re sunt ante litis contestationem pro-
ponenda, admittuntur post litem contestatam. 142.
 2.14
Exclusus ab hereditate una actione proposita, aliam, &
quidem diversam actionem non amittit, sine actione
sive petitione hereditatis, sine querela abfolutoria, non
nocet agenti ex alia persona, vel causa. 459.2.1
Excommunicatio incurritur ob violatam immunitatem.
 57.1.3
non incurritur ipso iure, sed vigore constitutionis Gre-
gorij XIV. *ibid.4*
Excusatus se à publicis functionibus adeat iudicem,
hunc si morosum reperit, multa 30. librarum auri in-
pellet. 272.1.1
Executio quævis committitur in rescripto, pariter obijcens
vitium aliquod pecunie, seu informationis, ita ut execu-
tio impediat, audiri debet, & iudex, cui committetur
executio, cognoscit etiam de impedimentis & ob-
jectionibus adversus rescriptum. 384.1.4
Executio sententia fieri potest diebus feriatis in villa-
tem humanam. 389.1.1.6
Executio sententia, seu instrumenti, si peteretur coram iud-
ice pro ius vetitus, tunc amittitur causa, & fit renova-
tio attentatorum. 394.2.5
Executio delicti quando se habet ad inchoationem per
modum continuationis, tunc attenditur inchoatio.
 403.1.8
Executio cui denegatur, eidem & promissio prohibita
constituitur. 413.1.1
Executor datus ad bona inter pauperes distribuenda non
potest sibi tanquam pauperi distribuere. 30.1.7
Executor testamenti penali precepto compelli potest sus-
ceptum officium exequi. 67.2.9
Executor potest agere contra heredem, & quoscunque
alios bonorum defuncti possessores, pro legato pio adim-
plendo. *ibid.12*
Executor agens pro pia causa dicitur agere suo nomine.
ibid.13
Executor non potest committere potestatem suam aliq.
 68.1.14
Executor particularis & merus nominatus ad legata pia
exequenda, habet actionem adversus heredes, & alios
quoscunque. 81.1.16
Executor merus etiam de falsitate rescripti cognoscit.
 154.1.2
Executor pro indice delegato. 369.1.13
Executor datus in principio litis ad finem usque in ea
persistet. 371.1.1
Executori fides adhibetur in his quæ ad illius officium
pertinent. 364.1.27
Executori non licet super validitate sententia, cuius execu-
tionem aditus est, pronuntiare. 413.1.2
limita ut *ibid.3*
Executores Clericorum stultularum loco datus duntaxat
conferunt solidos, Clerici litis sumptus, & expensas
minores laici ferant. 64.1.3
Executores testamentorum tenentur rationem reddere
de gestis. 68.2.27
Executores testamenti negligentes moriti priuantur com-
modo executionis, & executio transfertur ad Episco-
pum. 69.2.2
EXECUTORES LITUM, 370.2
Executores minus idonei ab officijs remoueri, alij autem
subrogari possunt. 371.1.1
Executores negligentes, aut morosi ultra remotionem ab
officijs, per iudices superiores multis, interdum etiam
corporalibus pænis cogi possunt ad executionem, & officij
necessitatem. *ibid.2*
Executores & iudices inferiorum non possunt indicere
multas, nisi usque ad summam sex solidorum pro de-
fensionibus suis iurisdictioni. *ibid.4*
 EXECU

& Verborum.

Excentorum qui testamento dactor, duplex genus. 69.
1.40.
Excentorum & famulorum officialium rapax conditio.
72.1.9
Exemplum, vide Copia.
Exemptio Clericorum quoad forum est iuris humani.
74.1.4
castrorum. *ibid. 5*
Exemptio villa, aut concessio iurisdictionis, si fiat certis
expressis definitis, aut constitutis limitibus, tunc quic-
quid extra limites illos villa, castra, veteribusque civi-
bus accederet, non esset eiusdem iurisdictionis, vel ex-
emptionis consensus. *501.1.3*
Exemptio antiqua quinque pedum iudicium finium re-
gundorum non impedit. *516.1.1*
Exemptiones & privilegia Ecclesiarum stricte intelligen-
da, nec in lasione arary, aut sisci ad extraneos exten-
denda. *141.1*
Exheredatio facta calore iracundia non valet. *417.*
1.10
Exheredatio filia per renocationem patris cum filia tolli-
tur, dummodo non fiat post factam exheredationem.
418.1.1.12
Exheredatus qualitercumque consentiat testamento, ab
in officio querela excluditur. *413.1.9*
ad EXHEREDANDUM alio. *519.2*
Expensa facta per matrem in accusando suspectum tuto-
rem, non repetitur. *276.1.3*
Expensa in quolibet re facta a quolibet administratore,
sive executor testamenti, probantur per iuramentum.
69.1.39
Expensa pro parte socij aliquando repetuntur. *275.1.3*
Expensa facta ex pietate materna, vel affectione domesti-
ca, non repetuntur, dum animo repetendi non consen-
tuntur facta. *276.1.1.2*
facta pro curanda uxore agra non repetuntur per mari-
ritum in expensis fuerunt, dote apud maritum re-
manente. *279.2.1.1*
facta post denuntiationem, ne illas faceret, non possunt
repeti. *182.2.7*
Expensa ubi fuerint petita, & iudex omiserit earum
condemnationem, non censetur absoluisse ab expensis,
imo iure omissa est earum condemnatio. *300.2.4*
Expensa lute a parte petita, & estimata hodie taxantur
a iudice, & postea iuratur a parte. *367.2.1*
Expensa rectorum, & alia modica ad fructuarium per-
tinent, magna vero ad proprietarium redeunt. *488.*
2.1.2
intellige ut *489.1.6*
Expensa modica que, que magna, iudicis arbitrio relin-
quendum est. *488.2.3*
Expensa facta gratia fructuum qua. *489.1.5*
Expensa funeris qua. *532.2.3*
Expensa funeris & infirmitatis equiparantur. *533.1.4*
Expensarum funeris appellatio venit medicina.
ibid. 5
Expensarum condemnationem excusari vultus quando
habet instam causam litigandi. *365.1.47*
secus est de expensis debitis ex expressa dispositione ho-
minis, ut puta ex dispositione testatoris, vel contra-
hentis. *ibid. 48*
Expensas alimentorum pietatis causa factas, mater iuris
tutulo non recuperat. *278.2.1*
iores autem alias repetendi animo factas, allione ne-
gotiorum gestorum repetit. *ibid. 2.3*
Expensas taxandi modus, ut scilicet iudex designet cer-
tam quantitatem, usque ad quam visor possit iurare
nomine expensarum de suo soluisse, & sequuto iuramen-
to partis in ea quantitate debet fieri condemnatio.
367.2.2

Barbof. Colle&in Cod. Tom.I.

in Expensis, que debentur ratione contionacie, veniunt
dama, & interesse. *ibid. 1.9*
Experientia, vide Practica.
Expellens debet esse clara, & certa. *150.2.3*
Expellens dicitur quod in genere dicitur. *182.1.4*
Extensio ex maiestate rationis non conceditur in corre-
ctoris. *43.2.8*
Extorquere, significat violentiam. *287.2.3*
Extrahens congruentem ad Ecclesiam pama vltimi sup-
plici punitur. *124.1.10*
Extrahentes congruentes ad Ecclesiam quas pamas in-
currant. *122.1.3.4*
Extranei non debent potiri beneficijs statutorum. *9.*
1.11
Extranei scriptis heredibus posthumus querelam inoffi-
ciosi testamenti habet. *416.1.3.4*

F A

Facultas concessa in privilegio aliquid faciendo tollitur
decennio. *356.2.4*
Factum prius presuntur in dubio, quod prius, in ordine
reperitur scriptum. *31.7*
Factum vinum non debet nocere alteri. *510.2.3*
contra Fallum proprium qui venire potest, si pratendat fa-
ctum fuisse minus solemniter. *301.1.3*
Falsa per importunam persuasionem dicuntur fieri prop-
ter violentiam. *114.1.6*
Falcidia favore pauperum ac pia causa, etiam herede non
instituto cessat. *80.2.3*
Falcidia non detrabitur de legato facta ad pia causas.
81.1.19
intellige ut ibi
non deducitur ex relictis confraternitatibus. *ibid.*
20
neque ex relictis hospitalibus. *ibid. 11*
Falcidiam an deducat pia causa contra aliam similiter
piam. *ibid. 22*
Falsum committere non dicitur qui ignoranter falsis vi-
sus probationibus. *318.2.4*
Fama & honori rebus prapomitur. *241.1.14*
Fama in probanda nobilitate sufficit. *ibid. 2.6*
Fama quid. *275.2.2*
FAMILIA eris funde iudicium. *504.2*
Familia appellatione non continentur cognati iuncti per
luzam faminam. *534.1.1*
Familia appellatione qui continentur, remissine. *ibid.*
1.3
Familiarum patia pro harum conservatione favorabili
confirmantur digna remissine. *514.1.6*
Famuli conductij Clericorum nullo exemptionis gau-
dent privilegio, sed tantum mancipia, aut servi, qui in
eorum dominio sunt. *44.2.2*
Favor testamentorum prefertur favori dotis. *201.*
2.1
Favori suo renuntiare quilibet licite potest. *83.2.2*
Favore indigni sunt malefici. *92.1.3*
Favore primorum introducta, in eorundem odia retor-
queri iniquum ac improbum est. *129.2.1.2*

F E

Fera. Ferarum latrocinia spectacula, ad sanguinolentam
tororum exagitationem extenditur a Parlador. *390.*
2.8
FERIA. *386.2*
Feria oliv dari solita. *387.2.2*
Feria repentina qua. *388.1.3*
Feriarum intuitu turbantes quietem, & gaudia atque
letitiam ex feris habere sperantes non fruuntur rela-
xatione ob ferias indulta. *92.1.2*
ibid. 4
Feriarum quiete indigni qui.

Bbb 3

Feria

Index Rerum,

Feriarum favore impunitatis spe non gaudeant venefici, adulteri, parricide, rei maiestatis, sed promeritis puniuntur. *ibid.* 5.
Ferij indulgi licet ob necessitatem hominum possint remanere partes, non tamen impedit quin testis allegent ferias. 1389.1.9
Ferias repentinas solui Princeps inducit. 388.1.1.2
Ferij rusticibus gaudent etiam homines, qui non habent pradia. 387.2.7
illis expressis, vel tacite renunciaripotest. *ibid.* 3
Festinitas, de Festiuitatibus B. Virginie, remissiuè. 389.1.8
Festum. Festorum, & feriarum intuitu turbantes quietem, & gaudia atque letitiam ex ferijs habere sperantes non fruuntur relaxatione ob ferias indulta. 92.1.2
Fendum transi in monasterium durante uita feudatarij professi, si eius seruitutem reale, aut personale sit, quod prestari possit per idoneum substitutum. 19.2.10

F I
Fideicommissarius potest petere cautionem ab herede de fideicommissio prestanda eueniente conditione. 486.1.15
ita ut etiam primus fideicommissarius teneatur cauere posterio ribus. *ibid.*
idem in legatarij & fideicommissarij particularibus. *ibid.*
sue grauatius dissipet bona, siue non. *ibid.* 16
etiam quod nulla suspicio extet contra grauator. *ibid.* 17
secus quando frater fratri est grauatius restituere ex substitutione paterna. *ibid.* 18
contra fideicommissarium datur querela inofficij. 416.2.4

FIDEICOMMISSVM.
Fideicommissum ex euentu pendens pacto remitti potest. 195.1.2
Fideicommissum sub conditione relictum, an, & quando reuocata conditione istud reuocatum censetur, remissiuè. *ibid.* 2.4
Fideicommissum remitti pacto potest, excepto modico. 196.1.13
Fideicommissum fratribus reciproce iniunctum pacto remitti potest. 202.2.1.2
Fideicommissum pacto gratuito remitti, seu illi renunciaripotest, siue purum sit, siue conditionale. *ibid.* 3
amplius ut *ibid.* 4
Fideicommissum conditionale, vel in diem potest renunciar. 219.1.8
Fideicommissum inter fratres potest remitti per transactionem, & pactum. 218.2.2
Fideicommissum reciprocum super spe pendente remissum a minore, non potest peti postea. *ibid.* 3
Fideicommissum reciprocum reputatur favorabile. 424.2.3
Fideicommissum vniuersale adueniente conditione restituendum, quarta prius deducta. 514.1.1.2
de fideicommissio vniuersali filio sub conditione relicto, vel in diem, ad legitimam usque detrahitur conditio & cetera. 450.1.19
Fideicommissa an sint edicta, vel favorabilia, remissiuè. 430.1.4
Fideiussio prestanda super contractu nullo, & contra prohibitionem legis inuito, nulla & inualida est. 129.2.18
Fideiussio prestanda si intra decem dies post sententiam petatur reuocata. 149.1.4
Fideiussio pro expensis prestanda a Clerico litigante coram iudice laico, & a laico coram ecclesiastico iudice,

potest, que contra talem fideiussorem fieri executio, non disquisitio principali. 384.2.6
de habentibus acceptoria militaria quid. *ibid.* 7
Fideiussio data in prima instantia non extenditur ad expensis factis in secunda. *ibid.* 9
Fideiussio, siue satisfactio danda de illis bonis finito vsu fructu restituendis. 487.1.5
Fideiussor si promittit de rato, rescriptum dilationis ad hoc non extenditur. 146.1.1.2
Fideiussor de iudicio fisci, & indicationem soluendo acceptus in causa principali, non tenetur in causa appellationis, nisi, &c. 260.2.2
Fideiussor in prima instantia non censetur repetitus in secunda, etiam in criminalibus. *ibid.* 3
Fideiussor de soluendo indicationem per primum iudicem, si reus est absolutus in causa principali, & condemnatus in causa appellationis, non tenetur. *ibid.* 4.5
Fideiussor non potest repetere quod soluit pro debitor inuito & contradicente. 282.2.8
limita ut *ibid.* 9
Fideiussor pignora a creditore empti, debitori oblato pretio sortis & vsurarum reddit. 288.1.1.2
Fideiussor qui rem pignoris inre obligatam emit, a creditore contentus, oblato omni debito, rem ipsam restituere cum fructibus cogendus est actione de dolo. *ibid.* 4
Fideiussor minoris. 296.2.3
Fideiussor minoris ex persona minoris non gaudet beneficio restitutionis, excepto dolo aduersarij. 397.1.1.2
Fideiussor soluens fisco creditori pro suo debitor, conueniuntur privilegium fisci, ut possit pro sua reclamatione conueniri coram iudice fiscali. 413.2.4
Fideiussorem dare obligatum magis grauatius dicitur, quam obligatus constituitur pignora, seu hypothecam. 72.2.11
Fideiussorem danti de iudicio fisci, vel faciens sibi cauere de refundendis expensis, non per hoc consentit in indicem. 480.1.7
in fideiussore qui rem pignori obligatam emit a creditore, presumitur dolum. 288.1.3

FIDEIUSORES minorum.
FIDES Catholica, *ibid.* 2.1
circa Trinitatem seruanda est. *ibid.* 2.1
Fides Catholica ab Imperatore, & pio Magistratu seruanda. 9.1.9
Fides promissa, licet in scripturam non sit redacta, seruanda. 203.12
Fides bona generaliter requiritur tam in iudicijs, quam in contractibus. 215.2.8
ori potest ex quibuscunque causis, etiam temerarijs. 408.1.3
Fides non presumitur habita quando venditor rem venditam adhuc non tradidit. 471.2.9
 mala Fides probatur quando emptori fuit denuntiatio a vero rei domino, ut rem illam emeret, quamiam venditoris non est, sed sua, & tamen emit. 480.2.12
etiamsi talis denuntiatio facta fuerit non a domino, sed ab alio tertio eius nomine, etiamsi non haberet mandatum. *ibid.* 13
& etiamsi a nemine fuerit talis denuntiatio facta, sed tamen erat fama in vicinia rem illam alterius, quam venditoris esse, nisi emens emeret ab eo, qui habet titulum, & possidet longissimo tempore. *ibid.* 14
intelligit si huiusmodi denuntiatio facta fuerit ante emissionem, & sic antequam haberet titulum, secus si post, nisi, &c. *ibid.* 15
Fide relicta nihil est quod in Principe aequè fulgeat. 8.2.5
Filia a matre praterita contra testamentum matris, nullum habet remedium prater querelam inofficij. 425.2.1

Fili 2

Filia turpiter vivens à patre exheredari potest. 426.2.1,
2.4.5
secus si ab huiusmodi crimine abstineat peniteatque.
427.1.6
idem est de filia naturali, & vidua in minori aetate con-
stitutis, & conjugata. ibid.7
non procedit in filio. ibid.8
Filia turpem vitam agens quæ. 426.2.3
*Filia post 25 aetatis annum in corpus suum peccat, & ci-
tra patris consensum nubens, exheredari non potest.*
427.1.3,2,3,4
Filia ante 25. annum servio nubens exheredari potest.
428.1.8
quid si nuper sit indigno, seu ingratissimo. ibid.9
si famulo suo, quid. ibid.10
*Filia ante 25. annum nubens citra patris consensum exhe-
redari potest.* ibid.2.11
*Filia non dicitur ingrata si contra voluntatem matris
cum marito vivit pacifice.* ibid.1.12
*Filiam exheredanda iusta causa non est, quod ipsa nuberet
à marito discedere.* 426.1.1.12
*Filius facta à patre professione, usufructu, quem pater in
suis bonis habebat, privari non debet, sed ille illico re-
vertitur ad ipsum filium.* 211.2.42
Filius Episcopus iura suitatis retinet. 75.2.3
*Filius Clericus relicta patri legitima poterit disponere de
alia parte ad se pertinente tam in proprietate, quam in
usufructu.* 78.1.11
*Filius non redimens patrem de carceribus, exheredari po-
test, non minus ac si non redemisset ex captivitate.*
82.2.4
excusatur tamen si pro liberatione patris carcerati pro
investigatione delicti non fecerit solutionem ante
prolationem sententia, & eius tantum in iudica-
tum: non autem excusatur si non prestitit assisen-
tiam, de fessum, anxiolum. ibid.5
*exheredari potest, si habet octiddecim annos, & sit ma-
fculus, quod si sit iumentis patre in carcerato, tene-
tur, & effusa iter obligatur.* ibid.6
*Filius potest obligare & vendere bona patris pro eius re-
demptione.* ibid.8
*Filius licet non cogatur pro parte obligari, nec de contra,
facti tamen in causa redemptionis à carcere captivitatis.*
ibid.10
*Filius patre invito, retento etiam successione iure, monasti-
fica vita se assignare potest.* 88.1.8
*Filius Monachus patri intestato decedenti succedit, non
obstante monastica vita.* ibid.9
Filius etiam propter heresim exheredari potest. 103.2.12
etiam heretico penitenti, & reconciliato. ibid.13
Filius profamitum peritum, qui patrem peritum habuit.
136.1.55
*Filius exclusus de iure pratoris per lapsum anni, vel de
iure civilis per lapsum 30. annorum, intelligitur solium
excludi à primo capite, non à sequentibus.* 140.1.7
*Filius in patris potestate non vocat patrem in ius sine, vel
etiam cum venia.* 194.1.1
secus in emancipato. ibid.2,3
amplius ut ibid.4,5,6,7,8,9,10
*Filius in potestate etiam petita venia contra patrem nec
agere, nec illum in ius vocare potest.* ibid.2.11
*Filius pater, & acceptatione patri inficio & dissentioni
non obest.* 207.2.1
*Filius pro patre non admittitur ad agendum ea, qua man-
datum speciale exigunt.* ibid.2
*Filius minor an possit transigere super morte patris, re-
missis.* ibid.10
*Filius si vendiderit rem patris, ipso patre vivente, effectus
est postea patris heredi non vendidit.* 208.1.7
Filius à iudicio repellitur ob aetatem illegitimam, sed ut

defensor patris in iudicio recipitur. 293.2.8
*Filius aduersus mutuum restituitur, nisi intervenierit inf-
sus patris.* 296.1.1,2
*Filius donandi animo solvens debitum paternum actione
negotiorum gestorum solutum non repetit.* 279.1.1
sui iuris factum negotium patris gerens, & solvens solu-
tum condicit. ibid.2
*Filius si aliquid insumpsit cum patre extra alimenta ei
debita, illis, seu ipsius hereditibus competat actio negotio-
rum gestorum ad ea repetenda, nisi, &c.* ibid.3
resolue ut ibid.4
Filius ergo heres. 322.1.8
*Filius an mutuo patre conveniri possit à creditoribus ha-
reditariis antequam constet hereditatis paternæ se im-
miscuisse.* ibid.9
*Filius cui est relicta legitima, quæ erat olim quarta, non
habet querelam inofficis.* 418.1.1,2
*Filius donatarius licet vellet abstineri ab hereditate, &
retinere donationem, non propterea evadit quominus
fratribus suis teneatur supplere legitimam, si eam inte-
gram non habet, inspecta quantitate bonorum, quæ
erat ante donationem.* 421.1.2
*Filius impure abstinet, vel repudiat hereditatem pater-
nam, & manet cum bonis à parentibus donatis, vel do-
tatis in vita, dummodo non excedat legitimam, quid
si in aliquo excesserint, illud reliquum tenebuntur alijs
fratibus hereditibus restituere.* 422.1.1
*Filius agnoscens voluntatem defuncti, eandemque appro-
bans, inofficis querelam amittit.* ibid.2.1,2
*si Filius vel discipulus respectu matris, & linea præ-
teritis erat sine causa, vel cum causa, iure antiquo ha-
beatur pro exheredato, & agebat querela inofficis*
425.1.4
de iure novo non ita. ibid.5
*Filius matris inofficis portionem per exheredationem in-
stitutam auferre nequit sine periculo rescindens testa-
menti.* 434.1.2
*Filius suus, & in potestate, si exheredetur à patre, cum
causa iuxta, vel sine ea, de iure antiquo huius text.
valebat testamentum, nisi filium probaret se gratum.*
ibid.2.4
de iure medio Codicis debebat pater filium exhereda-
re, dicenda filium fuisse ingratum, & heredes tene-
bantur ingratitudinem aliquam probare. ibid.5
sed quod de iure nonissimo requiritur quod pater filium
exheredat, & causam ingratitudinis ponat in testa-
mento, illa postea probetur per heredem, & causa
debet esse una de 14. quas ponit text. Ambrosius,
ut cum de appell. cognosc. ibid.6
Filius in iudicio suam hereditatem petat. 442.2.3
intellige ut ibid.
*Filius institutus in legitima, debet capere de manu heredi-
tis, nec propria auctoritate eum occupare potest.* ibid.4
*Filius consentiens expressis, vel specificis gravaminibus, habeat
etatem & personam legitimam ad se obligandum, &
consentiendum.* 446.1.10
*Filius post mortem patris poterit consentire gravaminibus ap-
positis in legitima.* ibid.11
quid si assignata fuerit legitima in vita patris, & post-
modum facultatis augeantur, an debeat augeri, vel
suppleri legitima. ibid.12
resolue ut ibid.13
*Filius in ipso actu testandi bene potest consentire ut non
instituat, sed prætetur, vel exheredetur, & prius
sua legitima.* 448.1.24
secus si ante, vel post testamentum. ibid.25
*Filius quando rem, in qua à patre fuit institutus, agnovit,
& pro sua legitima habuit, illique tantum contentus
fuit, si ea postea emissa esse que ad illius rei mensuram
repleto induci debet.* 449.2.4

Index Rerum,

- Filius cogi non potest suam legitimam accipere in pecunia sed in re, quae fructus producat.* ibid. 1.9
Filius non revocat alienata per patrem titulo oneroso, & licet ex titulo & tradidit simul iustitiam transferatur dominium, etsi postea titulus adimatur, aut rescindatur, non transferatur dominium ipso iure absque traditione. 454.1.24
Filius venit contra factum matris, nisi quatenus cum sit heres. 473.1.1.2
intellige ut ibid. 2.3
vel factum sit contra legis dispositionem, & sic nullum. ibid. 4.5
procedit etiam in fideicommissario herede alienante, qui non potest vindicare bona a defuncto alienata veniendo contra eius factum. ibid. 6
in bonis primogenitura. ibid. 7
in emphyteusi etiam non hereditaria. ibid. 8
in feudo ex facto, & prudentia. 474.1.9
etiam in herede heredis. ibid. 10
& in herede consensientis. 475.2.28
secus in succedente ex alia persona. 474.1.12
item quando testator sibi non reliquit illud, quod relinquere tenebatur. ibid. 13
in legatario. ibid. 14
& quando factum defuncti est nullum & invalidum. ibid. 15
Filius etiam heres patri potest vindicare bona maioratus alienata a patre. ibid. 16
repetere emphyteusim acceptam pro se & filijs, si pater extraneam quandam inutiliter nominaverit. ibid. 2
18.
contrarium. ibid. 20
nisi actus fuerit nullus propter defectum consensuum. 475.1.21.
vel nullus propter eam dispositionem legis cui heres non possit revertere. ibid. 22
aut licet heres succedat alienanti, tamen non confirmatur ea alienatio, sed tantum patet exceptio possessori adversus heredem si vendiderit. ibid. 23
vel quando factum defuncti erat tale, cui heres non poterat consensum expressum praestare propter legis resistentionem. ibid. 14
vel quando filius solam legitimam haberet, poterit revocare alienationem rei sua factam per patrem. ibid. 15
Filius in sola legitima institutus non potest repetere rem propriam, quam pater alienavit facto inuentorio. ibid. 2.29
Filius post mortem patris dotem uxoris viventis, vel defunctae percipit iudicio familiae crescenda. 505.1.1
Filius potest nunc rem petere, de qua antea in divisione bonorum nihil dictum fuerat. ibid. 2
Filius non tenetur conferre libris a patre donatis. 512.1.12
nisi magna in fratres resultaret inaequalitas. ibid. 15
& ut illi donati praeferantur, & non veniant conferendi, emptio librorum nomine eorum, & traditio simul concurrere debent. ibid. 16
si conferantur, sufficit conferre eorum estimationem, habito respectu ad tempus collationis. ibid. 1.20
an autem donatio librorum, vel alia facta filio causa syndij possit revocari a patre diversis sententiis. 513.1.22
concordantur. ibid. 23
non tenetur conferre expensas, quas pater cum eo facit in syndio. 512.1.14
etsi non sit Doctor, Licentius, vel Advocatus, nec syndicus complerit in vita patris. ibid. 15
nisi pater tempore, quo expensa subministravit, credendi animo facere, & non donandi fuerit protesta-
- tu.* ibid. 17
aut filius habebat penes patrem bona materna, vel alia. ibid. 2.18
vel in studio negligenter se gesserit, & a patre praestita in malos usus erogavit. ibid. 19
& quidem in casibus quibus expensae factae in studio conferenda sunt, detrabi in primis debet quod filius in domo patris in alimentis potius sit expendere. ibid. 21
Filius, vel descendens, qui tali se abstinere, vel remunerari successioni patris, vel matris, vel ascendentis, non tenetur conferre, sed potest retinere quod est sibi datum. 514.2.3
Filius non tenetur conferre sibi donata a patre in eius vita. ibid. 4
Filius militis testamentum super castrensium bonis conditum nec pater, multo minus frater per inofficiosi querelam impugnare. 429.2.1.2
intellige ut ibid. 3
Filio maiori 18. ann. qui patrem in carceribus redimeret non curavit, non succurritur auxilio restitutionis adneris amissionem paternae successionis. 83.1.12
Filio & seruo solvens ex proprio contractu liberatur. 208.1.16
Filio emancipato si sit exheredatus modo cum causa, modo sine causa, de iure antiquo competebat bonorum possessio gratia liti agnoscenda. 416.2.2
Filio posthumo uti instituto virilis portio debetur. 417.1.2
Filio non datur querela inofficiosi, contra ea quae sunt pro uxoris. 429.2.2.3
Filio non assignanda legitima in singulis rebus patris, sed in tota, vel duabus arbitrio boni viri. 517.2.1
Filius Episcopi non liberatur a potestate patris. 75.2.5
Filius Catholicus non priuatur hereditate patris propter paternam heresim. 104.1.32
Filius orthodoxus propter paternam heresim non priuatur hereditate paternae. 107.1.2
Filius hereticorum tam ex testamento, quam ab intestato possunt succedere ascendentibus Catholicis, vel etiam quibuscunque consanguineis, aut extraneis. ibid. 2.3
Filius hereticorum non succedunt parentibus. 108.1.12
Filius remuneratur ex parentum meritis. 246.2.10
Filius quandoque gentis gaudet patris dignitate & privilegiis. 249.2.3
Filius Advocatorum, & Doctorum eruditione & morum integritate extraneis superioribus, ac paribus, absque sportularum solutione in promotionibus ad Advocatorum aliaque munera recipiendi sunt. 250.1.5
Filius Advocatorum inferius si parentis officio functi sint, in numerum clarissimorum Notariorum se conferre possunt. ibid. 2.2
Filius Advocatorum sicut naturales legitimantur per insequentes nuptias sine dotalibus instrumentis per demonstrationem factam patris filij. ibid. 3
Filius Advocatorum patris officio cedentibus, aut mortuis in officio succedant sine sportularum solutione. 251.1.4
Filius recipere in legitima substituti gravati nullatenus censetur, ut ob hoc gravamen inofficiosi querelam habebat. 424.2.1.2
Filius debet habere, seu recipere legitimam ex bonis & substantia patris defuncti, & ita in rebus hereditariis. 449.1.6
Vide Liberi.
Filius adnatis hereditatem paternam in integrum restituitio concedenda est. 521.2.3
Filius competens supplementum legitima. 436.1.67
amplius ut ibid. 1
Filius familiaris effectus Clericis, si testetur ut potest, non valet

& Verborum.

valeat aliquo modo dissonare de usufructu, quem pater habebat ante clericatum filij. 75.1.2.3
Filiusfam. Clericus de bonis suis testari potest. 77.1.4
 intellige ut ibid. 5.6.7.8
Filiusfam. Clericus testamentum faciens, non potest preiudicare parentibus in sua legitima. ibid. 1.10
Filiusfam. per monachatum exit à patria potestate. 88.1.10.
 intellige ut ibid. 1.1
Filiusfam. patre invito Religionem potest ingredi. ibid. 1.2
Filiusfam. si patris pecuniam mutuo dat, ipsi recte sit solutio. 108.1.4
Filiusfam. Aduocatus quicquid acquirit, peculij castrensis loco habetur, & post patris mortem non tenetur illud conferre fratribus. 145.1.5
 intellige ut ibid. 2.6
FILIUSFAMILIAS minor. 295.1
Filiusfam. minor fideiussor pro patre, ex successione omnia aduoc petiti restitutionem in integrum. ibid. 2.2.3
 fallit si fideiubeat pro liberando patre à carceribus. ibid. 4
Filiusfam. testari potest de peculio castrensi, vel quasi. 451.1.5
Filiusfam. aut seruus, quando amittit in ludo, siue prohibito, siue permissio, datur parentibus, ac patris repetitio aduersus victores. 536.2.2.1
Filiusfam. duo privilegia data. 451.2.9
 Fines mutari possunt varietate successorum, & dominorum consensu. 525.1.1
 Fines antiqui non insufficienti in proprijs agris venditis, sed in venditione expressi. ibid. 2
FINIUM regundorum iudicium. 524.2
 Finium questio quomodo determinanda sit. 525.2.2
 Finium mutatio non presumitur, & ubi olim fuerint termini, ibi & nunc esse censentur. ibid. 3
 ab huiusmodi presumptione recedunt per contrarias presumptiones, quibus fines ipsi probari solent. ibid. 4
 Finium regundorum iudicio, & controuersia proprietate, possessione, mensura committitur agrimenso, ad cuius relationem index in causa indicat. ibid. 2.1
 ad Finium controuersiarum mensuram partibus civitatis agrimenso, vna absente potest procedere in contumaciam. ibid. 2
 in Finium controuersia possessionum iudicium ante petitionem expediri debet. ibid. 3
 Fines euellens diuidentes pradio de vicini pradio siue mandato Regis, aut iudicis, perdit ius, si quid habebat in eo si non habebat, restituit duplicatum. 526.1.2
 de Finibus antiquis, & probandis remissum. 525.1.3
FISCVS. 275.1
Fiscus & Ecclesia equiparati. 41.2.6
Fiscus non succedit de iure civili, nisi defunctus decesserit nullo relicto consanguineo vsque ad decimum gradum. 61.1.5
 non tenetur restituere melioramenta facta per emptorem in bonis hereticis. 103.2.17
 quin pariter remcare potest omnes fructus perceptos ab emptore bonorum hereticis. ibid. 18
 etiam quod alienata bona transfuerint per plures manus. ibid. 19
 limita in bonis alienatis per hereticum ex causa necessaria. ibid. 20
 non recipit in se patrocinium sub pretextu pecunia Reipubl. debita. 275.1.1
Fiscus, vel Reipubl. non potest suscipere actionem litigiosam, vel dubiam. ibid.
Fiscus, & Reipubl. non paciscuntur de quota litis. ibid. 2.2
 resoluere ut ibid. 3, 4, 5

Fiscus contra priuatum non prestat procuratorem praxetibus debiti. ibid.
Fiscus non debet suscipere sponte oblatas à debitoribus fiscali actiones, sed eas in subsidium capere. ibid.
Fiscus quamuis sit actor, non agit nisi coram suo iudice, & multo magis si vti vitem committitur. 318.2.10
 eius autem index competens est Procurator Caesaris, qui si non adsit in provincia, eius loco cognoscit Praefes provinciae. ibid. 11
Fiscus quando vendit rem minoris tanquam sui debitoris, nisi frans intercesserit, vel solemnitas debita neglecta sit, non est locus restitutioni. 319.1.1.2
Fiscus si vendat, sed minus solemniter, rem sui debitoris, potest debitor reuocata venditione rem suam rehabere. ibid. 4
 resoluere ut ibid. 5
Fiscus in dilationibus iure communis vitior. 386.1.1
 nisi in casu, de quo agitur, reperitur specialiter privilegiatum. ibid. 2
 si dubitetur an in aliquo casu *fiscus* sit privilegiatus, necne, in dubio iudicandum est eum non esse privilegiatum. ibid. 3
Fiscus ad bona caduca ob necem interempti per heredem non vitans antequam reus comitatus sit, non agit. 412.2.1
Fiscus siue conueniatur, siue agat, non potest conueniri, nec agere, nisi coram suo iudice. ibid. 2
Fiscus vitior iure priuati, & sic iure communis, nisi in casu, de quo agitur, reperitur specialiter privilegiatus. 423.2.5 & 459.1.5
Fiscus an alienata à die criminis indissolubile remouere possit à possessoribus remedio rei vindicationis, pretio non soluto, remissum. 472.1.1.5
Fisci ubi nihil interst, & lis mouetur inter priuatos, vti qui competens erit Praefes provinciae. 318.2.9
Fisci & extranei idem quoad hereditates, privilegium. 458.2.2
Fisco damno, aut contraria rescripta impetrata nulla sunt. 147.1.1.2
Fisco locus sit quando quid auferatur propter laesos bonos mores naturales, siue iuris gentium. 214.1.7
Fisco, vel Principi an detur restitutio ex iure minorum, sicut datur Republica. 348.1.4
Fiscum inter, & priuatum cognoscit Procurator Caesaris. 413.2.1.2

FL

Florentini soli de iure communi nobiles. 274.1.6

FO

Feminae non habitent cum Clericis, praeter eas, quae ex natura & honestatis presumptione non inducunt suspensionem laesa honestatis. 60.2.1
 Feminas citius senescere, quam masculos. 333.1.8
FORMULAE. 313.1
 Formula verborum subtilis & nimis onerosa in iudicijs, arbitrij & stipulationibus sunt abolita. 351.1.5
 Formula supernacuae sublata. 153.1.2
FORMA competens. 391.1
 quae sit. ibid. fin.
 Forum ratione delicti contrahitur in eo loco ubi delictum est commissum. 400.2.4

FR

Fructus solo triennio seruari possunt. 317.2.5
 Frater querelas turpi persona instituta, nisi ipse querens sit etiam persona turpis. 424.1.6
 Frater non potest succedere contra testamentum fratris. 431.1.4
 Frater extraneum instituere, & fratrem exheredare, vel praterire libere potest. ibid. 5
 amplius ut ibid. 6
 Frater potest mouere querelam contra testamentum fratris

Index Rerum,

- trix turpi persona instituta.* *ibid.* 7
etiam si frater prateritus, vel exheredatus non esset
agnatus fratris testanti. *ibid.* 2.8
Frater, aut soror coniunctio coniuncti, vel saltem consan-
 guinei, possunt querelare testamentum fratris in qua
 est institutus filius Sacerdotis, vel alius spurus. *ibid.*
 1.15
quammis sit institutus filius Episcopi. *ibid.* 2.16
limita ut *ibid.* 17
resolue *ibid.* 18
limita etiam in filijs spuris legitimatis. *ibid.* 19
de exposito Hostialis quid. *ibid.* 20
quid de apostata, vel de descisciente a religione Christiana
ad Iudeismum quod infamis reputatur, etiam si post-
ea imposita poenitentia ab Inquisitoribus Ecclesie
reconciliatur. *ibid.* 21
de concubinario, quod etiam turpis & infamis persona
reputatur, & de habente uxorem & concubinam.
ibid. 22
de meretrice. 413.1.23
quid tamen limita ut *ibid.* 24
de lenone. *ibid.* 25
de habente duas uxores. *ibid.* 26
de usurario. *ibid.* 27
de aleatore, seu lusore publico. *ibid.* 28
de ebrio. *ibid.* 29
de mulionibus. *ibid.* 30
de sodomitis. *ibid.* 31
Frater si rumpat testamentum fratris per querelam, quia
 in eo fuit instituta turpis persona, an teneatur ad om-
 nia legata & fideicommissa, etiam vniuersalia relicta
 in testamento fratris, & sic aut text. in aut. ex causa,
 de lib. praeber. habet locum etiam inter fratres institu-
 ta turpi persona. 432.1.11
Frater exheredatus, ut prateritus, quando ita fuerit
 volens, seu turpis, vel ille, quem frater heredem insti-
 tuit, tunc non poterit querelare testamentum fratris.
 433.2.35
Frater prateritus si esset ingratus, tunc contra turpem ha-
 redem querelam mouere non poterit. 434.1.41
Frater, vel soror vterini si querela inofficiosi omnino ar-
 ceatur, consanguinei vero admittuntur instituta per-
 sona infami, vel turpitudinis, aut lenis nota macula
 aspersa. 431.1.1
Frater presentes quando hereditatem diuiserunt, &
 partes suas vendiderunt, poterit frater, qui absens fuit,
 & diuisi non consensit, in iudicio famul. eriscanda
 partem pretij rerum venditarum a fratribus petere.
 513.2.2
 non omnibus Fratribus, de inofficioso dicere licet, nisi agna-
 ti sunt ab eodem patre nati. 434.1.39
Fratribus querela inofficiosi competit, turpi persona insti-
 tuta. 436.1.8
 inter Fratres & liberos concordia, & pax & amicitia ser-
 uanda est. 318.1.3
Fructus illi, qui ad congruam sustentationem necessarij
 non sunt, in pauperes & pios usus erogari debent.
 45.2.4
Fructus legitima debentur filijs etiam a tempore mor-
 tis patris, etiam si nulla interuenerit interpellatio. 418.
 2.6
Fructus veniunt cum legitima a dicto die mortis testa-
 toris. *ibid.* 9.11
Fructus legitima debentur filijs a tempore mortis patris,
 aut matris, & non solum fructus legitima ab eo tempo-
 re debentur, sed etiam fructus legittimi eiusdem le-
 gitima. 420.1.11
Fructus non compensari etiam volente testatore. 449.
 2.13
 nisi sint percepti viuentis testatore. *ibid.* 14
Fructus legitima augent legitimam, & debentur a tem-
 pore mortis patris, etsi nulla interpellatio interuenerit.
ibid. 10.
Fructus percepti, & qui percipi poterant, iunguntur testi-
 tuti a mala fidei possessori. 466.2.4
 distinguendum, ut *ibid.* 5
 limitatur. *ibid.* 6.7
 resoluitur. *ibid.* 8
Fructus sunt restituendi, non a tempore facta denuncia-
 tionis, sed a tempore mala fidei. 480.1.8
 fieri potest eorum restitutio non ex die contestationis,
 sed ex eo die, quo reus petitus ex documentis addu-
 ctis, & sibi exhibitis, potius compertum habere rem
 ad se non pertinere. *ibid.* 9
Fructus, aliaque incrementa in actionem familiae eriscun-
 da veniunt. 507.1.1
Fructuum diuisio remissiuè. 481.2.6
Fructuum incremento bona hereditaria augentur. 510.
 2.6
Fructibus augetur hereditas. 459.2.3
Fructus perceptos post caducitatem restituit emphyteuta.
 55.2.24
 F V
Fugiens. Fugientem ab Ecclesia ex ea extrahens, vel ex-
 trahere cogitans, quia parat officij debeat. 124.1.9
Vide Extrahens.
Functio. a Functionibus publicis se excusatur quid fa-
 ciendum. 172.1.1
 pro Functionibus publicis contentus, in istiusmodi con-
 tumacem sententia definitiua proferri potest. 408.2.2
Fundus. Fundum petens a possessore facta inter eos trans-
 actione, non transferatur dominium si alter erat domi-
 nus sed tantum paratur reo exceptio. 226.2.7
Fumus. Faneris impensa praefaturus creditoribus habenti-
 bus hypothecam expressam. 459.2.3
Funeris sumptus, est omnis id quod ante humanum corpus
 expenditur. 409.1.4
Furtiosus. Furioso ex testamento curatore non habenti,
 & agnatis, cognatisque carenti, Praefat cum Episcopo
 curatorem assignat idoneam, & hunc ad satisfaciendum
 admonet. 100.1.2
Furor. Furoris signum est, lapides priuatum & publice fa-
 riosorum more proicere. 114.1.5
Furtum. pro Furto incurritur poena a infamia. 217.1.2
 ex Furto admissi in seruente non tenetur liber factus, ni-
 si ex noua contumelatione. 528.1.1
Furtorum flagitia multis non vindicabunt iudices. 184.
 2.5
Fustigatus, vel tortus ad veritatem eruendam infamiae
 non fit. 258.1.1,2
 G A
G Allia non subest Imperatori. 162.1.13
 Gazati, Patavien, Lemista, & c. corumque scilicet, &
 errores, remissiuè. 108.2.3
 G E
Gerontocomium est locus curandis senibus paratus.
 37.2.9
 G L
Glossa est dictio Graeca, & significat linguam. 3.1.10
Glossarum auctoritas maxima est in iure. *ibid.* 11
 G R
Gratia Principis non potest probari nisi per litteras. 133.
 2.4
 subreptitia non reputatur Gratia, licet in ea non fuerit
 vniuersa narratio, quod si narratum esset, Princeps vel
 non concessisset, vel saltem diffidit. 153.1.4
Gratia causa cessante cessat gratia. 84.1.5
Gratificor, Gratificari circa officij necessitatem paucis
 sufficit

& Verborum.

fulficiit. 281.2.2
GRAVAMEN ipso iure reijcitur à legitima, eo plius quan-
do gravamen non consistit in quantitate, sed in modo,
aut conditione, vel onere vinculi, seu fideicommissi.
442.1.39
GRAVAMEN si filio apponatur circa quantitatem legitimam,
ipso iure reijcitur, & suppletur filio integra legitima.
449.1.3
GRAVAMEN conditionis de legitima reijciendum est, in re-
soluta vero solvendum. 450.1.20
declara vt ibid.21

G V

Gubernatores Ecclesie in pensione & canone Ecclesia-
stica emphyteusis quid congruum sit attendere debent.
322.2.2

H A

HABITATIO seruorum. 484.1
HABITATIO morte finitur. 490.1.1.2
sine Habitatio legetur, sine ususfructus habitationis, iura
habituandi legatum videtur, & per me possim habita-
re, & locare alij. 491.1.1.2
intellige vt ibid.3.4.5
Habitatio, usus, & ususfructus in quo differant, remissiuè.
ibid.6
HEREDITARIA. pro Hereditarij repetendi contra quem-
cunque detinentem datur actio. 161.1.2
HERES. 64.1.5
HERES, qui accommodauit tacitam fidem de restituendo
fisco incapax, si est laicus, tunc bona debent applicari
fisco Regali, & sic seculari: secus si heres sit Clericus.
61.2.9
HERES captiuum testatorem non redimens, vt indignus
successione Ecclesie aditum ad hereditatem parat.
82.1.1.2
etiam si filius in redimendo patre captiuus minimè fuis-
set per eum exheredatatur. ibid.3
HERES creditor grauatus restituere hereditatem potest re-
tinere suum creditum, & deducere. 198.2.3
HERES mariti non tenetur dare vestes lugubres uxori de-
functi, nisi ad sit consuetudo patrie. 280.1.4
HERES suum potest renouare immisionem 322.1.6
HERES qui defuncti necem non vindicauit, tunc heredita-
tem amittit, quando occisus ab alio accusatus, de crimine
fuit conuictus, & condemnatus. 412.2.3
delictum autem constare debet, defunctique corpus.
ibid.4
& quando delictum est commissum ab uno principaliter,
& poena bonorum peruenit ad alium, in conse-
quentiam sententia, & condemnatio principalis nocet
alteri, qui tenetur in consequentia. ibid.5
si qui heres necessario institutus erat, institutus quidem
fuit, at in minori portione quam esset legitima
ei debita, testamentum poterat querela inofficij ex-
pugnare, attento iure antiquo. 423.1.13
verum per nouum ius iam ita institutus non concedi-
tur actio inofficij, sed tantum permittitur illi actio
ad supplementum usque ad integram legitimam.
ibid.14
HERES qui legitimam filio relictam non soluit, à iudice
coactus demon numerat. 442.2.2
HERES putatiuus si probabiliter dubitabat virum esse
heres in dubio videtur soluisse nomine hereditario, vel
veri heredi. 463.1.5
HERES non repræsentat defunctum nisi pro portione heredi-
taria. 475.1.26
HERES cum beneficio legæ, & inuentarij solum tenetur
flare alienationem pro ea tantum quantitate, qua ad eius
manus peruenit. ibid.27

HERES non vniuersalis, pro quota pro qua est heres, non
poterit renouare alienata si fecit inuentarium, et si
illa quota sit minoris valoris; pro reliqua vero parte
poterit etiam non confecto inuentario contrahere,
licet quota relicta excedat valorem bonorum aliena-
torum. ibid.2.30
HERES tenetur seruare factum defuncti, quatenus vires heredi-
tatis suppetunt. ibid.31
HERES fructuarius iniuste reuincens ususfructum, tenetur
propriario restituere fructus qui percepit.
487.2.3
HEREDI minori licet non succuratur ratione ætatis subue-
nietur tamen propter ignorantiam. 308.1.6
HEREDI minori lassi tantum temporis superest ad peten-
dam restitutionem in integrum ex persona illius, quan-
tum superat ipsi lasso tempore mortis eius. 344.1.6
limita vt ibid.7
HERED negligente in adimplenda defuncti voluntate in-
tra annum, executio testamenti deuoluitur ad Episco-
pum. 68.2.28
in *HERED* scripto sufficit quid sit vel infans, vel turpis
persona, aut leui notetur macula. 431.1.14
HEREDES. 406.2
HEREDES beneficium inuentarij amittunt propter amissio-
nem descriptionis omnium bonorum in inuentario.
29.1.4
nisi quando omisso huiusmodi minimè fuisset dolosa, vt
ibid.5
HEREDES, aut alij executores quando sunt in mora man-
dandi executionis voluntatem defuncti, ad quemvis de
populo pertinet admonere Prælatos & indices secula-
res, ab eisdem exigere vt executioni mandetur. 68.
2.35
HEREDES minoris intra quadriennium possunt petere resti-
tutionem in integrum. 343.2.2
HEREDES testamenti scripti immisionem in bona exequuntur,
& impetrant, vires sit sunt. 407.1.2
HEREDES domini non possunt auferre feudum, propter fe-
loniam commissam domino, si dominus nihil dixit,
dum vixit. 436.2.24
HEREDES mulieris possunt vendicare alienationem rei do-
talit, non obstante quod acceptauerit eius hereditatem.
474.2.17
HEREDES tenentur communicare cohæredibus fructum per-
ceptor bona fide, & consensu. 507.1.3
HEREDES absentes an & qualiter citandi sint per edita
ad familia eriscunde iudicium. 510.2.5
HEREDES si inter se diuidant hereditatem sua voluntate,
vel iudicis auctoritate, & postea euincatur ab aliquo
herede res aliqua ex his, qua ei in sua portione fue-
rint adjudicate, datur illi actio euictionis contra cohæ-
redes pro portionibus suis, vt rei euictæ satisfaciunt.
522.2.4
& sic de qualibet alia diuisione facta inter socios.
ibid.5
nisi actum sit inter cohæredes vt non teneantur de euic-
tione. 523.1.6
vel bona fuerint diuisa inter heredes à testatore.
ibid.7
HEREDES extranei habent ius sepeliendi in sepulchro omni-
bus communis, in familiarum sepulchra non inuadunt.
535.1.1
HEREDUM mentio facta sine in plurali sine singulari nu-
mero, semper veniunt heredes heredum. 491.2.6
HEREDITAS. 406.1
HEREDITAS delata heretico ex testamento, vel ab intestato,
cuius ipse propter heresim incapax est, desertur proxi-
mioribus venientibus ab intestato, non autem fisco.
103.2.14
HEREDITAS non datur per donationem causa mortis, aut
codi

Index Rerum,

- Codicillum.* 104.1.3
Hæreditas defuncti si aucta post mortem, an censetur aucta legitima. 418.1.5
Hæreditas a quo tempore evicta, restituenda, non attento discrimine an ad psum, vel priuatum pertineat. 438.2.1
Hæreditatis editio non confundit debitum, nisi pro portione hereditaria. 277.2.1
Hæreditatis controuersia reo in loco domicilij, aut, si ibi reus, ubi res sita sunt, degit, in loco bonorum mouenda. 407.1.4
si plures res sint diuersi fori, id sequi debemus in omni petitione, in qua maior pars eorum habetur. *ibid.* 5
in Hæreditatis controuersia legatarij possunt agere contra heredem scriptum. 463.1.1
Hæreditatis parti ubi extat indiuisa, ibi iudicio familie circumscribenda locum est. 501.11
circa Hæreditatem tercia persona uiuentis non potest fieri donatio stipulatio, hypothea, seu quicquid aliud contrahit. 213.2.15
Hæreditatem patris quod quis repudiat, non inde fit infamia. 257.1.1
ab Hæreditate paterna quis abstinere potest per restitutionem, & amplexus amittit. 322.2.1
Hæresiarche, dogmatiste, & magistri errorum, si uerè penitentes sint, admittuntur ad misericordiam. 104.1.35
idem de apostata. *ibid.* 36
et si hereticus etiam in mortis articulo peniteat, errorumque suum abneget. *ibid.* 37
declara ut *ibid.* 38, 39
de lapsu quid. *ibid.* 40
Hæresis omnis consistat ex ueris & falsis dogmatibus. 101.1.2
Hæresis crimen est publicum. 103.1.5
Hæresis ob crimen bona omnia confiscantur. *ibid.* 7
Hæresis crimen est post mortem obijci potest. 111.2.5
in Hæresi, & alijs criminibus exceptis omnes admittuntur ad accusationem, exceptis inimicis, suspectis, & conspiratoribus. 103.1.6
Hæreticus rescripta non impetrat. 7.2.5
Hæreticus si seruam Christianum quocumque titulo possideat, eo ipso seruus ille libertatem consequitur. 89.2.26
Hæreticus priuatur omni priuilegio quod contemplatione Religionis Christiana habuerit. 101.1.2
Hæreticus priuatur successione hereditatis alicuius tam ex testamento, quam ab intestato. 105.1.9
Hæreticus non est capax successionis etiam in testamento militis. *ibid.* 10
nec in credentibus, receptoribus, defensoribus, & fautoribus hereticorum, & in apostatis. *ibid.* 11
Hæreticus de heresi conuictus nullo pacto donare, sine alienare potest bona sua, & si donauerit, seu alienauerit, talis donatio, seu alienatio minime ualet. *ibid.* 15
Hæreticus non potest contrahere. *ibid.* 21
Hæreticus testari nequit, & si testatur, eius testamentum est nullum. 104.1.28
nisi testamentum factum sit ante sententiam declaratoriam, tunc ipso iure non est nullum, sed bene per subsecutam sententiam. *ibid.* 29
Hæreticus penitens quæ dicatur. *ibid.* 34
Hæreticus index & receptor hereticorum nulliter iudicatur ob heresim. 105.1.3
Hæreticus, hereticorumque fautor, defensor, credens, & receptor Notarius esse non potest, & ideo instrumenta per eum confecta non ualet. *ibid.* 1.13
Hæreticus est incapax donationis inter vivos. 106.1.8
obijciuntque puniri potest, nec fiet remissio. *ibid.* 9
Hæreticus ex militari testamento nil institutionis, legauit, aut fideicommissi titulo acquirit, & accipit. 109.2.1
non est capax successionis etiam ex testamento militis. *ibid.* 2
Hæreticus in testem productus ab heretico contra Christianum non probat, etiam ad fauorem Christiani. *ibid.* 12
contrarium. *ibid.* 13
Hæretici defuncti memoria ut damnari possit, debet de illius heresi constare plenè & concludenter. 103.2.25
secus in defensoribus, fautoribus & receptoribus hereticorum, quorum post mortem memoria non damnatur. *ibid.* 26
quando damnanda est, citandi sunt filij, & heredes ad suscipiendam eius defensionem, & quicunque admittuntur ad illam defendendam. *ibid.* 27
damnari potest infra quinquennium, & non postea. 104.2.44
Hæretici testimonium non repellitur in extrajudicialibus. 109.1.8
Hæretici testes adhiberi possunt in contractibus & ultimis voluntatibus. *ibid.* 9
intellige, quando alij inueniri non possunt ubi contractus celebratur, uel testamentum. *ibid.* 10
non possunt tamen admitti de iure Canonico. *ibid.* 11
Hæretici defuncti, uel apostata memoria an & quando damnari post quinquennium possit, remissio. 111.2.3
Hæretico mortuo contra illum inquiri, & procedi potest ad damnandam eius memoriam. 103.2.22
amplius ut quando defuncti heretici memoria damnatur, tunc eius paxa sit etiam infamia, excommunicatione, & denegationis sepultura. *ibid.* 23
procedi potest contra defunctum hereticum ad damnandam eius memoriam, etiam quod dum uiueret, esset bona fama, nec aliàs de heresi infamatus. *ibid.* 24
HÆRETICI. 101.1
qui sint. *ibid.* 1
Hæretici cor non tolerantur sicut Iudei. 7.2.8
Hæretici loca ad conuenticula publica, multo minus priuata, non habeant, & talia Ecclesia vindicant. 102.1.1
Hæretici non possunt testari etiam ad piam causam. 104.1.30
nec testamentum ab heretico factum conuulidatur per subsecutam penitentiam. *ibid.* 31
Hæretici, corumque fautores, & receptatores non possunt agere, ac conueniri. 105.1.9
non possunt esse iudices. *ibid.* 10
nec Advocati. *ibid.* 11
Hæretici sunt incapaces gradus Doctoratus. *ibid.* 12
Hæretici impenitentes paxa mortis puniuntur. *ibid.* 5
imò & paxa ignis illis infligitur ex generali consecratione. 106.1.6
& uini comburentur. *ibid.* 1
Hæretici propter heresim incurrunt infamiam, & si fuerint nobiles, ut uiles ac plebei puerpenti sunt. 108.2.4
ob solam heresim suspensionem quis est infamis nisi ab ea se purgauerit. *ibid.* 5
Hæretici tanquam infames repelluntur ab omnibus honoribus, & dignitatibus. *ibid.* 6
intellige ut *ibid.* 7
non possunt exercere aliqua officia publica. *ibid.* 8
& censentur excoisi ab omni legitimo actu. *ibid.* 9
Hæretici ut testes contra Christianos non admittendi. *ibid.* 3
item

& Verborum,

item neque Iudai. 109.1.1
Hæreticorum consilia urbe ableganda, & hæreticos non castigantem Principem ditiones in prædam primo occupantis concedenda. 99.1.2
Hæreticorum conventicula inbibenda sunt. 102.1.3
Hæreticorum sermone licite dominos deſerunt, & veram sequuntur Eccleſiam. 103.1.3
Hæreticorum receptatores, fautores & deſenſores impunitatis ipſe nullo modo gaudent, ſed communicatos ſentes, famam, officia, ius teſtandi amittunt. 105.1.1
Hæreticorum deſenſores excommunicati ſi in excommunicationem per annum inſorduerint, ipſo iure ſacri ſunt infames, nec ad publica officia admittuntur. *ibid.* 5
etiam fautores, deſenſores, credentes, receptatores ad teſtimonium admittendi non ſunt. *ibid.* 6
ſunt inſteſtabiles. *ibid.* 7
ita capaces ſucceſſionis hereditatis tam ex teſtamento, quam ab inſteſtato. *ibid.* 8
Hæreticorum genera quot in hac lege, unde ſic diſti, & eorum ſecta & errores, remiſſine. *ibid.* 2.4
Hæreticorum filij tam ex teſtamento, quam ab inſteſtato poſſunt ſuccedere aſcendentibus Catholicis, vel etiam quibuscumque conſanguineis, aut extraneis. 107.2.3
non ſuccedunt parentibus. 108.1.1.2
Hæreticorum libros nemo penes ſe retinere poteſt, nedum eos legere, aut reſcribere, ſed ſtatim comburere tenetur. *ibid.* 2.5
Hæreticis interdita donatio, emptio, venditio, ſucceſſio illorum, item memoria ad inſtar verum leſa maiestas Romanæ donata niſi peniteant. 103.1.2
Hæreticis penitentibus paritur. 104.1.33
Hæreticos receptans punitur eadem pœna, qua ipſe receptus hæreticus puniendus eſt. *ibid.* 41
at verius eſt eſſi non pœnari eadem pœna, ſed arbitraria, & extraordinaria. *ibid.* 42

H E

Heliogabalus omnium moſtroſiſſimus dicitur. 190.2.3

H I

Hiſpania non ſubſit Imperatori. 162.1.13
Hiſpania ſepia & traiection per milites & tribunos ducum moderatione conſervabat Præſectus. 161.2.3
Hiſtiones veſte religioſa videntes ad vituperioſa, peccant mortaliter. 93.2.7

H O

Homicida non gaudet immunitate Eccleſiæ de iure civili. 122.1.5
ſecus de iure canonico. *ibid.* 6
Homo præſumitur in dubio laicus, & non Clericus. 62.2.7
Hominis in Suecia ad 130. & 140. annos perveniunt. 42.1.17
Hominibus improbis in tempore occurrere cautius, quàm poſt exitum vindicare. 215.2.5
Honeſtas. Honeſtatis qualitas, & quod vidua vivat honeſtè non præſumitur, niſi ab ea probetur. 85.2.7
Honor viris celſioribus deferendus eſt. 174.2.1
Honorarium in munus conuerſum per Advocatum, cautione etiam inſequuta, vel debitum non liquidum negare & condicere poſſet clienti, ſi Advocatus honorarium vel debitum liquidum exigit. 237.2.1
Honorarium pro mercede. *ibid.* 6
Honorarii qui. *ibid.* 5
Honorari iudicibus civilibus aſſidentes eo tempore quo proprie in iudicio cauſa ventilantur, ſuis cauſis honeſtè intereſſe non poſſunt. 172.1.1

Barboſ. Collect. in Cod. Tom. I,

Honorari qui. *ibid.* 3
Honorari pro Duumviris. 186.2.1
Honorari Advocatorum munere in urbe Romana fungantur. 240.2.8
Hota noſtus ſecunda, id eſt ſecunda ex duodecim, in qua nox ipſa diſinditur. 224.2.5
Hospitalitij tenentur reddere rationem adminiſtrationis. 70.2.4
Hospitalarij officium & adminiſtrationem ad inſtar tutorum, ſeu curatorum habere dicuntur. *ibid.* 7
Hospitalitatem etiam ſine Episcopis auctoritate inſtitutum, pium dicitur, & religioſum, & interpias cauſas commendandum. 71.1.12
Hospitalia gaudent beneficio reſtitutionis, ſi ſunt inſtituta auctoritate Episcopis, alias non. *ibid.* 10
proponitur ſententia Authoris. *ibid.* 11
Hospitalitas. 91.1.10
Hospitalitatis in cauſa neceſſitatis an ſit de precepto. *ibid.* dem.

H V
H Y

Humilitas ſola officij ſacerdotis erectio. 70.1.5

H Y

Hypotheca. Hypotheca ratione qui forum ſortitur. 402.1.1

I C

Ictus ſuſtium ex interlocutoria lata, cauſa cognita inſanata. 258.2.1.2

I G

Ignorans. Ignoranti tempus currit. 291.1.3
Ignoranter, vel per errorem aliquid faciens, non præiudicat iuri ſuo. 141.1.7
Ignorantia præſumitur, niſi ſcientia probetur. 98.1.3
intelligit. *ibid.*
Ignorantia non præſumitur, ſed ſcientia illius ſacri, quod denuntiatum fuit domi eius, quò ignorantiæ allegat. *ibid.* 4
IGNORANTIA iuris & ſacri. 138.2
Ignorantia iuris præſumitur in militibus, & eos excuſat. 139.1.2
Ignorantia iuris non excuſat in lucro, aut quaſi lucro captando. 140.1.3
Ignorantia iuris naturalis, vel quaſi, nec mulierem, nec minorem, aut ruſticum excuſat. 193.1.6
nec etiam iuris civilis ignorantia. *ibid.* 7
Ignorantia non datur in his qua ſunt contra rationem naturalem. *ibid.* 8
Ignorantia iuris non excuſat minores, ruſticos, milites, & mulieres in his qua concernunt rigorem iudiciorum, ſine formam & ſolemnitatem iudicariam. 365.2.60

I L

Illicita & legibus adverſa nemo tenet. 180.1.4
Illicitatus imperitiſque obſtinet manus indicandi inter milites. 395.1.5
Illuſtris ſi committeret delictum contra alium pariter illuſtrem, tunc condemnaretur à iudice ordinario. 411.2.13
Illuſtris licet non poſſit condemnari inconſulto Principe poteſt tamen abſolui. *ibid.* 15
Illuſtres accuſati in iudicio ſedendi locum habent. *ib.* 1.3
Illuſtres in urbe Conſtantinopolitana accuſandi erant Præſectis urbis, & Magiſtris officiorum; ſed ſi adminiſtratione carens delati, dum accuſantur, ſedendi in iudicio locum amittentes ſtando reſpondent. *ibid.* 2.7
Illuſtres non debent condemnari aliqua pœna, niſi conſulſo Principe. *ibid.* 11
non ſervatur in Gallia. *ibid.* 12
Illuſtribus accuſatis ſedendi ius non adimendum, nec *ibid.* *dicen*

Index Rerum,

dicendum antequam ad Praefellorum relationem Prin-
ceps aut Imperator respondit, & sessionis ius adimi, po-
namque hisce irrogari iussit. 411.2.9

I M

IMAGINES. 158.1
Imagines Saluatoris nostri, vel Sanctorum fadens, &
spureas, vel feriens temerario & sacrilego iussu, poena
mortis puniendus est. 113.2.6

Immo, aliquando ponitur copulativè & ampliativè,
quando scilicet adiungitur dictio, etiam. 3.1.14

Immobilia Ecclesiis solantur non dantur, nec ven-
duntur, nisi ordinator domus scientibus & consentien-
tibus capitularibus & collegiis evidenter probet debi-
tum Ecclesie liquidum in Ecclesia utilitatem conser-
vam. 27.1.2

Immunitas & privilegium Ordinis causâ officij indul-
gentiam ob scientiam, professionem, & artem, competit is
qui artem exercent, non nomine artis modo utitur. 14.2.1

Immunitatis ecclesiastica quâdam simpliciter & absolu-
te fit mentio, de immunitate generalis est intelligendum. 16.2.4

Immunitatis violata cognitio, & quavis quæstio superne-
nient potius summorum Pontificum decretis, quam
Imperatorum legibus decidenda est. 56.2.2

Immunitata & privilegia Ecclesiarum inconvulsa obser-
vandi debent. 16.1.4

Impediens citari pro citato habetur. 407.2.8

Impedimentum carceris prodest laico per sententiam ad
petendam restitutionem in integrum. 347.1.1.2

limita ut ibid. 3.5
amplia ut ibid. 4

Impense factæ gratia fructuum, fructus minuitur. 25.
2.17

Impense viles non inveniuntur solui mala fidei possessori, sed
solui si permittitur abraderi, siue lesione status prio-
ris. 467.2.15

Impense necessaria non possunt deduci per mala fidei pos-
sessorem iure retentionis, sed impetrato tantum iudicij
officio. ibid. 17

deduci possunt iure retentionis, & opposita doli mali
exceptione. ibid. 18

Imperator vocatur Dominus. 1.1.6
an dicatur Dominus mundi. 6.2.8

Imperator est conditor & interpret legum solus. 132.
1.4

Imperator solus, Rex & Princeps potest condere legem
ibid. 2.9

Imperator per peritos legem nova iura concinnans, &
confirmans, iura ut a se post Deum inuenta publicat.
137.2.2

Imperator inferioris iurisdictionis actum demandans, su-
prioris, aut concurrentis iurisdictionis demandasse
officium presumitur. 161.2.2

Imperator & Princeps concedendo nova privilegia prio-
ria tollere minime censetur, & Princeps in liberalita-
te potius crescere, quam decrescere presumitur. 250.
2.5

IMPERATOR quando cognoscit inter pupillas, &
viduas, vel miserabiles personas, & ut exhibeantur.
396.1

Imperatores plures nomine Domini vocari aliis prohibe-
rentur. 2.1.8

Imperatores duo simul, tres, vel quatuor olim fuerunt, &
nunc unus primus, nunc alius sese subscribat. 6.1.2

Imperatores olim omnes in suis litteris se nominabant, nec
tamen eodem ordine. 170.1.2

Imperatores Romani olim purpuream togam, aut chla-
mydem pro insigni Regis habuerunt, quam Principes

salutantes osculabantur, quo alii sacram purpuram
adorare dicebantur. 252.1.7

Imperatorum potestas, & Imperialis dignitas ante Im-
perij translationem non à Papa, sed ab ipso Deo me-
diante iure gentium instituta fuit. 6.1.6

Imperatoria maiestas legum emendandarum, & in for-
mam redigendarum habet licentiam. 137.2.3

Imperialis dignitas ab ipso Deo mediante iure gentium
tradi dicitur. 136.1.2.4

Imperitus, & illiteratus potest obtinere munus indicandis
inter milites. 395.1.5

Imperium Romanum post translationem à Græcis in
Germanos à Summo Pontifice haberi dicitur. 136.
1.25

Imperium meritis versatur civium ponitur poena per quam
vita adimitur, vel membrum. 176.2.4

Imperij maiestas non armis, ac robore humano, sed præci-
pius ad Deum conseruatur. 135.2.1

Impetrans per obreptionem, vel subreptionem non in-
cidit in aliquod specificum criminis nomen. 135
1.4

IMPETRATIONES. 353.1

Imperator mendax caret petitis, & privilegium pro
mendacium imperatorum nulli profuit. 154.2.1.2.3

I N

In sacris parentum suorum, id est, familia, & potestate
patris. 451.2.6

Incendarius quasi poenas incurrat, & qualiter ad damna
& interesse damnorum passus teneatur, remissum. 503.
1.4

Incelsum committentes feriarum quiete sunt indigni.
92.1.4

Incontinenti fieri dicitur quod fit paulo ante, vel post.
201.1.5

Incontinenti, id est, intra triduum. 255.1.4

Incontinenti quod fieri debet, satis est si fiat intra tri-
duum. 370.2.5

Incorporatum quasi possessio, possessio dicitur. 273.1.5

Increpatio paterno testamento inscripta filio non infam-
ia maculam, sed apud viros grauis notata inioris
257.2.1.2

Indebitum ciuilitatis tamquam facti errore, non iuris, solu-
tum repetitur. 145.2.1.2

Indeterminatio est reprobatâ à iure. 42.1.13

Indicium quolibet duobus probatur testibus. 515.
1.24

Indicia perspicua que sunt. 290.2.6

Indicia arguentia verum dolam qualia esse debeant.
ibid. 8

Indictio quid sit. 179.2.4

Indictionibus veteris vii solebant. 4.1.10

Inducere in delictorum cognitionibus partibus ad nouem
menses extendi ac prorogari possunt. 402.1.9

Infamia facili non repellit à testimonio. 6.2.11

INFAMIA quibus ex causis irrogetur. 255.2

Infamia irrogatur ex crimine priuato, nempe furti, vi
bonorum raptorum, & iniuriarum. 256.1.2

Infamia non ex genere poenæ, sed per sententiam inferitur.
257.1.1

Infamia ab ordine Decurionum repellit. ibid. 4

Infamis non potest esse Amannensis, seu Notarius Prin-
cipis, qui vulgo Secretarius dicitur. 251.1.10

Infamis potest heres institui. 424.1.5

Infamius, & turpis persona, si occasione moris deprauata,
seu turpis modis viuendis, deuenierit ad meliorem fru-
gem, auocando hanc illam vitam, desinit esse talis, perso-
næque habetur, ac si non deliquisset, ex quo non poterit
exheredari. 433.1.12

Infamis

& Verborum.

Infantes sunt omnes qui Christiana legis normam abijciunt. 6.1.5
Infans odio patris sui non potest exheredari quoad institutionem relictivam in qua exheredationis, neque quoad impedendam testamenti rescissionem, excludendumque querelam inofficiosi. 443.1.12
Infantis expositi educatio non tribuit ius succedendi infanti, nec id successibus legitimis auferri. 99.2.2
Infantes expositos tollentes, & educantes, propter alimenta non acquirunt ius dominice potestatis. ibidem 1
Ingenuus. Ingenuum rebaptizans, testamenti sanctionem amittit. 110.2.2
Ingenuum, aut servum cogens, aut malitiose ad apostasiam seducens, vitam & bona amittit. 113.1.1
Ingenus, aut servus legitime baptizatus, nullius impune quoquo titulo ad se pertrahit rebaptizatus. ibid.
Ingratitudo praterita, cuius causa filium profitemi exheredari poterat, non deletur per Religionis professionem. 89.1.19
Ingratitudo non excludit ab intestato illum cui ius succedendi debetur. 436.1.16
Ingratitudinis causa adeo est exprimenda in exheredatione, quam fecit testator, quod si non exprimitur, redditur testamentum nullum licet, filium fuisse ingratum patri constet. 416.1.17
Ingratus filius potest exheredari a parente, dummodo ille vivens ingratitudinis causam exprimat, & opponat, sublata omnino heredi facilitate querimonia. 436.1.18
Ingressi monasteria in hoc text. dicuntur cum effectu, sequata scilicet professione. 18.1.3
Inhabiles ad testandum non consentur per hanc l. habiles ad testandum ad pias causas. 10.1.9
Inimicitia finita repellit ab accusando. 506.1.4
Inimicus meus dicitur ille, qui inimici mei familiaritate utitur, eique amicus est. 434.2.8
Inimicus olim, talis hodie presumitur. 506.1.7
Initium bonum sequitur ex invocatione domini Nominis. 1.2.3
Iniuria facta Clerico, ac Sacerdoti dicitur atroc. 55.2.4
facta Clerico censetur etiam facta Episcopo & Ecclesia. ibid. 5
Iniquus reman Principio in causa civilis, vel criminalis, comenitur coram Procuratore. 415.1.1
Insignia Regia alium quam ipsummet Regem portare, eisque vis nec licet, nec decet est. 157.2.2
Insignia, & dignitatio officium nullum cum oppressione innocentium exercebit. 170.1.3
Insignia Regis, aut Principis rei sue applicans, rem ad Regem, vel Principem transulisse videtur. 273.2.1
Insignia imposita rei mea sine iudicis auctoritate, licet mihi propria auctoritate removere. 274.2.1
Insigniorum & armorum delatione consecratio domus ac familia institutorum inducitur. ibid. 4
Vide Titulus.
Insinuatio non exigitur in Principum donationibus. 57.2.12
Insinatio & publicatio testamentorum in verbo coram magistratu censuum, non coram Clericis facienda est. 80.1.1.2
Insinuatio donationis potest fieri diebus feriatis. 390.1.9
Insipientem quoque consilium petendum. 170.1.6
Barbof. Collect. in Cod. Tom. I.

Instantia perempta, & lata sententia ab observatione iudicij non percunt effectus inducitur per litem contestationem. 299.1.3
Instantia non currit alteri si rem subterfugiens causam trahat, ac protelet. 344.2.3
Instantia triennalis locum habet etiam in causis summaris. 362.2.5
in causis executionis. 103.1.6
in civilibus, in quibus proceditur per officium iudicis. ibid. 7
non vero Consistorio Principis, quando scilicet ventilatur coram Principe, quia coram eo instantia est perpetua, & nunquam perit. ibid. 8
etiam quando causa est Principi referenda. ibid. 9
nec in iudice habente liberum arbitrium in procedendo. ibid. 10
secus quando iudex habet liberum arbitrium solum in sententiando. ibid. 11
nec de iure Canonico, quia illo attento instantia est perpetua. ibid. 12
hodie ex dispositione Concilij Tridentini omnes causae ecclesiasticae intra biennium sunt determinanda, & de iure civilis etiam biennio finiuntur. ibidem
Instantia a contestatione litis incipit. 363.2.16
declarat. ibid. 17
Instantia triennij apud omnes iudices, tam ordinarios, quam delegatos servanda est. ibid. 18
etiam ab arbitrio. ibid. 19
non vero ab arbitrato, quia coram eo non habet locum instantia. ibid. 20
Instantia perempta, lataque sententia ab observatione iudicij non percunt effectus inducitur per litem contestationem. 364.2.31
Instantia triennium nec de consensu partium prorogari potest. 363.2.22
Instantia tempus praescriptum a Iustiniano, currit minoribus. 365.2.19
Institutio generalis pauperum, quos Titius voluerit, an sit valida. 604.13.
Institutionis tenor ante omnia attendendus est. 524.1.2
Institutiones Iustiniani proferunt incipientibus iuri operam dare. 135.2.19
Institutiones. 138.2.49
Vide Legata. 64.1.3
Institutionum compositio quibus iniuncta. 137.2.10
Institutus si solvas totum, vel pro portione hereditaria, semper animo heredis soluisse videtur, & ex hoc inducitur aditio pro herede. 424.1.10
limita ut ibid. 11
distigue ut ibid. 12
Instrumentum. Instrumenti sensum, non autem verba inferre precibus satis est. 130.2.2
Instrumenti pars sola edici, & ostendi debet. 209.1.8
Instrumenta duo si reperiuntur in eodem libro vel charta conscripta, id prius factum presumitur, quod prius scriptum est. 31.8
Instrumenta communia fisco & priuatis, fisco tenentur edere. 191.1.1
Instrumenta communia custodiri debent apud seniores & digniores in familia. ibid. 1.2
Instrumenta rationum melius inveniri in loco administrationis, & in negotiorum gestore. 407.1.3
Instrumenta violententer aprensus criminaliter accusari potest. 530.1.1
quod civiliter. ibid. 2
contra non exhibentem Instrumenta, iuratur in litem. ibid. 1.2

Index Rerum,

- quid, si probatum Instrumenta fuisse apud adversarium ab initio litis. *ibid.* 3
 amplius ut *ibid.* 5
 Instrumentorum exhibitio petita à iudice cum causa cognitione decernitur. 188.2.2
 Instrumentorum communium custodia vni ex fratribus per iudicem assignanda. 522.1.1
 Instrumenta communia quod debent esse apud digniorem, vel antiquiorem, remittuntur. *ibid.* 2
 Intellectus diminutorius in dotis causa vitandus est. 514.2.3
 Intentio. Intentionis sua fundamenta probare quilibet tenetur. 190.2.7
 Interficiens alienum animal in suo fundo, aut ei aliud malum inferens, tenetur compensare damnum ita datum, cum accepto ex tali animali; si vero quod ipse datus acceptum superet, tenetur domino animalis de incrementis. 504.1.5
 Interitus rei semper imputatur moroso, etiam absque eius culpa contingens. 283.1.2
 Interitus periculum furti & sustinetur fur, item metum inferens. *ibid.* 1
 de Interitu rei plura. *ibid.* 3. & seq.
 de Interitu rei quinam teneantur, vel non, remittuntur. *ibid.* 6
 Interlocutiones Imperiales extra causam specifiem vim legis generalis contra rescripta primatis concessa non habent. 126.2.2
 Interpretatio privilegii speciatim ad concedentem. 133.1.2
 Interpretationes legibus adversa ut prohibita ac omissa per Imperatorem vitanda sunt, expressa quasi ex legis voluntate colligenda. 128.1.4
 Interpretationes pro conciliatione iuris ex iure antiquo desumpti possunt adnovationis, non corrigendi novi iuris causa. 135.2.1
 Interpretor. Interpretari eius est, cuius est condere. 133.1.11
 Interrogo. Interrogari quis non debet amplius de eo, quod semel declaravit. 356.2.4
 Intellectus. Intellectionum bona inter liberos aequaliter dividenda sunt. 508.1.12
 Inventarium caput omnium rationum dicitur. 70.2.3
 Inventus non dicitur, nisi qui est invenitus, & captus. 510.1.7
 Inuestitura concessa filiis post lineam finitam censetur renovatione, non autem nova concessio, etiam quod in renovatione fit dictum, & de nouo concedimus. 31.2.6
 Inuitus nemo ex Ecclesia extrahendus. 122.1.1,2
 Inuitus nemo agere, vel accipi tenetur. 377.1.1,2
 I O
 Ioannes Tempes Gallus vixit 335. annos. 42.1.18
 Ioculatores ludentes in scenis sunt infames. 259.2.3
 intellige ut *ibid.* 4
 I R
 Iracundia. Iracundia calore dicta, facta, irrita sunt, & nulla. 390.1.5
 I S
 Isauri pirata insignes. 390.1.5
 I V
 Iudex seruum Christianum inuitum in seruicio non detinet. 89.1.21
 Iudex si Christianum mancipium possidet, mancipium illud manet liberum, idemque de Mahometanis, qui tunc temporis nec paganorum, nec hereticorum nomine comprehendebantur. *ibid.* 25
 Iudex, vel paganus, vel hereticus si seruum Christianum quocunque titulo possideat, eo ipso seruus ille libertatem consequitur. *ibid.* 2.26
 Iudex contra Iudæum non prohibetur esse testis. 109.1.6
 Iudæi sub metu capitalis supplicii Christiana mulieri, nec mulier Christiana Iudæo matrimonialiter se copulare potest. 114.2.1,2
 Iudæi extra matrimonium cognoscens Christianam, non pena mortis, sed alia mitiori plectendus, est arbitrio iudicis. *ibid.* 5
 procedit in Iudæo carnaliter cognoscente mulierem in bonestam, & meretricem. *ibid.* 6
 Iudæus altior, vel rem forum & iudicem sequuntur Christianum. 116.2.1,2,3
 Iudæus seruum Christianum non habebit, & ob huius circumuersionem ultra seruam amissionem capitale supplicium non ueniet. 118.1.2
 Iudæus, seu Maurus non potest esse Aduocat pro Christiano. 242.2.4
 Iudæo nec seruus estimatio soluenda est. 118.1.3
 Iudæi tolerantur, non vero heretici, quia fides Iudæorum habet primordium veritatis. 7.2.8
 Iudæi seruos à possessione Catholica fidei non impediunt, & professus seruus Catholicam fidem missus Iudæi immittitur liber fit. 89.1.22
 I V D E I.
 qui sint. *ibid.* 1
 Iudæi nil capiunt ex testamento Christiani. *ibid.* 3
 Iudæi ad curialia munera amplius non admittendi. 114.1.1,2
 Iudæi conuersas ad Christianam fidem ledentes, & atrocibus iniuriis afflicti, ignis supplicium promerentur. *ibid.* 1.2,3
 Iudæi sui titulus vtiuntur. *ibid.* 3
 Iudæi habent ea, que sunt ciuium Romanorum, & coram iudice Christiano litigare tenentur. 115.1.1
 Iudæi ad causas cinaceremonias, ac ritus eorum, iudices non habent Hebræos. *ibid.* 2
 Iudæi legibus Romanorum ligantur, & propterea iure communis vtiuntur, iudicanturque & puniuntur secundum Imperialia, & ciuilia iura. *ibid.* 3
 intellige ut *ibid.* 4
 Iudæi si haberent duas uxores, punirentur sicut Christiani, qui in id crimen incurrissent. *ibid.* 2
 nisi primam repudiasent, quod facere licet Iudæis ex lege Moyse. *ibid.* 3
 Iudæi Curia obnoxij comprobati, Curia sunt muncupandi. *ibid.* 2.1
 Iudæi non possunt cogi ad vendendum aliter ac Christiani, & cuique rei sue committenda. *ibid.* 1
 Iudæi non conueniunt alios in Sabbato, nec conueniuntur. 116.1.1,2
 Iudæi celebrantes sua solemnia in contemptum Christiana fidei nihil agent. *ibid.* 1
 & in permissis illicita sectantes perdunt privilegia. *ibid.* 2
 Iudæi delinquentes puniendi sunt si Crucis signa vtiuntur, & illud inmiscant in locis solemnitatibus & superstitionibus eorum. *ibid.* 4
 Iudæi permittuntur seruare eorum ritus, modo non sint in vilipendium Christiana reipubl. *ibid.* 5
 Iudæi privilegio domicilij, & conuersationis cum Christianis modestè absque insolentia fruuntur. *ibid.* 2.2
 Iudæi in ciuitatibus tolerari possunt cum eorum ritibus, & Synagogis. *ibid.* 3
 Iudæi conuicti homicidij puniuntur sicut Christiani. *ibid.* 5
 Iudæi Christianum circumcidens bona publicanda. 117.1.1,2
 Iudæi contra Christianos officia, honoresque publicos impo-

& Verborum.

impetrare, ac exercere non debent. *ibid.* 1.1
Iudei dignitates ac honores, nonisq; Synagogarum fabricas contra imperiales functiones impetrantes in pœnam 50. librarum incidunt, aliquando publicationem honorum, sanguinisq; pœnam luunt. ibidem 3
Iudei apud Christianos honorem, dignitatem, vel administrationem aliquam habere non possunt. *ibid.* 4
intellige de dignitatibus publicis, non autem privatiss. *ibid.* 5, 6
Iudei nouas Synagogas fabricare prohibentur, & sine licentia facere attrestantes pœna librarum 50. auri puniuntur, vel publicatorum eorum bona, & etiam aliquando pœna sanguinis plectuntur. *ibid.* 7
Iudei soluant magus collectas Principibus vt inhabitare permittantur terras Christianorum. *ibid.*
Iudei si Christianum teneant mancipium, seruus ille liber confestim fir, nullo dato pretio. 118.1.4
Iudei licet non possint de nouo facere Synagoga, tamen illis antiquam reedificare permittitur. *ibidem* 9
Iudei & Pagani bonis suis sine causa priuari non possunt. 110.1.4
Iudei confugientes ad Ecclesias non citius speratam immunitatem consequuntur, ac si debita vniuersa soluerint, aut criminis suspitione se purgauerint. *ibid.* 2.1
Iudei ecclesiastica immunitate indigni. 111.1.2
opinio variat. *ibid.* 3
declarat vt *ibid.* 4
contrariou. *ibid.* 5
Iudeorum bonis Christiani non statuant pretia. 115.2.3
Iudeorum primates canonem imperialis fisco debitu col- ligent, eundemq; perfolunt. 117.1.1
Iudeorum primates, de Rabinis. *ibid.* 3
Iudeis plures uxores vno tempore habere interdicitur. 115.1.5
Iudeos innadare, eorumq; baya occupare non licet. 116.2.1
Iudeos quiete viuentes ex laiciua turbantes, eorumq; bona diripiētes cum ablata re duplum restituant. 119.2.2
Index & tabellio potest quis esse in minimis causis. 26.1.29
Index mittit notarium ad Episcoporum domus si eos exami- nari contingeret. 52.1.2
Index domiciliu au possit per proprios nuntios & ministros citare suos subditos existentes in territorio alieno. 72.2.11
Index secularis remittens Clericum ad iudicem ecclesiasticum, non minus premium acquirit, quam Sacerdos sacrificium offerens Altari. 73.1.2
Index si condemnat tres in centum ex eodem delicto, vnusquisq; censetur condemnatus pro portione virili. *ibid.* 2.4
Index secularis an possit Clericos criminum reos absol- nere, licet non possit condemnare. 74.1.4
Index post sententiam diffinitiuam latam contra reum, debet ei mittere Sacramentum, vel religiosum vt consi- tatur peccata sua, & dare sibi aliquod tempus vt possit prouidere ea, que ad conscientiam & animam suam faciunt. 93.1.4
Index prouocatus non potest suam sententiam exequi, sed executio debet fieri per ordinariu competentem. 96.1.5
Index Clericorum in vrbe Constantinopolitana quis. 98.1.1
Index qui in causis criminalibus minorem pœnam im- ponit, quam de iure imponere debebat, puniri de Barbof. Collect. in Cod. Tom. I.

bet eadem pœna, qua reus puniendus erat. 110.2.6, 7
Index qui non vindicat delicta, eadem pœna tenetur, qua delinquentes puniri debeant. 119.1.4
Index secularis potest de exceptione excommunicationis coram ipso opposita incidenter cognoscere. 139.1.8
Index impediens subreptiuu rescriptu deductionem, & probationem, decem auri libris multatur. 154.1.1
Index executionis super subreptione, & obreptione co- gnoscere potest. *ibid.* 1.2
intellige vt *ibid.* 3.3
Index, seu officialis negligens in faciendo iustitiam, seu alias, an & quomodo puniatur, seu teneatur tam ciuili- ter, quam criminaliter. 160.1.2
Index an, & quando possit cognoscere ratione incidenti & connexitatis, remissus. 169.1.2
Index minor maiorem punire potest si delinquat in eius territorio. *ibid.* 2.2
Index inferior veritatem inuestigando inuiriari maiori non infert. 170.1.2
Index presumitur reus officium suum exequi. 172.1.2
Index militaris quis Caluio. *ibid.* 2.2
Index qui mulierem honestam contra iuris dispositionem carcerari iubet, capitaliter puniendus est. 174.1.9
secu de iure Authenticorum. *ibid.* 10
Index ex causa idonea ad flagitiorum inquisitionem tor- tura subijci potest. 179.1.3
Index & Aduocatus nemo simul esse potest sine corru- ptionis crimine. 180.2.8
Index nullus esse potest in ea causa, in qua fuit Aduoca- tus. *ibid.* 10
Index finito officio emere & contrahere poterit, & con- tractus valebit, quamuis statim finito officio contra- hat, nisi legitima presumpcio concurret quid adhuc ratio prohibitionis daret. 183.1.28
Index non potest emere mobilia bona durante officio in preuinciam gubernans. *ibid.* 32
Index delegatus an habeat ius multandi, remissus. 184.1.2
Index minime conuehit vt Aduocati negotio principali reuello in aduersarij contumaciam palam, aut subdole pergant. 240.2.4
Index & Aduocatus esse nemo potest eodem tempore. *ibid.* 2.12
Index etiam finito officio index dicitur in memoriam pri- stina dignitatis. 249.2.6
Index ea, que de iure sunt, supplere potest. 255.1.1, 2
Index, qui ex causa a pœna legis diuertit, tenetur ta- lem causam in ipsa sententia exprimere. 256.1.5
Index certam pœnam a iure prescriptam imponere neces- sario tenetur. *ibid.* 2.7
sine causa non potest minere, vel augere pœnas sta- tutas a iure. *ibid.* 8
Index si in indicio aliquem comprehendendo illi dice- ret, vt melius viueret, aut Aduocato & Procuratori vt deinceps caceret ab aliquem calumniose ac- cusando, falsis infamia illum infamem reddit. 258.2.3
Index inferior non potest se intrinmiscere ad cognoscen- dum de viribus sententia superioris, & maxime de- legati a Principe, sed solus Princeps cognoscit. 301.2.5
Index in materijs supplet absque alia allegatione si peti- tur. 327.2.4
Index potest ex officio in quacunque parte indicij repelle- re agentem sine actione. 356.1.26

Index Rerum,

- Index qui non est competens in causa status, de tali causa incidenter potest cognoscere.* 358.1.1,2
secus quando non solum est incompetens, sed etiam incapax cause incidentis. ibid.3
Index circumstantias facti, & processum qualitatem plena inquisitione discutiat. 360.1.3
& vtriusque partem plenè audiat. ibid.4
Index alterius territorij non potest mittere executioni sententiam ab alio indice laram, nisi ad litteras & requisitionem iudicis qui eam tulit. 364.2.39
Index an teneatur condemnare victum in expensis non petitis remissimè. 365.1.49
Index si non condemnauit victum in expensis, ex sua tenetur eas solvere debitori, intellige quando victor in libello petiit ut condemnatio fieret in expensis. ibid.50
Index proteles per sordes & gratiam lites, & iustitiam denegans, pro qualitate officij interdum 100. auri, aliquando tribus libris puniuntur. ibid.2.51
Index debet prius taxare expensarum quantitatem, & postea iubere partem inrare quod illas ex sua expendit, & tunc in illis condemnabit. 367.2.3
Index quicunque delegatus, etiam à Principe, potest vt suspensus recusari. 368.2.9
Index ordinarius non potest recusari vt suspensus. 369.1.15
Index quando recusatur vt suspensus, de iure ciuili causa in recusatione nec allegari debet, nec etiam probari. ibid.17
contrarium. ibid.2.18
Index suspensus recusari potest non solum à reo, sed etiam ab alio re. ibid.19
Index nuncium habens potest constituere quem vult ad citandum. 371.1.3
Index qui aliquis nullum in testem iurisdictionem habet, potest ipsam pueri qui varius est, aut falsum dicit in testimonio coram se. ibid.2.7
Index negligens in administranda iustitia potest & debet remocari ab officio. ibid.9
& quando & quomodo puniendus, vel officialis negligens in faciendo iustitiam, seu alias, remissimè. ibid.10
Index delegatus tam causa particularis, quam etiam datus ad vniuersitatem causarum, non potest imponere multam. ibid.11
Index delegatus quis esse potest in sua provincia. 374.1.4
Index priuatus non indicet in propria causa. 375.1.1.2
quando scilicet causa ita est sua, vt in ea proprium protendant commodum. ibid.3
secus in Principe non recognoscente superiore, puta summo Pontifice, Imperatore, Rege, seu alio Principe, vel ciuitate superiore non recognoscente. ibid.4
vel in yr que sunt iurisdictionis voluntaria, non autem qua contentio. ibid.5
vel in arbitratore. ibid.2.6
vel Episcopo in causis sue Ecclesie, non verò in personalibus. ibid.7
declara vt ibid.8
vel quando extaret consuetudo quod posset esse index in facto proprio. ibid.9
vel quando persona iudicis esset talis qualitatis, quod omnis suspicio verisimiliter cessaret. ibid.10
vel in facto notorio. ibid.11
vel quando offensio facta fuit iudici prae-textu dignitatus, secus si ratione odij particularis. ibid.12
vel si non opponatur à patre. ibid.14
Index an possit cogere offensum vt accuset de homicidio. 377.1.5
Index potest statuerè & modulare vt protendentes aliquid contra me, egerit potuitque infra certum tempus, hoc adiecto eos aliquom non esse audiendos. ibid.7
Index delegatus dicitur index extraordinarius. 384.1.2
Index tacite pronuntiasse dicitur, interlocutoriisque fuisse, cum processerit ad viciiora. 385.2.2
Index inquirere potest ex officio valorem rei, etiam post conclusum in causa. ibid.3
Index incompetens partium consensu, ac prorogatione, non obstantè impedimento incompetentiæ, indicat. 391.2.1
Index, qui habebat limitatam iurisdictionem ad causam certa qualitatis, potest ex prorogatione cognoscere de causis diuersa qualitatis. ibid.4
proponitur opinio Auboris. ibid.5
Index pueri potest illum, qui citauit coram se compariturum eam, qui erat sub alterius iurisdictione, etiam si iurisdiclio eam effectu non fuerit impedita. 394.2.4
Index requisitus causam sit, vt videat an index requirens sit competens, & habuerit potestatem. ibidem 6
Index domicilij delinquentis, vel originis, si cepit cognoscere de delicto per subditum alibi commissio, tunc non tenebitur remittere ad forum delicti, nisi sit res integra. 401.1.9
Index requisitus pro remissione delinquentis an debeat cognoscere quod deliquerit, antequam remittat. ibid.12
Index domicilij, seu originis an cognoscere possit de delicto commissio per suum subditum extra suum territorium, an verò teneatur illum remittere ad iudicem loci, remissimè. ibid.1.5
Index competens mentionis est ille, in cuius territorio res est, vel turbatio contingit, seu fieri dubitatur. 403.1.3
etiam quando possessio sita est in confinio duorum territoriorum, atque diocesum. ibid.4
Index loci competens qui reputari debeat. 406.1.7
Index secularis an competens sit aduersus Clericos circa panarum condemnationem, exactionemque quando ipsorum pecora damnata dederunt in fructibus, vel in pascuis vetitis fuerunt inuenta. 504.2.6
Index aditus super hereditate diuidentia de privilegiatis cognoscit, & ea, cni debentur, adindicat. 506.1.2
Index in diuisione, defuncti voluntatem sequetur iudex non solemnem. 510.1.1
Index diuisionem instituit per assignationem partium, & possessionem diuersarum. 517.2.1.2
Index non patitur litigantes ad iniucem rationes perpendere, tenerique Procuratorem, Advocatarum, ac partium clamoram garrulitatem reprimere. 527.2.2
de Iudicis Praefecto subditi iniuria, seu iniustitia cognoscit Praefectum. 160.1.1
Iudici, aut eius executoribus resistere minime licitum. 24.2.7
secus quando index procederet iuris ordine non seruato. ibid.8
aut quando index voluisset exequi sententiam nullam. ibid.9
aut quando officiales & executores excederent modum suae executionis. ibid.10
vel quando index de facto vellet suam exequi sententiam. ibid.11
Iudici fieri potest donatio remuneratoria, si merita officium praefecisse probetur. 183.1.25
Indicere

& Verborum.

Judicem cuncta rimari, & partem utramque plenè audire conuenit. 160.2.1
Judicem quem quis elegit, rescire non potest. 180.1.8
nisi tempore imperatoris impetrans suspensione causam ignorasset, quando ignorantia fuit probabilis, aliàs secus. ibid.9
Judice initio litem pretere nemo potest. 362.2.3
sub Judice suspecto litigare durum. 368.2.8
Judices ad alienationem rerum Ecclesie vetitæ contractibusque illicitis auctoritates interponentes cum bonorum publicatione officia amittunt. 26.1.23
Judices seculares, Regiaque tribunalia cognoscere possunt etiam primatui ad iudices ecclesiasticos de causis decimarum & tertiarum, quæ ex gratia, & concessione Romanorum Pont. ad Principes seculares pertinent. 47.2.6
Judices omnes ex Instituti præcepto secundum Instituti leges indicabunt. 138.1.45
Judices delegati, siue per litteras dati, cognoscunt an sua sit iurisdictio, & pronuntiant super exceptionibus sui fori declinatorijs, & incompetentiæ sicut iudices ordinarij. 152.2.6
amplia exānis ex tali pronuntiatione indices cognoscunt interesse prætendunt. 154.1.7
Judices quando moueri possunt. 160.1.1
Judices auaritiæ & cupiditatem vitent in Africa, & immunes sint ab omni violentia. 161.1.5
Judices diuocet Africana pro codicillis & chartulis ultra sex solidos nil accipiant. ibid.8
Judices vigilantes ac iusti laudibus publicè licitè honorantur: maleficus autem, & negligens accusationis notam non euadit. 169.2.1
Judices recti in officio si bene gerentes collaudandi sunt. ibid.3
in iusti vero culpandi. ibid.4
Judices in pronuncia Præfessionis Palatinis, vel militibus ad instantiam litigatorum executionem non deferunt nec donabunt. 170.2.1
I*NDICES omnes tam ciuiles, quàm militares post administrationem depositam per 50. dies in ciuitatibus, vel certis locis permanent.* 175.1
Judices controuersias super syndacata motas intra 20. dies postquam orta fuerint, terminabunt. ibid.2.8
illas præfinito 20. dierum spatio non terminantes, libris 30. auri multentur. ibid.9
Judices finito officio domesticos suos accusatos exhibere tenentur. 179.1.1
Judices ad provinciam sibi commissam Cancellarios & domesticos secum non ducent. ibid.
Judices illi tres Consilarios sibi semel probatos absque nouo examine adiungere vicissim possunt. ibid.2.1
Judices ob nimiam subtilitatem scrupulosi, remissiuè. 180.1.15
Judices durante officio in provincia in quo gubernant, emere, aut alium contractum facere non possunt. 181.2.6
etiam per interpositam personam. ibid.7
ne ipsorum domesticos & familiares. ibid.8
siue iudices sint de maioribus, siue de minoribus. ibid.9
ne etiam perpetui. ibid.10
procedit ista conclusio non solum in contractu emptio- nis, sed etiam in alijs contractibus. ibid.11
et si iudices palam & bona fide emanant, & cum aucto- ritate alterius administratoris, vel indicis. 182.2.12
secus in iudicijs perpetuis, quibus ad subsidia in pro- uincia sua emere licet, oppressione cessante. ibid.13
in iudicijs item originarijs, quibus etsi sint temporales, a subsidio emere, & cum eis contrahere licet. ibid.14

& in officialibus, qui non habent iurisditionem. ibid.15
Judices cum non subsidia sua iurisditionis contrahere pos- sunt, & ab eis fundos emere. ibid.2.18
possunt emere in provincia quæ sunt necessaria ad vi- ctum, & vestitum quotidianum, ad sui & suorum sustentationem. ibid.19
Item rite emunt & contrahunt cum licentia Principis. ibid.20
& res quæ fuerunt maiorum suorum. ibid.21
item res paternas quæ fuerunt confiscatæ. 183.1.22
& demum rem sua patrimonij, vel generis, alijs vendi- tam retrahere. ibid.23
Judices in territorio sua iurisditionis possunt sibi subsidia rem sua patrimonij vendere, & donare. ibid.29
item pignus accipere pro securitate contractus celebra- ti ante officium. ibid.30
Judices & magistratus debent esse iuris periti. 237.1.3
Judices, aut correctores Advocati officio uti non possunt intra suum territorium. 243.2.3
Judices & magistratus, qui Principi inferunt, quotan- tis summam aliquam in arca reponant, quæ vel sua se- netur, vel posteritati consulant. 252.2.11
Judices se iusti iudicatos iurabunt, & memores sint di- uini iudicij, cui se non subducent. 366.1.1,2
tenentur indicare secundum veritatem. ibid.3
veritatis amatores sint. ibid.4
Judices maiores hodie iurant quod indicabunt secundum quod melius visum fuerit, & iustius: minores, se iudi- caturus secundum leges, remissiuè. ibid.2.1,2
Judices non condemnantes contumaces in expensis ex pro- pria subtilitatis paribus obedientibus detrimenta res- sciunt. 367.1.2
tam pedanei, quàm superiores Indices requisiti super pensis indicabunt. ibid.3
Judices delegati ante litem inchoatam recusari possunt, porrecto suspicionis libello. 368.1.1
Judices non debent esse iuris periti. 370.1.4
Judices inferiorum non possunt indicare multas, nisi of- que ad summam sex solidorum pro defensione sue iuris- dictionis. 371.2.4
I*NDICES pedanei.* 372.1
Judices delegati indicare debent de qua causa cognoue- rint, nec possunt remittere ad delegatam, ab illius ap- pellari potest. 373.1.1
I*NDICES qui dare, darive possunt.* ibid.2
Judices delegati si impediantur, causa vel per Ordinarium est expedienda, aut alijs deleganda. ibid.1
Judices pedanei erant, qui humiliora negotia indicabant sibi à Principe demandata. ibid.3
Judices fiscales non recipiunt fortulas pro cognitione & expeditione causarum, ex quo sunt salariati de publico. 413.2.5
Indicibus secularibus, & magistratibus delinquentes in Ecclesia perquirere prohibuit. 125.2.16
Indicibus legari, & reliqui per ultimam voluntatem potest. 183.1.14
Indicibus an liceat contrahere matrimonium cum subdi- tis. ibid.31
Iudicium centumuale pro querela inofficijs, & here- ditatis petitione. 465.1.6
Iudicium familia eriscunda datur, si nondum inter cohe- redem illud redditum sit, alioquin negotiorum gesto- rum tantum competit. 275.1.4
Iudicium tunc captum esse dicitur, quando est facta em- testatio litis. 282.2.16
Iudicium agitatum cum pupillo sine tutoris auctoritate est nullum. 302.1.4
Iudicium est nullum quando fuit agitatum cum matre, CCc 4 *qui*

Index Rerum,

- qui non facit solemnia. 325.1.3
Iudicium rescindens, & rescissorium, remissum. 348.
 2.3
Iudicium patris agnoscens amittit querelam inofficiosa donationis. 456.2.1.2
Iudicium non constituit cum seruis. 359.2.1.2
Iudicium restitutionis in integrum non extinguatur per mortem rei, sed ad heredem transit. 394.1.1.2
Iudicium cum minus legitimo tunc tenet inter auium & nepotem in eius potestate constitutum ratione dubitationis. 460.1.1
omnium Iudicium non suspendit aliud. 526.1.5
Iudicium finium regendorum datur etiam pro re modica, & vili cessante. ibid.2.2
Iudicium civile cum seruis non constituit, sed cum domino est cogendum. 529.1.1
Iudicij ordo inspicendus, & attendendus in respicientibus ordinem & formam iudiciorum ubi sit executio. 65.1.10.
in Iudicio dissimulatio familia eriscunda totum pendet ab officio iudicis, & eius arbitrio. 218.1.7.10.11
in Iudicio familia eriscunda habetur ratio fideicommissorum, & delegatorum. 506.2.1.3
IUDICIA. 357
Iudicio. Iudicare certas causas negiens, nequit etiam facere statuta super modo procedendi, & decidendi causas easdem. 374.1.3
Iudicare & ius dicere in quo differant. 376.1.35
Iuramentum an desideret tactum alicuius rei sacra, vel Evangeliorum. 52.2.5
Iuramentum praestitum super actu nullo contra prohibitionem legis non valet. 129.2.16
Iuramentum adiectum transactioni de non contraveniendo, facit valere transactionem omni meliori modo, quo potest. ibid.8
Iuramentum mora emendationem impedit. 224.2.36
Iuramentum ut vim habeat confirmandi contractus, nihil attinet per minorem proprium praestetur, sed satis est si per Procuratorem cum speciali mandato iurandi, assumendo in ea commissione interueniat iuramentum miseris. 308.2.15
si vero minor in contractibus, seu conventionibus per illum iuratus fuerit enormissime laesus, poterit restitutionem petere aduersus contractus, etiam si lesioni huiusmodi renuntiauerit. ibid.16
satis etiam quod iuramentum praestetur in ipso contractu, aut ante, vel post. 307.2.26
Iuramentum interponere in contractibus sub gravissimis penis interdictum. 306.1.20
etiam in quasi contractibus. ibid.21
limita tamen ut ibid.22
opinionem aliorum vide ibid.23
Iuramentum per vim, aut metum extortum obligat, relaxatione quae indiget. ibid.24
Iuramentum nunquam deservit in supplementum probationis, cum id, quod quis vult probare, non est verisimile. 327.2.6
deserri potest plenissime probanti in supplementum probationis. ibid.7
Iuramentum in quolibet lite praestandum. 354.1.3
intellige ut ibid.4
in principio litis ante illam contestatam praestari debet. ibid.5
suffici fieri inconueniens parum post illam. ibid.6
Iuramentum calumnia in omnibus litibus praestandum, 355.1.2
praestandum est lite contestata. ibid.3
Iuramentum calumniae pro publica utilitate, & litium muerandam causa introductum ad instar doli futuri per partes non remittitur. ibid.15.16
Iuramentum calumniae statuto relli non potest. 356.1.17
nec consuetudine. ibid.18
nec praescriptis Principis, nisi expressis verbis deroget. ibid.19
Iuramentum calumniae per principales praestatur ad suspensionem iudicis pecunia corrupti tollendam. ibid.21
Iuramentum oblatum ratione litium pendemium in sacra Consistorio, in praesentia senatus praestandum est. ibid.2
Iuramentum calumniae ad exclusionem probationis non necessaria inuentum praestandum est. ibid.22
semel praestitum, iterum praestandum non est. ibid.2
Iuramento contraveniri tribus modis dicitur ad effectum incurrendi poenas huius leg. videlicet vel interpellando iudicem, vel supplicando Principibus, vel non adimplendo promissa. 214.1.11
Iuramento apposto in transactione, vel alio contractu iurato contraveniens priuatur omni iure, actione & commodo illius contractus in quo iuramentum fuit praestitum. ibid.2.3
Iurgium nemo protrahat ex industria. 241.1.16
Iurisconsultus. Iurisconsulti testimonio virtutis imperato ab Imperatore ad legum concinnationem laudabiliter eliguntur, & omnis gubernatione Imperatore auxilio mutuo consensu iura conferunt. 137.2.17
Iurisdiclio censetur in dubio concessa cumulatiue, non priuatiue. 162.2.5
Iurisdiclio vni data, non concessa adempta alteri. ibid.6
Iurisdiclio vna aliam non turbabit, & res ad cognitionem Comitum verum priuatarum pertinentes ab magistratibus sine periculo ad se minime trahent. 167.1.1
Iurisdiclio ordinaria vt dicatur competere alicui, oportet quod habeat iurisdiccionem cum territorio. 337.1.5
Iurisdiclio arbitrorum electorum, iudice accusato suspensio, delegata dicitur. 369.1.14
IURISDICTIO omnium iudicum. 391.1
Iurisdiclio quae. ibid. fin.
Iurisdiclio delegati an possit prorogari consensu partium. 392.2.10
non prorogatur post tempus finitum. ibid.11
non de persona ad personam. ibid.12
Iurisdiclio prorogatur de persona ad personam, de tempore ad tempus, de loco ad locum, de re ad rem, de casu ad casum, de causa ad causam. ibid.13
an autem in causis meri, vel mixti imperij, remissum. ibid.14
Iurisdiclio non potest conferri ad priuato. 393.2.1.2
Iurisdiclio quando datur ei, qui non est Ordinarius, aut ei, qui est inferior in eodem loco, tunc censetur data cumulatiue, non priuatiue. 393.2.8
Iurisdiclio vbi taxatiue vni magistratus est concessa circa aliquod genus causarum, tunc priuatiue collata praesumitur. 415.1.2
Iurisdiccionis prorogatio, remissum. 393.2.2
Iurisdiccionem ordinariam nemo declinat lite contestata, nec recurritur ad superiorem per querelam simplicem, sed deum per appellationem. 394.1.3.2
Iurisdiccionem non confundenda, sed mutuo auxilio separatum conservanda. 167.1.2
Iurisprudentes. **IURISPRUDENTIUM** auctoritas, qui in Digestis referuntur. 134.2
Ius Caesarum non obligat Iustitios ex vi sui, sed quatenus Regis ordinatiombus iuscitur approbatum. 42.4
Ius civile non obligat Hispanos, nisi quatenus Regis ordinationibus iuscitur approbatum. ibid.5
Ius Regis ius commune opud Hispanos nuncupatur. ibid.6

Ius Canonicum apud Hispanos observandum, iure Regio illarum partium deficiente. 13.1.3
Ius, quod quis habet iure proprio, potentius est, quam quod habet iure alieno. 14.1.2
Ius si fuerit dubium, observatum, seu difficile, & arduum, tunc excusat illius ignorantia. 131.2.4
Ius dubium quod est. ibid.5
I v s v etus anclaudum. 134.2
Ius Romanorum consentium per Institutiones & Digesta trientis spatio concionatum & finitum est. 137.2.11
Iucile spatum olim, nunc concionatum vili redemptione ac pecunia patet tam ditioribus, quam vtilioribus. ibidem 12
Ius publicum ignorare non decet. 144.1.1
Ius vocandi certas personas in ius sine venia, transit ad heredes etiam extraneos. 193.1.4
Ius fideicommissi, & bonorum emphyteuticorum remitti potest. 195.2.6
Ius questum iure querendo fortius. ibid.10
Ius suum cedens, vel renuntians, non habet amplius regressum ad illud. 197.2.9
Ius honorarium quid antiquis. 209.1.3
Ius forivatis, vel fraternitatis nihil operatur, quo magis frater possit transigere in causa communis sui & fratris. ibid.1.3
Iurisperiti testamentum regulatur à iure succedendi ab intestato. 418.2.12
Ius petendi supplementum legitime filium transmittit ad quoscunque heredes, si filius prunquam legitimam suam habuerit, vel eam petierit, aut eius supplementum portatur. 436.1.15
Ius petendi legitimam, aut legitimam supplementum, ingratitudinis causa ab herede non probata, ad nepotes transmissio iure pertinet. 441.2.2
Ius dandis de iusticiate prescribitur spatio quinque annorum. 457.2.5
Ius possessoris nemo attendat, ubi non constet de iure petitoris. 484.1.1.2
Ius, vel servituti pascendi mutatur propter propriam timentiam necessitatem. 497.2.3
Iuris questus privatus pena est. 134.2.34
Iuri nondum delato, & sic de futuro, renuntians pacto potest. 195.2.8
Iura exorbitantia agentia de pia causa recipiunt extensionem ex similitudine rationis. 37.2.15
Iura etiam personalia consentur communicata subrogato. 176.2.3
in Iuribus incorporalibus prescribendis necessarius est usus cum scientia & patientia domini. 496.1.91
ibid.11
contrarium qui teneant. ibid.11
refelluntur. ibid.12
I V S T R A N D U M propter calumniam. 353.2
Iussio. Iussioque Imperatoris excedens dignitatem ab substantia periculum iustitiae. 161.1.10
Iustinianus cur se dictus, & à qua familia originem duxerit. 2.1.15
Iustinianus in hoc unum volumen & corpus digesti constitutiones illas in tres Codices dispersas. 3.1.4
Iustinianus à calumnia vindicatur. 7.1.4
Iustinianus sanctiones Romanas ab annis 1400. in unam reducit consonantiam, cum assertionem, et nil contrarij, similitudinis, omisit convariationibus in Codice, vel Digestis Iustiniani reperiatur. 137.2.1
Iustinianus recentiora iura ex vetustissimis legum, & antiquiorum iurum voluminibus 1000. per Tribonianum collegit. ibid.5
Iustinianum existimasse in hac lege Spiritum sanctum à solo Patre procedere, nonnulli falso affirmarunt. 7.1.2
Iustinianum nonnulli retulerunt in Diocetianum catalogum. ibid.3

K Alendæ Kalendæ Ianuarias colere, ut olim, prohibuitur. 389.1.3

L A

L Abores alieni Imperiali auctoritate Imperatorum esse censetur. 137.2.19
Laica maiestas. Laica maiestatis crimen etiam post mortem obijci potest. 111.2.5
Latro non datur in his, qua pendens à futuro eventu. 219.1.5
Lasio immodica qua fit. 290.1.10
Lasio modica, seu minima, item maior, seu enormis, & maxima, qua vocatur enormissima, qua. 308.2.11
Lasio enormis an sit iniusta causa restitutionis etiam ipsi maioribus. 347.2.3
Lasionem allegare quibus casibus iusticias, absque eius probatione, remissive. 294.1.3
Lausus gerens se ut prudens paterfamilias, an teneatur probare lasionem, remissive. 295.1.6
Laicus, qui à iudice ecclesiastico de sacrilegio punitus est, potest iterum puniri à seculari. 55.2.11
Laicus si convenit Clericum coram iudice seculari, causam cadit. 74.2.7
etiam si Clericus sit coniugatus, dummodo contraxerit cum unica & virgine, & in habitu incesserit. ibid.8
Laicus an sit competens index cum in possessione rei beneficaria Ecclesie, atque ita spiritualis vis falla est. 403.1.6
Laici ex vi consuetudinis ius & potestatem in Clericos habere non possunt. 16.2.2
Laici Litaniae non celebrant. 55.2.3
Laici licet non possint per sua statuta disponere in praedictum Clericorum, possunt tamen per suum statutum tollere privilegium ab ipsis concessum Clericis. 36.1.2
Laici cum Clericis ecclesiastica gaudent immunitate. 124.1.7
Laticulensis quis. 164.2.3
Laticulum quid. ibid.1.2
Laticuli minoris, item Praepositura Tribunatus, ac Praefectura castorum cura ad Quaestorem Romanum pertinebat. ibid.1
Laticuli minoris dignitates ad militem magistrorum per temporam continuationem translatæ reddite sunt Quaestoribus. ibid.2
Latitans in sinibus Ecclesie per econonum, aut defensorum, ad instantiam laici iudicio offerendus, & presentandus iudici laico. 123.2.5
Latto insignis potest quolibet die mitti ad furcam. 350.1.2
declara vi ibid.3
executio cuiuslibet sententia an & quando fieri possit die feriato. ibid.4
Lauacrum in Lauacri balnearum condendendum onere civitatis non gravanda. 173.1
LAVACRA Comitibus rei militaris, vel tribus noni praestanda. ibid.
Lauda mulierum nullo compromisso sustentantur. 352.1.1
Laudem Praedium verum à clientibus datam Praefidis, Praefidis pratorio Imperatoribus referunt. 169.2.2

L E

L Ecclor. Lectoribus nuptias contrahere permittitur. 60.2.1
Legatarius. 64.1.5
Legat

Index Rerum,

Legatarius petens legationem, non tenetur edere testamentum, quantum in libello faciat illius mentionem. 191.
2.3
Legatarius si cui ex pluribus hereditibus promissus non petere legatum intelligitur pro sua tantum parte. 208.
1.4
Legatarius non prohibetur cum legato simul petere funeris expensas pro testatore expositas. 532.1.1.2
Legatum pium si absque expressione callationis sit relictum, & patria testatoris non pateat, Episcopus loci, in quo testator defunctus est, habet legati petitionem & executionem. 67.1.4
Legatum in viro relictum pauperibus, exsecutore à testatore non nominato, Episcopus, sub quo situm est vicus, exequitur piam defuncti voluntatem. ibid.5
Legatum in genere pauperibus, vel Ecclesia non evanescit ut incertis personis relictum. ibid.2.8
Legatum factum pro redimendis captivis pium dicitur, & valet. ibid.10
quid sit in redemptione eius, qui ob scelera detinetur in vinculis. ibid.
Legatum factum pauperibus, vel infirmis, aut alijs incerti intelligi debet de civitate loco vel patria testatoris, in quo habebat domicilium. 68.1.17
Legatum ubi post mortem heredis factum fuerit pauperibus, an possit distribui illis pauperibus, qui reperiuntur viam antemortem heredis. ibid.19
Legatum factum pro redimendis captivis, quantumvis incertum, sine denominatione cuiusvis persone valet. 81.1.11
Legatum pauperibus factum speciali favore pietatis & religionis valet, tamen si videatur incertum. ibid.12
Legatum relictum à patre filio imputatur in legitima eisdem debita. 437.2.2.8
non imputatur quia pater fisco soluit pro filio sponte, & ex pietate. ibid.2.9
Legatum transmittitur ad heredem, & quando. 490.2.5
Legatum filio in potestate relictum, cuius contemplatione, non patris, relictum videtur. 494.1.5.6
limita ut ibid.7
Legati causam ad se remissis audiunt. 167.2.1
Legati & institutiones pauperibus & captivis si debeantur, heres, & legatarius, aut alius quilibet licite non contrahunt. 67.1.1
Legata à manibus heredis exigenda. 69.1.17
Legatis indefensis, & condemnatis per in integrum restitutionem succurritur. 246.2.1.2
Legislator. Legislatorum priorum nomina in legibus novis ex veteribus concinnatis, non sunt omittenda. 138.
1.35
Legitima non est debita filijs, sed quasi debita. 140.1.5
non debetur filijs, in vita parentum. ibid.6
Legitima quanta esse debeat, tempus mortis inspicitur, nec curatur an alijs temporibus parens habuerit facultates ampliores. 1418.1.4
Legitima filijs debetur post mortem patris, non antemortem vivente. ibid.1.7
filia debetur in vita patris quando nuda in vita sua, specialiter in regno, in quo dos filia succedit loco legitima. ibid.8
Legitima liberorum quatuor & pauciorum numero est tertia pars, si plures ac quatuor, dimidia pars assis. 519.1.1.2
sub hac dispositione non comprehendunt filios naturales, adhuc minus spurios. 420.1.1
an in hoc filiorum numero computentur exheredatati, deperatati, exclusi per statutum, remoti à hereditate, & frater Ordinis Minorum, remissus. ibid.6
in Regno Castella legitima filiorum super omnia patris

bona, excepta quinto, de quo pater disposuit ad libitum, & excepto tertio bonorum, in quo pater potest meliorare unum ex filijs. 419.2.4
in Regno Lusitania duo partes bonorum sunt legitima filiorum, siue sit unus tantum, siue plures, & soluta patri permittitur liberè dispendere de tertia bonorum. ibid.4
Legitima sicuti in liberorum persona est aucta hoc iure novissimo, an ita etiam legitima parentibus à liberis debita intelligatur aucta. 420.1.7
Legitima non est commensuranda secundum determinationem huius textus, quando à fisco persoluitur, sed servari debet modus traditus in l. quando, de bonis damnatis. ibid.8
Legitima quae filio debetur arrogato, non est aucta per hunc text. ibid.9
Legitima fratrum est aucta per hanc Auth. ibid.10
Legitima filiorum honorabili institutionis titulo relinqui debet. ibid.13
amplius in legitimo, & in filio filio, proest est manasterium. ibid.14
etiam si per statutum aucta sit. ibid.2.15
sufficit tamen ut videatur relinqui titulo institutionis, si pater relinquit filio decem pro sua legitima, nec adiecit quod in illis decem cum heredem instituerat. ibid.16
nec est necesse ut tota legitima relinquatur liberis titulo institutionis, sed sufficit quod aliquas res etiam minima institutionis titulo relinquatur. ibid.17
Legitima ascendentium titulo institutionis relinqui debet. ibid.8
Legitima debita si detur filijs, vel alijs, quibus debetur, totum reliquum patrimonium est relictum liberis testatoris dispositionem. 422.2.4
Legitima non debetur ei, qui non succedit ab intestato. ibid.8
Legitima in pecunia relinqui potest. 436.2.19
etsi quis eam in pecunia recipere non teneatur. ibid.20
Legitima ea portio dicitur quae excludit querculam. 437.2.2
Legitima an sit quora bonorum, an vero hereditatis. ibid.3
Legitima reijci omne gravamen conditionis & temporis. 438.2.1.2
etiam in conditione potestativa. 439.1.3
nec imponi potest gravamen in portione legitima aucta ab statuto. ibid.4
nec favore pia cause, ne legitima impediatur detractio. ibid.5
nec in testatore milite. ibid.6
etiam in onere reciproco. ibid.7
etsi filius sit institutus in maiore portione quam sit eius legitima, & adierit hereditatem paternam. ibid.8
& etiam si tota hereditas sit relicta cum onere. ibid.9
quantum filius adendum approbaverit patris dispositionem. ibid.11
& quantum dictum sit quod plus petere non possit, etiam occasione legitima, & filius simpliciter acceptes, & etiam quicquid heredem absque aliqua protestatione. ibid.11
quantum pater relinquat rem minorum legitima pro sua legitima, & in ea imponat gravamen. ibid.
2.11
amplius ut ibid.13.14.15
quantum filius expressè approbaverit testamentum patris, in quo super legitima est impositum gravamen. ibid.16
nec etiam fideicommissi onus super legitima descendens imponi possit. ibid.17
etc

& Verborum.

nec conditio. si nuper sit in legitima. *ibid.* 1.8
 limita, quando omnis conditio legitima appositum
 respiciat ipsius filij utilitatem. *ibid.* 1.9
 quando prelegatum est factum filio, adiecta conditione
 expressa quod si filius tui prelegatum, non deducatur
 aliquam legitimam, & filius acceptavit prele-
 gatum. *ibid.* 2.0
 quando pater reliquit filio certa bona, & eam fideicom-
 misso gravauit. *ibid.* 2.1
 quando filius instituit ultra legitimam gravatus est
 restituere vel legitimam, vel fructus perceptos ultra
 legitimam. *440.1.2.2*
 quando filius expressit gravatus in legitima approbavit
 omnia & singula disposita in testamento paterno,
 vel approbatio facta esset in omnibus, & per omnia,
 vel in singulis suis partibus. *ibid.* 2.3
 quando filius consensit expressit atque specificet grava-
 mini, sine oneri imposito per patrem in legitima.
ibid. 2.4
 contrarium. *ibid.* 2.5, 2.6
 conventionis observanda. *ibid.* 2.7, 2.8
 notabilia duo. *ibid.* 2.9
 limita etiam ubi regia facultas intercedit. *ibid.* 3.0
 in tercio habente causam a filio. *ibid.* 3.1
 quando filius cum iuramento approbavit testamentum
 patris, in quo est expressit in legitima gravatus.
ibid. 3.2
 in pupillari substitutione, qua legitimam gravare po-
 test. *ibid.* 3.3
 quando plures filij essent instituti, & gravati restituere
 hereditatem, & unus repudiavit hereditatem pa-
 termatem. *ibid.* 3.4
 quando filius ante agnitionem transmisit ius auendum.
442.1.3.5
 in substitutione vulgaris, cuius omnis etiam filij apponi
 potest, nec respicitur. *ibid.* 3.6
 quando pater filium induit in usufructum, seu parum apud
 ad bonorum administrationem, interdicat ne legiti-
 mam alienet usque ad aetatem 25 annorum. *ibid.*
 2.37
 in dote, qua licet loco legitime succedat, tamen patitur
 id omnis, ut pater stipuletur soluto matrimonio ad
 se reueriri. *ibid.* 3.8
 Legitima in pecunia relinqui potest. *444.2.7*
 Legitima iudicio arbitrio eligenda est de rebus nec melio-
 ribus, nec deterioribus. *449.1.8*
 Legitima non potest relinqui in fructibus, cum debeantur
 ex rebus patrimonij. *ibid.* 1.10
 Legitima filij non minuitur propter legatam. *ibid.* 1.5
 Legitima procedit a iure naturali. *450.2.2.3*
 quod an verum sit, vide in seqq.
 Legitima supplementi petitis conditione ex hac lege
 fienda. *436.2.2.1*
 non petitur adversus legatarios, & fideicommissarios,
 sed adversus ipsos heredes. *ibid.* 2.2
 intelligit ut *ibid.* 2.3
 in Legitima petitione & solutione procedendum secu-
 dum ordinem iudiciorum. *442.2.6*
 quod Legitima decedit per cessionem, huic per repleti-
 onem petitum adiucitur, & replendum omni cessione
 falcidia. *449.1.1*
 Legitima supplementum ut fiat, necesse est petatur a iu-
 dice. *ibid.* 2.16
 Legitima compensatio non fit ipso iure, sed ita demum
 si ab homine obijciatur exceptio compensationis. *450.*
 1.18
 ob Legitimam & lesionem existentem in infinita immensa dona-
 tionis locum est querela inofficiosa. *452.1.1.2*
 etiam in donatione remuneratoria. *ibid.* 7
 nisi benevolentia esset eius generis ut alienationem faceret

ti praestarent ad repetendum iudicialiter. *ibid.* 8
 in promissione arrharum facta a viro, qui filius prioris
 matrimonij habebat. *ibid.* 9
 in renuntiatione, vel remissione. *ibid.* 10
 in confessione debitis facta a patre, favore cuius ex fi-
 liij, vel de pretio venditionis soluto a filio, &c.
ibid. 1.1
 etsi iuramentum interueniat. *453.1.1.2*
 in alienatione a patre etiam titulo oneroso facta in
 fraudem legitime. *442.2.1*
 in bonis qua pater indendo, vel luxuriose, & male aliter
 vivendo amisit, & sine causa alienavit. *ibid.* 14
 quamvis filius, qui de revocatione donationis inofficio-
 sa agit, sit patri heres. *ibid.* 2.1.5
 etsi pater cuius heres est filius, iuraverit donationem,
ibid. 1.6
 quamvis donatio tempore, quo facta fuit, non esset inof-
 ficiosa. *ibid.* 1.7
 Legitima non potest minui sanior pia causa, & in ea
 magis sanctus filij, quam Ecclesie. *23.1.1.4*
 in Legitima imputat sibi filius emptam militiam a patre.
436.2.2.5
 pro Legitima datur petitio hereditatis etiam quoad sup-
 plementum ipsius legitime. *438.1.4*
 in Legitima petenda requiritur libellus. *442.2.5*
 in Legitima debita descendantibus non impetratur fru-
 ctus in legitima. *449.2.1.1*
 tam in filijs primi gradus, quam in reliquis descenden-
 tibus. *ibid.* 1.2
 Lenocinium, & eius poena, remissum. *97.2.2*
 Leonista, coramque scilicet, & erroris, remissum. *108.2.3*
 Lex correctia tunc potest allegari pro interpretatione iuris
 communis, vel in argumentum, aut inductionem, si
 lex illa sit incerta in corpore iuris. *3.2.5*
 Lex ut dicatur esse contrario obrogata, qua requiruntur.
4.1.6
 Lex civilis, & secularis derivatur ex fontibus iuris na-
 turalis. *8.2.4*
 Lex ubi prohibet aliquid fieri, & ultra non procedat ad iu-
 dicando poenam, si contra factum fuerit, tunc semper
 imponitur poena extraordinaria. *11.1.7*
 Lex ad instructiones, de sacros. Eccles. an sit correctia
 per authent. nulla communis, de Episcop. &
 clericis. *14.1.3*
 Lex ista non servatur apud Gallos, cum parentis, vel
 alij succedant Monachis. *18.1.2*
 Lex ubi imponit poenam, non tamen eam fisco, nec accu-
 satori applicat, in dubio est applicanda fisco, nisi poena
 esset imposita propter iniuriam, & delictum commis-
 sam, &c. *26.2.3.0*
 Lex quando aliquid constituit, & principaliter respicit
 commodum privatorem, tacite habet conditionem, si
 is, de cuius utilitate agitur ita velit. *35.1.1.2*
 Lex qua de omnibus agit contrahibus & alienationibus
 quacunque alia causa ultra in ea contentat. *41.1.8*
 Lex transiens de omnibus iuribus Ecclesiasticum, & pio-
 rum locorum, *42.1.1.10*
 nihil speciale tribuit Ecclesie Romanae, sed indistincte
 loquitur de omnibus Ecclesiis. *ibid.* 1.2
 Lex agens de prescriptione centenaria intelligitur. *41.1*
 2.20
 Lex, vel statutum quando concedit alieni iurisdictionem
 cognoscendi de certis causis, tunc alij iudici non pote-
 runt de illis cognoscere, etiam virtute praerogativa in-
 dulta de consensu partium. *80.1.5*
 Lex prohibitiva cum imponit poenam extrinsecam, si sit
 contra prohibitionem, an censetur actum contra pro-
 hibitionem annullare remissum. *91.2.9*
 Lex scripta semper loquitur, & est in viridis observantia.
106.1.7

Lex

Index Rerum,

Lex à privilegio distinguitur. 116.2.4
Lex, seu statutum aliquid fieri prohibens reddit actum contra factum nullum, etiam quod eadem lex, siue statutum post prohibitionem actum expresse non annullat. 128.1.10
128.1.10 declarat ut ibid.11
Lex, seu statutum prohibens actum alterius, quando procedit imponendo penam, an tunc speciali pena per legem imposita faciat cessare actus nullitatem, remissive. ibid.12
Lex omnis habet tacitam clausulam decreti circa actum contrarium. ibid.13
Lex, aut statutum, si aliquid prohibeat, actus contra prohibitionem factus non solum est nullus & inuulit, sed etiam habetur pro non facto, & sic ipso iure nullus est. ibid.14
Lex, vel statutum si aliquid fieri prohibeat, non solum est nullus actus principalis factus contra prohibitionem legis, sed etiam accessivus, & sic quod inde secutus est. ibid.15
Lex, siue statutum si aliquid prohibet, tunc demum quod contra prohibitionem factum est, remanet nullum, etiam quod expresse actus non annulletur, quando prohibitio facta à lege, seu statuto est perpetua. 129.2.19
Lex humana neminem obligat priusquam promulgetur 131.2.6
Lex data & distinctis litteris scripta appareat. 136.1.13
Lex secularis circa iuramentum præstandum potest se intrinsecus, scilicet prohibendo ne illud interpretatur, & imponendo penas iuranti. 350.2.3
Lex posterior generaliter, & indistincte loquens limitanda est per specialem antiquiorem, & iuxta illam intelligenda. 380.1.4
Lex in presenti et locum habet debet quæ esse committitur quod dolo cautionem, seu obligationem à debitore plus debito exegerit, ita quod promissionem extorsit debito ampliorum. 382.1.15
L. A Q U I L I A. 502.1
ad Legem substantiam an requiratur quod sit scripta, vel non. 130.2.7
Legis interpretatio, quam Princeps consultans dedit subtilitate omni correctâ, & irrita, ad instar legis rata ac firma manet. 132.1.2
Legis effectus, & acquisitio non negatur absentibus, & ignorantibus. 196.2.4
Legem, vel canonem derogatum ex legitima causa, non licet ulterius allegare, & qui contrarium fecerit, in penam falsi incidit. 3.2.3
contra Legem facere, vel facere in fraudem legis paria sunt ad effectum incurrendi penas legales 128.1.6
Legem obscuram interpretatur, duram autem mitigat Imperator, vel Princeps. 131.1.2
Legem condendi potestatem habens, non potest statueræ contra ius commune. 159.2.3
in Legem committunt qui vigorem eius eludere conantur. 180.1.5
Leges interdicente quæ sunt cassæ atque irritæ sunt. 128.1.5
Leges abrogatæ in dubio non presumuntur, & qui dicit contrarium debet probare 3.2.4
Leges sub hoc tit. & alijs Codicis contenta de Ecclesiasticis disponentia sunt nulle ipso iure. 9.1.2
Leges Imperatoris si iure Canonico approbentur, vel confirmantur, tunc vim & locum habent. ibid.2.3
Leges huius tit. non valent quoad Clericos, cum non possint de illis disponere, quamvis sint illis favorabilia, nisi ut privilegium si illis sit favorabile. ibid.4
Leges contra Arrianos, & consimiles lata non ut abolita

habenda, sed adhuc in odium istorum observanda sunt. 105.2.3
LEGES, CONSTITUTIONES & EDICTA Principum. 125.2
Leges generales cunctis attendere, & observare tenentur. 126.2.1
Leges omnes equaliter ligant, & ab omnibus debent observari. 127.1.5
Leges de futuris, non de præteritis, nisi specialiter exprimitur, dissonant. 129.2.3.2
Leges posteriores siue forma solemnè promulgatæ, priores non tollunt. 130.1.2
& quæ cum Imperiali consilio ordinatæ sunt, ad Imperij beatitudinem, & gloriam legislatoris reduci debent. ibid.3
Leges, quæ ad eorum officia pertinent, omnes scire tenentur, & lata culpa est iuris clavi dispositionem ignorare. 131.1.35
intellige ut ibid.
Leges antiquæ novis Iustiniani legibus nil derogant, & nova lex ob electionem Iustiniani antiqua contraria observanda. 135.2.13
Leges desuetudine abolitæ allegationem non merentur, sed in iudicio frequentatæ. ibid.16
Leges abrogatæ, amplius non allegandæ, remissive. ibid.37
Leges antiquæ in 1000. voluminibus contentæ redactæ sunt in 50. Digestorum libris. 137.2.6
Leges novæ antiquioribus quiescentibus servandæ. 138.1.31
Leges novæ cum antiquis non comparandæ. ibid.32
Leges Codicis ut suas suo sub nomine Iustinianus publicavit. ibid.37
Leges Iustiniani in causis post publicationem emergentibus, & in iudicio adhuc pendentibus observandæ sunt. ibid.42
Leges tertio Consulatus anno à Iustiniano editæ. ibid.44
Leges, siue textus omnes congruis titulis dispositi. ibid.2.30
Legum publicarum ignorantia nullum excusat dum scientia omnibus iniungitur. 131.1.1
Legum ænigmata si solus solvit, qui legem dedit. 132.1.3
Legum auctoritas diuinæ, ac humanæ res disponit, & omnem iniquitatem repellit. 135.2.2
Legum allegatio ad leges Digestorum, Codicis & Institutionum textus restringitur. 138.1.33
Legum Codicis translatio in Græcum sermonem non interdicta Iurisperitis. ibid.38
Legum correctio in dubio vitanda est. 458.1.10
Legibus Regij deficientibus, & consuetudinibus provinciarum, an potius recurrendum sit ad ius civile, quam Canonicum, attenditur. 4.2.7
in Legibus figendis accedant suffragia Senatus, & publicatio, eo tamen cauto ut auctoritas Principis firmetur. 130.2.8

L I

Libella quid sit. 96.2.3
LIBELLVS. Principi datus quando faciat litis contestationem. 150.2
Libellus pro ipso precibus Principi datus. 151.1.3
Libellus præfetto pratorio exhibitus non habet vim contestatæ litis. 159.2.1.2
Libellus obscurus, vel ineptus si offeratur, repelli poterit à iudicio. 188.1.5
Libellus actoris editus, clare licet futuram continet. 189.2.2
Libellus ante litis contestationem emendandus. 190.2.5
vel post litis contestationem incontinenti. ibid.6
intellige ut ibid.7
Libellus

& Verborum.

Libellus generalis & incertus minimè valiturnus, remissus. 353.2.3
Libellus generalis licet admittatur, si postea in prosecutione rei aliquæ fuerint specificata, ad illas restringitur iudicium. 358.1.3
Libellus recognitionis offerendus coram iudice recusato si est praesens. 370.1.4
Libellus in iudicio offerendus remissus. 380.1.1
Libellus in scriptis offerendus. ibid.2.10
Libellus auctoris non admittitur nisi praestita prius cautio- ne 36. auctorum de lite contestanda intra duos menses, & damno rei ilato restituendo. 381.1.1
hodie tamen viget. ibid.2
Libelli emendatio usque ad litem contestationem licita. 189.2.3
à Libello per se dato desistens, & alium offerens ante litem contestationem, non à tota causa desistit. 197.2.3
Liberti singularem numero reperitur pro filio, sed latius casusque declinari in numero plurali. 445.1.11
Liberti furiosi & dementes nuptias legitime contrahunt, & dotes ac donationes propter nuptias intercedentibus curatorem constituunt. 100.1.1
Liberti si parentes negligunt furiosos, nec eosdem curant, successione se indignos reddunt. ibid.2.1.2
Liberti orbodaxi succedunt parentibus, & alimenta, dotes donationesque propter nuptias consequuntur. 107.1.1
Liberti suscepti ex matrimonio Christiani cum Iudaei non reputantur legitimi, sed incestuosi, ita quod à patre alendi non sint, & successione incapaces reputantur. 114.2.4
Liberti exheredati quondam innocentem suam probando, gratitudinem & obsequium deducebant. 434.1.1
Liberti, non verò extranei capiti legata ex testamento minus solummi. 515.1.3
Vide Filij.
Libertorum appellatio nepotes ex filiis ac omnes descendentes tam masculi, quam foemina comprehenduntur. 49.1.6
Libertorum numerus non supplet aetatem ad privationem beneficii restitutionem in integrum. 292.1.1
Liberti si nihil reliquant, non agitur ad supplementum, sed insufficiens querela locus est. 435.2.2.3
pro Libertis nemo melius consilium capit, quam pater. 412.2.7
inter Libertos si aliqui sint orbodaxi, aliqui non, ad orbodaxos desolvitur successio. 107.2.1
& qui non admittitur ad patrem, minimè constituit patrem ibid.2
Libri improbata fidei volente Episcopo comburendi, & perseverantes in errore deportandi. 97.1.1
Libri de superstitiosis artibus condemnandi. ibid.5
Libertatio facta ex causa transactionis sub spe futura successione non potest rescindi, licet illa spes deficiat. 229.2.4
naturaliter Liberatus potest condicere instrumentum debiti. 531.2.1
Libertas servus coram Antistite data in Ecclesia, aequaliter libertatis quam civitas Romana dabat. 115.1.1.2
Libertas semel acquisita renocari non debet. 310.2.3
Libertas relicta per fideicommissum, & semel data, non rescinditur per insufficiens querelam. 317.2.2
Libertas contra servitium altius non tollendi praescribitur longo tempore ab eo, qui bona fide fuit in possessione. 495.1.1
Libertatis atque immunitatis ecclesiastica, quando sim- Barbof. Collec. in Cod. Tom. I.

pliciter & absolute sit mentio, de libertate, atque immunitate generali est intelligendum. 16.2.4
Libertatis cognitio ad Praetores Roma, Praefides & Praefectos praenotarum spectat. 168.2.1 & 409.1.2
de Libertatis nullitate cognitio, non rescisso nullitatis licita. 311.1.1.2
procedit in libertate iam concessa, secus in concedenda. ibid.3
Libertatem praescribi etiam domino ignorante. 495.2.3
limita ut ibid.4.5.6
Libertate donati in Ecclesia, Sacerdotibus testibus civis Romani fiebant. 125.1.3
in Libertate index aliquando pronuntiat quem liberum, aliquando manumittendum. 311.1.3
Libertini aduocant, si sint eruditi & probati, ut praestant patrocinia litigantibus. 237.1.1
Libertus ingratum domine, id est, patrono, turpis persona est, & propterea testamentum, in quo sit heres scriptus, per querelam enervari potest. 433.2.36
Liberti qui sint. 143.13
Libra quando ut pondus auri, vel argenti iudicatur, erit referenda in tot argenteis denariis, vel aureis numis, quot Romana lege, Regia, vel provinciali duodecim uncias auri, vel argenti percipiuntur. 91.2.8
Libra auri remissus. 97.1.5
quid sit. 184.1.2 & 251.2.5
Licentia patri concessa ut possit alienare bona filij, intelligitur servatis servandis. 445.1.5
Licitatio per viginti dies facienda in distractione bonorum Ecclesiae, minoris vel fisci. 27.2.11
Licitatio plus offerenti est res adiudicanda. ibid.12
Licitatio extraneis an & quando audienda sit. 218.2.12
Lis mota dicitur, facta litem contestatione. 197.1.7
Lis parentum transactione sopita per heredes non restituitur. 216.2.2
Lis an dicitur post contestationem, & causa ante contrahitur. 221.2.4
Lis dicitur finita per sententiam, qua transiit in rem iudicatam. ibid.1.6
intellige ut ibid.7
Lis quando dicitur inchoari. 294.1.3
Lis dicitur magis verè pendere postquam fuit contestata. 373.2.2
Litis contestatio. 379.1
Litis contestationem ex libello existere, colligitur. 151.1.2
per Litem contestationem factam super sorte, & usurarum parte, non exinguitur stipulatio quoad usuram ante litem contestationem debitam, vel etiam insequentem. 357.2.1
à Litem contestatione iudicium captum esse dicitur. 358.1.5
Litis contestatio est principalis negotij apud iudicem competentem facta narratio, & ad eam sequuta responsio. 366.2.9
Litis contestatio est negotij hinc inde narratio. 379.2.2
Litis contestatio interrumpit longi temporis praescriptionem. 483.2.1.2
intellige ut ibid.3
per Litem contestatam perpetuatur actio annalis. 151.1.2
Litem non contestari quando questio est de finibus agri tantum, & non de proprietate. 516.1.9
Lite pulsatus exceptionibus potentioris, potentioris numeris inferens terrendo adversarij nomine, causam perdit. 273.1.3

Index Rerum,

Lite contestata super finium controversia, inuadens & occupans finis uidebitur punitur. 526.1.1
Litis que olim ob inficiam & librorum multitudinem comparata impossibilis, sine legibus decidebantur, nunc legibus ex compluribus decidi possunt. 138.1.27
Lites omnes olim ultra triennium non pendebant in iudicio. 362.2.2
Lites omnes procedant sine suspitione. 368.2.7
Litibus alienis se immiscere abque possessionis & proprietatis titulis, ut prodigi fama, & calamitatum redemptores notandi sunt. 273.1.4
*in Litiis morandis tenetur quis bonum finem agnosce-
 re.* 355.1.4
Litania. Litaniae laici non celebrant. 55.2.3
*Litaniae aliaque exercitia haresis Praefides sub com-
 munitate multa centum librarum auri non conce-
 dunt.* 102.1.2
*Litigantes, & horum patroni iuramentum calumniae per
 se, vel alios praestant in iudicio, item domi parte ad-
 uersa praesente.* 354.2.1
*Litigantes si coram actis iuramentum calumniae presta-
 re impediuntur, coram deputatis ad iudicibus hoc praes-
 tare possunt.* 356.2.3
*Litigantes omnes, & quicunque, cuiuscunque sint digni-
 tatis, iuramentum calumniae subire tenentur.* ibi-
 dem 6
tenetur principalis persona iurare de calumnia.
ibid. 7
*Litigator cum pluribus Aduocatis tractans, &c. prodit
 iniqua lite prosecutionem.* 241.1.3
*Litterae subreptitiae, vel obreptitiae nullam tribuunt in-
 iurisdictionem.* 154.1.8
*Littera requisitoria ut index unius provinciae possit exe-
 cutiois mandare sententiam latam in alia provincia,
 remissum.* 406.2.12
*Linellus dicitur quando quis emittit ab eo, qui habet pre-
 cariam.* 212.40

L O

Locatio usufructus mortis domini non extinguitur.
 490.1.2
*Locus in quo sepelitur corpus humanum domini volun-
 tate sit religiosus, & ex commercio hominum recedit.*
 332.2.1,2
hodie secus de iure Canonico. ibid. 3
Locus prophetae innoxia religiosum non sit religiosus.
 533.1.3
*Locus religiosus scienter non venditur, sed coherens ma-
 gis licite.* 534.1.1
*Locum Reclorum in provinciis tenentes intores penen-
 tibus assignant, decreta pro rebus minorum alienandis
 dant, emancipationes, & omnia, quae ad officium Reclor-
 um pertinent, expediunt.* 176.2.1
*Locum tenens si constituitur sit a Principe, vel alio supe-
 riore, potest facere ea, quae poterat ille, in cuius locum
 substituitur.* ibid. 2
*Loca pia contribuere tenentur ad refectionem pontium &
 viarum.* 152.1.2
*Loca publica donari possunt a Principe, & permanentibus
 istiusmodi dona perpetuo apud donatarium.* 119.2.1

L V

Luctatus a minoribus, an teneatur restituere luctum.
 536.2.22
Luctum tabelliarum quasi castrense dicitur. 451.2.8
*Luctum dotis, quod filius acquirit vel ratione patris,
 vel statuti, mortui patris, cum illi iam quari non
 possit, non est communicandum cum fratribus.* 505.1.2

turpe Luctum non venit iudicio familiae eriscende.
 507.1.3,4
*Luctra parentum ex officio licitis conualata filij quasi
 castrensis pecunia, licite sibi vendicant.* 178.2.1,2,3
*in Ludentes Episcopi Caesaris permissu inquirunt, & hos-
 ce sedant.* 536.1.6
Ludete non licet nec in publicis, nec in priuatis domibus,
ibid. 10
*non solum Ludere, sed etiam ludo praesentes esse prohi-
 betur.* ibid. 11
*vel facere ad partem, vel societatem cum laesore, praes-
 sertim Clericis.* ibid. 12
*Ludere non licet in magna quantitate etiam in ludo per-
 missu.* 537.1.31
quantitas magna quid. ibid. 32
Ludus tabularum Clericis prohibitus. 507.2
Ludus scaecorum Clericis permissus. ibid. 7
*Ludus per equos liguos inter prohibitos refertur, &
 amissa in tali ludo repetuntur, domus autem in quibus
 ludi habiti, publicantur.* 536.1.7
*punitio Ludi, huiusque criminis cognitio videtur stella-
 re ad Episcopum inuocato, quatenus opus sit iudicii
 saeculari praesidio.* 537.1.18
Mixti fori est. ibid. 19
*Ludi virtutis, consistentes scilicet in corporis exercitatione,
 non sunt prohibiti, etiam quod in pecunia ludatur.*
ibid. 30
*in Ludo illicito amittens non repetens amissum, Procura-
 tori sibi ad illius renouationem & conuersionem ad
 usus publicos viam sternit.* 536.1.8
*vincens in Ludo si vitiam pecuniam non habuit, ad il-
 lam habendam actionem non habet.* ibid. 13,14
*pecuniam in Ludo perditam, & promissam soluere nemo
 tenetur in conscientia,* ibid. 15
maxime in Hispania. ibid. 16
contrarium extra regnum Castella. ibid. 2,17
& in Lusitania. ibid. 18
vitio in Ludo datur a vincente repetitio amissae pecuniae
ibid. 19
secus in foro conscientiae. ibid. 20
*in Ludo si is, qui pecuniam amissam soluit, vel pater, Procura-
 tor, aut defensor eius fuerit negligens in illam repe-
 tendam, tunc siscus eam repetit tam Ecclesiasticus
 Episcopi, quam secularis.* ibid. 23,24
*in Ludo aduersus repetitionem amissae pecuniae & soluta
 non datur praescriptio nisi 50. annorum.* ibid. 25
*non observatur ex consuetudine generali totius regni
 Francia, nec etiam totius mundi.* ibid. 16
limitatum est ad octo dies tantummodo ex lege Hisp.
ibid. 27
*Ludi ob publicam utilitatem sunt prohibiti, & super his
 cessant condemnationes, solum in ludo condicuntur, nisi
 praescriptio 50. annorum intulerit.* ibid. 1,3
*Ludi liciti, & legibus approbati ab Episcopis & Praes-
 dibus concedendi.* ibid. 4
*Ludi sunt sine blasphemis, & ob blasphemias index lu-
 dos prohibere, & laesores blasphemantes coercere po-
 test.* ibid. 9
*in Ludi approbati nemo ultra solidum Imperiali per-
 missu licite perdit.* ibid. 5

M A

Magister. Magistro militum in Illyrico Armeni,
 & Polemiaci in ipso demandata. 164.1.1
Magistri scribarum qui fuerint. 158.1.7
*Magistri militum nullam habent potestatem in provin-
 ciales.* 163.2.1
*habent iurisdictionem inter milites, & inter eos sum-
 marie cognoscunt.* 395.1.1
 Magistri

Magistri officiorum, & Prefecti pratorio super criminibus illustrum sine relatione ad Principem procedente, & absque inspecto Principis speciali mandato indicare non possunt, ut debent. 411.2.8
Magistratus maior licet non possit in ea civitate in qua est magistratus, conveniri, tamen citatio facta ad domicilium originis valet, & sufficiens est ad interrompendum cursum prescriptionis. 99.2.3
Magistratus syndicus tenetur de illis, quae exor & domesticis delinquant. 176.1.18
Magistratus pro suo officiali accusato satisfacet, si eum exhibeat. 179.1.6
Magistratus, ad quem adulterina mensura spectat castigatio, illas frangere debet. 186.2.3
Magistratus ex sola omissione & negligentia non comprehendendi hereticos censeri eorum fautores. 107.1.5
non infestantur, & non persequentes hereticos; puniuntur ut fautores. ibid.6
constituens Christianis pretia rerum vendendarum, Iudeis eadem assignabunt. 115.2.2
Magistratus premissi finito officio suos videndi & conveniendi copiam excohibent. 175.2.2
inimicus sint ab iniuriis, & admissi ad iuratorium cautionem, legitimis defensionibus non sunt priuanda. ibid.3
Magistratus reus cuiusque criminis sit immunis ab omnibus iniuriis, & successora magistratum negligentes antecessorum conuentorum defensionem non imputantur, si allicientur ad poena remissionem. ibid.4
Magistratus debent esse temporales, non perpetui. 10
Magistratus intra 50. dies stare debet ad syndicatum. ibid.11
de iure Lusitania intra mensem. ibid.12
idem apud Hispanos. ibid.
si fugi intra 50. dies, secundum ius commune, vel intra 50. ut feruntur hodie, puniatur tanquam si confessus esset crimina Barataria. ibid.13
si post fugam redeat, nulla probatio ex fuga inducitur. ibid.14
Magistratus durante syndicatu fugiens ad Ecclesiam, non gaudet eius immunitate. 176.1.15
Magistratus debent ambitionem dimittere. 178.1.3
MAGISTRATUS municipales. 187.1
Magistratus, seu Decuriones pro annona curanda ante officij aditum trimensis spatium nominandi. ibid.
2.1
Magistratus & iudices debent esse iuris periti. 257.1.3
Magistratus qui principij inferunt, quotannis summam aliquam in arca reponunt, quae vel sua senectute, vel posteritati consulant. 252.2.11
Magistratum vita & moribus remissum. 179.1.4
ad Magistratum etiam secularis spectat compellere ut defensorum voluntates executioni mandentur. 69.
1.36
Mayor ordine, senior atque dignior praeferi debet in iudiciis, votis, sessionibus. 168.1.5
MAYOR factus sit ratum habuerit. 354.3
Mayor succedens minori habet a eum utilem, hodie quadringentorum continuam ad petendam restitutionem ex persona defuncti. 344.1.3
Mayor adversarius potest uti termino concessio minori ad faciendam probationem. ibid.2.2
Mayor recusantibus hereditati materna per iuris praesentiam ignorantiam iura non succurrunt. 139.2.
1.2.5
Mayor adversus prescriptionem ope restitutionis succurritur. 341.2.4
intelligit ut ibid.5
Mayorem se afferens per errorem, nihilominus iunatur
Barbof. Collectio in Cod. Tom.1.

auxilio restitutionis. 328.1.1.3
Mayorem se afferens per fallaciam, non potest petere restitutionem. ibid.2.1.2
quid si minor medio iuramento asseruerit se esse maiorem, an semper & ubique impediatur propter iuramenti religionem. ibid.3
Maiores, de Rabinis. 114.1.4
MAIORES quibus ex causis restituantur. 346.2
Maioribus in contrahendis bona fides coorniter laesi iudex imploratus est officio subuenit. 147.2.1.2
Maioratus institutor an valeat Monachos, & Moniales in perpetuum excludere a maioratus successione. 19.2.17
Maioratus successio ad sequentem decessitorem statim emissam professionem a possessore in monasterio bonorum incapaci. ibid.19
7a Malae fidei, proprie de vera male fide intelligenda. 481.1.3
Malefici nullis gaudent privilegijs, omnique favore sunt indigni. 92.1.3 & ibid.2.10
Malitia aetatem supplet. 329.2.3
MANCIPIVM Christianum. 118.1
Mancipium ubi delictum commississe probetur, tunc dominus per sententiam in eo iudicio ad alterum duorum ipsius optione condemnandum. 328.2.5
Mandatarius priuatus, qui emit rem a fisco, & soluit fisco pretium, potest agere contra mandantem ad pretium coram Procuratore Caesaris. 413.1.3
Mandatum Principis scriptis probari debet. 133.1.3
Mandatum ad agendum, defensionem in consequentiam continet. 261.2.1
Mandatum nisi sit gratuitum, nullum est. 266.1.5
Mandatum non finitur morte domini, facta a Procuratore litis contestatione, & potest diu a Procuratore subsistit. 268.1.1
Mandatum esse stricti iuris. ibid.10
Mandatum per testes probari potest. ibid.12
Mandatum cum in facto consistat, non presumitur. 269.
2.7
Mandatum tutoris non impedit actionem negotiorum gestorum inter gerentem, & dominum negotiorum. 277.
1.1
Mandatum tertij non impedit actionem negotiorum gestorum oriri inter gerentem, & eum, cuius negotia gesta sunt, sed inter mandantem & mandatarium per actionem mandati. 280.1.1
Mandatum probatur per litteras priuatas domini, missas ad iudicem, vel ad adversarium. 353.1.17
Mandatum quando de per se, non sequuto effectu est possibile, vel non trailetur de puniendo mandantem poena, qua puniendus est mandatarius, qui exoptatus est, sed extraxidarius, tunc in viroque mandanti puniri poterit. 402.2.16
limita in fure, si in loca reperitur cum re furata, potest ratione contrahitionis rei furata ibidem puniri, licet illi foro non sit subditus nec ratione delicti, nec ratione domicilij. ibid.17
in rapto, qui ubique puniri potest. ibid.18
in heretico, qui ab Inquisitoribus inire potest puniri in quocunque loco, in quo ab eisdem fuerit reperiens, quatenus nihil impium ibi fecerit. ibid.19
in bannitis ibid.10
propter Mandati dubium admissus, cum cautione rati, non releuat dominum a praestando iuramento calumniae. 356.1.20
Mandatum generale habens, cum clausula ratihabitionis, non tenetur cauere de indicato solvendo. 352.2.5
MADATA Principum. 135.2
Mandata, privilegia, rescripta Principis iuri contraria non valent. 147.1.3
147.1.3

Index Rerum,

- nisi constet de voluntate Principis. ibid. 4
MANICHAÏ. 101.1
 qui sint, eorumque secta unde, & qua. ibid. 4
 Manichæi, & contraria commode leguntur, ac statutorum
 sunt indigni, & eos quilibet accessit, suntque indi-
 gni successioneibus, aliisque civilibus commodis. 103.
 1.1
 Manichæi eorumque origo, secta, & erroris, remissive.
 ibid. 4
 Manichæi ciuitatibus, & domiciliis inurbis indigni sunt.
 105.2.2
 Manichæi, Barbaris, & paganis testimonia, & conuer-
 sationes, cum Christianis interdiciuntur. 109.1.2
MANVMISSIO in Ecclesiis. 125.1
 Maritus & uxor fauore militum se inuicem institunt.
 104.2.10
 Maritus potest uxorem ubicunque eam inuenerit, propria
 auctoritate apprehendere. 409.1.4
 Maritus censetur habere domicilium, ea in domo, in qua
 uxor & familia ipsius habitant. 410.2.4
 Maritus uxoris est legitimus Procurator, etiam sine
 mandato, prout si de rato caueat. 267.2.1.2
 procedit in marito putatus. ibid. 3
 in ipso per uerba de presenti. ibid. 4
 in uero marito tempore quo celebratur actus, de quo
 queritur, & non in marito post celebrationem
 actus. ibid. 5
 non procedit in ipso de futuro. ibid. 6
 nec quando maritus agit tanquam Procurator uxoris,
 cum in rei ueritate non haberet mandatum.
 ibid. 7
 nec in criminalibus, in quibus etiam cum cautione de
 rato, sine ad defendendum, sine ad accusandum
 non admissus absque mandato. ibid. 8
 resque ut ibid. 9
 Maritus, cui ab uxore relicta est ususfructus omnium
 bonorum, uel alicuius partis eorum, an alio herede in-
 sistit in proprietate, cauere teneatur, ut alij fructu-
 rij, etiam respectu dotis, remissive. 485.2.11
 Maritus ususfructum in dotem recipiens propieta-
 tem obligare non potest, rem uero estimatam sic. 488.
 1.1
 Maritus res estimatas, qua in dotem data, tanquam suas
 libere alienare potest. ibid. 4
 Maritus hypothecare potest fundum estimatum, sibi per
 uxorem datum, apposto pacto ut post mortem mariti
 idem fundus redderetur. ibid. 5
 quomodo id uerum. ibid. 6
 Mariti mandato negotia tam mariti, quam uxoris uel-
 lenter gerens, contra maritum habebit actionem man-
 dati, & contra uxorem negotiorum gestorum. 280.
 1.2
 Martyres nemo distrabat, aut mercetur. 11.1.1
 Masculus probata etate 20. annorum, femina uero 18.
 consequuntur ueniam, inuolubilia tamen alienare non
 possunt. 332.2.1
 Mater, uel pater si dedat filio aliquam rem, uel possit ad
 illius titulum ordinari, non confertur. 75.1.5
 Mater heretica tenetur dotare filiam orthodoxam, licet
 aliam dotare non teneatur. 101.2.4
 cogitur dotare filium Catholicos. 107.2.4
 Mater, sine aua pro debito ex administratione tutela
 carcerari non potest. 174.2.6
 quamuis contrarium teneatur. ibid. 7
 secus in muliere meretrice, uel in honeste, ac laxioris
 uicinis. ibid. 8
 Mater transigendo filius seruilitatis iugum imponere ne-
 quit. 216.1.1.2
 Mater sine legitima, sine alia qua, tenetur filium tri-
 mum lactare. 279.1.14
- Mater minor non potest tutorem filio impuberi, ipso iure
 illa conseruanda est. 316.2.1.2
 resque ut ibid. 10.
 Mater tutrix testamentaria tenetur sacre inuentarium,
 aliam non succedit filio, nisi esset minor 25. annis.
 ibid. 3
 Mater minor excusatur contrahens secundas nuptias
 non petito prius tutore filii primi matrimonij.
 ibid. 4
 non excusatur facta maior privilegio, uel statuto.
 ibid. 5
 procedit etiam in masculis. ibid. 6
 Mater meretrix non potest exheredare filiam etiam me-
 retricem. 424.1.7
 secus est de patre, qui licet sit impudicus, potest nullo-
 minus exheredare filiam. ibid. 8
 & de matre meretrice & impudica, qua antea uia
 ponens sit, & emendata. ibid. 9, 10
 Mater à filio prout habet querelam inofficiosa. 426.
 1.1.1
 de iure Authenticorum quid. ibid. 3
 Mater si de mariti moribus secus suspicata filios suos ha-
 redes instituit, sub conditione, si à patre emancipati
 fuerint, tunc pater hic filios emancipans non erit tutor
 eorum. 430.1.6
 Mater indignam si filij hereditate reddis per indecentes
 machinationes atque infidias contra filium, conuictio-
 nemque cum filij inimicis. 434.1.3
 Mater aduersus testamentum filij inofficiosa actionem in-
 sistere potest. ibid. 2.7
 Mater cui minus relicta legitima, potest agere ad sup-
 plementum. 435.2.5
 Mathematicus, Mathematicorum ratio, remissive.
 97.1.2
 Matricula, pro catalogo, descriptione, indicibus, & aliis
 iuribus. 253.1.2
 ex Matricula non conscripti, sunt tanquam priuati.
 164.2.3
 Matrimonium cum sorore lege diuina, & naturali pro-
 hibitum. 60.2.7
 Matrimonium copula consummatum non soluitur per in-
 ingressum Religionis. 86.2.6
 Maurus non potest esse Advocatus pro Christiano. 242.
 1.4
- ME**
- Medicus imperitus quis, cuiusque pana qua. 60.1.4
 Medicus, uel alius, qui inuitum infirmum curat, quod
 possit petere salarium, remissive. 282.2.6
 Medici seccenti in Alexandria ciuitate indicio Antisti-
 tis eligi, ac consulti debent, & quidem in arte periti.
 60.1.1
 Medici contemptum parabolani uocantur, & cur. ibid.
 1.3
 Melioratio à patre facta uti ex filiis in testamento
 imperfecto ratione uoluntatis, an & quando ualeat.
 § 15.1.2.3
 Melioratio, prout legatum, seu diuisio facta cum iuramento,
 an reuocabilis. § 22.1.2
 Meliorationes semper prius probanda sunt, ut de illis
 habeatur consideratio. 460.1.5
 Memoria benemeritorum non ad instar sceleratorum
 abolenda. 65.2.1
 Memoria defuncti quando damnatur, pana qua.
 ibid. 2.3
 Memoriales, id est, Notarij qui scribunt causam memo-
 ria. 451.2.7
 Mendacium. 153.2.3
 Mendax an presumatur esse in dolo. 253.2.3
 Mens magis attendenda, quam uerba. 129.2.17
 Mensis

Mensis 30 diebus consistit. 361.1.
 Mercator & argentarius tenentur codices edere, & rationum libros. 391.1.1.2
 etiam pro eorum memoria confectos, probata existentia, & interesse petentis illius. ibid.3
 Mercator dum sunt in mercimonijs, & peregrinantur, committuntur inter personas, quibus privilegium humani legis competit. 399.2.37
 Merces apothecariorum & aliorum, si sine corrupta, publicè concremari possunt. 106.2.6
 Merces Advocatis pro labore debita, remissant. 250.
 1.7
 Meretrix & mulier inbonesta expelli potest à vicinia: quid si esset uxorata. 7.2.6
 Meretrici locum datum an peccet mortaliter. ibid.7
 Meretricis vestibus honestarum mulierum non se orient. 91.1.2
 Meretrices publicæ quæ. ibid.4
 Meretrices an cogi possint habitum portare distinctionem, aut aliud signum ostenduntur. ibid.5
 Merita faciunt præsumi remissionem iniuria præcedentis. 506.1.3
 Messis & vindemia tempus olim apud Romanos. 387.
 2.5
 apud Hispanos quid. ibid.6
 Messium, & vindemiarum feria non attenduntur in publicis, & fiscalibus causis. 388.2.1.2
 & principaliter, vel secundario accedentibus utilitati publicæ. ibid.3
 Metalla an possint inquiri in fundo alieno, inuito domino, remissio. 500.2.5
 Metatores qui, & unde disti. 78.1.2
 Metatores in præsentia qui. 251.2.7
 Metus iniustus rescindens contractum erit mortis periculum, aut corporis cruciatum. 210.1.3
 Metus iniustus qui. ibid.2.4
 Metus reverentialis an sufficiat ad rescindendum contractum, non probato metu alijs quam per solum reverentiam, nempe per minas, aut verbera. ibid.6
 Metus non sufficit ut probetur in genere, nisi etiam probetur qualitas metus illati. ibid.9
 Metus per actum voluntarium purgatur si interuenit ex intervallo. 287.1.4
 Metus non præsumitur. ibid.5
 Metus reverentialis per se solum non sufficit ad rescindendos contractus simili metu initos. 285.1.3
 Metus reverentialis quibus casibus videatur sufficiens ad rescindendos contractus tali metu initos. ibid.2.4
 Metus contractum donationis nullum reddit, & invalidum. 286.1.2
 Metus non iactationibus, sed facti atrocitate probatur. ibid.2.1
 Metus non probatur sola protestatione. ibid.3
 METUS causa gesta. 281.2
 ad Metus probationem leniores sufficiunt probationes. 287.1.4
 Metum iniustum cognoscendi non datur in iure certa regula, sed iudicis arbitrio relinquuntur. 210.2.10
 Metum allegans, necessario tenetur illum probare. 286.
 2.2
 Metum non dicitur pati qui est in carcere respectu iudicis. 287.1.3
 Metum grauem non inferunt preces Principis ac Superioris non soliti tractare tyrannicè. ibid.2.2
 M I
 Miles ex imperitia exceptionem omissionem opponere ante sententiam, & post sententiam peremptorie evecere potest. 139.1.1
 Miles completa militia scilicet agentium subreptis, & Barbof. Collect. in Cod. Tom. I.

obreptis non affectatur. 173.1.1
 Miles non potest esse Procurator alterius etiam centurie persona. 261.1.2
 Miles bona fide Procurator constitutus in rem suam agere causam potest. 262.2.1.2
 Miles inter nobiles personas commemoratur. 274.1.8
 Miles absens iusta ex causa, aut etiam minor, non restituitur aduersus tempus, aut penam conventionalem, licet restitueretur aduersus legalem. 341.2.4
 Miles dum est occupatus in expeditionibus, gaudet privilegio restitutionis. 342.1.1.2
 resoluta ut. ibid.3
 Miles in crimine militari delinquens non potest capi nisi de Regis, vel Ducis belli mandato. 395.1.2
 quando dubitatur sit ne miles, vel non, cognitio spectat ad Magistratum militum. ibid.3
 de milite intellige ut. ibid.4
 Miles, & alia persona privilegio fori munita, ratione professionis extra militiam collegio, & eiusdem Præfidi parere tenetur. ibid.2.2
 Miles ob militare delictum, vel causam cinguli ademptionem merentem, coram iudice militari commendatus est. ibid.
 Miles, & prinati ut diversi, & separati ponuntur. 415.2.4
 Militis centurioni, vel tribuni testamentum iure civili, & militari conditum filius ut inofficiosum impugnare nequit. 415.1.1.2
 idem de testamento Clerici quod non subiciatur querela. ibid.2.3
 intellige ut. ibid.4.5
 Militi restitutionem merenti tempus petenda restitutionis currere incipit à die missionis. 343.1.1
 Militi absente causa Reipubl. eius res, vel uxoris effectualiter non prescribuntur, & à die reversionis usque ad quadriennium poterit implorare restitutionem. 341.
 1.2
 Milites elapso officij termino ad clericatus officia, vel ordinem adspirant. 66.1.1
 intellige ut. ibid.2
 Milites tam limitanei, quam comitatenses à gymnasticis exercitijs non trabendi. 162.2.6
 Milites limitanei ac provinciarum presidarij tributarios provinciam non depravant, aut villa molestia afficiunt. ibid.7
 Milites supernumerarij coram civilibus iudicibus ratione tributarium collationum etiam comparare tenentur. 164.2.2
 Milites in civilibus & criminalibus coram suo Ordinario conveniendi. ibid.
 Milites iure illiterati peritiam rerum habentes, iudices esse possunt. 370.1.1
 intellige ut. ibid.2.3
 Milites negotiatores ut tales conveni fori privilegio se non mutant nisi pretextu commutatus. 412.2.1
 Milites desertores ut latrones publici pro publica quiete tuenda per quoscunque opprimi, ac deleri possunt. 415.
 2.1.2
 Militum ducibus Institutum sedes constituit. 161.2.2
 Militum limites custodiendum numerum in Africa constituebant Præfidi, salua Imperatoris confirmatione. ibid.5
 Militum privilegia circa illorum iudicem, remissio. 173.
 1.2
 Militia non est dignitas. 110.2.3
 Militia armata non habet locum in Clerico. 239.1.3
 nec in militibus hodiernis, qui minime fruuntur privilegijs antiquis militibus concessis. ibid.4
 Militia non est dignitas. 171.1.2 & 212.2.6
 Militia cælestis maior est militia mundana. 409.2.6
 DDd 3

Index Rerum,

- Militia officinam quoddam, seu imaginariam munus dicitur.* 436.2.26
- Militia ordinem, atque stipendia nemo peruerat, & is gradu antecedit, qui virtute & labore alius superat.* 165.1.1
- Militantes in Curia publicis ob publicas functiones conuenti fori praescriptionem non habent, nec ea gaudent.* 412.1
- Mimae habitum Manialium non induent impune.* 93.1.1
- Mimae quae sint.* ibid. 3
- Mimi & histrioines vestre religioſa viuentes ad vituperioſa peccant mortaliter.* ibid. 2.7
- Minae capitales dicuntur periculum quo quis metuit iacturam libertatis, aut timet incurere in puniam legis, quae civitas amittatur.* 286.1.6
- Minas iactans, ac parum executioni mandans, metum non incutit cadentem in constantem virum.* ibid. 2.2
- MINISTERIUM** ſeruatorum. 484.1
- Ministeriorum ſacrorum exercitium turbans capitis pœnam incurrit.* 55.2.2
- Minor ſi alienauit bona ad redimendum captiuum, non reſtituitur aduerſus huiusmodi alienationem.* 81.2.7
- Minor 18. ann. excuſatur a delicto quod ſit omitendo.* 83.1.13
- Minor reſtitui poteſt aduerſus lucrum omiſſum.* 139.1.5
- Minor non reſtituitur aduerſus ea quae ſe habent ad lucrum & damnum.* 219.1.7
- Minor, ſeu tutor non reſtituitur aduerſus renuntiationem fideicommiſſi, quando illud fuiſſet reciprocum, & interueniſſet renuntiatione mutua.* ibid. 9
- limita ut* ibid. 10
- Minor 25. annis poteſt eum curatoris auctoritate conſtituere Procuratorem ad litem.* 263.1.4
- Minor maior 14. annis vt procuratorem conſtituat neceſſaria eſt auctoritas ſui curatoris.* ibid. 2.9
- limita ut* ibid. 10
- Minor 25. annis non poteſt eſſe Procurator alterius ad iudicia, ad negotia vero ille qui eſt 17. annorum, poteſt eſſe Procurator.* 164.1.11
- Minor laſus in renuntiando querela inofficioſi teſtamenti reſtituitur.* 291.2.1,2
- Minor in laſu in renuntiatione beneficii eccleſiaſtici reſtituitur ad illud ſi iam alteri eſt collatum.* 292.1.4
- Minor habens curatorem, dum eo aſſente contrahit, contractus eſt nullus; ſi contraxit ſine curatore conſtituto, reſcinditur contractus per reſtitutionem.* ibid. 1.1,2
- quod Minor habens curatorem non obligetur ex contractu a ſe geſto abſque illo intelligendum vtrique de obligatione civilis.* ibid. 6
- Minor probatur per dationem curatoris cum decreto.* 293.1.1
- Minor reſtituitur in omiſſis ex certa ſcientia, vel ſine.* 294.2.1
- Minor laſus non ſui facilitate, nec etiam dolo aduerſarij, ſed caſu fortuito, non dicitur circumſcriptus, & ideo non reſtituitur in integrum.* 295.1.1,2
- Minor non videtur deceptus iure communi uſus.* ibid. 3
- Minor vt reſtituat probare debet quod aduerſarij dolo ſuae facilitate ſuit circumuentus.* ibid. 4
- Minor ex aſate laſus reſtitutionem in integrum poſtulat.* 296.1.3
- Minor aduerſus adiutam hereditatem infra legitimum tempus reſtituitur.* 298.1.1
- Minor ſi legitimam aſatem adimpletis ob laſionem per*
- aditionem hereditatis ſaltam conuenit curatorem, ibidem 2*
- Minor non reſtituitur aduerſus obligationem quam in ſe recepit eius curator.* ibid. 2.1
- Minor aduerſus contractum geſtum cum tutore, aut curatore poteſt reſtitui, in quo ille male negotium geſſit, & ſic quando laſo interuenit.* ibid. 2
- Minor quamvis poſſit reſtitui contra adminiſtratorem, tamen poteſt experiri, nec eundem praeiudicat clericus.* 299.1.1
- Minor poteſt vel agere ad intereſſe contra tutorem, vel etiam petere reſtitutionem in integrum quando fuit laſus in alia tutoris.* ibid. 4
- Minor ſi rem propriam alienauit, obſeruatis iuris ſolennibus, non poteſt maior ſcilicet contra alienationem huiusmodi beneficio minoris aetatis amplius reſtitui, ſi illam iam ratificauit.* ibid. 2.8
- Minor contra ſententiam condemnatoriam reſtitutionem peti in tantum, quantum ſe probat grauatum.* 300.2.1
- Minor reſtituitur contra ſententiam l. nam pro patre reſpectu poteſtatis patris.* 301.1.1,2
- Minor aduerſus ſententiam iam latam auditur, & reſtituitur.* ibid. 5
- Minor eſt luiget per Procuratorem, ſi damnum illi reſultet, reſtituitur laſione probata.* 302.1.8
- Minor aduerſus ſententiam reſtitutionem reſtituitur.* ibid. 2
- Minor poteſt petere reſtitutionem aduerſus ſententiam, etiamſi Procurator ſuus appellauerit.* ibid. 6
- Minor ubi mediante iuramento renuntiavit reſtitutioni, perſidia ac periurijs auxilium fruſtra implorat a Caſſare.* 303.1.1,2
- Minor, vel alius ubi enormiſſimi laſus, an ſit neceſſaria iuramenti relaxatio.* 306.1.1,7,18
- Minor reſtituitur aduerſus venditionem necum tam ſibi, quam tutori ſcilicet.* 307.2.1
- Minor ille laſus reſtituitur in bona alienata.* 308.1.4
- excipe vt* ibid. 5
- Minor ſuccedens extraneo in re per hereditatem acquiſita, reſtitutionis beneficio non gaudet.* ibid. 2.2,3
- ſuccedens maiori non reſtituitur aduerſus alius dependentis a facta, vel contractum maioris, etiamſi de mtem ſuo tempore accepit perfectionem.* ibid. 5
- Minor non reſtituitur contra donationem propter nuptias congruam.* 309.1.1
- reſtituitur contra ſententiam, qua pronuntiatut aliquem liberandum, non autem reſtituitur aduerſus ſententiam libertatis.* 310.1.1,2
- Minor non habens curatorem, ſolus ex cauſa dotis bona ſua alienare poterit.* ibid. 5
- Minor aduerſus libertatem manuſiſſo ex dolo preſtitum non reſtituitur, manuſiſſum autem conuenit ex dolo.* ibid. 2.1,2
- Minor reſtituitur aduerſus manuſiſſionem quando ex magna cauſa Principi ita videatur.* 311.1.4
- Minor non poteſt ſine decreto cedere actionem, quam ipſe habet ad rem immobilem.* 312.1.5
- Minor cauſa cognita reſtituitur aduerſus ſolutionem ſcilicet eum curatoris.* ibid. 2
- Minor reſtituitur contra ſolutionem debiti naturalis, quam facit ex laſſa erroris.* 313.2.1,2
- Minor integra legata perſoluitur per errorem non deſerta quarta ſcilicet, quam deducere poterat, reſtitui poteſt.* 314.1.4
- Minor in criminibus non excuſatur in totum: at verum eſt illum aliquando mitius puniri.* 315.2.3
- Minor reus ſi in proceſſu accuſatus laſus fuerit, reſtituendus erit, & conſequenter audiendus ſi alleganda non allegauit, aut probanda non probauit.* 316.1.6

& Verborum.

vel per imprudenciam, facilitatem, vel aliam causam
confessus fuit delictum. *ibid.* 7
Minor restituitur aduersus delictum quod consilium in
omittendo, non vero si in committendo. *ibid.* 2.7
nisi esset in dolo. *ibid.* 8
restituatur aduersus usucapionem. 317.1.1,2
restituatur si lapsus fuit in venditione facta per fisco-
lem. *ibid.* 2.1,2
Minor si non peteret pretium à fisco infra quadriennium,
posset elapsa quadriennio aduocare illud petere.
319.1.10
Minor restituendus est contra dispositionem l. bene à
Zenone, ad rem ipsam, etiam post quadriennium re-
cuperandam. *ibid.* 2.11
contrarium qui teneant, remissum. *ibid.* 12
Minor restituatur aduersus feneratorum non probantem
locupletiorum factum ex mutuo minorem. *ibid.* 1,2
intellige ut *ibid.* 3
non tenetur, etiam si ei mutuetur cum tutoris, vel cura-
toris scientia, seu interposita eorum auctoritate, nisi
in id quod probetur versum in eius utilitatem. 320.
1-4
nec si tutor, vel curator eius nomine recepit mutuum,
etiam maior factus tenebitur ad solutionem. *ibid.* 5
procedit etiam si factum sit mutuum minori adulto, qui
nullum habebat curatorem. *ibid.* 6
tenetur ex mutuo sibi etiam ab alio minore factum, si in
eius utilitatem sit versum, secus vero è contra.
ibid. 7
Minor pro pecunia famuli accepta cauens: pecunia in vi-
litate huius non conueria, aduersus cautionem resti-
tuatur. *ibid.* 2.1
quibus autem modis, & coniecturis probari possit ver-
sus mutui in utilitatem minoris vel similis privile-
giati, vide remissum. *ibid.* 2
MINOR si ab hereditate obtineat. 321.1
Minor immiscens se hereditati paterna damnus sen-
tenti per restitutionem in integrum id reparat.
ibid. 2.1
Minor lapsus aduersus hereditatis editionem vocatus
ad hoc creditoribus hereditariis restituendus est.
ibid. 2
Minor aduersus inconfulto aditam hereditatem non re-
stituatur, nisi quatenus se immiscuerit. *ibid.* 2.4
Minor restituatur aduersus inconfulto aditam heredita-
tem. 322.2.3
Minor contra emissam hereditatem, & damnata inde exi-
stentia regulariter restituatur. 323.1.1,2
amplius & limita ut *ibid.* 3
Minor re ipsa, & sine interpellatione constituit suos de-
bitores in mora, de Ecclesia quid. 324.1.3
Minor potest ratificare gesta per falsum Procuratorem,
quando secuta est sententia favorabilis. 325.1.6
Minor prudens, sagax, vel industrius, non excluditur
à beneficio restitutionis in integrum lesione probata.
327.1.2
Minor restituatur contra patrem in causa status. *ibid.* 2.5
MINOR si se dixerit maiorem. 328.1
Minor dolo aduersary maiorem se pronuntians, resti-
tutionis remedium minime amittit. *ibid.* 2
Minor alterius circumueniendi causa maiorem se ven-
dicans non restituatur. 329.2.1
maiorem se vendicans dolo aduersary, ut malitiosus
non puniatur, nec priuatur remedio restitutionis.
ibid. 2.3
Minor ubi aduersary dolo non interueniente, sed lubrico
fragili atque consilio maiorem se esse cum iuramento
affirmauerit, tunc et neganda est restitutio. *ibid.* 7
intellige ut *ibid.* 8,9
& limita ut 330.1.10

Minor quando restituatur ad appellationem emissam,
331.1.5
quid si Procurator non appellauit, remissum. *ibid.* 6
& an tempus decem dierum datum ad appellandum
curat minori. *ibid.* 7
Minor quando veniam atatis impetrauit, quoad omnes
actus est habitus pro maiore. 332.2.3
amplius ut *ibid.* 4
& limita ut *ibid.* 5
Minor restituatur aduersus ipsum actum imperationis
venia. *ibid.* 7
intellige ut *ibid.* 8
Minor impetrata atatis venia sine decreto immobilis
alienare, aut obligare non potest. 333.2.1,2,4
Minor qui veniam atatis impetrauit, non potest alienare
bona immobilis. *ibid.* 3.5
Minor si post veniam atatis alienet bona immobilis, cum
decreto, adhuc potest restituui. *ibid.* 2.6
limita ut *ibid.* 8
Minor ratificans & approbans factum aliquod in mi-
nore atate celebratum, non emittit beneficium restituti-
onis, dolo aduersary lapsus. 334.2.4
limita ut *ibid.* 1.6
Minor quando petit restitutionem, debet agere in fora
aduersary. 336.1.3
Minor & Ecclesia differunt. *ibid.* 4
Minor si ex transactis aliquod recepit ab aduersary,
& illam impugnare velit ex aliqua causa, non aliter
audietur quam reddita quantitate quam accepit, qua-
tenus ex illa factum sit locupletior. 338.1.4
intellige ut *ibid.* 6
& amplius ut *ibid.* 7
nec sufficit oblatio verbalis, sed debet esse actualis, &
realis, aut per verum depositum. *ibid.* 8
Minor si succedit maiori causa militis absenti toto
tempore minoris atatis, tempus restitutionis petende non
currit. 343.2.1
Minor impetrans veniam atatis oportet ut ostendat co-
ram iudice privilegium & gratiam Principis, & iu-
dex decernat administrationem. 344.1.4
Minor infra quadriennium post legitimam atatem, quod
incipit ei currere à die, quo ipse incepit maior effici, &
sic post lapsum, & perfectum totum 25. annum, potest
implore restitutionem in integrum. 345.2.3
Minor lapsus si remedio restitutionis uti velit ultra qua-
driennium, non est audiendus, nisi apponat per viam
exceptionis. *ibid.* 5
nisi lapsus esset enormissima. *ibid.* 6
limita etiam ut *ibid.* 7,8
Minor & Ecclesia aequiparantur, parique passu ambu-
lant. 348.1.5
Minor non restituatur aduersus lapsum instantie trien-
nii, nisi in subsidium eius administratore, vel Procura-
tore non existente soluendo minori iacturam, quæ ex
lapsu instantie subsequatur fuerit. 365.2.17
intellige ut *ibid.* 18
Minor sine auctoritate curatoris agere & comparere po-
test in iudicio possessorio. 376.2.1,2
Minor an possit restituui in causa possessionis, remissum.
ibid. 4
Minoris damnum si sit minus grave, datur ei restitutio
in integrum contra emptorem sui pignoris, secus si sit
modicum. 308.1.8
resolue ut *ibid.* 9
Minori inter dum reuelatur quod maior nescit. 270.1.5
Minori non denegatur restitutio, quoties per hanc ple-
nius seu pinguius illi succurritur. 298.2.4
Minori contra sententiam latam post legitimam ata-
tem, atatis preteritum non competit restitutio. 300.2.
2,3

Index Rerum,

Minori non denegatur restitutio quoties per hanc plenius illi succurritur. 302.1.4
Minori transgredienti restitutio concedenda est, si confites de laesione. 311.2.3
Minori soluenti legatum indebitum, quia scilicet testamentum erat imperfectum, negatur repetitio iure directo per conditionem indebiti, sed magis per extraordinarium restitutionis in integrum ei succurritur. 314.1.5
Minori decepto ultra dimidium iusti pretij negandum remedium restitutionis. 318.1.3
Competit vero si laesus sit ultra dimidium circa rem & pretium. *ibid.* 2
Minori propter aetatem beneficium restitutionis concedendum est, etsi non probet bareddatem esse damnosam. 321.2.5
Minori remittenti expressè, vel tacite querelam inofficiosam succurrendum sit. 324.1.5
Minori aliquando succurritur ex tit. quod metus causa. 328.1.6
Minori, qui veniam aetatis impetravit alienandi bona immobilia, necessarium decretum, lege Lusitana. 333.2.5
Minori an detur restitutio in integrum adversus lapsam instantia, remissum. 364.1.2.3
ob Minorem indefensum causa cognita, & deliberatione precedente sit missio in possessionem. 261.1.1
Minor restituito in sua parte, non censetur restitui alij socij. 299.2.5
restituto contra transactionem, actio pristina adversario remanet. 311.2.1.2
restituto adversarius per restitutionem ius replicandi acquirit, & ex eadem restitutione, qua conceditur minori, succurritur eius adversario, etsi ipse etiam restitutionem non imploret. 311.2.2
restituto ad producendum testes post didicta testificata adversarius, non privilegiatus potest illa in eunte dilacione alios testes producere. 344.2.4
Minores eo ipso quod renuntiant iuri suo, laesi censentur, inquantumque ope restitutionis in integrum. 292.1.3
Minores non restituntur adversus gesta post impetrationem veniam aetatis infirmatam iudici. 332.1.1.2
Minores cum non possint aspirare ad honores, ideo indigent Imperiali oraculo eis veniam aetatis concedente. 333.1.6
Minoribus circumventis in iudicio non obest presentia tutoris in impetrando beneficio restitutionis. 298.1.1
Minoribus laesi tam in iudicialibus, quam extrajudicialibus concedenda restitutio. *ibid.* 2
Minoribus competit in integrum restitutio adversus bonorum additionem. 308.1.7
Minutula, pro legitima. 443.1.9
pro minima parte relicta uni filiorum. *ibid.* 10
Miserabiles qui dicantur iudicij arbitrio relinquuntur. 399.2.40

M O

Mobile pretiosum immobilibus equiparatur. 40.1.3
Moderator provinciae urbem Augustam sine speciali iussu non adit. 170.2.1
adient urbem contra decreta congrua condemnatione plectitur. *ibid.* 2
Moderator provinciarum tam emptiones citra alimentorum necessitatem, quam adificiorum reparationem intermittit durante officio. 181.2.3
Moderatoribus provinciarum incumbit ne potentium Procuratores perperam quid, & iniuste committant. 171.1.1
Monachium accipitur in presenti pro monasterio. 17.1.4
Monachus omnia quae acquirunt, monasterio acquirunt. 18.2.11

Monachus succedit in primogenio ex bonis patri monialibus institutis. *ibid.* 13
Monachus in maiori non succedit quando aperte apparet institutionem maiori agnationi preposuisse. 19.1.14
Monachus qui acquisit bona monasterii ex patris hereditate sibi obveniente, & postea moriatur vias suas, illa non prius legitiima, & monasterium tantum succedit in tertia, seu quinta. 201.2.9
Monachus monasterium ingressus sua monasterio dicat, salva liberorum legitima, ac integro uxori, ac creditorum iure. 61.2.1
Monachus per professionem non amittit iura suavitatis & agnationis. 88.1.14
intellige ut ibi. *ibid.* 1
Monacho mutanti relicte soluitur. 208.1.5
Monachi propria habere non possunt. 211.1.5
MONACHI, & privilegia eorum. 43.2
Monachi qui. 44.1.8
Monachi virisque sexus, & Clerici olim committentur in provincijs apud Praesidem, in urbe apud Praefectum pratorij, & vocati in forum compellebantur. 71.2.3
Monachi olim omnes proprijs Episcopis erant subiecti, in quorum diocesis sita erant monasteria. *ibid.* 4
Monachi captivi liberantur si per ordinarios Episcopos non puniuntur, Episcopi de culpa tenentur. 94.1.2
Monachi pro condemnatis ad mortem se tempora suffragantur, appellationem interponere possunt. *ibid.* 3
Monachi ad Eutychetis, & Apollinaris haeresim deficientes penas adversus hereticos constitutas ferant, & ex Imperij Romani limitibus expellantur. 113.1.1
Monachorum appellatione veniunt Moniales quoad ea quae sunt proportionabilia. 18.2.9
Monachus per hanc l. permittitur olim testari, sed deinde prohibetur. 17.1.2
Monasterium non succedit in Regno. 18.2.12
Monasterium bonorum capax, & a maiori bonorum commoda aliqua via non exclusum, tot, tam maiori communitatem, interim dum Monachus vivit, percipere poterit; eo vero naturaliter mortuo, ad sequentem de familia maiori transire poterit. 19.1.18
Monasterium successioni maiori capax est, quamvis illi annexa sit iurisdicção temporalis, dammodo per substantiam praestari possit. *ibid.* 2.1.5
Monasterium succedit in annuarijs, capellis, & patronatibus, etiam per viam maioriis factis à personis particularibus, nisi expressè exclusum sit, aut fuerit bonorum incapax. *ibid.* 2.2
Monasterium intrare intelligitur in presenti sequenti professione. 22.2.4
dispositio huius text. an vim ullam habeat in hac materia, ostenditur. *ibid.* 5
non procedit in professis in ordine succedendis incapaci. *ibid.*
habet locum si pater unicuique filium habeat, vel quando liberi illi non sunt legitimi. *ibid.* 8
& quando nullum filium habeat, sed alios ascendentes. *ibid.* 9
Monasteria ingressi dum se & bona Deo dedicaverunt, testamenta condere prohibentur. 18.1.1
Monasteria Monialium veniunt appellatione monasterij. *ibid.* 2.8
Monialis translata ad alud monasterium ponentia causa, quidquid postea acquirat, priori monasterio acquirat. 20.1.27
Moniale rapiens pena mortis tenetur, etiam non sequente rapto. 50.2.5.6
Monitio

& Verborum.

Monito unica sufficit ad effectum ut data negligentia heredes ad Episcopum devolvatur exequendi potestas.

69.2.7

Monumentum & sepulchrum differunt. 533.1.4

ibid.

ad Monumentum construendum ex ordinatione defuncti coguntur heredes pro iudicio officium. ibid.2.2

in Monumento hereditario liberis heredes non instituti absque longi temporis prescriptione ius sepeliendi non habent. ibid.

Montes, & colles differunt. 9.1.10

Mora favore minoris aetatis re ipsa sine interpellatione committitur in bona fidei contractibus, fideicommissis, legatis. 324.1.1.2

Morare ipsa, que videtur contracta favore minoris aetatis, operabitur eodem effectus, quos operatur morare regularis in contractibus bona fidei. ibid.2.5

Mora purgatio non admittitur in conditionibus, etiam favore libertatis. 218.1.4

Mora purgatio etiam in transactione admittitur. 230.2.3

Moratoria concessa debitori, non prodest eius heredibus. 146.2.17

Moratoria non sit ad decennium, imò debet esse talis, ut creditor in modico ledatur. ibid.18

Moratoria ut locum habeat satisfactio debet esse cum fideiussoribus. 147.1.9

quid si debitor esset adeo pauper quòd fideiussorem prestare non valeret. ibid.2.10

Mors civilis quando equiparetur naturali. 86.1.2

Mortis casus videtur includi sub casu remotionis. 249.1.4

Mortis casus comprehendit casum fortis officij. ibid.8

post Mortem collatum colore donationis causa mortis, non subsistit. 104.1.2

per Mortem non extare, vel per remotionem, paria sunt. 249.1.4

ob Mortem ferri, civilis & criminalis actio competit. 102.2.2

Morem minant, & Populatores. 234.2.35

Mox primationem ipso iure inducit. 234.2.35

M V

MVLCTA. 183.2

Multa omnis crudelis est, & severa. 184.2.3

Multa iterari tria vice potest ob peccatorum continuationem. ibid.3

Multa potest in comminatione per iudicem applicari parti, & deputari pro fabrica palatii. ibid.5

Multa remitti, vel minui potest stante paupertate. ibid.11

Multa solutio non infert damnum fama. 184.2.1

Multa pertinent ad fscum. 184.2.4

Multa rerum, aliaque ad fscum pertinentia donari possunt a iudice causa remunerationis. ibid.4

Multa im pertinent etiam ad delegatum. ibid.8

MVLCTA que a iudicibus imponuntur. 183.2

Multa nisi ad opera publica, & alia probabile causa conferantur, pertinent ad ararium Principis. 184.2.1

o & poterit index hanc multam ad indicare operibus publicis, vel alijs causis necessarijs. ibid.2

Multa hodie imponuntur pro arbitrio iudicium. ibid.9

Mulctandi licentiam ultra duas vicinas non habent moderatores ordinarij pronunciantur. ibid.1

Mulctandi potestatem ad sex libras habuit Proconsul pro tunda iurisdictione. ibid.2

in Mulctando modum excedens ad punem dupli fisco solvendum tenetur. ibid.4

Mulctati, aut condemnari nemine debet sine culpa ob pra-

cipitem persuasionem.

ibid.6

Mulier saluto matrimonio non tenetur stare contractui facto constante matrimonio sine consensu & auctoritate mariti. 30.2.9

Mulier si post matrimonium copula consummatur ingreditur Religionem de consensu mariti, locus erit patello lucranda dotis, ac si morte naturali fuisset solutum matrimonium. 86.2.7

Mulier haeretica ius tacite hypothecae, & ut preferatur alijs creditoribus, amittit. 101.2.1.2

Mulier per ignorantiam iuris solum indebitum repetit. 143.2.3

Mulier honesta dum domus quam inhabitat, pro debitis obligata haeret, ex domicilio non trahenda in publicum. 173.2.1

Mulier si honesta conditionis sit debito praesertim pecuniario, carcerari minime potest. ibid.2

etiam si mentionerit privilegio ne in carcerem detrahatur pro civili debito. ibid.3

Mulier carcerari nequit, non solum pro debito pecuniario alicuius privatae personae, sed etiam pro debito publico. ibid.4

Mulier tam pro causa civilis, quam criminali, carcerari nequit. ibid.5

Mulier non est incarcerationanda pro fiscalibus & privatis debitis, sed ad legitimam defensionem una voce, aut per Procuratorem interponendam admittitur. 174.1.1

nec incarcerationi potest pro debito publico, & fiscali. ibid.2

Mulier non potest ingredi fundum dotalem propria auctoritate si alius tenet, & contradicit. 218.2.5

Mulier intra annum habuit luctum suum deponere, non autem durante luctu anno alij nubere potest. 258.1.1.2

Mulier nisi in rem suam agere, & procurare non potest. 261.1.2

Mulier ob sexum non defendit, sed tutorem petit filio. 267.1.1.2

Mulier non potest esse procuratrix. ibid.4.7

quod sic. ibid.6

Mulier etiam pro filio pupillo in iudicio non amittitur. ibid.5

Mulier matertera, extranea scilicet persona, admittitur in iudicio pro alio. 276.2.4

Mulier si consentiat alienationi animo decipiendi emptorem, tunc in praedictum mulieris decipientis ea alienatio habetur pro valida. 329.1.4

Mulier minor contrahens matrimonium cum pari, dotem in rebus immobilibus constituere potest. 325.1.4

Mulier arbitri munus gerit. 332.1

Mulier honesta absente adversario coram officialibus praestat iuramentum calumniam. 356.2.4

Mulier omnia bona sua potest dare in dotem & primo, & secundo viro. 458.1.4

Mulier inhonestas, & Meretrix.

Mulieri in haerem lapsa, & ob Ecclesiae recepta cum detractione in carcerem, maritus alimentum praestare non cogitur. 107.2.6

Mulieri non succurritur nisi in casibus expressis. 144.2.3

Mulieri an agere liceat pro parentibus & filijs, remissum. 267.1.3

Mulierem viri velle, aut virum feminae deambulare prohibetur. 93.1.6

contra Mulierem in iudicio procuratricem constitutam si nihil opponatur, valet iudicium. 267.1.6

Muliere haeretica non habent tactam hypothecam, quam alia haberent si essent Catholicae. 101.2.3

Mulieres procuratrices ad iudicia pro alijs esse non possunt. 261.1.3

possunt

Index Rerum,

possunt pro re sua. *ibid.* 4
*M*ulieris sunt verecundiores, easque inprimis decet ver-
 recunda. 333.1.4
*M*ulieris maritorum suorum conditione tenentur. 342.
 2.3
*M*ulieris inconstantes, & mutabiles, remissive. 428.
 2.3
*M*ulieribus hereticis pro alijs fideiuentibus denegatur
 beneficium Senatoris consulti Velleiani, quod alias non
 denegaretur. 101.1.5
*M*ulieribus non magis, quam masculis iura ob ignorantiam
 subueniunt. 144.2.1,2
*M*ulieribus an subueniatur in casibus à iure expressis si
 clam actum faciant remissive. *ibid.* 4
*M*utatio Procuratoris non perimit instantiam, nec obest
 parti aduersæ. 352.2.2
*M*utatio iudicis non mutari iudicium. 365.2.5
*M*utuum, quod non probatur versum in Ecclesia utilita-
 tem, licet non valeat in eius prauidicium, valet tamen
 ut Prælatu contrahens per se & suos heredes ad eum
 solutionem teneatur. 28.2.23
*M*utuum versum fuisse in utilitatem minoris, vel non,
 quis probare debeat. *ibid.* 4
*M*utuum si à principio versum sit in utilitatem Eccle-
 sia vel minoris, Ecclesia, vel minor tenebitur, quantum
 utilitas non docet. 321.1.3
 etiam si fortuito pereat antequam in utilitatem conuer-
 tatur. *ibid.* 4
 si probatur minorem ex pecunia mutuo data rem emis-
 si debet attendi tempus litis contestatæ, & sententiæ.
ibid. 5
*M*utui facti tempore quando constet quod Ecclesia val-
 de indigebat pecunia mutuatia, & constat administrato-
 rem accepisse mutuo eam ob causam, tunc concessura
 sit pecuniam fuisse versam in eam causam Ecclesia vili-
 lem, & necessariam. 29.1.26

N A

Narratio actoris cum contradictione rei, & iudicis
 cognitione litis contestationem inducunt. 379.2.1
*N*atura contra Naturam peccantibus minime parcen-
 dum. 195.1.15
*N*aturales plebeiorem ut adueant (iuxta Ord. reg.
 Lusitan.) portionem legitimam ex hereditate patris,
 præter alijs filijs legitimis post patri obitum, ac sic quoque
 vocare possint per querelam inofficiosa donationis, do-
 nata à patre in vita sua in fraudem suam legitimam.
 421.2.8
*N*aturales legitimati per rescriptum Principis, quamuis
 habeantur pro vere legitimis, attamen non possunt di-
 ci ex legitimo matrimonio nati. 456.2.5
*N*autigatio, ob hybernæ Navigationem periculosam, iud-
 icis Rhodiorum, & quinque oritur per quinque menses
 hyemabunt. 170.1.1,3
*N*auis Ecclesia non excusatur ab onere vectura publicam
 spectantis utilitatem. 15.2.1
*N*autium plaustrorumque præstatio inter Regalia conu-
 merantur. 16.1.7

N B

*N*egligentia sola non sufficit, sed requiritur & dolus ad-
 uersary. 294.1.4
*N*egate Principis potestatem & facultatem instar sacrile-
 gij est. 157.1.1,2
*N*egotium pro Negotio communi gesto locum habet ne-
 gotiorum gestorum alio. 281.1.1
*N*egotia propria gestis. 275.2
*N*egotia propria quolibet prius curare præsumitur quam
 aliena. 498.1.4
*N*egotiorum gestor nisi casum fortuitum speciali pacto

præstare in se recipit, de casu fortuito non tenetur. 181.
 2.1,2
 si admonitus à domino ne sua negotia in ipsius absen-
 tia ageret, nisi ea lege ut teneatur de casu fortui-
 to, tunc si secus agat tenetur de casu fortuito. 282.
 1.3
 regulariter de dolo, lata & leui culpa tenetur. 281.2.5
 in Negotijs priuatorum cessabit iustis & excusis milita-
 rijs. 173.2.1
*N*emo Nemo paritur in his, quæ ad rigorem iuris con-
 seruandum sunt introducta. 140.2.8
*N*eophytus contra Christianam non admittitur in tes-
 tem. 109.1.5
*N*epos non admittitur ad querelam inofficiosa per patrem
 repudiatam vel expresse, vel tacite per lapsum tem-
 poris, ex persona patris, & sic ex iure transmissionis,
 443.2.4
*N*epos conceptus post mortem aui, ei non succedit. 444.
 2.9
*N*eptis exheredita etiam ex filio emancipato nata que-
 relam habet inofficiosa. 422.1.2
*N*estoriani etiam non habeant sub pena publicationis
 bovarum. 106.2.3
*N*estoriani, & Parphyriani, eorumque secta, & erroris,
 remissive. *ibid.* 4
*N*estorianorum libri indigni luce & lectione concreman-
 di sunt. *ibid.* 2
*N*estorius. Nestorij portentosum dogma propagantes, &
 hoc sequentes, legum & domicili iure sunt indigni in
 Imperio Romano. *ibid.* 1.1

N O

*N*obiliotes mitius puniuntur, cum pena corporalis est
 infligenda, non verò si pecuniaria, & quoad forum
 exterius, non autem quantum ad interius. 8.1.5
 106.1.10
*N*obiles qui in urbe morantur, in maiori pretio habentur.
 98.1.6
*N*obiles preferendi sunt in assignandis magistratibus. 99.
 1.7
*N*obiles mitius puniuntur, quam plebei. 120.1.4
*N*obiles tenentur contribuere cum alijs in collectis, ratione
 eorum bonorum, pro quibus seruati non præstant Regi.
 168.1.2
*N*obiles in salutatione pro alijs debent honorari. 174.
 2.5
*N*obiles per Procuratorem comparent in criminalibus.
 270.1.5
*N*obiles Roma nunquam condemnantur, præsertim in pen-
 nam corporalem, nisi consulto Principe. 411.2.14
*N*obiles quando eorum causa agitur, sedere debent cum
 ipso iudice. *ibid.* 19
 etiam in causa criminali. *ibid.* 10
 inter nobiles alijs sunt nobiliores. 104.2.4
*N*obilitas quo antiquior, eo quoque maior. 136.1.34
 & 138.2.47
*N*obilitatem paternam filius sequitur, non maternam.
 468.2.4
*N*obilitas ab Imperatore, vel Rege non recognoscitur
 superiorem, antepositur alteri nobilitati ab inferiore
 qui nobilitare potest. 152.1.10
*N*omen Domini in principio cuiusque rei inuocandum.
 1.1.1
*N*omen Domini, & diuini Nomen eadem. *ibid.* 1.5
 Vide Auctoritas.
 initium bonum sequitur ex inuocatione diuini Nominis.
ibid. 5
*N*omina collegarum eandem artem profectum eo tem-
 pore, quo college recipiuntur in numerum collegarum,
 inscribenda sunt matricula. 147.1.1
*N*ominum debitorum per hominis iudicium diuidenda
 sunt

sunt, dum extant diuisa ipso iure. 506.2.2
Nomen ipso iure, & sine diuisione diuidi, licet aliis non recipiant diuisionem. 406.2.4.5.6.7
Nominatio domini quando fieri debeat in iudicio, quid operetur, & in quo differat à laudatione auctoris, an habeat locum in possessione, & in rebus mobilibus, & incorporalibus, remissionē. 405.2.4
Non sum heres, vel, nolo esse heres, vel, nolo adire, non inducunt repudiationem. 139.2.4
Nosocomium est locus confisus propter pauperes agrotantes, & languentes, quo infirmis alimenta subministrantur. 37.1.6
Notæ Papiniane sub imperiali nomine à Triboniano, & collegis suppleta, & approbata, non abroganda. 135.2.9
Notarius Principis an dignitatem habeat. 134.1.8
Notarius Clarissimus. 251.1.9
Notarius stipulationem non potest alteri quæri sine cessione, nisi stipuletur aliquid, quod ad suum officium pertineat. 65.2.3
Notario debetur salarium pro instrumento facto pauperi. 100.2.6
Notarii recipientes ultra salarium taxatum puniendi sunt. 65.1.3
Notificatio, vide Denuntiatio.
Notitia, id est, scholæ notæ, & catalogus. 166.1.4
Notorium non eget probatione. 327.2.5
Notatio legitima confirmata per accipilationem actionem præsumit perire. 289.2.3
Notatio necessaria non purgat moram. 357.2.4
contra Notationem & acceptationem ob lesionem immo dicam filio contra patrem non doli, se verecundie causa actio in factum competit. 289.2.4
Notitius, vel alius si intuitu ingressus Religionis donationem faciat de suis bonis, & deinde professio non emittitur, talis donatio est irrita & nulla. 21.1.38
Notitius, & deinde nunc professus, an & quando possit testamentum ante factum vocare, aut saltem declarare, remissionē. 23.2.19
Notitius morientis infra annum probationis bona non sunt monasterii: sed placet distinctio. 18.1.5

N V

Nullitas non potest opponi nisi ab illo, in cuius favorem fuit introducta. 217.2.4
Nullitas ratione incompetentie iudicis impedit executionem trium sententiarum conformium, nec tollitur per rescriptum Principis. 520.2.4
de Nullitate sententia late à delegato Principis solus Princeps cognoscit. 301.2.3
intellige ut *ibid.*
Nullis volumus voluptatibus occupari, l. 10. de feriis, enodatur. 390.2.2
Nomen. utile quàm sit in principio cuiusque rei innocere diuicium Nomen, seu Nomen Domini. 1.2.5
Nomen diuicium, seu nomen Domini, eadem. *ibid.*
Nomen diuicium in principio cuiusque rei innocendum, & ab eo adiutorium petendum. 136.1.26
citra diuicium Nominis præsumitur nihil quicquam moliri possionem. 1.2.2
Numerus maior non debet esse in Ecclesia, quàm patiantur facultates ipsius. 11.2.1
Nuncios sine commissione, vel licentia citare non potest. 64.2.6
Nuncius, vel officialis si semel intravit pro toto officio sufficit. 336.2.3
Nuncios contra imperiale præceptum in præiudicium infæctis & parvis mutans, quinque librarum auri mulctam metuat. 371.1.2
N V P T. Clericorum vetitæ, & permissæ. 43.2
Nuptia inter Christianos prohibita, etiam Iudeis interdictæ sunt, lege Iudeorum cessante. 115.1.1

Nuptiarum legitimarum impedimentum stans à principio impetatur scienti, & non ignorant. 98.1.1

O B

O *Blatio post terminum in transactione locum habet.* 250.2.1
Obligari non valetur, tenetur sine in sit pupillus sine alius, quatenus locupletior factus est. 311.1.10
Obligatio defuncti diuiditur inter heredes pro portionibus. 209.1.2
Obligatio naturalis naturaliter oritur ex consensu agentium. 237.2.3
Obligatio contraria ratione administrationis transit ad heredes. 231.1.1
contra heredes gestoribus datur utilis negotiorum gestorum actio. *ibid.*
Obligatio personalis non impedit libertatem seruæ, & liberatus non tenetur de prioribus gestis. *ibid.*
Obligatio de soluendo cuiuslibet Canonici decem quolibet anno, si tunc non erant nisi sex Canonici, & postea anticus est numerus, non tenditur ad augmentum. 501.1.9
ex Obligatione præstandi alimenta ut plurimum subsequitur obligatio præstandi dotem. 435.1.3
Obligatioes & pacta ad veros heredes transeunt. 208.1.2
Obligatus ad cohortalia obsequia regimen provincie, aut cingulum militie non efficiabit, nec liberalitate Caesaris per inane instantiam fruetur. 171.1.1
Obligati ad rationem non ante, sed solum post redditus rationes ordinari possunt. 48.2.5

O C

Occasio. r. Occasionis notio. 244.1.5
Occidens animal de sui natura mansuetum, tenetur de eius estimatione quanti plus uno anno à die mortis retro valuit iuxta. Hispan. 502.2.3
Occidens alienam ancillam tenetur civiliter actione l. Aquilæ, & criminaliter l. Cornelia de fideiur. 503.1.1
Occidens, vel vulnerans aliquem, etiam seruum, equum, ouem, aut alia animalia, quæ tenentur pana. *ibid.*
Occupans post licentiam constitutam in causa finium regendorum aliquam partem fundi alterius propria auctoritate, & ibi ponens confinia, amittit illam partem, & tantundem de suo tenetur dare aduersario. 516.1.3
Octavianus Augustus prohibuit ne Dominum appellaretur. 2.1.9

O E

OEconomus vendens rei ecclesiasticæ ultra quod de damnis & restitutione tenetur, priuandus est officio. 26.1.2.5
OEconomus, & huius cuncti huius Ecclesiæ cum debita sollemnitate licite præ alijs non acquiritur. 29.2.1
OEconomus & gubernatores Ecclesiæ in pensione & canone ecclesiasticæ employentis quid congruum sit attendere & spectare debent. 31.2.2
OEconomus ordinatus in causa Ecclesiæ conueniendus est. 72.1.12
OEconomus quis, & quid eius officium. *ibid.*
OEconomus debet constitui ab Episcopo, sed cum consensu Capituli. *ibid.*
OEconomus Ecclesiæ & Episcopi an debeat esse Clericus. *ibid.*
OEconomus Ecclesiarum iudices refugiarum ecclesiasticorum post traditis refugis instruat, ut equitatem conuenientem in executione adhibeant. 114.2.20
OEconomi appellantur actores, seu dispensatores Ecclesiæ, quibus scilicet verum ecclesiasticarum gubernatio, & dispensatio consensu Episcopi conceditur. 24.2.4

O E d

Index Rerum,

O Economus & executorum Clericorum *spertularum* loco
duo duntaxat conferunt solidas, Clerici *litis sumptus*,
& expensarum minores laici ferant. 64.2.3
O Economus alienantur res Ecclesiarum in casibus proba-
bitis, quas penas incurvant. 72.2.14
O Economus rationem economie reddere debent coram
Episcopo. *ibid.* 15
O Economus, & alij similibus administratoribus rerum
ecclesiasticarum licet eas alienando transferre in suas
propinquas. 30.1.2

O F

Offendi timens ab alio, implorare potest officium iudicis
ut illum compellat sibi prestare cautionem de non of-
fendendo. 123.1.3
Officialis finito officio intra 50. dies super facto civiliter
conventus pendente instantia ante sententiam latam
relicto domi Procuratore discedere licet potest. 175.
2.7
Officialis publicus, qui post finitum officium ante 50. dies
aufugerit, habetur pro confesso. 177.2.3
de officialibus qui inculpantur de aliquo, si aufugiant,
quid. *ibid.* 4
Officialis si semel iuravit, pro toto officio sufficit. 356.
2.3
Officialis publici non adstringuntur ingo clericali'dam
rationibus reddendis adstricti sunt. 48.2.1
Officialis & milites claspo officij termino ad clericatus
officia, vel ordinem aspirare possunt. 66.1.3
intellige ut *ibid.* 2
Officialis iudicium *spertulas* immoderatas ultra taxatio-
nem exigentes impunes non possunt. 161.1.9
Officialis Praefectorum cursum publicum turbantes,
Praefecti culpa bonum Praefecto significata vindicant. 169.
2.1
Officialis a loco administrationis recedere non possunt.
252.2.9
Officialis Procuratoris Caesaris in causa civilis convenien-
di coram ipso Procuratore; secus in causa criminali.
414.2.1,2
Officialis Africa, v. Dux. 162.1
Officialibus competens salarium debet constitui. 252.
2.10
OFFICIUM Praefecti pratorio Africa. 160.2
OFFICIUM Praefecti pratorio Orientis & Ilyrici.
159.2
OFFICIUM Praefecti urbi. 162.1
OFFICIUM Magistrum militum. 163.2
OFFICIUM Quaestoris. 164.1
OFFICIUM Magistrum officiorum. 165.1
OFFICIUM Comitum sacrarum largitionum. 166.1
OFFICIUM Comitum sacri patrimonij. 167.1
OFFICIUM Praefectus & Legati. *ibid.*
OFFICIUM Comitum Orientis. *ibid.* 2
OFFICIUM Fiscarij. 168.1
OFFICIUM Rectoris provinciae. 169.1
OFFICIUM Praefecti vigilum.
civilium iudicium. 171.2
OFFICIUM militarium iudicium. 172.1
OFFICIUM diversorum iudicium. *ibid.* 2
OFFICIUM eius, qui vicem altissimi iudicis, vel pra-
sidis obvine. 176.1
Officium emptum filio ex pecunijs paternis an sit ei in
legitimam imputandum. 178.2.4
Officium morte finiri, aut tempore a legibus praefinito, pa-
ria sunt. 249.1.1
Officium Procuratoris regulariter nemo in se recipit. 266.
1.1
limita ut *ibid.* 3
fallit. *ibid.* 4
Officium illud, quo quis compellitur pro alio solvere, potest

is, qui solvit, implorare. 413.1.1
Officium iudicis est familiaris non separare, & separatas
coniungere. 323.2.1
Officij necessitate facta impediunt actionem negotiorum
gestorum. 277.1.1
Officij simpliciter prolati notio. *ibid.* 2
Officia emptia constante matrimonio an sint communia,
remissum. 178.2.1
Officia ex quibus parantur viua subsidia, non sine gravi
causa alicui alienanda. 245.2.1,4,5
amplia ut *ibid.* 6
Officia duo qualiter quis habere possit in eodem loco, re-
missum. 246.1.5
Officia appeti an & quando possint, remissum. 253.
1.3
Officia industrialia non sunt ad heredem transitoria. 281.
1.3
Officiorum emptio: illicita. 178.1.2
Officium ampliatum, & an officium ampliatum sit idem
officium, remissum. *ibid.*
Officiorum venditiones moraliter sunt illicitae. *ibid.* 6

O M

Omissa non viciant rescripta quoad expressis rescripti
decretum magis promissum. 152.2.2
Omnia nostra facimus, quibus auctoritatem impartimur.
136.1.29

O N

Oneratus, indebitum Oneratus per nauticularias, aut trans-
actionum rationes supplicando rescripta pro remissione
impetrant. 160.2.1
Onus adiectum legitima ipso iure pro non adiecto habe-
tur ubi non adhibetur consensus filij. 448.2.6

O P

Opinio vnius, emissis multorum sententia attendenda,
quando illa opinio est aequior, melior, verior. 136.
1.17
Oppressus, in Oppressis & miserabilibus lenandis non
semper attendi gradus iurisdictionum. 271.2.4
Opus, pro Opere sustinendum Deo agenda sunt gratis.
138.1.10
Opera publica debent constitui sumptibus publicis illius
loci in quo sunt. 152.2.2

O R

Otdinandus, Ordinandorum numerus pro qualitate red-
dituum considerandus, atque taxandus est. 56.
1.2
Ordinarius causa principalis potest eam delegare, refer-
nata licentia ferendi sententiam. 359.1.1
potest delegare totam causam, & sententiam sibi refer-
nare, dummodo audiat ter causam. *ibid.* 2.2
potest causam suarum partium delegare in parte, aut in
totum. *ibid.* 3
Ordinarius regulariter potest dare iudicem. 359.1.3
Ordinarius potest esse arbitrator, non arbiter, de iure ci-
vili. 370.1.5
Ordinario ob suspensionem recusato adiungitur Episcopus.
363.1.2 & 369.2.1
Ordinario adiungitur quilibet alius bonus vir non suspectus,
qui cum recusato iudice infirmam causam cognoscat.
ibid. 2
de iure Hispanico in seculari foro neque index ordi-
narius, neque delegatus desinunt esse indices in cau-
sa, circa quam recusantur, sed in causis civilibus assu-
munt adiunctionem, quem ipsi eligunt; in causis vero
criminalibus, quos huiusmodi leges Hispaniae aliquan-
tulum acriter illis praescribunt. *ibid.* 3
de iure Lusitano quid. *ibid.* 4
Ordinatio Regia Lusitan, inbet recurri ad glossas Ac-
cursij deserviente lege Regni, vel lege Imperiali. 3.
1.11

Oida

& Verborum.

Ordo Episcopalis à fortuna seruit, non ciuialis liberat,
& seruina per interpositam personam prestanda sunt.
79.1.1

Ordo ad tempus remotus, finito tempore infamia labem
non patitur. 256.1.3

Ordo quis seruetur hodie in appellationibus à sententiis
delegatorum. 362.1.2

ORDO iudiciorum. 377.2

Ordinum & dignitatum gradus obseruandi sunt. 165.
1.2

Originarius loci beneficij debet, si est idoneus, alijs extra-
nejs preferri. 56.1.3

Originarij loci, ubi Ecclesia sita est, debent in Ecclesijs ordi-
nari. ibid.1

Originarij in magistratibus eligendi. 169.1.6

Ornamenta publicorum operum destruenda non sunt.
119.1.1.2

Orphanotrophum est locus in quo filij orbi & paren-
tibus priuati nutrimur. 37.1.7.44.2.9 & 70.
2.5

Orphanotrophorum primus institutor quis. 78.1.4

Orphanotrophij causas agentes in iudicio ex pia com-
miseratione immunes sunt à satisfactionibus iudicia-
libus, & rationibus strictè dandis, & ob necessitatem
rei orbantur, quæ seruari commodè non possunt, licet
distrahant. 70.2.1

ORPHANOTROPHI, & priuilegia eorum. 43.2

Orphanotrophij qui. ibid.3

Orphanus dicitur qui sine patre & matre est. 70.2.6

O T

Otium & quies post longos labores querenda. 66.2.3

P A

Pacificus de quota litis cum graui damno litigationis,
lucro caret, & officio. 238.1.1.2.3.4

Pacifici non licet de hereditate viuientis, etiam inter eos,
qui spem habent proximam succedendi. 201.
2.4

amplia ut ibid.5

& limita ut 202.1.6.7

Pacifici de futura mutua successione permissum militibus.
204.2.5

amplia ut ibid.6

& intellige ut ibid.7

Pacifici non possunt filij de hereditate parentum suspensi-
tam absque eorum consensu. 213.1.6

Pactum quod rei reuertatur ad Ecclesiam cum meliora-
tionibus, an valeat. 26.2.32

Pactum quid. 194.2

Pactum super incerto remittendo valet. 195.1.1

Pactum quo quis renuntiat future successionis alicuius de-
functi, valet. ibid.2.11

Pactum tacitum predest. absenti & ignorant, & necet
creditoribus. 196.2.1

procedit ut ibid.5

Pactum verum requirit presentiam partis, non tacitum.
ibid.1.3

Pactum & solutio quandoque liberant. 198.1.1

Pactum appositum super fratribus pecorum inter dominum
& pastorem diuidendis, seruandum est. ibid.2.
1.2

Pactum nudum appositum iuxta rei traditionem vestiri
ab ea. 199.1.1

Pactum nudum inratum an parias actionem attento iure
ciuili. ibid.4

Pactum ad eos extenditur, ad quos extenditur illud super
quo imponitur. 200.1.1

transit ad heredes ob interesse casuarum. ibid.2

Barbol. Collect. in Cod. Tom. I.

porrigit effectum ad eum, cuius interest. ibid.3,4

Pactum secundum primo contrarium non tollit illud nisi
ope exceptionis. ibid.2.4.7

Pactum appositum iuxta contrarium incontinenti alio-
nem parit. 201.1.1.2.3

Pactum, seu conditio potest incontinenti apponi in
contrarium, etiam si illo absoluto modo contrahentes alio non
dinerterint. ibid.4

Pactum auferens liberam testandi facultatem inualidum
est. ibid.2.1

Pactum de succedendo nullum est, & inualidum. ibid.3

Pactum sine scriptum, siue non, in scripturam redactum
seruandum est. 203.1.1

Pactum de inuicem succedendo à priuatis imitum non ha-
bet vim ultima voluntatis. 204.1.1.4

Pactum successioni, vel hereditatis propria danda favore
pia causa valet. ibid.2.8

Pactum mutua successioni donationi simile, sed non est
verè donatio causa mortis. 205.1.1.1

Pactum reciprocum habet in se onus ob vicissitudinem.
ibid.12

Pactum in conuentionibus nominatis non obligat si ille
cum quo contraxeris, ex parte sua non adimplet
contractum. 206.2.2

Pactum heredis putari inuitum inuitum vero heredi non
prodest. 208.1.1

Pactum de non petendo legatum aliquibus heredibus fa-
ctum, alijs coheredibus non prodest. ibid.3

Pactum nudum appositum contractui stricti iuris veterem
actionem infirmat, & nouam parit. 209.2.1

appositum stipulationi vestitur coherentia stipulatio-
nis. ibid.2.3

Pactum nudum non corroboratur ex pluribus præstati-
onibus & solationibus insecutis. 210.1.2

Pactum quo disponitur de hereditate viuientis, non va-
let dissentiente illo, de cuius hereditate agitur, aut con-
sentiente non ad mortem in consensu perseverante. 211.
1.1.2

nec confirmatur inramento. ibid.2,3

nec valet favore pia causa. ibid.4

nec denique stante statuto, vel consuetudine, ut pacta
futura successionis absque consensu eius de cuius he-
reditate agitur, valerent. ibid.5

Pactum circa hereditatem persona incerta valet. 213.
1.7

Pactum de futura successione querenda valet, quando
ille de cuius successione agitur, consentit, & in huius-
modi consensu perseverat usque ad mortem. ibid.
2.9

limita ut ibid.10

sufficit autem tacita illius consensu renuocatio. ibid.
11.1.2

Pactum cum extraneo de bonis fideicommissi, an fieri possit
viuente grauato. ibid.3

Pactum remunerationis hereditatis persona viuientis abs-
que eius consensu non valet, quamuis non sit de tota
hereditate, sed de eius parte. 214.1.16

Pactum veniens in consequentiam alterius contractus præ-
cedentis valet. ibid.19

Pactum successionis reciprocum inter fratres improbabile
votum capiunda mortis remouet. 218.2.1

Pactum de quota litis non valet, quamuis fuerit sub nomi-
ne salarij, quod in iure appellatur Honorarium. 239.
1.5

declara ut ibid.6

Pactum etiam si non fiat de quota litis, sed de re certa in
litum deducta, nullum est. ibid.7

etiam si fiat de danda certa pecuniaria quantitate Pro-
curatori, seu Advocato in casu victorie tantum.
ibid.8

Index Rerum,

- procedit etiam si promissa certa quantitas moderata. 2.18
 intelligi tamen ut ibid. 10
 quid si in casu victoria promittatur aliquid plus & dis-
 tinguere & solvere ut ibid. 11
 & quid si pactum de quota litis fuerit iuratum.
 ibid. 12
 Pactum de minimis etiam quota litis non valet. 239.
 2.18
 de aliquid dando in casu victoria nomine palmarum
 valet. ibid. 19
 declara ut ibid. 21, 22
 Pactum de quota litis quare improbetur si iure, ostendi-
 tur. 240.1.23
 Pactum gratuitum, nec purgatio, aut iuramentum infa-
 mant. 238.2.2
 Pactum de quota litis reprobatum in Procuratore, & il-
 lum ab agendo repellit. 265.1.1, 2
 Pactum fororis natu maiore non preiudicat fratri. 299.
 2.1
 Pactum quo continetur ut solutio debiti non possit probari
 nisi per scripturam, non tenet. 361.1.4
 Pactum coheredum non preiudicat creditoribus. 514.
 1.1
 Pactum de dote patri restituenda, licet secundum rece-
 ptam sententiam impediat dotem in filia consolidari,
 tamen si cum extraneo instituitur, non obstat pacto
 consolidatur in eius persona. 524.2.4
 Vide Oblatio.
 ex Pacto non nascitur actio. 199.2.3
 Pacto pater non talis filio querelam inofficiosi. 445.2.7
 ex Pacto appositio per alium in contractu commodati, vel
 depositi res mee, acquiruntur heredi paciscentis directi
 actio ad exhibendum, alij autem quam heredi pacis-
 centis, utilis actio. 551.1.1
 ex Pacto appositio super re mea, qua debet durare mea,
 regulariter bene quatuor actio tertia, secus quando non
 debet durare mea. ibid. 2
 Pacta iudiciali sententia, vel amicali finita resuscitan-
 da non sunt. 138.1.43
 P A C T A. 194.2
 Pacta super fideicommissio conditionalis licita sunt. 195.
 2.3
 Pacta contra leges, constitutiones, & bonos mores non
 sunt consuecenda. 198.1.1, 2
 Pacta contra leges quando dicantur fieri. ibid. 3
 Pacta nemissima prioribus contraria, servanda sunt. 200.
 2.1
 Pacta ut serventur iuris natura & rationis est. 224.2.3
 Pacta vetita, & contractus illiciti pendente lite inter
 Advocatum, & clientem cessant. 240.2.5
 Pacta concessa possunt diebus feriat. 390.2.5
 Pacta futura successione non confirmantur iuramento.
 445.2.14
 Pacta heredum non valent in preiudicium creditorum, vel
 debitorum, bene tamen ipsorum heredum. 506.
 2.3
 Pagani, vel heretici si servum Christianum quacun-
 que titulo possident, eo ipso servus ille libertatem con-
 sequitur. 89.2.26
 P A G A N I, eorumque sacrificia & templa. 118.2
 Pagani qui, & unde dilli. ibid. 1, 2
 Pagani, simul ac Indae boni sui sine causa privari non
 possunt. 120.1.4
 Pagani testimonia & conversationes cum Christianis
 interditi. 109.1.2
 Palatium duo, superior scilicet & inferior. 117.1.4
 Palatini per Notarios super negligentia iudicum con-
 queri possunt. 166.1.1
 idem & accusant iudices proprii potius, quam pu-
 blicis utilitatibus studentes. ibid. 2
 Palatini curam rationum Imperialium & iuris emphy-
 teuticarum exactiones olim colligebant. ibid. 2.1
 Palatini cura provincialibus nullum habebunt commer-
 cium, sed iudices Palatinorum pareant, & obsecrarent.
 170.2.1
 Palatini remissive. ibid. 2
 Palatium. Palatij nomen habitatio Imperatoris obtinet,
 quocumque ille diuerterit. 171.2.3
 Palatio, & pratoria inhabitabant Reitores provinciarum,
 reliqui primariorum domibus. ibid. 1.1
 Palatia urbium habitationi Pratorum inferunt, hisce
 autem reparandis curam adhibeant Pratorum. ibid. 2
 Palmarium quid sit. 239.2.20
 Pandectae, sive Digesta. 135.2.5
 Pandectae Iustinianum commentariis Doctorum potius ob-
 scuriores, quam illustres redduntur. ibid. 20
 Pandectae & Digesta continent decisiones disputationum
 in 50000. versibus, & septem partibus, quae recensentur.
 137.2.7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14
 Pandectarum partes septem collectae & concinnatae per
 Tribonianum. ibid. 15
 in Pandectis concinnandis operam communem ultra Tri-
 bonianum, qui contulerunt. ibid. 16
 Vide Digesta.
 Papa an habeat temporalem iurisdictionem. 6.2.9
 Papa in dubio intendit cuiquam providere in patria sua.
 56.1.4
 Papa in decidendis causis Fidei, alijque arduis, solet re-
 quirere consilium. 130.1.5
 Parabolani qui. 6.1.2
 Parangariae quae sunt, remissive. 45.2.8
 Vide Angaria.
 Patens Monachus, qui post ingressum monasterij vult
 inter liberos transire, adstrictus est filius legitimam ab-
 que diminutione relinquere. 23.1.15
 Patens promittens filia dote inofficiosam, & ultra me-
 tam legis Regiae, an possit adversus proprium factum
 vendere agendo, vel excipiendo. 458.1.5
 Patens pulchra nomina & honesta liberis imponere de-
 bent. 6.1.4
 Patens in vita sua de rebus suis liberè disponunt, etiam
 prociendo in mare, dum ne id in fraudem faciant.
 453.2.18
 attamen filius, vivente patre, qui bona dissipat, petet
 ut ei assignentur bona aliqua patris pro alimentis.
 ibid. 19
 verior opinio quod in hoc casu filius debetur legitima,
 sed quod non exigitur a patre ante diem, vel mor-
 tem illius. ibid. 20
 maioris Patris duarum sufficit quod consentiat in alienatio-
 ne rerum Ecclesiae. 28.2.20
 Pars instrumenti sola eadem, & ostendi debet. 200.1.8
 Pars ea protulisse censetur, quae Advocatum parte praesente
 proponit. 254.2.1, 2
 Pars intra triduum potest revocare confessionem Advo-
 cati, etiam non dollo de errore. 255.1.3
 Pars quae transferit se granatum ex mandato generali factum
 in personam Procuratoris, minus instruiti, potest pe-
 tere ut adversarius compareat personaliter. 271.
 1.6
 Pars iurare debens de calumnia potest petere tempus ad
 deliberandum quando est dubius, vel incertus de facto,
 super quo interrogatur. 355.1.8
 vel quando non potest esse instructa, vel factum, de
 quo pars interrogatur, esset antiquum, vel intricatum.
 ibid. 9
 Pars per Procuratorem litigans iuramentum calumniae
 requisitum ab adversario ob certa impedimenta in loco,
 ubi degit praestare tenetur. ibid. 10
 Pars

& Verborum.

Pars qua compelleretur ad irandam de calumnia, si peteret processus copiam, compelli non posset illa non concessa. 356.1.5
Pars quarta bonorum dicitur qua a testatore relinquenda est. 418.1.3
Pars rei communis non potest vendi extraneo intentato iudicio communis diuidendo, nisi de voluntate omnium sociorum. 516.2.3
Partis & totius idem est iudicium. 40.2.2
Partis appellatione, si nulla adiciatur quota, continetur domidia. 239.2.16
 vel etiam totum. ibid.17
Parte alterutra absente, aut utraque presente, vilis videri in expensis condemnandus est. 365.1.45.46
Partes ubi non stipulata sunt poenam, ac sententias approbauerint, cursu decedendi contrahere laude licite possunt. 351.2.5
Partes possunt componere, & in aliquem compromittere ut cognoscatur, & definitur, an lesionem pretendens restituendus sit. 337.1.3
 possunt renouari feris induitis pro necessitate & favore hominum, non autem feris ad honorem Dei, & Sanctorum. 389.1.10
 etiam si cum instrumento renuntiatum esset feris introductis ad honorem Dei. ibid.11
Partes si confirmant sententiam ipso iure nullam, talis confirmatio licet non validet sententiam, tamen inducit obligationem de nouo, ut obstruatur vi patti, vel contrahitis. 520.2.3
Partium alterutra absente iramentum calumniae apud iudicem prouincia, vel locorum defensorem licite praestatur. 356.2.5
Partibus litigantibus in prouincia praesentibus, controuersia apud iudicem, ac prouincia Praesidem terminari debet. 402.1.2
Particeps in Participe idem est, quod in principali. 283.1.5
Participium, eide Verbum.
Particularis, contra Particularem, ut legatarium, non datur iudicium vniuersale. 416.2.3
Partitio quare introducit. 519.1.5
Partitiones iam facta si impugnentur ob collationem alicuius rei per errorem, vel deceptionem omisam, quid. 305.2.3
Partitiones iam facta impugnari possunt per restitutionem in integrum ex auxilio aetatis, si forte coheres laesus sit minor. 519.1.3
Partitiones facta coram iudice improprabili, & omnino incompetenti, possunt annullari, & hac nullitas omni tempore allegatur. 520.2.4
Partus sequitur matrem quoad conditionem status, quoad dignitatem, familiam, & honorem, imitatur patrem. 468.2.1.2
Passcha, Passcha festiuitas, remissio. 387.2.9
 de Passcha sacris diebus remissio. 389.1.5
Patareni, eorumque secta & erroris, remissio. 108.2.3
Pater & mater post ingressum monasterii res de quibus ante ingressum disposuerunt, postea inter liberos, salua eorum legitima, licite disponunt, & quomodo. 22.1.2
Pater quando ante professionem disposuit, non potest post professionem dispendere quando testamentum ante professionem factum mansit firmum. 23.1.18
Pater in fructibus prebende filij non habet consumptionem. 71.1.4
Pater, vel mater si dedit, & concessit filio aliquam rem, vel fundum, ut possit ad illius titulum ordinari, non confertur. ibid.5
Pater de suo expendit impensas a se factas ut filium hosti-

bis redimat, etiam si filius copius sit a Christianis. 82.2.11
Pater non potest exheredare filium, eo quod illo iniuria fuerit ingressus monasterium. 88.1.13
Pater leno ob prostitutionem filia patriam potestatem amittit ad filia implorationem. 97.2.1
Pater vel dominus qui prostituunt filias, vel ancillas, aut illis necessitatem peccandi imposuit, eorum potestate priuatur. ibid.5
Pater a filio comeniri sine venia nequit, etiam si filius agat contra patrem in castrensiibus. 194.2.13
Pater an possit transgredi in peculio aduentitio filij. 220.1.11
Pater administrans bona filij aduentitia an possit constituere Procuratorem. 263.1.7.8
Pater tutor, aut curator filij, tenetur reddere rationem, ut quilibet alius tutor, aut curator. 289.2.5
Pater an possit petere restitutionem in integrum pro filio absque speciali mandato. 338.2.6
Pater hereditatem inter liberos diuidere inaequaliter potest, salua tamen legitima liberis debita. 422.2.1
Pater potest cui ex filij velit gratificare, dum tamen alijs relinquat legitimam. ibid.5
Pater, qui potuit exheredare filiam, an possit illi etiam denegare alimenta & dotem. 427.1.9
Pater non tenetur dotare filiam quae nupsit ante 25. aetatis annum, illo non consentiente. 428.2.13
 intellige ut ibid.14
Pater sui suo testamento prohibuit filio alienationem sua legitima donec haberet aetatem 25. annorum, valebit ista conditio uti apposta in fauorem filij, & credetur patri super hoc, nec dicitur gramamen legitima imposuit. 429.2.4
Pater quando in vita per viam donationis donauit filio aliquam rem, quae veniat imputanda in sua legitima, si fuerit emissa, poterit filius agere de euilione contra alios fratres, vel coheredes. 449.1.5
Pater, si velis, potest assignare filio etiam iniuncto legitimum in vita. 418.2.10
Pater ex causa dotis, vel donationis propter nuptias potest dare filio existentem in potestate. 454.2.4
Pater donare potest filio patiendo ipsum habere consumptionem bonorum aduentitiorum. 455.1.6
 donare ei potest pro eius legitima. ibid.8
 potest ex causa castrensis, vel quasi castrensis peculij. ibid.9
Pater cum donat filio in sua potestate constituto, perinde habetur ac si sibi ipsi donaret, unde merito talis donatio inutilis censetur. ibid.10
Pater bona filij aduentitia a se vendita ab emptore vendicat. 474.2.19
Pater & testator possunt res inter heredes diuidere. 507.2.1.2
Pater filij alimenta equaliter praestet, nisi filij filius primogenitus, cui dare debet alimenta pinguiora, & oberiora. 508.2.3
Pater emens nomine filij censetur ei donare. 511.1.4
 si emit, & nomen filij in instrumentis apponi iubet; non tamen filij nomine ut donec ei emissio praesumitur, nisi re ipsa subsequatur sit traditio. ibid.5
 quando emit fundum alienare rem nomine filij emancipati, vel existentis in potestate, sed eam illi non tradidit, non praesumitur donatio. ibid.6
 scius quando rem illam ei tradidit, etiam si pater dedisset pecuniam ipsi filio ut suo nomine emeret. ibid.7
 nisi inter filios magnae fuit aetatis inaequalitas, vel ex eo coniectura, quae significare possunt patre donare voluisse. ibid.8
Pater auctoritas non firmat contrarium filiosum, ut non sit locus restitutioni in integrum. 295.2.1

Index Rerum,

Patris iudicium seruandum à filiis in bonis diuidentis inter eos. 412.2.6 507.1.5
Patrimonium est altera uita hominibus. 248.1.4
Patrimonium potestiorum ad debitorem oppressionem capiantis causa priuandus. 271.2.2
Patrocinor. nemo Patrocinetur, nisi prius per iudices & peritos Regalis curia, aut illius loci, ubi uelit patrocinari, iuret se fideliter patrocinaturam cui promiserit, &c. 366.2.8
Patronus fisci ante annum thesori integram salarium annuum ad heredes transmittit. 248.1.2
Patroni ac liberi non uocantur in ius sine uenia. 193.1.2
Patroni causarum gloria uocis consilij munimine laborantium spem, uitam, & posteris descendunt. 247.2.2
Patroni fisci, & horum heredes iniuncti ad alia muneris publica non compelluntur sine speciali Caesaris auctoritate. 251.1.5
Patroni fisci 50. auri libras sub Zenone amissas ex gratia Iustiniani recuperantur. ibid.2.1
Pauci idaneae effundere uisum, quam multis inuulibus hominibus praeuagare. 138.1.16
Pauper tabellionis nihil dare tenetur. 100.2.5
Pauperes, quibus beneficiarj fructus illorū erogare debent, qui ad congruam sustentationem necessarij non sunt, illi dicuntur qui otiosam elemosinam querunt, &c. 45.2.5
Pauperes qui remissio. 64.1.4
Pauperes si indistincte sunt instituti, xeno adit hereditatem, & in agros confert reliqua. 80.1.4
Pauperes idem ius habent quod uiduae ac pupilli ad utendum privilegio huius leg. ut possint reos ad Curiam trahere, ipsi uero trahi non possint. 399.1.35
etiam si culpa sua in pauperatatem inciderint. ibid.2.36
Pauperum generalis institutio, quae Titius uoluerit, an valida. 64.1.5
Pauperum numero continetur qui licet non sit mendicans, tamen secundum statum natalium suorum aliqua eget sustentatione. 81.1.7
Pauperibus reliquum sub titulo reliqui incertis personis non euanesceat. 64.1.1.2
Pauperimus is est, qui corpore laborans, ac egrotans uictum acquirere nequit. 81.1.5
Pauperes debitori nota expressa interpellationis defectum supplet. 324.2.4
Pax Ecclesie Religionis unitas. 82.1.5
Pax facta cum heredibus proximioribus defuncti occisi, uel in aliis criminibus, pracludit alios accusare uolentes. 224.1.19

P E

Pecco, in nullo penitus Peccare diuinitas potius, quam humanitas est. 138.1.51
Peculator, deprauidationum, concussionum, furtiorumque flagitia multum non vindicabunt iudices. 184.2.5
PECULIUM castrense. 43.2
Peculium quasi castrense quod sit. 244.1.3
Peculium castrense quod. 45.1.1.3 & 506.1.4
Peculium profectituum quod respectiue patrem spectat, acque filium, non constituitur ob delictum filij, nec e contra. 508.2.3
Pecunia anima hominis dicitur. 248.1.5
item secundum sententiam. ibid.6
& optimus fideiussor futurae necessitatis. ibid.7
Pecunia non presumitur soluentis quando quis ut administrator uinculatus emit aliquid simpliciter pro dicta uinculata. 469.1.6
Pecunia depositum allegans, depositum probationem praesto habet. 188.2.1

Pecus. Pecora aliena si damnum dent in uinea, hortis, prato, aut in alia re aliena, quid. 504.1.5
PEDANEI iudices. 372.1
PEPENUS, nullitatem actus ipso iure denotat. 240.1
25 & 501.1.4
Pensionis solutione non acquiritur dominium. 483.1.1
Perfectio inchoatione dignor. 136.1.31
Petiti rem melius percipiunt praesentibus litigantibus, quam eis absentibus. 525.2.4
Petitus in casu huius leg. ipso iure infamiam incurrit. 234.2.58
intellige ut ibid.39
Permutatio pro re aequali, maiori, uel meliori exposcente id Principe, aut Republ. non est Ecclesie prohibita. 33.1.1
Permutatio non prohibetur prohibita alienatione quando permutatio sit cum re maiorem afferente utilitate, uel commoditate. ibid.1.4
Permutatio mutua ecclesiasticorum bonorum consensu omnium interesse habentium facta rata est. ibid.2.1
Permutatio inter Rectores Ecclesiarum de bonis ecclesiasticis licite fieri potest absque Sedis Apost. beneplacito, & consensu. ibid.2
Perpetuati qui. 166.2.3
Perpetuum, sine praescriptione temporis accipitur, & se in infinitum extendit. 27.2.8
Persona loquentis nunquam comprehenditur in privilegio status, & legibus, ut laici censentur. 15.1.6
Persona publica & priuata non potest Ecclesiasticis imponere collectas, angarias, exactiones. 46.1.1
conuenientia Persona non potest agere sine mandato, cum cautione de rato in eis qua requirunt mandatum speciale. 264.2.13
PERSONA miserabilis. 396.1
Personae appellatione non venit communitas, collegium, seu uinculata. 56.2.2
PERSONAM legitimam standi in iudicio qui habent, uel non. 376.1
Persona ecclesiastica Deo dicata testamento quid relinquere possunt Ecclesie, martyris, Clericis, Monachis, & pauperibus. 171.1.1
Persona ecclesiastica quae sint. 74.1.5
Persona ecclesiastica, uide Ecclesia.
Persona illustres per Procuratorem agunt, alia autem iuri communis se conformant. 270.1.1
Persona illustres accusati sedere, & non stare debent quando conueniantur in praesentia, secus si in Curia. ibid.3
Persona illustres per se non litigant, sed per Procuratores. 269.2.2
nisi in causa criminali. 270.1.4
Persona, quibus litium persecutio in indiuiduo prohibita est, non litigant per Procuratorem causas personarum. 269.2.3
Persona illustres tenentur respondere per Procuratorem in iudicio. 270.1.6
nec possunt, etiam si uellent se defendere personaliter in causa civilis. ibid.7
Persona miserabilis, ut uiduae, & pupilli, uel diuturno morbo fatigati, ex gratia non possunt trahi extra proprium domicilium, nec per rescriptum Principis, sed in proprio domicilio conueniendi sunt: ipsa tamen possunt trahi coram aduersariis extra domicilium coram Principe, etiam per uiam simplicis querela. 396.2.1.2
procedit in uirginibus, & aliis mulieribus uitam calem agentibus. 397.2.5
in uirgine patrem habente. ibid.6
in uirgine per uim suuata, honeste tamen uiuente. ibid.7

& Verborum.

in muliere qua diuertium fecit cum marito, dummodo non sua culpa diuertit. *ibid.* 8
 in feminis qua maritum habent eis inutilem, nempe quia esset captus ab hostibus, exul, vel damnatus ad irremotam Regiam. *ibid.* 9
 in meretrice, qua tanquam miserabilis persona, licet ex delicto suo, gaudet hoc privilegio. *ibid.* 10
 si iudicium esset captum coram iudice inferiore, & sic post litem contestationem. *ibid.* 11
 secus si cum ipsa persona privilegiata esset admixta alia non privilegiata. *ibid.* 12
 intellige ut *398.1.13*
 etiam si vidua, aut pupillus seu alia miserabilis persona velit forum variare. *ibid.* 14
 vel agant de iure cesso, sine cesso sit ex causa necessaria, sine luctatione, dummodo sit facta bona fide, & cum causa. *ibid.* 15
 limita tamen *ibid.* 16
 vel etiam si ipsi habeant causam communem cum alijs personis non miserabilibus. *ibid.* 17
 tam in prima, quam in secunda, vel alia ulteriori instantia. *ibid.* 18
 item in vidua que facta associatione, seu exposita querela transfuit ad secundas nuptias. *ibid.* 19
 & in viduis, & orphanis diuitibus. *ibid.* 20
 in causis criminalibus, sicut in civilibus. *ibid.* 21
 vel cum quis inferioris conditionis actoris est aduersus aliquem potentem, cuius ipse potentiam timet, adeo ut pra eius potentia coram Ordinario ius suum consequi desperet. *ibid.* 22
 limita tamen in vidua, que maritum occidit, ex quo commodum non potest percipere. *ibid.* 23
 in vidua inbonesta. *ibid.* 24
 quando lis est super iuribus Regalibus, vel pertinentibus ad Regem. *ibid.* 25
 intellige ut *ibid.*
 item quando vidua habet iurisdictionem. *ibid.* 26
 vel reus habet plures iudices de iure communi, & alium ex privilegio sibi & altiori tributum, ut in miserabilibus persona. *ibid.* 27
 vel ipsiusmodi miserabilis persona sint Indae. *ibid.* 28
 vel agant contra alias similes viduas, sine orphanos. *399.1.29*
 in causis parui valoris, in quibus plus expenditur, quam commodi percipitur. *ibid.* 30
 in causis spolijs non, depositi, & rerum consignatarum, & super mercede famulorum. *ibid.* 31
 Personae clarissime, & alia quacunque dignitate insignes, infra tamen illustres, fortiautur in loco, in quo deliquerint, etiam si alias non sint suppositi iurisdictioni illius loci. *410.1.3*
 Persona infames, turpes, vel inbonesta qua in proposito, remissine. *451.1.13*
 Personarum ecclesiasticarum nomine quoad forum intelliguntur omnes Ordinibus sacris initiati, item quicumque beneficium obtinent ecclesiasticum, etiam si sacris Ordinibus initiati non sint. *462.1.5*
 Personis quibuscunque licet relinquere quantas summas optauerint, cuiusque collegio. *10.1.3*
 Personis miserabilibus tenetur rem instrumenta edere, ad fundandam intentionem. *190.2.5*
 Petens plus debito non incurrit penam si ante litem contestatam penitentia ductus veritatem passus fuerit, & se a petitione retraxerit. *382.1.16*
 PETITIO hereditatis. *458.2*
 Petitio hereditatis non datur contra titulo possidentem, & ideo non excluditur per prescriptionem longi temporis. *460.1.12*
 Petitio hereditatis est alio mixta. *ibid.* 3
 quod sit realis. *ibid.* 4

Petitio hereditatis non conceditur heredi contra titulo possidentem. *ibid.* 2.7
 Petitio fideicommissaria hereditatis non datur aduersus resistentem. *461.1.3*
 datur eis qui intendunt se esse heredes, seruato succedendi ordine. *ibid.* 4
 Petrus Baylardus qui. *527.1.6*

P H

Philippus I. pro Regnis Castelle, Legionis, & Lusitanie legem tulit super illis, qui dominum appellari possent. *2.1.11*

P I

Pignorat, qua ad sententia executionem conceditur, cum nullam causam cognitionem desideret, ferialibus diebus concedi potest. *389.2.3*
 aduersus Pignus pretorium, quod incipit a minore, si vendatur, restitutioni locus est. *308.1.1*
 si Pignus, quod a maiore minor accipit, venditur, nullo modo minor restituitur. *ibid.* 2.1
 per Pignoris alienationem damnum obueniens enorme, datur restitutio. *ibid.* 1.2
 Pistor, furnarius, vel barbitonsor, & similes, si conueniant pro parua pensione coquere panes, vel tondere pro tota familia, & postea nimium crenerit, non tenentur nisi pro modo familia, qua exstabat tempore conuentus. *501.1.8*

P L

Plagium quibus modis committatur remissine. *401.2.3*
 super Plagij crimine cognoscit index contenti. *ibid.* 1.12
 Plantatum & seminatum solo cedit, radices autem ubi planta in alieno solo cepit, plantam si possides sumptus deducit. *470.2.1*
 Plautra sic dicuntur quod ex omni parte palam sit, quod in eis vehitur. *161.5*
 Plautra sunt vehicula quaedam, quibus arma, & alia bello necessaria species ad exercitum dacebantur. *ibidem* 6
 Plautrorum & nauium praestatio inter Regalia commutatur. *ibid.* 7
 Plebeius vela regia rebus priuatis Praetore, aut iudice infuso appendens ultimo supplicio subditur, clarissimi Curiales milites hoc perpetrantes deportantur. *274.1.2*
 Plebeius presumitur, nisi nobilis probetur. *ibid.* 5
 pleno iure, importat totalitatem. *361.3*
 P L V S petitiones. *381.1*
 Plus petens post litem contestatam, si perseverat in nimia postulatione, committit de falsa quantitate debiti, tam quantitatem, quam ipsum debitum amittit. *ibid.* 2.2
 Plus petitur re quando quis pro decem debitis, petit 20, aut quando petit maiorem partem rei, quam sibi debetur. *ibid.* 6
 Plus tempore petet, qui ante diem, vel conditionem petit. *ibid.* 9
 limita ut *382.10.11, 12, 13*

P O

Pena imposta ludenti, imponitur etiam ludo presenti, vel inspectatori. *59.1.4*
 Pena quam incurrit Clericus propter armorum prohibitionem delationem, ab eo coram ecclesiastico iudice exigenda erit, non coram seculari. *742.6*
 Pena temere appellantium, & quomodo puniantur, remissine. *91.2.4*
 Pena sacrilegi est capitalis, eo quod hic inter capitalia delicta numeratur. *92.2.9*
 Pena nulli tribuit immunitatem. *106.2.1*
 Pena Iudae Christianum circumcidentis, remissine. *118.2.5*

Index Rerum,

Pena capitalis in dubio intelligi debet de perpetuo exilio.
ibid. 6
Pena mortis afficiendi sunt illi, qui non modo re ipsa su-
gentem ab Ecclesia ex ea extraxerunt, sed & qui ex-
traheretur cogitauerunt. 124.1.9
Pena an debeatur qua praeiungitur in contractibus nullis.
128.2.9
Pena aduentis incompetentem indicem, qua remissive.
172.2.2
Pena 10. auri liberarum Consiliarios & advocatis simul
causa comminata aggredditur Consiliarios causarum, in
quibus advocando patrocinantur. 184.2.7
Pena regulariter fisco applicanda in dubio. *ibid.* 6
Pena legis sine rubore ac varietate iudicij per arbitrium
non immutanda extra paupertatis casum. *ibid.* 7
Pena una non sufficit diversis delictis. *ibid.* 10
Pena alicui applicanda ex legis dispositione, Principis
rescriptis tolli nequit. 193.1.3
Pena pecuniaria parti applicanda non potest remitti per
rescriptum Principis. *ibid.* 10.16
secus est de pena qua applicatur fisco. *ibid.* 11
declara ut. *ibid.* 2.12
& limita ut. *ibid.* 11
Pena ubi causa cognita minuitur, infamia simul remissa
cessatur. 256.1.15
Pena aucta, vel minuta cum causa cognitione tacitam
transfessionem infamia nomine designat. *ibid.* 1.12
distigue ut. *ibid.* 3
Pena infamia irroganda est. 259.2.3
Pena mittit a iure imponitur constituto in dignitate, &
nobilitate. 274.1.7
Pena an & quando minuetur minoribus ratione aetatis.
316.2.9
Pena in iure mortis defuncti non habet locum in minori-
bus. 323.2.12
amplia & resolve ut. *ibid.* 3
Pena imposta in hac l. iudici non sumentem litem infra
triennum, locum habet si in officio duraverit per trien-
num, secus si non. 365.2.54
Pena maior per impositionem aliarum minorum non tol-
latur. 371.2.8
Pena competentis delicto, quando impari nequit ex de-
fectu iurisdictionis, imposta penam minori recurritur ad
aliud iudicem, qui potest imponere competentem &
eandem penam. 378.2.6
Pena, qua a lege plus petenti infligitur, mortuo auctore
ante illius condemnationem ad heredem non transit.
382.1.17
Pena illius, qui eandem rem duobus in solidum diversis
contractibus vendidit, remissive. 479.1.28
Pena contra depauperantes ligat clericos. 504.1.4
Pena raptus, vide Raptus.
de Pena iudicij pecunia corrupti iniustitiam facientis,
differentis, vel omittitis, remissive. 365.2.52
in Pena calumniam & talionem non attenditur privilegium
accusati, nisi reus & accusator sint in aequali dignitate
constituti. 411.2.6
Pena qua non debeat in foro conscientiae. 128.1.8
Penas legales non evadit qui contra iuris sententiam sa-
nas prerogativas verborum fraudulenter excusat. *ibid.*
1.2
Pollicitatio institutionis atque successionis non obligat
pollicentem. 219.2.2, 3
Pondus. Pondus, ac mensurarum curarum habuerunt
defensores civitatum, ne subditi per auctas mensuras, &
pondus graaviora premererentur minime. 186.2.1
Populatores, nocturnos aggressores, & mortem minantes,
si aliter se defendere nequit, quilibet impune occidit.
515.2.1, 2
distigue ut. *ibid.* 3

Populus transiit potestatem in Principem. 132.1.14
Potio in qua ex testamento ascendens erat necessario
instituta, qua. 420.2.23
Portio legitima fratribus debita, turpi persona instituta,
non est aucta. 411.1.24
contra auctam esse, ut si sint quatuor fratres sit, triens,
sua quique semis. *ibid.* 2.5
Portitores, remissive. 218.1.6
POSSESSIO. 403.1
Possessio rei ecclesiastica transferri non potest si vendi-
tur etiam cum auctoritate administratoris, non adhi-
bita iuris solemnitate, immo ipso iure traditio est nulla.
26.2.33
Possessio sequuta intelligitur semper ex titulo praebulo
donationis. 38.2.21
Possessio sine traditione non transferitur. 41.2.22
Possessio ecclesiastica nunquam dicitur vacua. 36.1.5
Possessio vera sine facto ipsius possessoris, seu alio corpore
actu, vel adminiculo interveniente, lege vel statuto in-
ducitur & acquiri potest. *ibid.* 2.17
Possessio quando transeat, vel non. 237.2.4
Possessio maioris patris bonorum non sufficit, nisi concu-
rat assidua conversatio, & e contra non sufficit assidua
conversatio, seu habitatio, nisi etiam concuatur possessio
maioris patris bonorum. 410.2.6
contrarium. *ibid.* 7
Possessio quomodo probari debeat. 525.2.8
Possessoris ratione quae forum sortitur. 402.1.1
Possessoris causa quoad servum fugiunt in loco ubi fu-
gitivus reperitur, tractanda est: proprietatis autem
causa coram iudice loci, ex quo servus aufugit, veni-
lari debet. 408.1.1
Possessoris sua titulum nemo probare tenetur. 484.
1.4
ex Possessione servitutis ad libertatem proclamans forum
domini sequitur. 408.2.1
ex Possessione divina presumimus solemnitate interve-
nisse extrinsecam. 461.1.12
limita ut. *ibid.* 2.4
Possessionem nactus iure pignoris, familia eriscande in
iudicio convenitur. 517.1.3, 2
Possessiones ecclesiasticae non sunt immunes ab angariis,
parangariis, plantisque ad expeditionem Caesaris.
15.2.1
Possessor penes quem virtute transactionis res dimittitur,
retinet eam ut propriam, non ut rem auctoris, nec dicitur
ab eo causam habere. 226.2.4
versus Possessor quando se offert liti, tunc rei vindicatio
cessat contra detentorem. 404.2.2
versus Possessor se offerens liti, tenetur causam prosequi
coram iudice ubi prius fuit coepa quando comparat
pro defensione utilis dominij nominantis, secus si pro
defensione sui dominij. *ibid.* 3
Possessor bona fidei tenetur in petitione hereditatis quate-
nus ex fructibus faciat ei locupletior. 492.1.6
male fidei tenetur a tempore male fidei, & liti con-
statate de perceptis, consumptis, & percipiendis.
ibid. 7
Possessor a quo enuncitur hereditas, deducit sumptus quas
se fecisse probaverit in infirmitate, & finire defuncti.
ibid. 2.1, 2
Possessor, qui hereditatem restituit, deducit quod credi-
toribus hereditariis hereditario nomine soluit. 460.
1.1, 2
Possessor male fidei tenetur de fructibus perceptis, & per-
cipiendis, omnique causae damni. 466.1.1
item necessarias dumtaxat impensas repetit, & vi-
lus expensae sine prioris status lesione detrahit. *ibid.*
2.3
tenetur de omni causa damni dati. *ibid.* 2.9
confe

consequitur expensas necessarias, easque deducere potest. & petere. 467.1.11
 contrarium videtur. ibid.12
 difficultati occurrunt. ibid.13
 proponitur mens agitoris & aliorum. ibid.14
 regulariter non tenetur de non percipio. 480.1.6
 non excusatur à fructibus percipiendis ratione tituli. ibid.7
 omnes fructus cum re restituit: bona fidei restituit fructus percipio post litem contestatam. 481.1.12
 intellige ut ibid.2.5
 Possessor bona fidei tenetur fructus percipio post litem contestatam indistincte restituere. ibid.1.7
 tenetur rem alienam apud se exstantem integrè restituere domino ubi non rem esse alienam, nullam ab eo pretium exigendo, quo bona fide illam à latrone emerat. 482.1.3
 resoluit ut ibid.4
 ius Possessoris nemo attendit, ubi non constat de iure petitoris. 485.1.12
 Possessori mala fidei licet in foro externo denegentur expense vitiosas tamen deducit in foro conscientie. 467.2.16
 inter Possessorem mala fidei cum titulo, & sine titulo distinguitur. 480.2.16
 à mala fidei Possessore prescriptionis numero vendicari potest. 466.1.1
 bone fidei Possessores rerum hereditarium usurarum ante litem contestatam perceptas non reddunt post litem contestatam. 458.2.3
 Possessorum retinenda prius examinanda, & extenuandi; antequam cognitioni in petitorio sit locus. 472.1.1.2
 Possidens immobilia non tenetur satisfacere. 380.2.12
 quamvis sint litigiosa. ibid.13
 qualia esse debeant. ibid.14
 res solue ut ibid.15
 Possidens alterius nomine potest dominum in iudicio palam facere. 405.1
 Possidens alieno nomine si conuenit verum dominum non nominat intra data dilationis tempus, & dominus si denuntiatione prenia non comparet, hic pro contestata habetur quoad prescriptionis interruptionem. ibid.2
 Possidens rem alienam sine titulo, domino etiam sciente & patiente, non acquirit dominum. 514.1.2
 Possidens melior conditio. 191.1.12 & 484.1.3
 Possideo, qui bona fide Possidebat, & ipsum heres, tenetur restituere legitimo heredi tuosque omnes hereditarias, qua tempore litis contestata exstant, tum etiam fructus omnes, si quos commodè inde poterant percipere, & sua negligentia, aut culpa non perceperunt, &c. 459.1.8
 qui semel Possedit, & hodie possidere praesumitur. 530.1.6
 etiam in mobili. ibid.7
 Possidere dolo qui desit, actione tenetur ad exhibendum. ibid.2.1
 Postea interuallum significat. 201.1.6
 Post aduocatum particula statim, nullum, aut modicum interuallum significat. 209.2.5
 Post, complementum postulat, & exclusiue stat quando opponitur in dispositione in qua tempus statuitur. 428.1.5
 Post litis contestationem, intellectus. 481.1.6
 Posteriores. Posteriores appellatione qui veniant, remissus. 450.1.16
 Posthumus prateritus à matre, que mutandi testamenti non habebat facultatem, praesumitur si mater in puerperio decessit, videtur cum alijs viriliter institutus. 417.1.1

POSTULATIO. 236.2
 POSTULATVM, vel IMPETRATVM, contra ius, vel utilitatem publicam, vel per mendacium. 152.2
 Postulo. Postulare non potest non appellans à sententia, per quam prohibetur causam agere. 237.1.1
 Postulare potest in perpetuum index condemnatus criminis legi repetundarum. ibid.2
 Potentior quis sit. 287.2.4
 Potentiora non sunt Procuratores. 271.2.1
 POTENTIORVM patricium in litem adsumi videntur. ibid.1
 Potestas tenetur pro omnibus, quos secum ducit. 179.1.3
 quid si suis in culpa male eligendo eo, an liberetur exhibendo. ibid.4
 tenetur representare omnes suos officiales tempore syndicati. 179.1.5
 P R
 Practica & experientia in indicando requiritur ultra doctrinam & scientiam. 41.7
 Præcepta defensorum non impediuntur per iracundiam. 506.1.5
 Prædia ecclesiastica ab economis, aut ipsi Clericis constituta, & alijs concessa, vel vendita, Ecclesia cum fructibus & accessionibus vendicatur. 25.1.15
 Prædium quibus debetur aqua servitus, licet fuerit aucta, non tamen augetur modus aqua decedendo limitatus à principio. 501.1.2
 Prædium rusticum sine in arce, sine in edificijs constitutum, principaliter ac naturae suae rusticorum fructuum causa insinuat sunt. 502.1.7
 Præfectianus, id est, qui Præfelli pratorio apparitor erat. 170.2.3
 Præfectura ut dignum officium vicem gerenti, vel vicario praefertur. 168.1.2
 Præfectus pratorio legem non contrariam Imperatoris legibus approbante Imperatore condere potuit. 15.9.2.1.2
 Præfelli urbi cunctis magistratibus & officialibus in urbe praerat. 161.1.1
 Præfelli pratorio ordinem indicum sibi subiectorum flagitia examinabat, & referendi, non puniendi ammendique potestate fruebatur. 168.1.1
 Præfelli in Aegypti, qui & Præfelli dicebatur Augustali, quis sit. 237.1.4
 Præfello urbi omnes ciues cum collegijs subiecti. 163.1.1
 Præfelli pratorio sub se consules, ac Praefides regentes provincias habuerunt. 116.1.4
 Præfelli per Aegyptiacam diocesim munus quoddam. 168.1.1
 Præfelli vigilum in capitalibus casibus pro sua auctoritate nihil statuerunt. 171.2.1
 Præfelli pratorio ob grauissima peccata ius multandi habent ad 50. libras auri. 184.1.1
 Præfelli pratorio, & magistris militum per Procuratores litigant. 269.1.1
 Præfelli pratorio, & Magistris officiorum super criminibus illustrium sine relatione ad Principem procedunt, & absque inspecto Principi speciali mandato indicare non possunt, nec debent. 411.2.8
 Præfectorum vigilum cura quae. 171.2.2
 contra Praefectorum pratorio sententias semel supplicata licitum. 148.1.1.2
 Praefendus qui alium contemplatione laborum, quos ei insinuat sibi munere subiturus est, superat. 247.1.5
 Praelatus, cui est prohibita rerum Ecclesiae alienatio, potest illas saltem mobilis pro remuneratione meritorum

Index Rerum,

- In Ecclesiam collatorem alienam.* 25.2.13
Prelatus non potest rem Ecclesia etiam servatis solemnitatibus concedere agnato suo in fundam, vel emphyteusum. 30.1.4
Prelatus an possit concedere beneficia cognatis benemerentibus. ibid.5
Prelatus quomodo excusetur a simonia si dederit famulo beneficium propter obsequium exhibitum. ibid.6
Prelatus, vel heres (si ille promissit emptori cautionem) si non sit sciendo, tunc emptor bona fidei recursum habebit contra Ecclesiam, quatenus esset facta locupletior, & non aliter. ibid.2.5
Prelatus potest ad meliorandum in emphyteusum perpetuum concedere vasa Ecclesia insculpta, & inutilia, modicique valoris. 31.1.2
Prelati delictum an & quando noceat Ecclesia. 15.2.9
Prelati minores non debent timere veritatem scilicet, & literis non obedire Principi. 15.4.3
Praelegatum cum iuramento an sit revocabile. 512.1.2
Prescriptio contra Ecclesiam & Rempublicam non currit nisi per spatium centum annorum. 41.1.2
Prescriptio, quae in infinitum non currit, longissimo tempore quoad hominum vitam, & quidem spatio centum annorum includitur. ibid.3
Prescriptio 40. annorum spatio currit quoad immobilia contra alias Ecclesias prater Romanam. 42.2.1
Prescriptio centenaria adversus Ecclesiam Romanam requiritur. 43.1.5
Prescriptio centenaria currit adversus fiscum Romanam Ecclesia, & quadraginta annorum contra alias Ecclesias. ibid.6
Prescriptio centenaria necessaria est contra Romanum Imperium. ibid.
Prescriptio quando incipit tempore alterius, cui minor successit, tunc illa mero iure currit, & noceat. 317.2.6
Prescriptio inchoata contra defunctum, currit contra heredem. ibid.7
Prescriptio quinquennii, quia repellitur quis a querela inefficaci, non currit minoribus ipso iure. 324.1.3
Prescriptio legalis, vel statutaria, aut etiam conventionalis, an, quomodo & quando currat adversus minores, remissum. 325.2.3,5,6
Prescriptio quando incipit a praedecessore minoris, quid. 326.1.9
Prescriptio non currit contra hereditatem iacentem. 344.1.5
Prescriptio 10. ant 10. annorum cum titulo interruptitur per litem contestationem, non vero per solam citationem. 380.2.17
Prescriptio quinquennii praedest libertatem allegantibus, non servitutem afferentibus. 408.2.1
Prescriptio non procedit sine iusto titulo. 482.2.1,3
Prescriptio iam persecta non interruptitur per litem contestationem. 483.1.4
non interruptitur per litem, quando litem intentatus succubuit. ibid.5
Prescriptio non inducitur per non usum quando quis pro parte iure suo usus est. 501.2.3
Prescriptio servitutis habentis causam discontinuam requirit tantum tempus, cuius initium non extat memoria. 502.1.3
Prescriptio 30. annorum an & quando locum habeat in communione bonorum. 510.1.6
contra Prescriptionem quadriennii currentem in alienationibus factis per fiscum, restitutio datur absentis legitimè. 341.2.1,2
resolue ut ibid.3
ad interruptendam Prescriptionem paria sunt litem esse contestatam, & quod non possit contestari propter pacta contumaciam. 405.2.7
- in Prescriptionibus bona fides orta etiam ex iniuncta causa sufficit.* 408.1.1
in Prescriptione 10. vel 20. annorum, quae ordinaria, tituli allegatio, & probatio iure exigitur. 482.2.4
in Prescriptione verum incorporalium requiritur quid necessario probari debet bona fides, quae in corporalibus non praesumitur nisi probetur. 495.1.5
Praescriptioes conventionales a praedecessore incipiunt currere contra minores absque restitutionis auxilio, ex capite scilicet de minoribus, restitui tamen poterunt ex clausula generali. 508.2.4
Praescriptioes temporales, quae olim currebant minoribus cum beneficio restitutionis, hodie ipso iure non currunt, excepta praescriptione 30. annorum. 325.2.1
1,2,4
Praescriptioes iudiciales ipso iure currunt contra minores, licet contra illas possint restitui. 326.1.7
amplius ut ibid.9
Praescriptioem dispositio in l. sancimus, non procedit in Ecclesia, quae in hoc vice minoris non surgitur. 326.2.13
Praesentia non praesumitur, nisi probetur. 158.2.3
Prætes de falso causam cognoscens potest incidentem proprietate questionem decidere. 169.1.1
Prætes civitatis non potest expressè prauidicare civitati. 220.1.12
Prætes non potest cognoscere super causa statui. 408.2.3
Præfides, & consules finitio officij, successoribusque substituitur, per 50. dies in loco, ubi officia administraverint, permanebunt. 175.2.1
Præfidi libellis propria manu, non per assessores subscribant. 1177.1.1,2
Præfides civitatum damnatos de heresi per Ecclesiam exterminabant. 99.1.1
Præfides provinciarum oppressos contra vim potentiarum tuebantur, aut si vindicare non possunt, Imperatoris aut Praefectorum pratorum auxilium implorabant. 169.2.1
Præfides non possunt hodie delegare causas veri, vel mixti imperij, quas solebant antea. 373.1.3,5
Præfatio divina non testis pactum iudom. 210.1.1
Præfatio certorum annorum cum quâ nudo pacto convenit praestari, an inducat obligationem ad praestandum in futurum indebitum solum, contrahitur. ibid.4
Præsumptio honestatis, quae oritur ex consanguinitate & affinitate, excludit omnes alias praesumptiones. 60.2.3
Praesumptio indicatur firmior, quae est naturalis, illa vero debilius, quae accidentalis. ibid.6
Praesumptionibus & coniecturis locus non est, ubi constat de veritate. 330.2.4
Præteritio matris erga filios habetur pro exheredatione. 425.1.2,3
Prætor exercerebat exercendo restitutiones in integrum, tutorum constitutio, emancipatione, manumissione. 168.2.1,2
Prætor urbanus, & provincialis, remissum. 169.1.5
Prætor, iudex, & Advocatus etiam finito officio vocantur Praetores, iudices & Advocati in memoriam pristinae dignitatis. 249.2.4
Praetores tres ad competentem cognitionem in Vrbis ordinati fuerunt. 169.1.1
Praetores urbani larem & domicilia habentes in Vrbis, praerebantur in electionibus, officiorumque impetratione provincialium. ibid.2
Praetores officia iniuncta sumpu proprio non tenebant, nec admittebant. 169.1.4
Prætorium est domus, ubi ius dicitur, quae ipsi Praefidi datur. 169.1.4

& Verborum.

de iur. 171.2.4
Præuaticatio. *Præuaticationis* nomine contineri videtur
Advocatus, seu *Procurator* ille qui visis scripturis suis
clientuli causam deseruit, & ad *adversarium* confert.
 243.1.5
Præuaticationem obiciens & non probans, de calumnia
 tenetur, & sententia, quæ prætextu *præuaticationis*
 impugnatur, *præuaticationis* non probata in rem indi-
 cationis transit. 242.2.3
PRAGMATICA sanctio. 181.1
Pragmatica sanctio qua. 156.1.imit.
Pragmatica sanctio, remissio. 162.1.18
PRAGMATICÆ sanctiones. 156.1
Pragmaticæ sanctiones dicuntur Principum rescripta, non
 de priuatorum negotiis, sed de corporum, ordinum colle-
 giorum causis à Consilij sententia emissæ. 15.
 1.8
Pragmaticæ sanctiones canonibus aduersæ pro subreptitijs,
 & abrogatis habentur. 16.1.2
Pragmaticæ sanctiones qua sunt. 155.1.3
Pragmaticæ sanctiones corporis, scholæ, officij, curie, cini-
 tatis, & provincie, non priuatorum insequuntur pre-
 cia. 157.2.4
Pragmaticæ sanctiones, remissio. 158.1.9
Pratum alienum depasci tenetur Aquila. 504.1.1.2
Peccaria dicitur quando quis emit ab eo, qui habet in em-
 phyteusim. 21.1.19
Peccator mendax fructum precum nullum sentiat, nisi
 veritatem precum deducatur, aut rescripto inserta sit ve-
 ritas petitionum. 157.2.2
P R E C E S Imperatori offerende. 144.2
Presbyteri testimonij causa torture iniuriæ non me-
 tuunt, falsa tamen non simulabunt. 52.1.1
Presbyteri, seu *Diaconi* ob falsum in civilibus testimo-
 nium per triennium suspenduntur ab officio, in causa
 criminali tenentur ad poenam falsi induto clericatus
 bonore. 53.1.1
Presbyteri, *Diaconi*, *Subdiaconi*, *Lecleres*, licet in patrum
 potestate sint, de rebus, quæ in sacris pecunijs castrensibus
 sunt, testari possunt. 76.2.1
Pretium rerum Ecclesie distraxarum quando in specie
 non est conuersum in utilitatem Ecclesie, an & quan-
 do possit repeti ab aconomo, administratore, vel *Pra-
 lato*. 26.1.14
Pretium inustum & legitimum quod. 90.2.5.6
Pretium conuersum in utilitatem domini rem vendican-
 ti, debet emptori restitui. 267.1
Pretium quod restituendum sit. 284.1.7
Pretium soluenti actione negotiorum gestorum hoc recu-
 perat. 465.2.3
Pretium utilium expensarum in plantatis sacellarum debe-
 re possessori bona fidei cum abradi non possunt. 470.
 2.2
Pretium ab estimationibus in rebus diuidendis taxatum
 potest quilibet ex coheredibus illud offerendo agere, vel
 agendo taxationem petere. 517.2.4
Pretio non soluto quibus remedijs venditori contra emptor-
 em vti liceat. 472.1.13
Primates sunt in presenti, qui alios vel auctoritate, vel
 dignitate, vel auctoritate antecessor. 14.2.6
Primates qui. 94.2.13
Primates Iudeorum canonem imperiali fisco debitum col-
 ligunt, & eundem persolvent. 117.1.1
Primates synedriarum Iudeorum exigunt à singulis, quod
 olim eorum Patriarchæ auri coronary nomine solvere
 consueverant. ibid.2
Primates Iudeorum de Rabinis. ibid.3
Primates, id est, *Advocati* fisci, qui præsumt alij, hodie ex
 dispositione legum Hispania in foro sedent rogati cum
 Senatoribus. 252.1.18

Primates *Advocatorum* negligentes, absentes & vagos
 collegas non excitant ad muneri exercitum, iudices
 item horum ignavia convenientes non impunes sunt.
 ibid.2.5
Primitibus *Advocatorum* privilegia Ordini concessa ma-
 gis inferunt. 251.2.2
Primicerius, cuiusque officium, remissio. 163.1.2
Primicerio post officium morte, aut biennij spatij finitum,
 succedit proxime post gerens officium matricula inscri-
 ptus. ibid.1
Prinipili dicti sunt olim centuriones, qui Aquile in le-
 gione præerant. 48.2.3
Priniscinius, pro *Primicerio*, & is dat apparitores. 371.
 1.4
Primogenitus habens actionem, & agere recusat, an
 possit compelli à secundogenitis ad agendum. 177.1.6
Princeps non solet privilegia concedere contra se, 151.5
Princeps est quasi Deus in terra. ibid.2.10
Princeps potest donare loca publica, & dona istiusmodi
 apud donatarium perpetuo permanebunt. 119.2.1
Princeps legibus se submittit, sique pareat. 127.1.1.2
 declarata ut ibid.3
Princeps an possit vi potestate oblata, remissio. ibid.2.4
Princeps quod declarat, non debet probatio admitti in
 contrarium. 132.2.6
Princeps nemini indulgeat, ne sua soluat debita. 146.
 2.19
Princeps potest derogare his quæ non sunt iure naturali,
 diuinoe indulta, licet iure humano statuta fuerint.
 ibid.2.1
Princeps si concessit alicui per suum privilegium domi-
 nium, vel ius alterius, tale privilegium est nullum.
 155.1.7
Princeps etiam sine causa potest contra ius civile rescri-
 bere. ibid.2.8
 contrarium. ibid.9
Princeps non potest rescribere contra ius naturale, vel
 gentium sine causa. ibid.10
Princeps non potest alienare subditos imitos. 208.2.3
Princeps concedendo noua privilegia priora tollere minime
 censetur. 250.2.5
Princeps si vendat rem alienam iure proprio, tunc em-
 ptoris sunt securi. 319.1.3
Princeps remouet suspicionem, & committit causam, ea
 remota. 369.1.16
Princeps concedens liberam testandi facultatem, conces-
 sisse legitimam & consuetam præsumitur. 445.1.2
Principis responsum, seu rescriptum, sacrum, seu celeste
 oraculum dicitur. 15.1.7
Principi an detur restitutio ex iure minorum sicut datur
 Reipubl. 348.3.4
Principem non posse quenguam priuare dominio rei sue,
 an & quando verum sit, remissio. 146.2.22
Principi non solum Ecclesiis, & ecclesiasticis personis, sed
 etiam omnibus pjs locis, & causis exemptionem à tri-
 butis concesserunt. 46.2.4
Principes qui bella cum hostibus aggressi sunt ex pecunie
 ab Ecclesiis, & ecclesiasticis personis extorsis, infelices
 successus habuerunt. 48.1.7
Principes, vltra Reges & Imperatorem, qui iura Re-
 galia possident, leges condere pariter poterunt. 232.
 2.10
Principalis vbi non comparet in iudicio ad petendam de-
 bitum, sed eius Procurator, tunc pæna huius l. locum
 non habet. 381.2.4
 declarata ut ibid.5
Prior in hypotheca, præferendus cæteri, quibus poste-
 rius carere tradita. 478.1.22
 intellige ut ibid.23
Posteritas ex ordine scriptura probatur. 3.1.6
 Priio

Index Rerum,

- Prioritas traditionis ubi ignoretur, presumendum pro eo, qui prior emerit, & soluerit: si alius prius emisit, alius prius soluisse probetur, pro eo, qui pretium prius soluerit.* 479.1.31
- Primatus sibi ubi dicere non potest.* 116.2.4
- Primatus potest iniriari sibi scilicet ad eisdem propria auctoritate, quousque ei permissum non est, nec suppetit facultas vocandi offensorum ad iudicium.* ibid.5.6
- Primatus existit, importat primatuum ipsi inire.* 234.2.40
- in Primatum ex parte una, & fisci ex parte altera, cognoscit Procurator Caesaris adiuncto Preside.* 318.1.12
- hodie contra fisci solus Princeps restituit.* ibid.3
- & Princeps tenetur ad hoc venire Princeps, seu Caesaris Procuratorem, & patronum fisci, nisi isti duo indices essent in locis diversis.* ibid.4
- loco Procuratoris fisci hodie successerunt Praefides provinciae, vel indices Camera summarie.* ibid.5
- Primatus in iudicio militari laigare non tenentur.* 172.2.1
- Primatus iurisditionem conferre non possunt.* 393.2.1.2
- Primatorem favore introduci, in eorundem adia retorqueri iniquum ac improbum est.* 119.2.1.2
- Primatus, denotat sententiam ferendam, non ipso iure.* 26.1.26
- Privilegium si alicui concedatur ratione officii, vel exercitii, si illud non exercet, non gaudet privilegio.* 14.2.4
- Privilegium particularis quando frangitur, non dicitur violari ipsam immunitatem, secus vero quando frangitur universale privilegium.* 16.2.3
- Privilegium l. vlt. de sacrosanct. Eccles. civitatibus concessum an corrigatur per hanc Auth.* 43.1.2
- Privilegium concessum patri vti Sacerdoti, censetur etiam concessum filio procreato ex eius uxore ante clericationem.* 45.2.11
- Privilegium immunitatis concessum Clericorum filijs, intelligitur durante vita parentum.* 46.1.14
- Privilegium fori concessum Clericis, licet attentis iuris Canonici non esset iuris publici, sed primatus; nihilominus tamdem Pontificis maximi statuerunt huiusmodi privilegium iuris publici esse.* 83.2.3.4
- Privilegium meretur amittere, qui permissa sibi abutitur potestate.* 101.1.4
- Privilegium rei, debitoribus, refugit ad Ecclesiam competens ad fidei iuratos, mandatores familiares, sociosque peritios, &c.* 124.2.18
- Privilegium cum lege habet inter illas personas, ut non faciat ius generale.* 126.2.5
- Privilegium, consuetudo, aut statutum non sunt absurde interpretanda.* ibid.6
- Privilegium, seu rescriptum lite pendente impetratum nihil prodest non facta mentione litis pendentie.* 151.2.2
- Privilegium obreptionis, & per mendacium impetratum non relictat.* 153.1.1
- Privilegium, & beneficium speciale non censetur sublatum per verba generalia statuti, sed specialia requiruntur.* 198.1.18
- Privilegium vni officij & artis causa concessum, alteri, qui eandem artem exercet cum utilitate publica, commune est.* 246.1.1
- Privilegium amittitur propter delictum.* 410.1.5
- Privilegium concessum alicui, ut libere testetur, intelligendum est, servatis regulis, ac solemnitatibus iuris.* 445.1.4
- Privilegium est stricte interpretandum.* ibid.2.6
- Privilegium cupienti, & heredi suo concessum, intelligitur de primo herede tantum, non etiam de ceteris.* 49.1.2.3
- Privilegium praeiudicium illicitum non debet committi.* 14.1.4
- Privilegium erum.* 129.2.3
- Privilegium fori renuntiari potest.* 211.1.1
- Privilegium hic videtur papali & alijs miserabilibus personis concessum non videtur derogatum per Principem, nisi expresse de illo fiat mentio.* 397.1.3
- hinc privilegio an renuntiari valeant dicta persone miserabilis, remissum.* ibid.4
- Privilegium huius leg. cum sit concessum miserationis intuitu, non potest renuntiari.* 400.1.42
- Privilegia omnia Clericis, aut Ecclesiis in hoc tit. & seq. concessa poterunt eis adimi, & immutari per eosdem Principes laicos legislatores.* 9.2.5
- Privilegia & exemptiones Ecclesiarum stricte intelligenda, nec in lesione avarij, aut fisci ad extraneos extendenda.* 14.1.1
- Privilegia antecessorum favore Ecclesiae successorum continuat, & confirmat.* 16.1.1
- Privilegia & immunitates Ecclesiarum incensens obstruenda.* ibid.4
- Privilegia competentia patri ratione officij, cui dignitas sit annexa, ad filios non pertinent mortuo patre.* 46.1.15
- Privilegia constituta ad certos agros irrogandos, non extenduntur ad agros, qui accesserunt per alluvionem, vel per emptionem aliorum.* 501.1.5
- Privilegia Ecclesiarum ubi violentur, ad panam quicquid librorum auri agere licet.* 56.2.1
- Privilegia per causam extenduntur de similibus ad similia.* 69.1.38
- Privilegia antecessorum Imperatorum per loca, in robora suo Imperator relinquitur.* 78.1.1
- Privilegia ad instar & ad similitudinem, &c. remissum.* ibid.2.5
- Privilegia locorum quando parent si loca mutantur, & in aliam transferantur potestatem, remissum.* ibid.6
- Privilegia primum locorum & religionum violentis tam pecunia, quam capitis poena affici possunt.* 89.1.24
- Privilegia militum circa illorum iudicem, remissum.* 173.1.2
- Privilegia concessa Consiliarijs ad novos in eadem Curia extendi debent.* 179.2.3
- Privilegia quibusdam concessa possunt ad alios per Principem generalibus verbis extendi.* 244.1.1
- Privilegia locum tenentis concessa, quando solus prius regeret sedem, & institutum ministrabat, ad novos in eadem Curia Consiliarios extendi debent.* ibid.2.2
- Privilegia patronus fisci & horum liberis indulta ad rogatos numero praesentis extendenda ex speciali Imperatoris iussu.* 248.1.1
- Privilegia anteriorum Imperatorum Advocatis, & causidicis per superstitos non sublata, confirmata censentur.* 249.1.2
- Privilegia competentia primatibus stipendiatis, & armigeris donec sunt in exercitio armorum, vel in bello, vel in custodia arcis, vel civitatis.* 342.1.4
- amplia ut* ibid.5
- Privilegia classa in corpore iuris non sunt privilegia, sed ius commune.* 401.2.13
- Privilegia alicui rei, vel persone specialiter concessis nunquam videtur derogatum per generalem dispositionem.* 41.9
- Privilegia & favore indigni sunt malefici.* 92.1.3
- Privilegia ob veram confessionem indultis non fruantur, qui aduersari vera confessioni deprehendantur.* 101.1.1
- Privilegia schola indultis nemo fruatur per suffraganeum.* 162

& Verborum.

sed virtute, labore, animi vigilantia, ac testimonio morum & artium a preceptoribus impetrato ad talia deveniat. 165.1.1
de Privilegiis scholarium trallantes referuntur. ibid.2.2
Privilegiis militibus qui gaudent milites. 469.1.3
Probatio versans in Ecclesia iustitiam non solum fieri potest per veras probationes, sed etiam per coniecturas & presumptiones. 28.2.2.1
nec requiritur ut Episcopus, seu administrator, & eorum heredes teneantur. 29.1.2.4
Probatio plena requiritur in probanda lesione. 330.2.3
Probationes & instrumenta rationum melius inveniri in loco administrationis. 407.2.3
& in negotiorum gestore. ibid.
Probationum copia conseruanda non est. 109.1.10
Probanda omni cui incumbit, mutuum versum fuisse in utilitatem minoris, vel non. 310.1.8
Proceres, de Rabinis. 115.2.4
Proceres, de nobilibus non vulgaribus, sed inter ceteros eminentibus; item de ordinariis consularibus, aut praefectoribus, seu Proconsulibus alicuius Praetoris. 130.2.6
Processus factus ab incompetenti iudice, consensu partium conuallidari potest. 521.1.8
Processus inquisitorio non est locus sine fama praecedenti. 163.1.1.2
amplia & limita ut ibid.
Proconsul certis ex causis poenam minuire potuit. 256.1.2
Proconsulum insignia, remissum. 167.2.2
Procurator ad agendum constitutus transgigendo non praedudat domino. 217.1.1.3
Procurator alicuius constitutus ad agendum & defendendum, non potest transigere, aut compromittere, nisi ad id facultatem habeat specialem. ibid.4
Procurator Reipubl. non potest remittere debitum liquidum. 219.2.5
procedit in procuratore, vel administratore simplici, non autem domino. ibid.6
Procurator Reipubl. non potest donare, licet censetur habere mandatum cum libra. ibid.8
limita ut ibid.9
Procurator fiscalis non habet causa cognitionem absente fisci Advocato. 254.1.1.2
Procurator capere debet a calumnia accusando, & defendendo in quantum Reipubl. interest. ibid.2
Procurator de rato tunc principaliter cauet ubi de eius mandato emergit dubium. 260.1.1.2
Procurator abutens potestate sibi commissa remouetur ab officio. 261.1.3.4
Procurator actoris dominum in renouatione non defensus ab agendo repellitur. ibid.2.2.3
contrarium vide ibid.4
Procurator ad litem alium ante litem contestatam constituere nequit. 262.1.1.2
secus in Procuratore rei qui satisfecit iudicatum solui ibid.3
procedit huius text. conclusio, quando Procurator est constitutus, & non habet mandatum substituendi, sed tamen dominus promissis habere rationem quicquid gestum fuerit per Procuratorem, aut substituendum. ibid.4
non autem procedit quando est Procurator in rem suam. ibid.5
vel quando data esset facultas substituendi etiam non determinata persona. ibid.6
vel in casibus in quibus lis contestatur. ibid.7
vel quando disputatur an sit Procurator. ibid.8
nec procedit in Prelato Ecclesie, nec in conuincta per-

sona, nec in Procuratore habente mandatum eius libera, & in Procuratore constituto ad excipiendo tantum. ibid.9
Procurator in rem suam factus quis. ibid.2.3
Procurator egrediens sine mandato domino non praedudat, nullo agi si mandati finis excedat. ibid.
secus si dominus sciens tacerit. 263.1.3
liberam administrationem habere dicitur. ibid.4
Procurator ad iudicia post litem contestatam potest alium Procuratorem substituere. ibid.2.1.1
Procurator, vel aliter non potest sine speciali mandato vendere rem in praedudicium domini. 266.1.1.2
Procurator defensionem absentis inuitus non suscipit. ibid.2
Procurator condemnatus non solum potest, sed etiam debet appellare. ibid.2.5
limita ut ibid.6
Procurator qui omisit appellare, dicitur calidare. ibid.7
limita ut ibid.8
Procurator potest constitui ante, & post litem contestatam. 267.1.1
licet contestando sit dominus liti, nec potest sine causa remoueri, aut dominus in se litem transferre. 268.1.1.2
Procurator per contestationem factus est dominus liti, ita ut domino mortuo non expirauerit eius potestas. ibid.
intellige ut ibid.2.1.4
& resolue ut ibid.5
Procurator si dominus liti effectus alium substituens, per mortem ipsius Procuratoris soluitur mandatum in persona substitui qui sit effectus dominus liti. ibid.6
Procurator qui dominus effectus liti est in prima instantia, non potest procedere in causa appellationis. ibid.7
Procurator potest constitui sine scriptura. ibid.1.1
Procurator qui factus dicitur. 269.1.4
Procurator post litem ab eo contestatam non tenetur docere de mandato, sed qui opponit, probare debet eum non esse legitimum Procuratorem. ibid.2.8
Procurator fiscalis non habet ius, nec manum potest immittere, si debita solemnitas fuit obseruata, & cessauit lesio. 319.1.7
Procurator actoris apud acta constitutus non tenetur satisfare, multo minus cautionem prestare de rato. 352.2.1
Procurator defensusus absentem, & ad instantiam partis tenetur satisfare. ibid.3
Procurator rei cauebit in liti initio de indicato soluendo. ibid.4
Procurator actoris constitutus apud acta non tenetur cauere de rato. ibid.6
Procurator releuatur ab onere satisfaciendi quando fuit apud acta constitutus aduersario presente. ibid.7
Procurator rei quamvis constitutus apud acta, satisfat de indicato soluendo. 353.1.11
Procurator actoris in causa remunerationis etiam satisfat. ibid.1.2
Procurator non solum cogitur ad iurandum nomine domini, sed etiam suo nomine. 355.2.1.4
Procurator Caesaris non habet potestatem delegandi in causis primariorum. 372.1.2
Procurator fisci non potest esse competens index inter priuatos. ibid.4
Procurator Caesaris tunc potest dare iudicis litigantibus, quando gerit vice Praesidis. ibid.
Procurator fisci partium consensu index competens esse potest inter priuatos. 391.2.3
Procurator nomine domini emens tenetur ad pretium. 413.1.2

Proch

Index Rerum,

- Procurator Caesaris* cognoscit inter duos priuatos quando ambo, vel alter ipsorum sunt conductores bonorum Caesaris. 414.1.1
- Procurator Caesaris, & Procurator fisci* in quo differant, remissim. ibid.2
- Procurator si stipuletur rem domini, quæ in eius domino permanent, tunc licet fructu iure actio ipsi domino non competat, tamen ex æquitate ei utilis datur.* 531.1.5
- Procurator officium regulariter nemo inuitus in se recipit.* 266.1.1
- limita ut* ibid.3
- fallit.* ibid.4
- Procuratoris mutatio non perimit instantiam, nec obest parti aduersæ.* 552.2.2
- Procuratoris reuocatio iudici tantum infirmata, ignorante aduersario, postea gesta ipso iure reddit nulla.* 553.1.15
- Procuratoris reuocati & certiati gesta, quandiu iudex, vel aduersarius reuocationem ignorat, valent, ac domino preiudicant.* ibid.16
- contra Procuratorem si opponatur de defectu mandati, & ipse opponatidem contra Procuratorem rei, primo debet discussi de mandato Procuratoris rei.* ibid.8
- Procuratoris litis apud alia constitutus, nec presentia aduersarii, nec satisfactione est.* ibid.10
- cum Procuratore mitius agi, quam cum Aduocato quantum ad infamiam.* 265.2.3
- limita ut* ibid.4
- PROCURATORES.** 260.1
- Procuratores rationales non habuerunt ius mulandi.* 184.1.1.2
- Procuratores Caesaris status causas examinare non possunt.* 408.1.1.1
- per Procuratores, vel subalternos non potest qui tenetur facere manu, voce, & persona propria.* 333.1.3
- Professio vitatur ex adiectione conditionis siue pacti de reuincendo, seu habendo propria, vitiose contra illius substantiam.* 21.1.4.6
- Professio referenda facultate testandi de patrimonio suo, est valida.* ibid.37
- Professus in Religione incapax, & translatus ad Religionem capacem, recuperat bona post translationem sibi delata ad vitulum secundæ Religionis capacem, non autem bona, que ante possessionem obtinebat.* 20.1.2.6
- Professus nequit disponere de acquisitis post professionem, nec quicquam in illis habent ascendentes, aut descendentes.* 25.1.1
- Professus inter filios diuidens non potest illi pupillariter substinere, potest tamen instituire & substinere eis inuicem vulgariter.* ibid.13
- Professui si substantiam suam pro partibus equalibus diuidat inter filios, tunc monasterio tenetur dare quantum dederit cuilibet filio, si uero pro partibus inæqualibus, tenetur conferre monasterio quantum confert filio, cui plus dat.* ibid.16
- Professui quando solos ascendentes habet, illis debetur sua legitima, in illaque preferantur monasterio.* ibid.2.20
- Professio patre uiuente nulla bonorum diuisione facta an filij periciant legitimam.* ibid.17
- Prohibitio domini negotiorum gestorum actionem impedit in his, que post prohibitionem geruntur.* 282.1.1.2.4
- limita ut* ibid.5
- Promissio pro parte indebita per errorem facta reuocari potest.* 141.1.1
- Promissio facta per errorem non debet impleri.* ibid.2
- Promissio quando interponitur super re mea, que debet durare mea, ut si dispensus, vel commodatus rei penes te, hoc pacto ut resistas tertio, tunc illi tertio queritur utilis actio.* 531.1.3
- Promissum occasione salarij ex causa mutui intra tempus legitimum per exceptionem impugnat, & liberatur conductitur.* 237.2.2
- Pronuntiatio, per Pronuntiationem expressam in causa principali, dicitur tacite pronuntiatio in incidenti.* 377.2.3
- Propinquus. Propinquorum appellatione continentur agnati & cognati, qui admitterentur ab intestato ad successionem de iure ciuili usque ad decimum gradum.* 49.1.8
- Proprietatis ratione quis forum sortitur.* 402.1.1
- Propter quod vniuersumque tale, & illud magis tale est.* 29.1.4
- Protogantes in iurisdictionem Episcopi tenentur eius iudicio stare.* 95.1.1
- item in Episcopum non subditi ex in arbitrium compromittere possunt, & tales compromittentes si sunt presentes stare laudo tenentur.* ibid.2
- Protogatio ut valeat, oportet quod illi, cuius prorogatur in iurisdictionem illam habeat, alias impossibilis est prorogatio.* 372.1.6 & 319.1.9
- Prorogatio in iurisdictionem remissim.* 391.2.2
- Prorogationi non datur locus in criminalibus.* 95.1.3
- Prosequutio specialis restringit sententiam generalem ad prosequuta.* 358.1.1
- Ptorogo secularis potest Prorogare iudicij secularis in iurisdictionem.* 91.1.3
- at aliter obseruatur in Regno Portugalia, & Regno Francia.* ibid.4
- Protestatio facta de metu ad metum probandum non sufficit.* 225.1.2
- Protestatio declaratoria voluntatis non predest in his, que non pendet à voluntate.* 279.1.13
- Prouidendum sibi primo, quam alteri.* 498.1.5.6.7
- Provincia. Provinciarum moderatores tam emptiores citra alimentorum necessitatem, quam adificiorum reparationem intermittunt durante officio.* 181.1.3
- PROVINCIALES AD PRATURA OFFICIA NON PERVENIEBANT, SI ADE-
RANT IN VRBE HABENTES DOMICILIA.** 169.1.3
- Provinciales licet cornu prædij sint tributaria, habens dominium, ideo seruitutem constituunt, & acquirunt.* 496.2.1
- P S**
- Pseudomachi Martyrum reliquijs venditantes occasum dederunt huic legi.* 11.1.2
- P T**
- Prochotrophium dicitur locus alendis pauperibus paratus, quem communis vocabulo hospitale vocamus.* 37.2.8 & 44.2.10
- PROCHOTROPHI, & privilegia eorum.** 43.2
- Prochotrophij qui.* ibid.6
- P V**
- Pubertas desideratur in iudice iurante ut iuramentum confirmet contractum.* 304.1.4
- extende ad iuramentum Hebraei minoris.* ibid.2.5
- limita in prodige, cui bonis per sint interdictionem est.* ibid.6
- extenditur hæc constitutio ad omnes contractus minoris.* ibid.7.8.9.11
- nisi minor ignoraret quid donat, vel voluit donare modicum, & donauit plus, &c.* ibid.10
- limita quoque ut* 305.1.12
- locum habet etiam in iudicij.* 307.1.25
- in Ecclesia autem contractibus quid statuerendum, vide*

& Verborum.

vide 305.1.13
limitanda pariter hac constitutio in confessione minoris iurata etiam sine curatore. ibid. 2.1.4
Pallatus, pro in ius vocatus famitur. 72.1.8
¶ Puncti quid, remissio. 251.1.11
Puniendi sunt minui qui clam delinquant, quam palam delinquentia. 8.1.6
PVPILLVS. 396.1
Pupillus, & aditus tutor interueniente Procuratorem constituunt. 165.2.2,5
Pupillus, nisi locupletior factus, ex negotio gesto non tenetur. 276.2.1,2
Pupillus, & adultus in iudicio esse possunt cum tutoris auctoritate. ibid. 1.1,2
Pupillus, & orphanus habent privilegium ut possint reos ad Curiam trahere, etiam in prima instantia, ipsi vero extra proprium domicilium trahi non possint. 399.1.32
Pupillus quis. ibid. 33
Purgatio mora admittitur ubi pena legalis est. 394.2.8

QVA

Quadragesima. *Quadragesima tempore quondam criminalium causarum cessabat executio.* 388.2.1,2
de consuetudine non feruari. ibid. 3
Quadiennium petenda restitutionis, quod datur minori scilicet maiori, non currit absenti causa Reipubl. 343.2.1
Quadiennium huiusmodi retardatur propter initium aliquod impedimentum postquam incipit currere, contingens sicut ab initio. ibid. 2
Quadiennium continuum hodie, olim annus utilis erat. 346.1.10
Quadiennium saltem datur ad inchoandam litem super restitutione, non vero ad illam faciendam. ibid. 11
Quadiennium non incipit currere nisi à die completa laesionis & prescriptionis. ibid. 2.1.4
Quæstio conditionis feruile, aut adscripta per transactionem decidi potest. 135.1.1,2
Quæstio status si incidit questionibus bonorum, de ea plene cognoscatur, licet index aliis cognitionem de statu non habeat, vel de principali tantum expressim pronuntietur. 377.2.1,2
Quæstio generis inter parueles si non refertur, hereditas agno iure diuiditur, aliis si quæstio refertur, prius hac discutitur, antequam de principali sententia feratur. 378.1.1
Quæstio status si incidit in iudicio diuisorio, prius de statu cognoscitur, quam sententia diffinitiva prefertur. ibid. 2
discutendum ut ibid. 3
Quæstio civilis quando est principaliter mota, & incidens criminalis est, eadem sententia terminantur. 378.2.1
declaratur textus. ibid. 2
intelligendumque est ut ibid. 3
Quæstio donec durat super nullitate testamenti non currit tempus quinquennij, quod præfixum querelæ intendende. 425.2.1,2
Quæstio finium regundorum 30. annorum spatium finitur. 527.1.1,2
Questionem exercere est meri imperij. 186.1.3
in Quæstione nota feruis actor ad instantiam rei iurabit quod nec odio dominorum, multo minus feruorem quæstionem mouet. 354.1.2
Quæstor de Cancellario. 158.1.10
Quæstoris potestas olim quæ. 164.2.5
Quæstoris iudici dignitate præditi. ibid. 2
Barbof. Collet. in Cod. Tom. I.

Quæstores, alicuius Sancti nomine petitoria facientes, non permittantur nisi regias litteras ostendant. ibid. 2.1
Quæstorum officia nullius sine Cæsaris subscriptione quondam peragebat. ibid. 1
Qualis olim, talis præsumitur & hodie. 506.1.8
Qualitas. Qualitatem possessionis non tenetur dicere contentus in possessione hereditatis. 462.1.1
¶ Quam oblata secundum formam Senatusconsulti cautione, l. de usufructu, intellectum. 485.2.9
Quantitas expensarum, & damnorum passorum in litigando, probatur iuramento. 367.2.12

QVE

Querela inofficiosa primo, & subsequenter petitio hereditatis contra fiduciosorem instituitur. 416.1.1,5
Querela inofficiosa si testamenti capta & interposita ad heredes transmittitur. 417.2.1
Querela non preparata non transmittitur nisi ad liberos agentes contra testamentum parentum, preparata contra. ibid. 2
Querela inofficiosa excluditur quinquennio. 425.2.3
Querela inofficiosa datur contra fideum, ad quem bona testatoris vniuersaliter peruenierunt, non solum quando heredis scripti bona peruenierunt ad fideum, sed etiam quando ipse princeps heres scriptus fuisse. 435.2.12
& quod in testamentis & ultimis voluntatibus fidei iure communi capis, nec quid speciale in eo constitutum reperitur. ibid. 3
idem de querelante testamentum de falso. ibid. 4
Querela competens licet non sit preparata, ad filios, vel heredes transmittitur. 443.2.1,3
Querela inofficiosa transmittitur ad liberos si non fuerit extincta. 444.1.5
Querela inofficiosa infra quinquennium, & non ultra intentanda. ibid. 2.8
Querela inofficiosa ab adita hereditate intra quinquennium intentari debet. 450.2.22
Querela inofficiosa transmittitur ad liberos & descendentes iure sanguinis, licet in vita non fuerit proposita, nec intentata per filium; ad extraneos vero non transmittitur nisi in vita filij saltem fuerit preparata. ibid. 25
Querela inofficiosa locum non habet in peculio filijfamil. castrensi, vel quasi, dum quis manet filius, non autem si sit paterfamil. 451.1.1,2
Querela inofficiosa ubi præstò est, non datur locus remedio restitutionis. 455.2.1,2
Querela inofficiosa donationis locum habet, si ab intestato procedat successio. ibid.
Querela inofficiosa damnationis, æquiparatur querelæ inofficiosa testamenti, & ultra quinquennium non durat. 457.1.1,2
Querela inofficiosa donationis ad instar querelæ inofficiosa testamenti introducta est. ibid. 2.4
Querela repudiatio non valet ante aditam hereditatem. 444.2.10
Querelam inofficiosa non habet cui aliquid in testamento relictum est, sed agis ad implementum. 455.2.1

QVI

Quies, vide Otium.

QVO

Quota, quid.

507.2.3.

R A

Rapiens Monialem pena mortis tenetur. 85.2.9
Rapiens Monialem seu famulum Deo dicatam, pena
 FFF raptus

Index Rerum,

raptus omnino puniatur, etiam, quod confensus se rapti. 86.2.18
Raptus virginem Deo dicatam, ut pena mortis puniatur, debet esse consecrata. ibid. 19
Raptores virginum Deo dicatam capitis supplicium ferant, cuiusque bona monasterio addicantur cum pleno dominio in solatium rapae. 85.1.1,2
Raptores ubique capi possunt, & puniri, nec sunt transmittendi ad iudicem loci, in quem deliquerunt. 86.1.10
Raptores eorumque auxiliares in flagrante crimine comprehensi, possunt impune occidi à parentibus, & consanguineis mulierum rapiendarum, vel earum tutoribus & curatoribus, patronisque ac dominis. ibid. 2.12
non servatur hodie, quin possunt eos prebendere, & docere ad iudicem. ibid.
Raptus feriam non quiete sunt in digni. 92.1.4
Raptus virginum, & adulteri non gaudet ecclesiastica immunitate. 122.1.7
Raptorum pena extenduntur ad comites in inasione, eorumque adiutores. 85.2.3
hospites & ministri mortis supplicium bonis retentis subeunt. ibid.4
Raptus pena ordinaria intrat in raptu. Mortalis ex solo conatu, etiam non sequito raptu, ne dum alio effectum copula carnalis. 50.1.3
Ratificati potest quod nostro nomine gestum est quantum ad ipsius ratificationis praesidium. 199.2.7
Ratificatio, sine approbatio ut dei robur alicui, necesse est ut ratificetur, vel approbatur, siue consensus, aut auctoritatem praestans, habeat plenam ipsius alicuius notitiam. 143.1.2
Ratificatio minoris reconciliat contractum in minori etate celebratum, & ipsum efficacem reddit, & inexpugnabilem. 354.2.1,2
Ratificatio illa quomodo fienda. ibid.3
Ratificatio, & approbatio tacta ipsius minoris inducitur ex alicuius subsecutis, ita ut ei auferatur beneficium restitutionis in integrum. 555.1.10
feruntur quaedam exempla. ibid.11,12,13
Ratihabito insequens negotium per alicuius gestum, parit alicuius negotiorum gestorem. 278.1.1
Ratihabito post 25. etatis annum facta petitionem restitutionis tollit. 355.2
Rationes edende, cur. 191.1.1,2
Rationes semel redditae non solum possunt retrahari ubi error intervenit in calculis, verum etiam, licet in iure citatum fuerit. 236.1.7
Rationes publicas quis reddere temetur ubi administravit. 407.1.1
Rationibus semel redditis denno ad iterandum calculum proceditur, si dolo redditus esse demonstretur. 236.2.14
RATIO CINIVM. 407.1
Rationalis, id est, Procurator Caesaris. 413.2.4

R E

Reatus, & delictum excludunt dignitatem, & honorem, ac privilegia adiungunt. 410.1.2
Rebaptizans, & baptizatus scienter, dum capax criminis sit per aetatem, capitalis supplicio puniendi sunt. 110.1.1
iure Pontificis & Caesaris maxime pariter puniuntur. ibid.2
Rebaptizantes, & rebaptizatos, iudices pena legibus expressa vindicabunt, aut ob dissimulationem patientium id quod alii concesserunt. ibid.2,4,5
Rebaptizati & rebaptizantes scienter, irregularitatis laque afficiuntur. ibid.1.2

Rebaptizati insister infemum à testimonio civilibus arcentur, &c. 111.2.1
Receptus, vide Canonici. 119.2.3
Recepti à maiori, siue digniori, ceteris receptis ab inferiori preferendi sunt. 25.1.9
Reclamare licet à sententia Principis siue Praefecti praetoris. 149.1.5
Recltores & moderatores provinciarum & civitatum negligentes in imponendo penas statutas hereticis denarum librarum auri pena mulcentur, & insuper etiam excommunicationis suae periculum sustineant. 107.1.4
Recltores provinciarum turbas conuenientes ad Iudaeorum vexationes, mature non impediens, impuni non manent. 119.2.3
Recltores provincia negligentes pro crimine idololatriae delatationem in puniendo 50. auri libras, iudices cum officio totidem fisco inferre sententur. 120.1.5
Recltores provinciarum A duocatos hereticos ad exercitum forensia impune non admittunt. 241.1.3
in remedio Recupetandae quis sit index competentis, remissus. 403.1.7
Recusatio iudicis ante litis contestationem opponenda est. 368.2.3
nisi post litis contestationem causa recusationis de nouo superueniat. ibid.4
ampla etiam post conclusionem in causa, dummodo causa recusationis habuerit actum post conclusionem. ibid.5
Recusatio in scriptis proponi debet. 368.2.10 & 370.2.4
Redemptio libertatis causa & captiuorum verè est causa pia, & maxime fauorabilis. 39.2.11
Redemptio captiuorum est summa pietas, & Republica Christiana maxime utilis. ibid.12
in Redemptionem captiuorum quando aliquid relinquunt, non expresso à testatore per quem fieri debeat redemptio, Episcopi, aut eius vicarius accipere debent quod ita legatum est, ad ipsiusque, & non ad heredes spectat adimplere tale legatum. 68.1.20
Redditus annui inter immobilia computantur. 25.1.8
Referens. Referenti se ad Principis mandatum, sine editione & exhibitione mandati non creditur. 133.1.1
Refuge. Ecclesiarum vultu ac vestibus non sunt spoliandi. 123.2.3
possunt in Ecclesiis iudicibus respondere, & se legitime defendere. ibid.4
Regna gubernantur tam per iustitiam, quam per arma bellica. 3.2.2
Regna Hispania & Gallia non subsunt Imperatori. 162.1.12
Regula, Is in legem delinquit, qui verba legis amplectens, contra legem nititur voluntatem, & intentionem, declarat. 128.1.7
Regula, Cessante causa, procedit in causa finali, non autem impulsiva. 196.1.15
procedit in causa propinqua & immediata, non autem in remota siue mediata. ibid.16
Regula, Qui non facit quod debet, non recipit quod opotet. 207.1.7
Regula, Contumax amplius non auditur nisi reiectis expensis, an locum habeat etiam in minore & Ecclesiastica. 367.1.8
Regula societatis ovium & pecudum. 199.1.34
Regularis ad Episcopatum promotus recuperare potest sui succedendi quoad bona delata post assumptionem ad Episcopatum, in commodum tamen suae Ecclesiae respectu proprietatis. 76.2.8
Relatio simulata ad impediendum privilegii effectum ipso iure nulla est. 126.2.2

Rela

Rationes vicariorum, & indicum audiantur ab Imperatore propter auctoritatem referentium. 168.2
Relegatus ad tempus, seu priuatus aliqua administratione, censetur intra id tempus quoad id infamis, finito autem eo tempore remittitur infamia. 256.
 2.6
Relictum pauperibus, & captiuis sine quarta deductione et debitum praestandum est. 80.2.1
Relictum captiuis per testatorem non nominatis, distribuitur per Episcopum inter captiuos illius loci ubi dixit, & domicilium habuit testator. ibid.2
Relicta pias, miserabilibus, puique loci omni falcidia non sustinent. 81.1.9
Relictus ad pias causas nihil detrahit Episcopus. ibid. 15
Relicto vera à Deo dimanat. 82.1
Religionem ingressi & professi ciuilibiter mortui dicuntur. 86.1.4
intelligi ut ibi.
Religiosus non saltem queris monasterio, vel Ordini quaesita post professionem, sed etiam per eam queris ei omnia bona, quae antea habebat, nisi de illis aliter ante professionem disposuerit. 20.1.2.4
Religiosus quando transiit ad aliam Religionem, non ut ibi proficatur, sed quod delictorum suorum penitentiam agat, tunc usufructus bonorum prioris monasterii acquisitionem reddendum posteriori datus in illo Religiosus permanferit. ibid.2.28
Religiosus tempore nouitatus testari potest etiam nulla petita superioris Religionis licentia. 61.2.3
Religioso factio Episcopo integrum non est testari etiam de bonis patrimonialibus, aut propria industria acquisitis eo modo, quo id fas est Episcopis secularibus. 20.2.33
Religiosi bona transeuntis ex vna in aliam religionem studio melioris vitae, remanent penes primum monasterium, acquisita vero post secundam professionem ad secundum monasterium spectant. ibid.1.25
Religiosi expressè, vel tacite professi non possunt testari. ibid.1.31
Religiosi nec ad pias causas testari valent. 21.1.34
Religiosi accusare possunt eos, qui sibi iniuriam fecerunt, coram iudice ecclesiastico, vel seculari. 46.2.6
Religiosi testari non possunt. 61.2.2
Religiosi non possunt esse iuratores testamentarij, aut datari. 84.1.3
RELIGIOS id est, monumeta. 511.2
Relinquo, solum conuenit vltima voluntati, non autem donationis inter viuos. 26.2.14
Relinquo, an & quando importet heredis institutionem renuntiat. 507.2.9
Reliquiae Sanctorum vendi non possunt, nisi quando quis à prophanis hominibus emerit, ut in Ecclesiis recitantur. ibid.4
si exponuntur venales, quid. ibid.5
earum venditiones nulla sunt, & contractus super illis celebrati nulli. ibid.8
Reliquia mortuorum quondam non sepeliebantur intra ciuitatem. 534.2.1.2
causa qua. 536.1. am.
Vide Crux.
Reliquiae Sanctorum distribui punitur iudicis arbitrio. 11.1.6
Remedium extraordinarium si est vtilius ordinario, omisso isto potest intentari illud. 298.2.3
Remedium ordinarium ubi datur, scil. appellacionis, denegatur extra ordinarium, videlicet restitutionis. 302.2.2

limita si remedium extraordinarium vtilius sit ordinario. ibid.3
Remedium magis extraordinarium cessat ob minus extraordinarium. 455.2.3
Remedia contraria non possunt cumulari simul. 425.1.4
Remissio ob sterilitatem an fiat in emphyteusi. 32.2.3
Remissio Principis ante condemnationem tollit penam delicti. 150.1.6
intellige, ubi laesus remisit, vel illi satisfactum fuerit. ibid.
Remissio eius quod debetur, non autem liquido, non est donatio propria, nec infirmatione indiget. 219.2.7
Remissio an & quando facienda ad locum delicti. 400.2.5
& qua fieri debeant à iudice requisito ut delinquentem remittat, remissine. ibid.6
Remissionem si fecerit pari offensa delinquenti, poterit aliqui tertius, cui in tali crimine competet ius accusandi, non obstante tali remissione ipsum delinquentem de eo crimine accusare. 213.2.18
Remittens dolo aduersarij ius ex sententia quasitum, sibi non nocet. 199.2.1.2
Remittere an sit donare, remissine. 207.1.3
Renuntians liti simpliciter, non praesumitur id facere animo donandi. 197.1.3
Renuntians liti, & causa, non potest redire amplius. ibid.4
Renuntians liti, censetur renuntiare instantia, & iuri. ibid.2.11
fallit in beneficiis. ibid.12
Renuntians liti non videtur fateri quod aduersarius habeat. ibid.13
Renuntians successioni potest nihilominus petere supplementum legitima, nisi iuret renuntiantem, vel post mortem patris consentiat, vel fiat inter fratres cum consensu patris pactum de non succedendo. 445.2.9
Renuntiare quod quis possit liti, vel instantia, intelligitur aduersario consentiente, vel quod sua non interest. 197.2.10
Renuntiare quis potest parte absente, odio litium. ibid.2.14
diuimodo fuerit renuntiatum praesente iudice, vel aliqua alia persona publica pro absente acceptante. ibid.15
quid si non acceptatis, an vocat renuntiantem, remissine. ibid.16
Renuntiare quilibet potest fauori suo. 211.2.7
Renuntiare potest instantia. 197.1.2
Renuntiat quis non facit intra tempus praescriptum. 292.1.5
Renuntio facta à monito profiteri volenti in Religione, an, si post emissam valide professionem efficiatur Episcopus, ab eo renocari possit, sique legitimam vindicare. 762.7
Renuntio hereditatis paterna, quae tacite inducitur à lege per lapsum temporis, non potest post illud tempus renocari. 140.1.2
Renuntio iuris de futuro extra iudicium facta non valet. 195.2.9
Renuntio liti auferit procedendi licentiam renuntianti. 197.1.1
Renuntio iudicialis parte absente facta valet quando index pro absente recipit. ibid.5
Renuntio non praesumitur in dubio. ibid.6
Renuntio emphyteusi facta in fauorem Titij, cessat mortuo Titio. 208.1.1.6
 Renu

Index Rerum,

- Remunatio, siue pactum circa hereditatem persona incerta valet.* 213.1.7
Remunatio hereditatis, & futura successioni valet etiam in minoribus. 218.2.4
Remunatio quantitatis generalis non trahitur ad incogitata. 228.1.4
Remunationi hereditatis persona vivens si ad se consensu illius, de cuius hereditate pactum initur, valet talis remunatio, & quodcumque aliud pactum circa illam hereditatem initum. 213.1.8
Remunatum non videtur privilegio speciali minorum, nec derogatum, nisi caveatur expresse. 197.2.17
Repetitio pro restitutione. 314.1.3
Repletio accedens legitima imminuta fit ex rebus substantia patris, & pro iure quasi aduentitii habetur. 449.1.2
Repudiatio hereditatem dolo substitui, contra substitutionem agit. 291.1.2
Repudiatio debitoris hereditatem, non tenetur ad onera hereditaria, nec propter id tenetur cedere huc, quia ex bonis testatoris alio titulo percepit. 412.11.2
Repudiatio hereditatem non tenetur ad collationem. 514.2.1.2
Repudiatio scriptis heredibus, succedentibus ab intestato de iure civilis, vel pratorio competit petitio hereditatis. 461.1.1
REPUTATIONES quae sunt in iudicio in integrum restitutionis. 337.2
Res qualibet est significanda suo nomine per consequentiam litterarum, non per abbreviaturas. 4.2.2
Res, quae alius non potest dividi, tamen potest dividi quoad commoditatem fructuum. 25.1.11
Res Ecclesia an semper danda sit ei, qui iusto plus offert. 27.2.13
Res Ecclesia in emphyteusum perpetuum in praesentia Pralati, & Capituli, & omnino interesse habentium consensu datur, ut quam minimum fieri possit redditus non nisi vltra sextam partem minuantur. 32.2.1
Res Ecclesia emphyteuticanda est cum iusta & aequali pensione soluenda. ibid. 4
Res alterius potest sine mandato alienari ob redemptionem, & capere tenetur eam alienationem sine eius mandato factam ratam habere. 81.2.9
Res inter alios alia praesumptionem facit. 189.2.12
Res diuidua quae. 218.1.8
Res diuidua, & indiuidua differunt. ibid. 9
Res, vel causa quando est indiuidua, ut servitus, tunc restitutio concessa minori, prodest maiori. 299.2.9
Res quae servando servari non possunt, quantam sunt. 317.2.4
Res litigiosa alienari potest ex causa necessaria. 463.1.4
Res emptae ex pecunia mea non est mea, ideoque ut rem meam talem vendere non possim. 468.2.1.2
& cur. ibid. 3
Secus est in pecunia Ecclesia. ibid. 4
Intellige tamen ut. ibid. 5
Res acquisita & emptae ex pecunia usuarie efficiuntur ipsius ementis, & eidem adquiruntur. ibid. 1.6
Res ex pecunia militis emptae militi acquiritur. 469.1.1.2
Res emptae per tutorem, curatorem, seu administratorem nomine proprio ex pecunia minoris, efficitur minoris, si minor eam vellet vendere. ibid. 4
etiam res emptae ex pecunia furiosi, vel prodigi, cui bonis interdictum est, vel alterius, qui sit sua cura. ibid. 5
Res emptae ex pecunia Ecclesia per Pralatam, & conventum,
- administratorem syndicum nomine proprio, acquiritur Ecclesia.* ibid. 2.7
Res qualibet praesumitur libera a servitute, & allodialis. 499.2.13
Res emptae ex pecunia aliena efficitur ementis, & ei dominum acquiritur, & non domino pecunia. 511.2.11
Res ex hereditate subtrahita repetuntur familiae eriscundae iudicio. 513.2.1.2
intellige ut. ibid. 3
Res si communi nomine distribuitur, communi nomine pretium venit in actione mandati, vel negotiorum gestorum; si vero proprio nomine, venit in petitionem hereditatis. ibid. 2.1
Res quando non potest commodè dividi sine iniuria, & partes contendunt rem sibi adiudicari, tunc index debet aperire licitationem, & totam dabit focus plus licitanti. 517.1.6
quid si nullus sociorum voluerit licitari, vel omnes idem offerant pretium, nec inter se conveniant, cui potius res tota adiudicetur. ibid. 7
Res emptae communi pecunia, aut redacta ex pecunia communi, non est communis, nec inter socios communicanda, excepta societate omnium bonorum. 521.2.1.2
empta per socum etiam omnium bonorum, non acquiritur ipsi iure consocio, sed agi ad communicandum. ibid. 4
empta ex pecunia communi nomine alterius tantum, non est communis, sed eius solius, cuius nomine emptae est. ibid. 4
empta nomine proprio ex pecunia aliena, est propria emptoris, non autem communis cum pecunia domino. ibid. 5
à me quaesita nomine meo ex tua pecunia, mea efficitur quantum ad speciem ipsam, attamen teneor restituere pecuniam illam, quae rem emi. ibid. 6
quaesita ex pecunia mea, etiam mala fide possessa, nec est mea, nec mihi restituenda. ibid. 7
quid, si sint quatuor socij omnium bonorum, & unus ex eis emat praedia, & faciat concipi instrumenta pro se tantum. ibid. 8
Res emptae ex alterius pecunia, non efficitur eius, cuius erat pecunia, sed ementis. ibid. 9
Res mobilis, vel se movens, si petatur ab auctore exhiberi, exhibenda est in iudicio, ut auctori pareat sua probatio. 529.2.3
Res restitutionem volens petere, potest agere tam ad exhibendum, quam rei vendicatione eodem libello. 531.2.3
ambae tamen actiones regulariter coniunguntur. ibid. 4
Rei vendicatio. 465.1
Rei vendicatio an detur contra civiliter tantum possidentem. 407.2.1.1
Rem, vel fundum petens à possessore facta inter eos transactione ut aliquo dato auctor dimittat rem penes rem conveniunt, & discedat à lite, non transferunt dominium si auctor erat dominus, sed tantum paratur res exceptio. 226.2.7
Rem communem habentes ex pendentiis, aut meliorantibus, vel resistentibus, remittunt. 281.1.2
Rem vendens alienam ut alienam semper videtur res suae se vendita nomine alieno. ibid. 3
Rem meam non meo nomine venditam vendere possum. 465.2.1
Rem venditam emptori tradere tenetur venditor. 471.1.3
limita ut. ibid. 4
Rem

Index Rerum,

Rescripta, mandata, seu privilegia principis contra iura non valent. ibid. 3
secum quando constat de Principis voluntate. ibid. 4
Rescripta iuri contraria, & alium ludentia non valent. 150.1.1,2,3
Rescripta contra ius observanda non sunt. 155.1.1,5
Rescripta contra ius, & publicam utilitatem nullum index attendit. ibid. 2
RES CRIPTA diuersa. 156.1
Rescripta originalia, non exempla probant. ibid. 2
1.2
Rescripta sunt perpetua, nisi à Principe ad tempus restringantur, ac limitentur. ibid. 3
Rescripta cuncta presuppont veritatem narratorum, & supplicationis. 157.2.1
Rescripta Imperialia scribenda purpureo colore, & in membranis, Caesaris manus propria ipsius subscriptionem habeant. ibid.
Rescripta Principum impetrans, aut iure falso, & subreptitio consequens eadem, fructum nullum sentire debet, nec impetus mouet. 126.2.3
in Rescriptis contra ius elicitis, si apponatur claus. Non obstante tali lege contrarium faciente, valebit tale rescriptum. 155.2.11
in Rescriptis graciosis etiam dies apponenda est. 157.1.3
Vide Privilegium.
Responsiones prudentes non respondent praeiudicium, sed cum distinctione si possunt. 221.1.2
Responsum, siue rescriptum Principis, sacrum, seu caeleste oraculum dicitur. 151.7
Responsum prudentium in vnum codicem collecta. 135.
2.4
RESPUBLICA. 275.1
non potest suscipere actionem litigiosam, vel dubiam. ibid.1
non paciscitur de quata litis. ibid.2
resoluitur ibid. 3,4,5
debitorem suum non iurabis contra alium pretextu debiti sui. ibid.2.1
Reipublica & vniuersitas potest delinquere, & ex delicto obligari. 46.2.7
Reipublica si annona inopia grauetur, cogi possunt habitatores frumentum, & alia mercia necessaria hominum alimentis iusto pretio à iudice taxato vendere, etsi res venales non exposuerint, nec publice venditioni obtemperant. 90.1.2,3
amplia ut ibid.4
Reipublica ad instar minoris gaudet beneficio restitutionis. 347.2.1,2
amplia ut ibid.3
Reipublice lapsi ac circumuentis restitutionis in integrum beneficium vi minoribus prodest. 176.2.2,3
contra non Restituentem in rei vindicatione iuratur in litem. 481.1.1
Restituere possunt omnes illi, qui iurisdictionem habent ordinariam cum territorio, vel administratione. 337.
1.2
RESTITVI qui & aduersus quos non possunt. 327.1
Restitui petere ob probationem amissam, & ob iniuriam eius, qua constat ex eisdem actis differunt. 331.
2.10
Restitutio saepius petitur ex noua causa defensionis. ibid.
1.2
resoluitur ibid.3
Restitutio iterum petita dari ex causa noua, quando ex nouis probationibus super aetate, non antea super lapsa petitur. 332.1.4

Restitutio denegatur ratione dubij euentus. 219.1.6
Restitutio principaliter intentata habet effectum suspensiuum, quemadmodum appellatio. 228.1.1.1
RESTITVTIO in integrum minorum. 291.2
Restitutio minorem liberat ab onere emulionis. 296.
1.1,2
de eius fideiussore quid. ibid.3
Restitutio minoris prodest fideiussori quando propter hoc creditor non remouet in damno. 297.2.5
si aduersum rem indicatam. 300.1
RESTITVTIO si postuletur in vna eademque causa. 299.1
si aduersum rem indicatam. 300.1
si aduersus venditionem pignorum. 307.2
si aduersus donationem. 309.1
si aduersus libertatem. 310.1
si aduersus transactionem, vel dissolutionem. 311.2
si aduersus solutionem à tutore, vel in se factam. 312.2
si aduersus dotem. 314.2
si aduersum delictum. 315.2
si aduersus usurpationem. 317.1
si aduersus fiscum. ibid.2
si aduersus creditorem. 319.2
si et omissa hereditatem, vel bonorum possessionem, vel quid aliud acquirat. 323.1
si postuletur. 330.2
Restitutio minoris non prodest maiori habenti causam communem. 299.2.2
Restitutio minoris, etiam in re communi, & indiuisibile conforti non prodest. ibid.4
Restitutio an competat, quoties actus de quo agitur, licet capta sit in minore aetate, in maiore tamen fuerit perfectus. 300.1.7
Restitutio minori, Ecclesiae, & similibus, quibus de iure competit, pro modica lesione competit. 309.1.6
Restitutio in pristinum statum reponit. 412.1.4
Restitutio aduersus hereditatem conceditur post tres menses si citati non comparuerint. 322.1.1,2
Restitutio minori laeso circa remedium successionis Praetorium succurrit cum collationis onere. 323.1.3
RESTITVTIO in integrum in quibus causis necessaria non est. ibid.2
Restitutio minori non subuenit ubi verisimile non est minorem lesam intuitu sagacitatis, industrie, quam ostendit in administratione rerum publicarum, & priuatarum. 327.1.1
Restitutio non datur minori contra parentes, & patrem ob verrecundiam, & reuerentiam. ibid.2.1,2
contra omnes ascendentes, quibus debita est reuerentia de iure communi. ibid.3
secum quoties filius aduersus patrem misit iuris communi remedium, non specialis aetatis auxilio, quod est de iure speciali. ibid.4
Restitutio non denegatur cum dolus non interuenit ex parte minoris, tamen si aduersarius in dolo non statuisse. 329.2.6
Restitutio non est necessaria si ipsa iure sententia annullatur. 330.2.1,2
Restitutio impeditur quando tam minor, quam aduersarius eius fuerint in dolo. ibid.1.12
in dubio quisnam fuerit in dolo, an minor, vel aduersarius, tunc praesumitur contra minorem, qui se maiorem dicit. ibid.13
contrarium. ibid.14
Restitutio non datur aduersus sententiam, qua denegata fuit restitutio in integrum, sed appellatio, & si lapsus fuerit terminus appellandi, datur restitutio ad appellandum ab ea. 331.1.4
Restitu

& Verborum.

Restitutio petiti ex nona causa, qua aliis fuit denegata.
 ibid. 2.1.2
 amplia ut ibid. 3
 Restitutio in integrum potest peti coram iudicibus ordi-
 nariis, & delegatis, tam ad causas speciales, quam uni-
 versales, non coram arbitris, aut iudicibus chartularijs.
 337.1.1
R E S T I T U T I O etiam per Procuratorem peti potest.
 338.1
 Restitutio in integrum reponit omnia in pristinum sta-
 tum. 337.2.1.2
 nisi lesione ex dolo. 338.1.3
 Restitutio in integrum petitur per Procuratorem habentem
 speciale mandatum ad eam petendam. ibid.
 2.1.2
 limita ut ibid. 3
 & resolue ut ibid. 7
 Restitutio ad appellandum petita, an impediatur interim
 executionem sententiae, remissum. 339.1.6
 resolue ut ibid. 8
 amplia ut ibid. 9
 & limita ut ibid. 10, 11
 intellige ut ibid. 12
 limita quoque ut ibid. 13, 14
 Restitutio in integrum an competat ipsi heredi quando
 defunctus tempore mortis sua non adhuc perfectè la-
 sus fuerit, sed per mortem ipsam completa est eius lesio
 remissum. 340.2.5
 Restitutio in integrum cum acquiratur in primo instanti
 & momento lesioni consummate ob absentiam, licet
 postea cesset ea absentia, ob quam competebat eadem
 restitutio, non tamen cessat ea restitutio iam quaesita.
 351.1.3
 intellige ut ibid. 4
 Restitutio in integrum post quadriennium conceditur ex
 rationabili causa. 346.1.12
 Restitutio infra totum quadriennium semper peti potest,
 etiam si lesio sit in minori spatio temporis. ibid. 2.1.5
 contrarium vide ibid. 1.6
 minor quando impeditur adversarij, vel iudicis facto
 non potuit liti finem imponere infra quadriennium,
 tunc illud non currit. ibid. 17
 Restitutio datur absenti adversus rescapionem. 482.
 2.2
 Restitutionis remedium ut extraordinarium, si sit pin-
 guis, minor omisso ordinario, actionem tutelae intentare
 potest. 298.2.1
 Restitutionis beneficium competit minori non solum con-
 tra primam inpotentem, sed etiam contra secundam, si
 scivit rem esse minoris, si vero ignoravit, in subsidium.
 308.1.3
 Restitutionis in integrum definitio, remissum. 324.1.4
 Restitutionis beneficium ipsi reuerſis adversus secundum
 decretum competit. 341.1.4
 Restitutionis beneficium ex quacunque causa competens
 ad heredes transmittitur. 343.2.2, 2
 Restitutionem in integrum petens ratione minoris aetatis,
 necesse habet probare aetatem quam allegat, adversa-
 rium vero quod tempus petenda restitutionis sit cla-
 rum. 295.1.1, 2.4
 Restitutionem petere potest qui promissu se controuersiam
 non moturum. 303.1.3
 Restitutionem petens adversus sententiam non petit per
 beneficium restitutionis reformari sententiam. 310.
 2.5
 ad Restitutionem concedendam exigitur quod citentur ij,
 quarum interest restitutionem non concedi. 322.
 2.3
 resolue ut ibid. 4

per quod tempus expellendi huiusmodi citati. ibid. 5
 Restitutionem in integrum petens probare debet quod
 res de quo agitur, pertineat ad eum iure domini, vel
 possessionis, vel alterius rationabilis interesse. 343.
 1.3
 limita ut ibid. 4
 Restitutionem in integrum petens ex edicto minorum, de-
 bet probare quod est infra quadriennium, nec excedat
 29. annum. 345.2.4
 Restitutionem in integrum petens, & ad eam consequen-
 dam impedimentum allegans, illud probare debet. 347.
 1.6
 limita ut ibid. 7
 in Restitutione adversus aditam hereditatem citari de-
 bent omnes pratendentes, seu qui pratendere possunt
 interesse. 322.2.6
 Restitutione concessa adversus omisſam hereditatem, an
 locus sit collationi bonorum. 323.1.2
 Restitutione semel denegata, quoad appellationem, de nouo
 licet petere & impetrare licitum est. 330.2.1, 2
 amplia ut 331.1.3
R E S T I T U T I O N E postulari ne quid noui fiat. 339.1
 Restitutione pendente nihil interim alienari potest. ibi-
 dem 7
 Restitutione in integrum postulata, omnia in statu suo
 permanebunt, donec causa finiatur per sententiam.
 ibid. 1.2
 amplia ut ibid. 3
 Restitutione pendente an bona subſtanti possint. ibid. 4
 resolue ut ibid. 5
 Restitutus & indulgentus ex gratia Principis ad bona,
 non recuperat fructus interim perceptos. 107.2.4
 non procedi in restituto per viam iustitiae, seu per viam
 reformationis. 108.1.5
 nec in restituto plenissime, perinde ac si condemnatus
 non fuisset. ibid. 6
 Reuerentia competens iudicibus superioribus ab inferio-
 ribus deferatur. 170.1.1
 Reuerentia marito debita extenditur ad uxorem. 192.
 2.1
 Reuerentia qualibet lenis sufficit. ibid. 4
 Reuerentia iuri transit ad patrum. 193.1.1
 Reuſio, v. Supplicatio.
 Reuſionis renuntianti beneficio, an sit deneganda reuſio.
 152.1.7
 Reuſionem petens, si renuntiat appellationi, qua est
 iuris communis remedium, sit gratia & promissione
 Principis indigne. ibid. 6
 Reuocatio Procuratoris iudici tantum intimata, igno-
 rante adversario, postea ipso iure reddit nulla. 353.
 1.3
 Reuocatio omnium privilegiorum non intelligitur reuocare
 inserta in corpore iuris. 401.2.22
 Reus consensus non tenetur edere auctori rationes, & in-
 strumenta, quibus auctor contra ipsum reum utatur.
 188.2.4
 Reus si non edit probata existentia instrumentorum, qua
 fisci edere pratendit petens reum, illa utique subtra-
 xisse praesumitur. 189.2.11
 Reus ad fundandam replicationem tenetur eius instru-
 menta edere auctori. 190.2.6
 Reus regulariter non tenetur auctori edere instrumenta ad
 fundandam intentionem. ibid. 4
 Reus quare auctori rationes suas edere non cogatur, remis-
 sum. 191.1.4
 Reus, qui opponit exceptiones generales, tenetur eas de-
 clarare quando consultant in facto, & non in iure. 215.
 2.3
 intellige ut ibid. 4
 Rem

Index Rerum,

S A

Remi citatus in causis pecuniariis, per Procuratorem comparere potest. 270.2.1.3
Rem quando duas, vel plures habet indices, non iure specialis, sed communis, actor poterit ex illis unum eligere ad actionem suam proseguendam, nec tenetur praeiudicium sequi fori rei. 395.1.7
Rem comparens auctore absente, nec actionem proseguente, abolendus est cum ad iudicationem dormiorum. 402.1.7
Rem si neget auctorem habere praedium in illo termino, quid auctori faciendum. 515.2.5
quid si praedium divisio est facienda per agrimensores. ibid.6.7
Rem si fuerit absolutus, quia rem petitam non possidebat, tenetur ad exhibendum, si postea res in eius potestatem redierit, secus si fidei fuerat absolutus, quia auctor nullum ius habebat. 530.1.4
Rem criminis non prohibetur sepeliri. 534.2.1.2
Res plures habente indices, actor unum ex his potest eligere. 64.2.1.5
Res ex causa transactionis ipso iure liberata, poterit pona peti, & auctor repellit exceptione transactionis. 231.2.4
Reum conventum absentem defendere quilibet quamvis extraneum potest, & pro eo respondere. 264.2.1.2
Rei causarum criminalium forum sortiturur in altero de tribus locis, scilicet ubi crimen est commissum, vel causa est incubata, vel ubi fit apprehensio. 400.2.1.3
horum fororum differentia quae. ibid.3
aliqui Rei ex forma practica ad principales comitatus sunt remittendi. 402.1.8
Res in suo regno statuta condant cum deliberatione procerum suorum popularum, & suorum sanatorum. 130.1.4
Reis Principis quae cor in manu Dei, qui quod vult hoc inclinat. 8.2.2
Reges Catholicos Dei gratia regna sua provenire profitentur. 1.2.4
Reges & Principes supremi moratorias literas indulgere valent pauperibus debitoribus, dummodo precedat causa cognitio, etiam a Senatoribus, siue Auditoribus regis. Limita tamen in dominis inferioribus superiorem recognoscantibus. 147.2.8

R O

Roma duplex. 13.2.6
Romani Senatorum filii, una cum patribus in Curiam admittuntur ut negotiis assistant exemplo parentis terminandi. 178.1.2 & 250.2.9

R V

Rubrica unde dicatur. 5.1.2
Rubrica nil aliud est, quam rerum tractandarum index. ibid.3
Rubrica ad decisiones causarum allegari possunt, si perfectam orationem continent. ibid.5
Rubricarum continuatio est admodum vilis, & librorum tituli sunt congrue conneclendi. ibid.4
Rubricarum generalitas est restringenda ad conceptum in nigro. ibid.2.7
Rusticus multandus est poena editis Pratoris, si patrem, vel dominum, ac similes in ius vocatus non impetrata venia. 193.2.5
Rusticorum patroni sunt civitatis defensores in causis civilibus. 185.2.1
Rustici in casibus iure expressis subveniuntur, quando non poterunt consulere peritiorum. 144.2.5

Sacerdos. Sacerdotem iniuria afficiens, vel verberans, exilis poenam sustinet. 55.2.1
Sacerdotium ipsum est munus ad editionem ludorum pertinens in Syria. 167.2.2
Sacramentum, contra Sacramentum partium probatio admittenda. 364.2.30
Sacramenta, pro instrumentis, & quare sic dicta. 304.1.3
Sacrificia sacrilegia sub Christiano nomine anantur, & eorum exercitia curantur, integritates se reddunt, harumque testamentis rescisus, hereditibus istorum ab intestato deferuntur. 112.2.5
Sacrificuli ex infestatione iecoris, externisque praefigentes euentura non impunes sunt. 119.1.2
Sacrilegium committitur si Reliquia Sanctorum venales exponantur. 11.1.5
Sacrilegium committitur in personam, quando scilicet manus violenta inferuntur in personas divini cultus dicatas. 54.2.4
committitur si irreverenter imagines tractentur. ibid.6
Sacrilegium committit qui de loco sacro aliquid non sacrum abstulerit. ibid.8
Sacrilegium quando committitur surripiendo sacrum de sacro, tunc intrat poena capitalis. 55.1.9
Sacrilegium est crimen mixti fori. ibid.10
Sacrilegus verè non est, qui rem Ecclesiae alienat. 26.1.2.3
Sacrilegi, adulteri, scortatores, incestum committentes, raptores, & sepulchrorum violatores feriarii quiete sunt indigni. 92.1.4
Sacrilegi, & violatores quietis ecclesiasticae, non gaudent privilegio immunitatis, & pro cognitione, & effectu tales violatores vilius supplicium sentient. 123.2.2
Salarium non debetur culpabiliter, vel dolore administranti. 69.2.6
Salarium ratione administrationis in officio acquisitum peculium quasi castrense dictum. 244.1.4
Salarium duplex accipit, qui duplex gerit officium. 246.1.4
Salarium annuum transmittit Adlocutus mortuus pro anno accepto. 248.1.5
ampliat in Adlocutus quibuscunque. ibid.4
& in Praetore moriente infra tempus sui officii, & in Doctore legente & moriente, & in Medico de publico conducto. ibid.5

S A M A R I T A E.

qui, eorumque sella quae. ibid.3
& unde constat. ibid.5
Samaritae, remissive. 109.1.7
Sanitas mentis quomodo probari possit. 226.1.3
Sardinia. Sardinia fines per duces, ac milites Praefectum defendit. 161.1.4

S A T I S D A T I O.

Satisfactio requiritur, nisi Procurator sit relictus. 353.1.13
Satisfactio necessaria quae sit, & ubi danda si non possit facile praestari ubi quis convenitur, remissive. ibidem 14
Satisfactio pro ea accipitur, quae est infusa fideiussoribus, vel pignore. 487.1.3
Satisfactio danda de illis bonis finito usufructu restituendis. ibid.5
Satisfactionis omissio inducit nullitatem testis. 325.1.4
Scene. Scenis theatralibus interesse non licet diebus festinis. 390.2.6

S C

& Verborum.

S C

Scheda supplex pro supplicatione.	111.1.4
Scholæ olim undecim, qua Principem comitabantur.	
165.2.4	
Scholarum multiplex genus remissive.	ibid.1.2
Scholasticis frequentius conuersari debet in scholis.	401.
2.7	
Scholares recedente non debet alius sibi locum illum vendicare sine licentia domini.	166.1.5
ad Scholarium militum qui admittenda sunt.	165.2.1
eorum ordo & dignitas obseruari iubetur.	ibid.2
Scholastici otiosi, qui non student, & scholas non frequentant, non gaudent privilegio scholariorum.	14.
2.5	
Sciens delictum committendum an teneatur illud reuelare in foro exteriori, & interiori, & an non faciendo possit puniri.	377.1.3
revelat ut	ibid.4
Scienti non inferitur dolus.	229.2.1
Scienti & volenti non committitur delum, nec iniuria.	
ibid.5	
limita ut	230.1.6
Scientia in domibus Paganicis exercitia habita, si milites sunt domum domum, cum bonis dignitatem amittunt, vitiorum post cruciatum corporis passio in metallum damnandi.	110.2.1
Scientia presumitur in factis consanguineorum.	294.
2.2	
limitatur.	ibid.3,4
presumitur etiam in minore consanguineo.	ibid.5
non autem in consanguineo puero, vel infante.	ibid.6
nisi agatur de errore iurii.	ibid.7
Scientia presumpta ex consanguinitate non est sufficiens ad impediendam restitutionem in integram ex capite ignorantia.	ibid.8
Scientia quouscunque desideratur in aliquo casu, probari debet nedum simplex scientia, sed quid fuerit legitima, certa & plena, non in genere sed in specie.	496.
1.8	
Scientia presumptio in consanguineo locum habet etiam in consanguineo remoti gradu.	294.2.9
Scortatores feriarum quiete indigni sunt.	92.1.4
Scrimium memoria, in quo annotationes Principis seruabatur.	158.1.8
Scrimium memoria quid.	164.2.4
Scrimium varia genera remissive.	161.2.14
Scripta in monumentis & lapidibus, quando dicantur facere plenam probationem.	533.2.3
Scriptura intimata, hic accipitur pro scriptura in altis.	
37.2.14	
Scriptura in contractu emptionis, & venditionis, vel quolibet alio non requiritur, nisi in casibus in iure expressis, & determinatis.	203.1.3
Scriptura ad probandam diuisionem quando requiritur in Regno Lusitanie, & quando non.	508.1.4
Scriptura requisita casu, remissive.	ibid.3
Scriptura imperfecta ad patre, aut heredibus inter quos debet diuisi hereditas, subscriptam seruabatur heredes.	516.1.2
Scriptura, que sunt in lapide monumenti, non inducunt fidem omnimodam.	533.2.1

S E

Secretarium quid.	174.2.5
Secretarium, pro tribunali Præsidis, seu causarum auditorio.	411.2.18
Secretarius. Secretarii Consistorij Imperij honor non denegatur, & sedendi cum iudice facultas non derogatur.	174.2.1
Seditiones, conclamationes, tumultus, item & conuenti-	

cula contra quietem Ecclesia cessabunt.	123.1.1
Senator quis.	165.2.5
SENATORES.	409.2
Senatores in ciuilibus causis conueniunt ubi habent domicilium, vel maiorem partem bonorum.	410.2.
1.2	
SENATVSCONSULTA.	114.1
seruanda sunt, & contra ea, rescripta non valent.	
ibid.1	
Senatus consulta qua.	ibid.2.2
Senes & decrepiti, ac diuturno morbo fatigati, & debiles, & ceteri omnes, de quibus natura mouetur ad miserandum, gaudent privilegio huius leg.	399.
1.34	
Seniores Iudeorum, de Rabinis, & iudicibus.	116.
2.4	
Seniores, fratres appellare non licet.	174.2.3
Seniores ut intercessionibus importunius potentiorum non opprimantur omnium interest.	271.2.3
Senatoribus debita obedientia præbenda.	138.2.48
73 Scñor Hisp. vnde.	2.1.10
Sententia prima si fuit expresse confirmata per iudicem appellationis, executio spectat ad ipsam iudicem appellationis.	96.1.3
Sententia definitiua Principis, & eius declaratio habet vim legis.	112.1.1
Sententia lata in præsentia Regis ut vim legis habeat, debet Rex cognoscere, examinare, & decedere causam per se.	ibid.5
Sententia ut alijs noceat debet præferri contra præsentem.	ibid.13
Sententia Principis lata in una causa, lex est decisionum similium.	ibid.2.7
Sententia Senatus an faciat ius quoad omnes similes causas remissive.	ibid.8
Sententia lata post supplicationem exhibitam antiquam Princeps respondeat, valet.	151.1.1
Sententia secunda contra primam ferri non potest consensu partium.	221.1.4
Sententia ut sit nulla propter manifestam iniquitatem, requiritur conditionaliter quod in ea notoria continetur iniustitia.	236.2.15
Sententia lata intercedente prauaricatione non meretur executionem.	242.2.2
Sententia lata pro pupillo sine curatore valet.	263.2.12
Lata pro Procuratore minoris non legitime constituto valet.	265.1.1,2
ampla ut	ibid.3
& intellige ut	ibid.4
con limitatione ut	ibid.5,6
Sententia est stricte iuris, stricteque intelligenda est.	300.
2.5	
Sententia lata aduersus minores indefensos est ipso iure nulla.	302.1.1,2
secus si pro eis.	ibid.3
data in causa criminali contra minorem curatore suo non vocato, nulla est.	ibid.5
ampla etiam si sententia sit interlocutoria.	ibid.6
Lata contra minorem, non habentem curatorem, nulla est.	ibid.9
contrarium.	ibid.10
Sententia contra tutorem lata in causa pupilli prodest pupillo ad petitionem restitutionis.	ibid.1.1
Sententia pro fisco lata, quamuis absente eius Advocato & Procuratore valet.	318.2.8
Sententia lata contra tutorem, qui non habet administrationem, vel non caret rem pupilli saluam fore, nulla per se est, & tali casu restitutionis remedium erit iurisperitum.	325.1.2
	sententia

Index Rerum,

Sententia compromissorum subscriptione partium non roboratur, laudo publicato confirmatur per tacitum consensum partium intra decennium non renovatum. 351.
2.4
Sententia sequuta arbitri si partes in illam expressè consentirent, se illi subscribendo, aut etiam tacite consensissent, &c. ex tunc reo competeres exceptio si pro ipso sententia esset lata, & auctori actio in factum. ibid.
10
Sententia lata super certa specie iudicii generalis nocet in omnibus eius accessorij, & dependentibus, licet super non fuerit disceptatum. 358.2.1
Sententia quamvis sit stricti iuris, nihilominus porrigitur ad omnia accessoria, & sic ad fructus, si percipiat restitutionem rei. ibid.2
Sententia lata nulla parte petente, seu instante, est ipso iure nulla. 363.2.11
Sententia quando fertur in favorem actoris absentis & contumacis, & contrarium praesentem, tunc fiet condemnatio expensarum in favorem actoris, & contumacia. 364.2.32
Sententia iudicis unius territorij non poterit à iudice alterius territorij mandari executioni, nisi quando iudex alterius territorij exequitur ad requisitionem alterius territorij. ibid.37
in Sententia interlocutoria debet fieri condemnatio expensarum, quas victus statim solvet, etiam non expectata sententia definitiva. 367.2.10
in qua an partu citatio requiratur, remissive. ibid. 11.
363.2.11
Sententia lata à delegato incompetenti iudicis, est ipso iure nulla. 372.1.1
Sententia delegati invalida, ferentis illam invalidè, etiam si partes nihil opponant. 374.1.6
Sententia lata contra pupillum indefensum est ipso iure nulla. 376.1.1.2
lata pro pupillo qui fuit in iudicio sine tutore, valet. ibid.3
lata contra occisores alicuius defuncti nocet & praevindicat heredibus, qui mortem non vindicarunt. 412.
2.6
Sententia, processus, siue actus nullus, factus ab incompetenti iudice, consensu partium consolidari potest. 521.
1.8
intelligi ut ibid.9
Sententia absolutoria non nocet agenti de nouo ex causa super qua fuit promittatum. 530.1.1
non praevindicat qui possit agi ex noua. ibid.2,3
Sententia executio, o. Executio.
Sententia arbitri iurantis se litem dirempturum, standum est. 351.11
adversus Sententiam vicarij, & delegati Principis solus Princeps cognoscit, & resistit. 301.2.1.2
contra Sententiam aliarum nullam, & potest latam contra minorem non habentem curatorem, non est necessaria restitutio. 302.1.1.2
contra Sententiam libertatis licita est appellatio, sed non restitutio in integrum. 311.1.1.2
contra Sententiam Delegati, Vicarij, & Procuratoris, solus Princeps restituit. 335.2.1.2
resoluit ut 336.1.3
ad Sententiam arbitri exequendam forum rei conventi inspicendum est. 352.1.11
à Sententia arbitri, in quem partes sub pena compromiserunt, illicita est appellatio. 349.2.1.2
limita ut ibid.3,4,5
ex Sententia arbitri non oritur actio. 350.1.6
limita ut ibid.7
ex Sententia arbitri pacto nudo, & sine pena assumpti,

approbata expressè, vel tacite oritur actio, & exceptio. 351.1.1
Sententia, vel transactio ex falsis probationibus, aut instrumentis lata non sunt nullo ipso iure, sed per in integrum restitutionem rescindenda. 235.1.4
Sententia tres vbi lata sint, quarum prima condemnat in 100. secunda in 80. tertia in 60. auctis, ille fuit conformis in summa minori. 301.1.8
Separatio inter parentes & filios, valdeque coniunctas personas, permittenda non est. 523.2.2
Sepulchrum quid. 533.1.4
Sepulchrum familiae non transit ad cognatos ex linea feminina, nisi heredes institutio huius tale ius conferat. 514.1.2
Sepulchrum ut monumentum nemo iure domini vendicat. 533.1.1
Sepulchrum ornare non est illicitum. ibid.2.2
Sepulchrum habens proprium, sui sumptibus emptum, vel adificatum pro se, aut suis, non prohibetur illud vendere quoad proprietatem, iuxta valorem fundi, & respectu habito ad solas expensas factas in eo adificando. 534.
1.2
Sepulchrius non potest transire ad alium quam ad heredem etiam extraneum. 535.1.4
Sepulchra familiarum ut individua ad omnes heredes pertinent, nec per divisionem vni accedant. 533.
1.2
Sepulchrorum violatores feriatur in quieto indigni. 92.
1.8
Sepulchrorum ius in nullius bonis atque extra hominum commercium est. 533.1.5
Sepultura. Sepultura humanorum corporum concessa minime censetur Apostolorum. 102.1.1
Sepultura honor extra Ecclesiam Episcopis, & alijs personis insignibus deferri capiti, & nunc consuetudine effectum ut quibuscumque liberum iam sit. ibid.3
Sepultura à quoniam priuenter loco parva, remissive. 534.
2.6
& an aliquis possit inhere ne corpus suum sepultura mandetur, etiam remissive. ibid.7
Serua vendicans se in libertatem, forum domini excipiente sequitur, & contra vero dominus servum in servitutem redigere capient forum servi. 408.2.2
Servire quando quis possit per substitutum, remissive. 62.1.2
quacunque Servituti, obsequia, curationes in infirmitatibus, totum id, quicquid maius excogitari queat, parentibus debetur. 422.1.14
SERVITVS. 494.2
Servitus habens continuam causam praescribitur longo tempore. 495.1.3
habens causam continuam acquiritur longo tempore, nisi fuerit interrupta. ibid.2.1
Servitus fundo urbana, vel rustica ab initio legitime constituta, an augeri & ampliari possit inuito patiente. 496.1.7
Servitus non extinguitur in persona eius, qui successit illam constituenti. ibid.2.3
Servitus pascendi mutatur propter propriam vicinarum necessitatem. 497.2.3
Servitus aqueductus probanda est, eaque probata per non usum congruo tempore amittitur. 500.1.1
Servitus aqua ducenda modum praedij facit. 501.
1.2
Servitus habens usum discontinuum perditur tempore duplicato. ibid.1.1.2
Servitus constitutus vbi non docetur, dominus fendi, in quo aqua est, salto in proprio loco opere, continere aqua potest, ne finas alibi. 500.1.5
Serni

& Verborum.

Servitutis impositio non extenditur ad futurum adificium, seu pradium. 501.1.4
 Servitutem constituit non potest qui alienare prohibetur. 25.1.12
 in Servitutis præscribenda requiritur scientia & patientia aduersary. 495.2.2
 in Servitutis præscribenda non desiderari titulum. 496.2.1.4
 Servitutis an & quando præscribi possint. ibid.13
 Servitutis reales non videntur præscribuntur longi temporis spatio, scil. 10. annorum inter presentes, 20. inter absentes, ad initium usus, & ususfructus. 501.2.1.2
 in Servitutibus requiritur patientia successiva ex parte debitoris, & dicitur impedire servitutem, & in penam incidere, si aliquo tempore resistat. 495.2.17
 in Servitutibus præscribendis bona fides requiritur. 495.1.5
 in Servitutibus negativis, ut altius non tollendi, vel non adificandi, & similibus, præscriptio non incipit currere nisi in tempore quo intervenit prohibitio ex parte præscribentis contra vicinum volentem adificare. ibid.6
 SERVVS. 484.1
 Servus adscriptus est portio fundi, & inter immobilia computatur. 24.2.6
 Servus non contradicente domino Clericus factus libertatem acquirit. 79.1.1
 Servus ignorante domino Clericatum assumens intra anni spatium renocari potest in servitutem. ibid.2
 Servus fugiens ex monasterio in potestatem domini redit. ibid.3
 Servus in quo ius pignoris habebam, si me sciente & patiente fueris donatus Ecclesia, videor consentire. ibid.4.5
 Servus si domino sciente, & non contradicente, ordinatus fuerit, eo ipso evadit liber & ingenuus. ibid.6
 Servus ignorante domino ordinatus quas penas incurrit, & qualiter reddatur domino remissus. ibid.7
 Servus transacto triennio, eoque triennio legitime probatus per monasticam professionem, à servitute liberatur. 79.2.1.2
 triennium istud à quo tempore computandum sit. 80.1.3
 Servus armatus in Ecclesiam irruens Ecclesie immunitate non gaudet, & licet ab Ecclesia potest extrahi. 112.2.1
 Servus armatus in Ecclesia domino resistens quibuscunque medijs, tam viuis vulneratus, quam mortuus extrahi potest. ibid.2
 Servus ob atrocitatem delicti in dominum commissi supplicare potest pro nece domini vindicanda. 145.1.2
 Servus paciendo facere potest conditionem domini meliorem, non deteriorem. 196.2.1.2
 Servus in acquirendo dominio, potest ei prædicare apponendo modum & venditionem. ibid.3
 nec potest dominus acceptare nisi cum sua forma. ibid.4
 Servus est incapax comparandi in iudicio. 359.2.3
 Servus si stipulator factus, valet stipulatio & sermo compos. ibid.
 intellige ut ibid.
 Servus moribus non potest esse iudex. 360.1.5
 Servus in foro, ubi libertatem asserit, conveniendus. 408.1.1
 intellige ut ibid.3
 Servus Principis agit super re domini, aut sua per-

sona. 415.1.3
 Servus non potest facere testamentum. 461.1.2
 Servus licet rem teneat, rei tamen vendicatione non convenitur. 481.1.1
 Servus an possit vendideri obique locorum, quamvis inde usu impediatur matrimonij. 524.1.5
 Servus si deliquit aduersus extraneum, noxa liberum facit non sequitur. 528.1.2
 Servus ob plagis criminis criminaliter accusari potest, dominus vero iudicis delicti civiliter ad exhibitionem serui pro noxa tenetur. ibid.2.1.2
 Servus quando amittit in ludo sine prohibito sine permissu, datur patronis repetitio aduersus victorem. 536.2.1
 Servus Christianus, vide Iudæus.
 Servus rapina dominus ignorans pro noxa convenitur scienti vero nec prohibens, beneficium serui pro noxa tradendo amittit. 519.1.1.3
 Servum, aut ingenuum cogens, aut malitiose ad apostasiam seducens, vitam, ac bona amittit. 113.1.1.2
 Servum ad Ecclesiam confugiens potest dominus petere sibi restitui. 114.2.3
 contra Servum non datur actio ex persona defuncti domini. 360.1.1
 secus ex persona heredis. ibid.
 per Servum bona fide possessum possessio acquiritur ex re ipsius possessi & opera possidentis. 463.2
 Servus herede instituto querela fratris testamentum euertere non potest. 433.2.17
 Servus cum licentia domini Monachi sunt, monasticam autem vitam deserentes in dominorum potestatem redeunt. 79.2.1.2
 Servi absque licentia dominorum Religionem ingressi possunt intra triennium repeti à domino suis, & sunt restituendi cum omnibus qua attulerunt, fide tamen accepta de eorum impunitate. ibid.3
 Servi Iudæorum per accessionem ad fidem Catholicam libertatem nati, postquam Iudæi domini ad Catholicam possessionem accesserunt, non incidunt in præstium servitutem. 89.1.23
 Servi hereticorum sunt liberi, & non confiscantur si fuerint Christiani, seu Catholici. 104.2.43
 Servus, coloni adscriptus cum rebus subtrahitis ad Ecclesiam confugiens immunitatem impetrat. 114.2.19
 Servi, nisi dominis consentientibus liberati sint, ad Ordines promoveri nequeunt. 78.2.2
 Servi delicto domini civiliter conveniendus. 529.1.2.3
 Servus legitime baptizatus nullus impune quoquo titulo rebaptizabit. 110.2.1
 cum Servus non confisus iudicium. 359.2.1.2

S I

nir Si proles defuerit, vel, si absque prole decesserit, comprehenduntur filij & nepotes, ac alij vltiores descendentes. 49.1.7
 SIGNVM SALVATORIS CHRISTI. 131.1
 istius marmoribus humi positis insculpere, & appingere prohibitum. ibid.1.1.2.3.4
 Signum ut apponatur requiritur sententia scriptore publica. 180.2.13
 Signa & characteres loco expressarum litterarum adhibita, leges obscurant, & antimonij implicant. 136.1.22
 SIGNAREBUS ab alio possessi imponi vetitum. 274.2
 Signarebus lilegijs imponere vetitum. ibid.2.2
 Signa nemo licite apponi in rebus ab alijs defensis lite pendente. 275.1.1
 Siliqua primum & minimum pondus apud Romanos. 65.1.4

Similis

Index Rerum,

Similis quæ illis esse presumitur, cum quibus illi est amicitia, consuetudo familiaritas. 60.2.8
 Simile si in iure reperitur, vituperandi iuris occasio inde non sumenda, ab fragili memoria humana considerationem. 138.1.23
 Similitudines supernacæ legibus, & constitutionibus Imperialibus inesse non debent. 135.1.12
 Similitudines propter diversitatem rerum cognoscendam, & titularum intellectum in iure toleranda. 138.1.24
 Simonia, Simonia crimen etiam de iure civili prohibitum. 70.1.2
 Simonia crimen merè est ecclesiasticum, & illius cognitio ad iudicem tantum ecclesiasticum spectat. ibid. 3
 Simoniacum ac si aliquid tanquam pretium pro iure sepultura accipere. 534.1.3
 Simulacrum, Simulacris nefandis, execrandisque diuinis honor non reddendus. 110.1.2
 Sine Suffragij solutione, id est, sine pecunia, quæ ratione honoris solubatur. 251.1.12

S O

Socer non repetit à genero alimenta qua filia præstitit contra voluntatem generi. 282.1.3
 Societas pecunia an & quomodo sit diuidenda nihil conuenientius est expresse. 199.1.5
 Societas presumitur contracta, si conuenientum sit inter aliquos, ut communis nomine quid ematur. 517.2.3
 Solemnia, id est, acta iudiciorum. 411.2.17
 Solemnitas descripta in A ubi hoc ius porrectum, non est necessaria in alienatione rerum ecclesiasticarum, nec seruatur in Francia. 27.2.7
 Solemnitas extrinseca non presumitur quando est talis, cui partem remouere non possum. 461.2.3
 Solemnitate iuris postius prætermissa in aliquo actu, non tenetur quis de hoc sibi facere conscientiam in foro anime, & ex quo non interuenit ibi aliqua deceptio, & adfuit consensus habentium actum explicare. 141.1.11
 Solidus, eiusque valor, remissus. 537.2.34
 Solidum licet quis intenter, si probet iustitiam habere tantum in parte, super illa parte obtinere debet. 300.2.6
 Solidorum estimatio, remissus. 371.2.5
 Soluens eis cum quo contraxit, liberatur. 207.2.3
 Soluens pro alio, de suo proprio soluisse censetur. 279.2.5
 Soluens tributa pro fratre & sorore, nullo extante mandato, actione negotiorum gestorum solutum repetit. 280.1.1,2
 Solum omnium aliorum exclusio. 336.1.4
 Solutio & pactum quandoque liberant. 198.1.2
 Solutio facta etiam per decem annos non inducit per se obligationem pro tempore futura. 210.2.5
 Solutio indebitæ facta ex causa transactionis non repetitur, etiam si extiterit per errorem solutum. 215.1.7
 Solutio partis debiti ex causa transactionis inducit liberationem à toto, secus in confessione partis facta à reo. 225.1.1
 Solutio spontanea purgat metum adhibitum in promittenda, & actionem quod metus causa, tollit. 283.1.1
 purgat vim, dolum, metum præcedentem. ibid. 2
 limita ut ibid. 3

Solutio si in certum locum est collata, & alibi agitur, actio est arbitraria ratione loci, & in talem actionem venis interesse pro iudicio arbitrio. 404.1.1
 Sorores ubi sint due, & illa quæ nobis, facit pactum de non petendo hereditatem paternam, non intelligitur per hoc renuntiare ut crescat sortis, sed solum prodest ei, cui sit pactum. 208.2.7
 Sororum consortium quatenus Clericis prohibitum. 60.2.2
 Sororibus competis ius querelandi, ac remedium huius leg. ampliat ut ibid. 3
 Sortis. Sorti scienter se committenti in diuisione facienda, succurrendum non est propter inæqualitatem. 196.1.14

S P

Specialiter aquipollet distioni expresse. 374.2.10
 Spoliator conueniendus est coram suo iudice laico, vel ecclesiastico respectu; potest etiam conueniri coram iudice ordinario competenti illius loci, ubi commissum est spoliun. 405.1.5
 Spontus & sponsa sine arthrum amissione licet possunt monasterium ingredi, & ibi perstiter. 86.1.1
 Sponsus, aut sponsa si ad Religionem transierint, eaque de causa non celebratur matrimonium, non amittunt arthrum datam, neque tenentur duplicatam restituere quam acceperant. ibid. 2.5
 Sportulæ sunt solueda per Clericos secundum quantitatem taxatam. 72.2.19
 Sportula pro mercede Advocati debita. 250.1.8
 SPORTULÆ & S V M P T V S iudiciorum. 370.2
 Sportula, remissus. 380.1.3
 Sportularum taxationem officialis nullus excedat. 161.1.7
 Sportularum exactionem consuetudo excusat approbataque. 380.2.11
 Sportulus ultra taxationem Advocati non sunt gravandi. 151.1.3

S T

STATVÆ. 158.1
 Statua nulla erigenda absque permisso Principis. ibid. 1.2
 Statua & imagines quare in imaginæ fuerint veneratione, remissus. ibid. 3
 & qui primi eos erexerint. ibid. 3
 Statua non sumptibus, & collectis popularium & ciuium, sed eius, cuius ad honorem ponuntur, erigenda sunt. ibid. 2.1
 Statua Principi erigenda index adesse debet, sed absque adorationis veneratione. ibid. 1.2
 confugiens ad STATVÆ. 159.1
 ad Statuas confugiens ex iustia causa, ab omni violentia tuti sunt. ex causa iniusta spem nullam consequuntur. 215.9.1,2
 in Statua causa actor sequitur forum rei, licet sit senator. 408.1.2
 Statutum originis, atque dñicilij eius de cuius successione agitur, sufficiens. 68.1.16
 Statutum excludens Monachos à successione, est iniquum, & irritum, ac quodammodo contra libertatem ecclesiasticam. 88.2.15
 poteri maioratus institutor Monachos, Moniales, & monasteria excludere à successione in perpetuum. ibid. 1.6
 Statutum, consuetudo, privilegium, non sunt absurde interpretanda. 126.2.6
 STATUTUM

& Verborum.

Statutum ita conditum ut videatur dare Licentiam occidendi alium ad primatum vindictam, tanquam nutritionem peccati non valet. 287.1.2
Statutum si prohiberet fieri alienationem in alios, quam in conjugum, & quis extraneo venderet, posset forte venditor restituito pretio hanc alienationem a se facere contra prohibitionem statuti retrahere. 301.

1.4
Statutum faciens maiorem viginti annis, non intelligitur quantum ad alienationem bonorum. 333.

2.3
Statutum generale non intelligitur de personis nominatim a superiore privilegiatis. 409.2.3

Statutum de homicidis impune offendendis censetur favorabile, & extendendum. 416.1.3

Statutum permittens filium suum, testari, intelligitur sine praedictio usufructus, quem pater habet in adventitius. 443.1.3

Statutum disponens super eo, super quo disponit ius commune, interpretatur secundum ius commune. 528.

2.2
Fide Canon, Constitutio, Lex.

Statuto si cautum ut in locum demortui sumatur proximus ex eiusdem genere, & nemo sit natus, sed aliquis sit in utero, alius confestim assumendus est. 247.2.8

Statuta adversaria iuri communi, vel ipsius derogatoria non recipiunt interpretationem ab ipso iure communi. 4.2.3

Statuta an & quando ligent forenses. 6.2.7
Statuta & consuetudines contra libertatem Ecclesie, & privilegia ecclesiasticarum personarum sunt nulla. 16.

2.1
Statuta facta contra privilegia concessa Ecclesie universali dicuntur esse contra libertatem ecclesiasticam. ibid. 2.

Statuta & institutiones laicorum an ligent Clericos & Ecclesiam. ibid. 5

Stipendia taxata quibuslibet solvenda. 162.

1.10
Stipendiarii si statuto caveatur ut traherentur sicut cines, & aliquis est scriptus in libro stipendiariorum ultra numerum determinationis, talis non gaudebit beneficio statuti. 164.1.2

Stipulatio penalit dum incipit a precedenti conventionione nulla, agit ex stipulatu, non pacto. 201.

1.1
Stipulatio penalit non valet pactum nudum. ibidem

2.3
Stipulatio sequitur naturam contractus principalis. 216.

2.4
Stipulatio est contractus. 286.1.5

Stipulatio, vel promissio quando interponitur super re mea, qua debet durare mea, ut si depositus, vel commodatus penes te, hoc pacto, ut restituas tertio, tunc illi tertio queritur utilis actio. 331.

1.3
Et quomodo utilitas contractus ad tertium, non ad stipulantem pertinet, tamen actio & obligatio acquiruntur stipulanti, cedenda postea per eum illi pro quo stipulatus est. ibid. 4

Stipulatione Notarii non potest alteri queri sine cessione nisi stipuletur aliquid, quod ad suum officium pertinet. 65.2.3

Strenus. Strenas dandi mos apud Ethnicos. 389.

1.4
Studium an sit licitum scholaribus diebus Dominicis, & festis, remissum. 388.1.4

Studiorum labor honorificam societatem, & loco pub-
Barbof. Collect. in Cod. Tom. I.

blica administrationis meretur premia. 177.

1.1
Stylus liber in hac l. videtur potius ad significandam liberam, liberalemque relinquendi Catholicis collegiis facultatem. 10.1.8

Stylus pro sententia damnationis bonorum. 142.1.6

S V

Subditi & vasalli apostata fidei liberi sunt ab eius dominio, & iuramento fidelitatis. 111.

1.7
Subditi possunt resistere domino ne alienet castrum & iurisdictionem, ut subiacantur alteri domino. 208.

2.4
intellige ut ibid. 5

Subditi si timeant, & vexationem suam redimant aliquid prestando, per talem praestationem ius non acquiritur. 287.1.4

Subreptio vitians impetraciones ac rescripta, remissum. 126.2.7

Subscribens sententiam arbitrorum, ad implementum & observantiam illius tenetur. 351.1.4

Subscribens scripturam ab altero scriptam, presumitur illam approbasse. 516.1.4

Subscriptio importat approbationem eorum, qua subscripta sunt. 177.1.3

Subscriptio & consensus in laudo arbitrorum operantur a parte actoris, & rei obligationes. 331.

2.2
Substitutio est directio ubi ponitur hoc dictio, ipso iure. 36.1.5

Substitutio vulgaris facta in casum mortis trahitur ad omnem casum impotentia. 249.1.5

expressa in casum mortis, extenditur ad omnes casus, quibus heres a primo institutionis gradu excludi potest. ibid. 6

Substitutio pupillaris non reputatur actus, & consequenter potest fieri in legitima liberorum. 430.

1.1.2
Substitutio pupillaris est favorabilis. ibid. 3

Substitutus, siue vices gerens eadem dignitate, & munere fungi dicitur, quibus fungitur ipse principalis. 58.2.5

per Substitutum quando quis servit, & quantum servitia prestantur per substitutos, remissum. ibidem

2.4
Suburbana que remissum. 410.2.3

Succedens ab intestato, eo quia testamentum non fuit solemne, non tenetur naturaliter heredibus institutis in eo. 143.2.3

Ipse Succedendi in filio vivente patre non est legitima. 213.2.14

Successiones legitime proprie de illis, que deferuntur ab intestato, large vero qua ex testamento. 424.

1.4
Successor non potest rescindere factum legitimum predecessoris. 342.1.12

Succumbens in querela inofficiosi, testamentum nihilominus ut falsum impugnare potest. 425.

1.1
Suitas. Suitatis iura non competunt Monacho, sed monasterio immediate, in quod per professionem transacta sunt. 88.2.18

Sumptus a cohære facti pro communis hereditatis comodo, titulo familia eriscunda, aut negotiorum gestorum actione retineri ac peti non possunt. 511.

1.2
SYMPTVS fuerunt. 531.2

GGg Super

Index Rerum,

Superfluum omne à iure reprobatur.	3.1.5
& 136.2.36	
Supplementum legitima petendum conditione ex lege,	
non tollitur nisi spatio 30. annorum.	456.
1.13	
Supplicatio effectum solummodo instrumenti, non vni-	
usum instrumenti tenorem, continere sufficit.	150.
2.1	
Supplicatio non vitatur ob leuem omissionem.	152.
2.1	
per Supplicationem non impeditur executio lata senten-	
tia.	149.1.6
per Supplicationem, & insequentia Imperatorum resciri-	
pta, actiones temporales redduntur perpetua.	151.
1.1	
Supplicatione exhibita Praefecto pratorio, sententia sine	
satisfactione intra decem dies non mandatur executioni.	
148.2.1.2	
Supplicationes, seu Revisiones, remissive.	149.1.3
in Supplicationibus admittendis adversus res indicatas	
Principi non sit facili.	151.1.2
ad Supplicandum statutum est biennium in regno Fran-	
ciae.	149.2.10
in regno Castelle dies quadraginta.	ibid.11
in regno Lusitania duo menses à tempore lata sententia	
in revisionibus.	ibid.12
Supplicare, & reclamare licet à sententia Principis, sine	
Praefecti pratorio.	ibid.1.5
Supplicare Imperatori ut non liceat lite penden-	
te, vel post provocacionem, aut diffinitivam senten-	
tiam.	151.1
Supplicare non licet citra editionem aliorum necessario-	
rum processu pendente.	ibid.2.1
Suum in Suo quilibet facit, quod vult, nisi faciat contra	
sermitem debitam.	500.1.2

S Y

Sylva cada illa dicitur, qua cum excisa est, renascitur.	
35.1.14	
Sylvam caduam emphyteuta potest incidere, quia non in-	
telligitur fundum facere deteriorem.	ibid.1.3
Synagoga nova non dicitur fabricari si quis Iudeus in	
domo sua locum habeat solitarium, in quo teneat libros	
& lampadas suas accensas, & ipse cum alijs Iudeis	
ibi eret.	118.1.8
Synagoga Iudeorum ruinosae per tolerantiam conservan-	
dae, & fulciantur sunt, non autem de novo merentur fa-	
bricari.	117.2.2
Syndicatus, Syndicatus instantia an finiatur tempore,	
176.1.16	
Syndicus an possit transigere sine mandato speciali.	217.
1.5	
Syndicus potest iurare de calumnia absque alio speciali	
mandato.	355.1.7
Synedrium quid sit.	117.1.5
Synedriorum Iudeorum primates exigunt à singulis	
quod olim eorum Patriarcha auri coronary nomine	
solverant.	ibid.2
Synoditis qui sunt.	94.2.6
Syriarchia sacerdotij genus in Syria.	167.2.3

T A

T abelliones super alienationibus ecclesiasticis inri-	
adversus instrumenta conscientes perpetuo exilio	
digni sunt.	26.1.27
Tabelliones ob haresim facultatem instrumenti conscien-	
tia amittunt.	105.1.4

Tabellionatus, seu notariatus officium militie nomine	
contentum, & computandum in legitimum, si a patre	
emprum fuerit.	437.1.27
Tabularij quo, & unde dicti.	70.2.8
Taciturnitas longi temporis non est sufficiens ad prae-	
sumendum solutorem.	277.1.1
vi Tantum non qualificat.	225.2.3

T E

Templa Paganis claudenda sunt ut delinquendi ausa	
hisce precipiatur.	119.1.1.2
Templa idolorum claudi, & impia sacrificia cessare ius-	
sunt.	ibid.3
Tempus 40. annorum iam hodie sufficit, & necessario	
requiritur ad praescribendum contra Ecclesiam, &	
alia pia loca.	431.3
Tempus non est modus inducende obligationis.	210.
1.3	
Tempus monendi querelam inofficiosi ipso iure non currit	
minoribus.	323.2.3.2
Tempus datum ad appellandum an currit minoribus.	
326.1.1	
Tempus petende in integrum restitutionis in minori eta-	
te non currit his, qui veniam aetatis non impetrarunt.	
344.1.1	
Tempus utilis anni, quod ad restitutionem petendam su-	
pererat defuncto, currit eius heredi minori, sed demum	
falso maiori.	ibid.2
Tempus querela ob dote non numeratam ipso iure currit	
minoribus favore dotis, salus tamen beneficio resti-	
tutionis tam minori, quam heredibus.	ibid.1.2
Tempus assignatum debet esse continuum.	346.1.9
Tempus certa aetate appositum iuri iam quæsit non in-	
ducit conditionem.	490.2.1
Tempus appellationis, v. Appellatio.	
Temporis lapsus petendi bonorum possessionem operator	
repudiationem irrevocabilem.	140.1.1
Tempora restitutionis in integrum.	343.1
Terminus probationis in Regno Portugalia, & Castella	
quis.	383.2.6.7
Terminus in citatione debet esse congruus.	405.
2.6	
Terminus lapsus nunquam excludit indicem à cognitione	
ac pronuntiatione.	176.1.17
qui Terminus corrumpere tentavit, & amittere, sed non	
perfecti, minime puniendus.	526.1.6
Testamentum in dubio praesumitur validum & solemne.	
509.1.9	
TESTAMENTUM inofficiosum.	416.1
Testamentum militis, vel tribuni iure civili, & militari	
conditum filius ut inofficiosum impugnare nequit.	
423.1.1.2	
idem de testamento Clerici quod non subijciatur que-	
rela.	ibid.2.3
intellige ut	ibid.4.5
Testamentum falsum nullum est.	425.1.5
Testamentum in totum rampi, etiamsi frater infirmus in	
legitima, qua est quarta pars bonorum, si in residuo in-	
stituerit personam turpem.	431.2.9
contrarium.	ibid.10
Testamentum fratris infirmis turpem personam, sus-	
scinetur qua penitentiam egit bene esse vincendo.	433.
2.33	
Testamentum patris, in quo filius, avul. fuit praeteritus,	
ita demum est nullum, si filius id voluerit.	450.
1.17	
Testamentum conditum inter liberos non adhibita solem-	
nitate iuri positum, erit perfectum testamentum, &	
non	

& Verborum.

- non codicillus, & per consequens liberi succedent ex testamento, & non ab intestato. 510.
- 1.4
Testamentum inter liberos eadem contineat solemnitate, quam inter extraneos. 515.
- 1.4
Testamentum inter liberos minus solemniter factum valet, etsi non fuerint aequaliter instituti. ibidem 5
- Testamentum imperfectum inter liberos ratione voluntatis non magis valet, quam inter extraneos. ibidem 6
- Testamentum imperfectum ratione solemnitatis inter liberos etiam emancipatos valet. ibid.
- 2.8
& inter liberos gradus ulterioris. ibid.9
sive descendat ex filio, sive ex filia. ibid.10
& inter liberos exclusi per statutum à successione ab intestato. ibid.11
item inter filias cum renuntiantur successioni. ibidem 12
similiter inter legitimatos. ibid.13
& denique inter naturales non legitimatos in eo quod capere possunt à patre, vel matre. ibid.14
distinguitur inter patrem, & matrem. ibid.15
& limitatur opinio. ibid.16
- Testamentum captum inter liberos sufficiente numero testium, & solemnitate legitima, non tamen perfectum mortis preventionem, valet in dubio si non constituit quod testator ulterius volebat procedere. ibidem 17
- Testamentum minus solenne inter liberos valet quoad ipsos liberos tantum, non verò quoad extraneos, principaliter cum ipsis liberis simul heredes institutos, vel admissores. ibid.18
- Testamentum inter liberos quibuscunque indicys probari potest. ibid.19
modo duobus comprobetur testibus. ibid.20
si natus factum, quid. 516.1.21
- Testamentum imperfectum defectu voluntatis etiam inter liberos non valet. ibid.22
- Testamentum in scriptis conditum inter liberos cum duobus testibus, ut sit validum, necesse est subscribatur à testatore, vel liberis in eo relictis. ibid.
- 1.3
Testamenti scriptura diluitur si fides veri deficit, vel testamentum iuris ratione subsistere non potest. 140.
- 2.2
ad Testamenti validitatem sufficit quod filius sit institutus in vivo testamento, licet possit agere ad supplementum legitima. 435.2.4
contra Testamentum adultis non potest peti restitutio in integrum. 295.1.11
qui Testamentum capit dicere nullum, poterit transulare ad querelam inofficiosi. 415.1.
- 2.3
Testamenti etymon. 510.1.3
Testamento quid relinquere Concilio orthodoxo & collegio licito hic permittitur. 9.2.1
Testamento rescisso ob causam, non corrumpit libertatem. 417.2.1
in Testamento inter liberos hodie esse necesse relinqui legitimam titulo institutionis, non secus quam in reliquis testamentis. 410.2.22
- Testamento rescisso legata dividua pro parte praestantur, individua autem pro solida sunt praestanda. 425.
- 1.1
Testamento infirmato an, & quando infirmetur & corrumpatur etiam legata, & fideicommissa, remissive. Barboz. Collect. in Cod. Tom. I.
- ibid.2
in Testamento nuptupatio si nihil liberis relictum sit, exheredari habent querelam inofficiosi: gravati autem per modicam institutionem ad legitima supplementum agunt. 437.2.1
in Testamento condito inter liberos, subintelligitur apposta clausula codicillaria. 510.1.5
in Testamento minus solenni naturalis oritur obligatio. 141.1.12
- Testamenta Clericorum non subiaceant querela inofficiosi. 78.1.12
- Testamentorum executores, vide Executores.
- Testamentis subuentum non solum quando querela inofficiosi poterant subverti, sed etiam si alio quovis modo subverti possunt. 436.1.9
& de qua subersione intelligitur, remissive. ibidem 10
- Testator ubi non designavit executorem legati, aut relictis ad pias causas, & redemptionem captivorum, Episcopus loci, in quo testator mortuus est, pariter pauperum, & executor testamenti est. 67.
- 1.2
Testator si secundos executores constituat, interdicitur ne ad Episcopum executionis denotatur, potest nihilominus ipse exequi, vel executores componere. 69.
- 2.4
si prohibeat rationem exigi ab executore à se designato, nihilominus possunt ac debent iudici ecclesiastici & secularis eam ab illo exigere. ibidem 5
si reliquit fideicommissum ad favorem filiorum, si filii sint ingressi monasterium successione capax, monasterium admittitur. 88.2.17
- Testatur cum vocat stirpem, vel statim bona debere conservari in stirpe, tunc solum continentur à se descendentes, non autem collaterales. 442.
- 2.7
limita ut 443.1.8
- Testator ut neque cautionem usufructuario remittere, ita nec etiam potest ex licentia sibi concessa à Principe. 485.1.3
- Testator si legat proprietatem deducto usufructu, mortuo primo herede finitur usufructus, & consolidatur cum proprietate. 491.2.2
si in solenni testamento divisit bona inter filios, assignando cultibus certam portionem, id pro institutione habetur. 507.2.6
- Testator videtur se conformare cum dispositione iuris. 528.2.3
- Testimonium criminis recipiendum quando in causa alij testes deficiunt, maxime ubi rei sua natura difficultas probationis est. 149.2.11
- Testis qui verum supprime, tam falsus est, & de falso ponitur, quam qui falsum asserit. 53.
- 1.4
Testis hereticus probat de consensu partium. 109.
- 2.14
Testis, verum suppressum, existensque dicere, tam falsus est, quam qui falsum asserit. 133.
- 2.4
Testis si in uno capitulo de falso sit commixtus, an totum ipsum testimonium falsum censetur. 235.
- 1.5
si deponat primo loco per verbum credo, in secundo per verbum assertum veritatis, eo casu standum est dicto secundo. 294.2.12
- Testes omnes possunt ad testificandum cogi, nisi expressè privilegiati reperiantur. 51.
- 2.2

Index Rerum,

Testes etiam privilegiati compelluntur ad testificandum quando aliter veritas sciri non potest. 52.1.4
contra Testes oppositi crimen, & non probati, non conueniunt actione iniuriarum. 241.
 1.17
*Tellor. Testantur Presbyteri, Diaconi, Subdiaconi, Le-
 itari, licet sint in parum potestate, de rebus que sunt
 instar castrensis peculij.* 76.2.1
*Testari ad pias causas non possunt furiosus, mutus, fur-
 dus, pupillus, damnatus ad mortem, deportandus, &
 bannitus.* 10.1.5
*Testari quem prohibens a testatore prohibito, in ius exha-
 redari potest.* 419.1.1,2
intelligit ut ibid.3
& limitata ut ibid.4
Textus datus elucidatus. 116.1.2
*Textus in presenti actum corrigatur per l. quoniam in prio-
 ribus, hoc tit.* 424.2.4-5
Textus omnes congruis titulis dispositi sunt. 138.
 2.51

T H

Thefaurarius Principis remissus. 411.2.10

T I

*Timens offendi ab alio, implorare potest officium iudicis
 ut illum compellat prestare sibi cautionem de non of-
 fendendo.* 123.1.3
*Timor futura litis idem operatur, quod ipsa litis, si esset
 de presenti.* 215.1.1,6
*Titulus renouationis emphyteusis nouum dici non potest,
 sed prioris tituli concessi renouatio.* 32.
 1.7
Titulus honorarius quis. 62.1.3
*Titulus licet regulariter non presumatur, tamen bene
 presumitur quando agitur de leuiore praedictio.* 482.
 2.5
non presumitur habitus a vero domino, nisi probetur.
 ibid.6
postulatur in oscupacione. ibid.7
*Titulus an presumatur ex longa possessione, vel non, re-
 missus.* ibid.9
*presumitur ex possessione decennali accidente presta-
 tione diuturna, & sic cum interuenit traditio,
 aut factum eius, contra quem prescribitur.*
 ibid.10
*Titulus sine traditione non est causa transferendi domi-
 nium.* 483.2.1,2
*Titulum possessionis, seu rei, quam possidet, nullus tenetur
 ostendere.* 362.1.2
*procedit tam in prophanis, quam ecclesiasticis, in omni
 alia.* ibid.3
in beneficiis quid remissus. ibid.4
procedit eo magis, si possessio esset antiqua. ibid.5
*etiam respectu filij, & Regis, seu Principis supremi,
 non recognitionis superuocem.* ibid.6
*secus quando ius commune possidenti, & eius possessio-
 ni resistit.* ibid.7
*aut titulus necessarius est ad fundandam intentionem,
 vel exceptionem, tunc enim tenetur quis ostendere
 titulum sue possessionis.* ibid.8
aut res est talis, quod sine titulo possideri non potest.
 ibid.9
*vel possessor habet presumptionem contra se, & actor
 in sui fauorem.* ibid.10
vel quis possidet regalia, aut super regalibus agitur.
 ibid.11

vel contenditur super inuisione. ibid.12
*Tituli, seu insignia potentiorum pradij affigens, & po-
 tentiorum nomina in lite pretendens, iure suo priuatur.*
 ibid.11
*Titulos potentiorum iuste in seipsa adibus alienis affigens,
 in metallum damnatur.* ibid.2

T O

*Toga super alias vestes induebatur, sinistramque ha-
 merum tegebat, & ante pedum dimissa fibula in dex-
 tro humero nectebatur.* 245.1.2
*Toga praefectura Illyricana, pro collegio Advocatorum
 istius fori.* ibid.3
Togati, pro Advocatis. 243.2.5
*in Togatorum triginta numerum nullus sine examine, &
 studiorum peritia, scientiaque legali cooptetur.* 253.1.
 1.1
Togatus, id est, Advocatus, & patronus causarum. 224.
 2.3
*Tortura ad inuestigationem enormium delictorum adhi-
 beri potest etiam in diebus paschalis.* 92.
 2.11
Tortus ad veritatem erundam infamis non fit. 258.
 1.1,2
Totius, & partis idem est iudicium. 40.2.2

T R

Tractus idem est, quod terrarum plaga, aut regio. 8.
 2.7
Traditio est optimus transferendi, & acquirendi modus.
 205.2.1,2
Traditio non requiritur in spiritualibus & beneficiis.
 ibid.3
item in legatis, & ultimis voluntatibus. ibid.4
*item si Princeps, cuius est legem condere, velit eo ipso
 solo titulo, absque traditione, dominium rerum sua-
 rum transferre in alterum.* ibid.5
Traditio simulata non transfert possessionem. 225.
 1.2
*Traditio ubi est mutua, & ita commentum, re euicta non
 tenetur aliquis etiam ad pretium.* 509.
 2.15
in Traditione rei sua talem quis legem ponit, qualem vult.
 199.2.2
*Trahens aliquem in vetito examine perdit causam, &
 puniuntur officiales, qui praestant milites suos execu-
 toribus iudicium incompetentium.* 394.
 2.2
*Trahi potest aduersarius cum rescripto Principis ad ex-
 traordinarium iudicem, etiam extra proprium domi-
 nium.* ibid.3
*Transactio imita cum vno ex pluribus tutoribus obliga-
 tis, ad alios non porrigitur.* 214.2.1
*cum vno pro parte sua facta, illa non obstat alij pos-
 sunt pro eorum parte conueniri.* ibid.2
*facta cum quibusdam tutoribus, vel curatoribus, non
 prodest ceteris.* ibid.3
facta cum vna persona non prodest alij, neque nocet.
 ibid.4,5,6,7,8
Transactio timore litis extorta facta, valida est. 215.
 1.1,2,3
*Transactio proprie dicitur non solum super lite pendente,
 sed etiam futura.* ibid.4
*Transactio facta super parte litis, partem expressam de-
 nominatam perimit.* ibid.2.1
 Transactio

& Verborum.

Transactio specialis specialem operatur effectum. ibi-
dem 2
Transactio quando est specialis, ad aliam rem, seu speciem non porrigitur. ibid.5
intelligit ut ibid.6
Transactio super inefficace testamento à matre inita obligat heredem. 216.2.1
super futuris alimentis adhuc debitis absque Prætoris cognitione illicita est. 217.1.1.2
quid si firmata sit iuramento. ibid.2.3
Transactio conditionalis valet si aliquid ad transigentem perueniat, & talis transactio parit exceptionem contra realem actionem. ibid.1.2
Transactio fieri potest super questione avi, quis sit legitimus, vel non. 218.1.2
Transactio metu facta non ratificatur. 210.1.1.1
nulla est, & invalida. ibid.
Transactio consensu & alia contrario dissolvitur. 211.1.1.2
Transactio si fiat per acceptilationem precedente Aquiliana stipulatione, non potest actor adire ad pristinam, etiam realem, licet reus non obviat transactionem. ibid.2.1
Transactio legitima non rescinditur per rescriptum Præcipit. ibid.1.2
Transactio licita est in criminalibus ingentibus poenam sanguinis. 212.2.2
Transactio facta cum fisco, seu parte, nullam inducit delicti, super quo transigitur, confessionem, si ea quidem fiat in casu à iure permissio, & in casibus in quibus de iure transigere licet; secus si fiat in casu non transigibili. 213.1.5
Transactio in quibus criminibus sit licita. ibidem 2.13
& in quibus non. ibid.1.4
Transactio etiam valida in crimine falsi, sicut in delictis pro quibus imponitur poena sanguinis. ibid.1.5
Transactio bona fide inita prætextu instrumenti reperti non rescinditur. 214.1.1
Transactio & res indicata, quoad obsequium & observantiam, fideique implementum, æquiparantur. ibid.2.1.2
Transactio est stricti iuris, & strictè debet intelligi. ibid.2.4
Transactio non rescinditur ex protestatione super dolo facta à maiori. 225.1.1
non rescinditur ob defectum causa expressa. 216.1.1
Transactio cum scriptura, vel sine scriptura facta in iudicio, item apud acta, vel extrà producit exceptionem, actionem vero nunquam, si fuit facta per nudum pactum. ibid.2.2.3
Transactio est ex his contractibus, in quibus alterò circum quæ nascitur obligatio, & in quibus contrahentes mutuo alter alteri aliquid dare, vel facere obligantur. ibid.5
Transactio nuda non interposita stipulatione regulariter actionem non parit. ibid.6
Transactio generalis petit generalis exceptione in eo quod tunc poterat sub transactione includi. 217.1.2
non rescinditur propter species de nono reperta, non tamen extenditur ad ea, que tunc non poterant sub generali transactione comprehendi. ibidem 4
Transactio quantumvis generalis facta per verba generalia, restringitur ad rem super qua litigabatur. 218.1.3
Transactio illicita est facta super sententia que transit Barbol. Collect. in Cod. Tom. I.

in rem indicatam, ob interpositionem Aquiliana stipulationis. ibid.2.1
Transactio facta post sententiam, que transit in rem indicatam, nullum est momenti. ibid.2
facta circa rem, circa quam lata est sententia, que in rem indicatam transit, si iuramento confirmetur in euentu, in quo iuxta hactenus explicata scilicet iuramento sumit, effectus invalida, vitæ ex iuramento sumit & valet. ibid.3
limita ut ibid.4
Transactio valida est etiam post rem indicatam, si intercesse appellatio, vel appellari potuit, & similiter si sententia lata dicatur esse nulla ex defectu iurisdictionis, & citationis, mandati, vel aliarum. ibid.5
limita ut ibid.6
Transactio etiam in criminalibus fieri nequit post sententiam, que transit in rem indicatam. ibid.7
Transactio non rescinditur prætextu emulionis, sed agitatur præscriptis verbis ad id, quod quis dare, non quod retinere debet. 219.1.1.2
procedit etiam in arbitramento. ibid.3
Transactio facta post sententiam transi in rem indicatam, & valet adiecta clausula, non obstante re indicata. ibid.1.9
Transactio continet facultatem dandi, retinendi, promittendi, si valida sit. 231.1.1.2
Transactio facta etiam pro modica super lite magis momenti valet, dimisso ex causa sit facta. ibid.3
Transactio si stipulatione, & acceptilatione est firmata, actor conveniens repellitur, & data repetuntur, poena etiam in stipulationem deducta exigitur. ibid.1.2
Transactio Aquiliana stipulatione vallata, panique apposita contrahentibus, quam incurrit toties quoties contraherit, rati semper manente pacto, & insuper iuramento confirmata, habet plenissimum robur. ibid.2.3
Transactio iurata facta prætextu falsorum instrumentorum rescinditur. 233.1.1.2
Transactio ob lesionem, que contingit propter errorem calculi, sine dubio rescindi potest. 236.1.1
Transactio in causa famosa irrogat infamiam. 238.2.1
Transactio, etiam si læsus fuerit, rescindi non potest. 281.2.14
Transactio metu facta nulla est. 286.1.4
Transactio valet inter patrem & filium emancipationis tutele per patrem administrata. 289.2.1
Transactio bona fide facta à patre cum filia emancipata ex immodica lesione rescinditur. 290.2.8
intelligit ut ibid.9
Vide Contractus.
Transactio exceptio impedit processum inchoatum super his, que per transactionem fuerint remissa. 218.1.1
Transactio exceptio peremptoria est. ibid.2.5
Transactio nullius ad præscribendum sufficit, quando ex eo, vel causa, traditur possessio. 219.2.4
Transactio titulo transferit dominium in eum, cui res est tradita. ibid.5
Transactio iurata contrahentibus Deum vitorem habet, notatur infamia, poenam soluit, sibi data reddit, & actionem perdit. 231.2.1
Transactio iurata non contrahentis, nec poenam huius leg.

Index Rerum,

leg. incorrit, is qui Principi supplicat pro refectione transactionis. 234.2.37
 contra Transactionem non implentem seruantiq; implere & seruare parato alio ad interesse competit. 216.2.1
 Transactionem volens rescindere non auditur, nisi prius receptum illius vigore restituit. 221.1.3
 Transactionem generaliter finitam species repetita non rescindunt. 227.1.1
 ad Transactionem rescindendam proprium dolum allegare repellitur, dum crimen fateri videtur. ibid.2
 Transactione facta inter partes litis dicitur finita. 218.1.4
 pro Transactione rerum ciuitatis sufficit sola licentia Praefidis. 219.2.3
 ex Transactione panali, clausula, Rato manente pacto, datur exceptio, & poena exactio. 222.1.1.2
 in Transactione generali veniunt omnia, etiam quae non fuerunt cogitata. 227.1.5
 limita ut ibid.6,7,8,9
 Transactione transferitur dominium rei quando continetur dari, etsi secus quando datur sola facultas retinendi. 229.1.7
 Transactione si res est finita praesentibus, & intervenientibus amicis, metus ac dolus abfuisse praesumitur. 230.1.1
 in Transactione res purgare potest moram vsque ad sententiam. ibid.2.2
 in Transactione rerum minoris, quae alienationis nomine venit, necesse est iudicis decretum interveniat. 312.1.6
 Transactione facta inter auctorem & rem post licentiam contestatam, & auctorem committitur, transactio illa attendenda est. 382.2.23
 TRANSACTIONS. 214.1
 Transactionibus legitime factis standum est. 226.2.1
 Transiens an dicatur fateri delictum super quo transigit. 223.1.4
 Transiens pro certa summa, reliquum remisisse videtur. 225.2.2
 Transigere licet super omni crimine capitali, excepto adulterio. 222.2.1.5,11,21
 Transigere licet non solum in criminibus pro quibus ingeritur poena mortis, sed etiam in illis, pro quibus ingeritur poena mutilationis membri. 225.1.8
 & ubi solummodo ingeritur poena suspensionis. ibid.9
 secus si agatur de crimine, pro quo venit impenenda poena perpetui carceris. ibid.10
 Transigere licet non solum delinquenti ut redimas sanguinem suum, sed etiam patri & consanguineis delinquentis. ibid.2.17
 Transigi an possit super crimine, pro quo de iure communis imponitur poena mortis. ibid.1.7
 Transigi potest super crimine raptus. 224.1.20
 Translatio domini quando impediri possit. 206.1.8
 Transuersales regulariter non habent querelam iniussu. 428.1.23
 intellige ut 429.1.4
 resalve ut ibid.5
 Trebellianica non potest detrahi ex relicto pia causa. 81.2.23
 Tribonianus. Tribonianus Landis, remissio. 238.1.46

Tribunalia Regia possunt cognoscere etiam primatibus ad indices ecclesiasticos de causis decernantur & terminantur, quae ex gratia, & concessione Romanorum Pontificum ad Principes seculares pertinent. 47.2.6
 Tributa Praefectus per Aegyptiacam diocesim colligebat, & contumacia militari auxilio ad solatorem coegebat. 168.1.1
 Tributa duplicita accipiens, & ob id per Praesidem sentiens ad instar raptoris de peculatu condemnatus, infamia nulla notatur. 256.1.2
 TRINITAS summa. 5
 quid sit. ibid.1.1

T V

Tarptudo superueniens post mortem fratris, testamentum non nocet. 433.2.4
 Turpitudinem, vel dolum suum allegans non auditur. 227.2.3
 Tutela. Tutela assumptio, sanguinisque coniunctio praesumptionem de pupilla aetate contra tutorem, aut consanguineum excitant. 294.2.1
 Tutor honorarius quis sit. 84.2.6
 Tutor etsi non obliget expressa bona, non tamen nulla erit tutela, nisi ex speciali aliqua ratione inter se minoris habere quoque hypobecam expressam ultra tacitam. 100.1.5
 Tutor accipiendo solutionem pupilli debitoris liberat non remittendo. 207.1.2
 Tutor non potest donare ea, quae sunt pupilli. ibid.4
 limita ut ibid.5
 Tutor vel curator non potest gratis remittere ius pupillo competens. ibid.7
 Tutor potest donare pro dignitate parentis, cui pupillus successit. ibid.8
 an & quando pacem facere pro pupillo. ibid.9
 Tutor licet non possit remittere debitum liquidum, potest tamen non liquidum. ibid.11
 Tutor non restituitur aduersus renuntiationem fideicommissi, quando illud fuisse reciprocum, & interuenisset renuntiatio mutua. 218.1.9
 limita ut ibid.10
 Tutor minoris non potest remittere debitum non liquidum, etiam minimum. 219.2.10
 Tutor potest pro salute anime pupilli pecuniam usurarum exteriorum restituere absque decreto iudicis. 220.1.14
 Tutor, & curator ante litis contestationem ex sua persona auctorem, non Procuratorem constituunt. 263.1.1
 post litem contestatam Procuratorem constituere non prohibentur. ibid.3,6
 Tutor & curator distincta officia a gestoribus habent, & tutela actione, non negotiorum gestorum pretexto expensas repetunt. 281.2.1
 Tutor ratione administrationis teneatur de dolo, lata, & leui culpa, & neque pupillus sui iuris sit. ibid.3
 Tutor, & negotiorum gestor differant. ibid.4
 Tutor, vel Curator, si interuenit. 298.1
 Tutor qui nondum constituitur, potest obtinere sententiam pro minore. 325.2.5
 Tutoris auctoritas atque consensus licet expressis interponi debeant in actibus extrajudicialibus, in iudicialibus tamen eius praesentia sufficit, qui debet consentire, vel auctoritatem praestare, si non contradicat. 298.2.3
 Tutoris, curatores, & alij administratores remittendi debiti usurarii ius habent. 220.1.13
 Tutores

& Verborum.

Tutores, curatores, alique administratores iurabunt de calumnia secundum credulitatem, alijs iuramentorum speciebus saluis manentibus. 355.1.5.6
Tutores & curatores dari, amoveri, allegationisque allegari possunt diebus festis, dammodo non tractetur de tutela ex inquisitione, vel requirente causa cognitionem. 389.2.6
Tutorum, vel curatorum culpa si instantia ultra triennium proteletur, tutores ad damnorum restitutionem, quo ad solvenda sunt tenentur. 365.2.55
in euentum restitutio in integrum minoribus salua manet. ibid.56

T Y

Tyrannus, Tyranni facta superueniente verò & iusto domino tolluntur. 36.1.1

V A

V Agabundus puniri ubique potest ex delicto ubicunque conuicto. 401.1.10
Vagabundus quis. ibid.11
Valor estimandus respectu fructuum magis, quam rei ipsius. 32.2.5
Vala Ecclesie alienata, constata, & in aliam formam redacta, vendicari possunt. 39.1.2
Vala Ecclesie constituta, aut destructa, itaut sacra iam non sint, vendi possunt laicis. ibid.2.9
 & 40.1.5
Vala Ecclesie superflua cum scientia & consensu Prelati & interesse habentium ob debitum Ecclesie necessarium, & alio modo non liberandum, distrahi possunt. ibid.1.1
Valallus non potest seruire per substitutionem. 58.2.6
Valallus confisarius non faciens cum domini inimicis, dicitur inimicus domini, & perdit fundum. 414.2.9
Valallus & emphyteuta potest constitutere seruitutem, & vales constituit. 496.2.2
Valalis apostata fidei liberi sunt à iuramento fidelitatis. 111.1.7

V E

V E L A regia. 273.2
Vela regia que. 274.1.4
Vela regia nemo bonis suis appendere potest iudice infcio. ibid.5
Vendens metu vitili actione repetit oblato pretio nisi esset prescriptio iusta exceptio. 183.2.1.2
Vendens emptori ignoto, & max recessuro, non presumitur fidem habuisse de pretio. 471.2.7
Vendens rem alienam, semper nomine alieno vendere creditur. 513.2.3
Vendens partem fundi, iuxta pactum venditionis terminos potest apponere. 525.1.1
Vendicans. Vendicanti vendi propriam non incumbit necessitas offerendi pretij. 481.1.1
Vendicatorum remuante domini, ad illius exhibitionem agere potest. 529.2.2
V E N D I C A T I O. 415.1
Vendicatio rei aliena consentienti, non iniusto praindicat. 465.2.2
Vendicator rei à mala fidei possessore prescriptionis titulo non munitur. 466.1.1
Venditio quando est facta Ecclesie & alteri, illa debet praferri, cui primo res est vendita, licet alteri, qui secundo loco habuit contractum fuisse tradita. 42.2.2
 2.1
Venditio metu iusto mortis, aut cruciatu corporis extorta, prescriptum metui non purgato, nulla est. 284.2.1

Venditio facta ne quis ad civilia trahatur munera, non rescinditur per actionem quod metu causa. 285.2.1
Venditio celebrata per impressionem officialis rescinditur, nec restituitur pretium. 287.2.1.2
intellige ut ibid.3
Venditio facta à minore sine solemnitate requisita valet, si ille suam conditionem fecerit meliorem. 293.1.3
Venditio qua pupillum ladit presumitur ficta, & simulata. 307.2.2
Venditio pignoris facta à creditore, absente debite Reipubl. causa, per restitutionem rescinditur. 341.2.1.2
Venditio ubi facta fuit ignorante domino, & sic verisimile est quod tertius eam vendidit, tanquam propriam, nomine suo vendicari potest. 465.2.3
Venditionem licet quis fecerit cum debitis solemnitatibus, & de illo tempore fuisset in bona fide, à fructuum restitutione excusat. 26.1.1
Venditiones reliquarum nulla sunt, & contractus super illis celebrati nulli consentunt. 11.1.8
Venditiones contra legis prohibitionem, & in legis fraudem apostatis interdicta, & apostatarum successibus abintestato simulata empti, & vendita cedunt. 112.2.3
Venditiones, donationes & transactiones per potentiam extorta, nulle sunt. 287.2.1
Venditor si rem emptam alteri nulliter vendidit, potest illam ab emptore repetere, reddito ei secundo pretio, si minoris emerit secundum emptor, quam primus. 341.2.3
Venditor, seu auctor laudatus veniens ad emptorem, seu nominantem defendendum, forum, seu iudicium laudantis, aut nominantis subire tenetur, nec iudicium declinare potest, quamvis alterius fori sit, & iurisdictionis. 405.1.4
Venditor tenetur iura sua deducere coram iudice, coram quo fuit emptor primo loco citatus. ibid.5
Venditor qui tradidit rem, quando permittit emptori illam asportare, nec manum suam misit cum re, tunc fidem habuisse de pretio creditur. 471.2.6
Venditor si rem tradidit assignato termino intra quem solueretur pretium, licet pretium non solvatur in tempore constituto, non ob id resoluatur venditio. ibid.10
Venditor emptori rem tradit sub pacto quod non transcat dominum donec pretium integrè solvatur. 472.1.12
Venditor si rem tradidit non habita fide de pretio, eo adhuc non soluto poterit vendicare ab emptore. ibid.14
alias cautelae vide in sequentib.
Venditores non possunt dominum transferri in emptoris interim dum pretium sibi non fuerit persolutum integre. 471.2.11
Venditum ratihabitione venditoris per quinquennij cursum non commutabit. 181.2.4
Venia Principis impetrata, non facta mentione de iterato crimine, nulla est. 92.2.13
V E N I A etatis. 332.1
non conceditur masculis nisi postquam 20. annos expleverint, & facinus postquam impleverint 18. ibid. 2.2
Venia à solo Principe impetranda est. ibid.6
Venia impetratio non prodest ad subeunda munera publica. 333.1.7
Verbum iniuriosum non infamat prolatum à iudice. 258.2.1,2

Index Rerum,

Verbum unum eodem loco diuersis respectibus diuersimodè accipitur. 292.1.6
Verbum & participium futuri temporis est canon ferendæ sententiæ, non latæ. 394.2.9
Verba legi ad opprimendam, & euertendam legem mentem deterquens in legem committit. 128.1.1
Verba enuntiatiua per errorem in contrallu, vel quasi emissã non disponunt. 143.2.1
Verba enuntiatiua in contrallu expressa an dispositionem inducant, remissiuè. *ibid.* 2
Verba generalia transactionem restringuntur ad causam super qua litigabatur. 228.1.1.5
Verba generalia sententiarum restringuntur ad causam expressam. 358.1.12
Verba generalia non insanant ut quis redeat ad meliorem vitam. 259.1.1
Verba enuntiatiua in vilius præiudicium emissã non disponunt. 523.2.1
qualiter probent, remissiuè. *ibid.* 2
regulariter operari modicum. *ibid.* 3
Verborum illicitorum, item infamium remotio cullebet in cuius præiudicium sunt appposita, indulget. 274.1.3
Verbo futuri temporis quando additur dictio, omnimodò, tunc est canon latæ sententiæ. 311.1.11
Veritas immutari non potest per nostrum affirmare, vel negare. 141.2.2
nec sibi præiudicat, qui fatetur rem suam esse alterius, cum verè non sit. *ibid.* 3
Veritatem rerum futurarum illicitis medijs explorantes acerbissimorum suspitionum cruciatibus merentur. 119.1.2
V I
Vicani, idest, qui habitant in vico, vel castro, apud quos Præfido, & pedaneos iudices constituebant. 391.1.3
Vicariani sub Comite sacri patrimonij ex Caesarum destinatione conueniebantur. 167.1.1
Vicarij in causis civilibus comitibus militum anteferuntur, & in indicando si conuenit vicarius cum comite militum, totum vicarius præ comite habet. 168.1.1
Vicinus etiam præfret per suum fundum, si per viam publicam non potest transire commodè. 500.2.3
Victus in iudicio sine iusta causa litigasse præsumitur. 65.2.5
Videtur, pro præsumitur. 295.1.5
Vidua honesta remissiuè. 85.1.6
Vidua nubens intra annum iulius, & vir eam ducens, incurrit infamiam ipso iure. 258.1.4
V I D U A. 396.1
Vidua minor ad secundas nuptias inuitis parentibus consulens exheredari potest. 428.1.6
secus est de filio. *ibid.* 7
Villani, b.e. plebey, non à villa, sed potius à vilitate dicti. 98.2.5
Vindemia, v. Messis.
Violatores quietis ecclesiastica, non gaudent privilegio immunitatis, & pro cognitione & effectu tales violatores ultimum supplicium sentiant. 123.2.2
Violentia non probatur ex sola dignitate contrahentis. 284.1.1.2
Vlt reuerendissimus, de Episcopo. 68.1.15
Vir an & quando teneatur suis sumptibus alere uxorem, cique victum & alimenta præstare, remissiuè. 279.2.3
Vir uxorem pauperem de suo funerat, & pertinet ad ipsius

dignitatem. 280.1.5
Vir & uxor si in eodem instrumento donauerunt rem ipsi, ipse vir tantum donasse censetur. 309.2.5
Viri celsiores quib. 274.2.2
Viri honorati, de iudicibus. 174.2.3
Viri habentes dignitatem illustrem ex administratione in causis criminalibus, coram Principe, vel eiusdem mandatario conueniri possunt. 411.1.1
Vitgo minor circumuenta in dotis nimia assignatione, quam maritus est indignus, restitui potest, & beneficium restitutionis ad hereda transmittitur. 514.1.1, 2
Virgines sacras attentans matrimonij causa, capitale meretur supplicium. 50.1.1
Virgines sacras violantes quas penas incurrant, remissiuè. *ibid.* 2
Virgines, aut femina non habentes cum Clericis, præter eas, quæ ex natura & honestatis præsumptione non inducunt suspitionem læsæ honestatis. 600.2.1
Virginitas quomodo probetur ut supram intelligamus attentatum. 85.2.5
Vittus, Virutum premia tribui benemerentibus conuenit. 159.1.2 & 177.1.2
Vix ubi facta, & ubi adepti possessio, ibi iudicium de possessione intentari, & exerceri potest. 403.1.1, 2
V i g e s s a. 282.2
Vita hominum longissima est centum annorum, seu præsumitur quis viuere usque ad centum annos. 42.1.15
Vitricus in primogenium paterno affectu expendens non repetitur, nisi animum negotijs gerendis habuerit. 280.2.1, 23
Vituperatores Episcoporum qualiter audienda remissiuè. 62.2.4

V L

Vltima prioribus derogant tam in contrallibus, quam in testamentis. 100.2.2, 3, 5
amplius ut *ibid.* 6

V N

Vniuersitas potest delinquere, & ex delicto obligari. 46.2.7
Vniuersitati privilegium huius leg. competit. 399.2.39
Vnus multoties ex subtili ingenio, & optimis rationibus multorum sententiam superat. 136.1.28
Vna via electa, non potest recurri ad aliam. 331.2.4

V O

V O C A T I O in ius. 192.1
quid sit. *ibid.*
Vocatus. Vocato in iudicium libellus offerendus est, data dilatione ad respondendum 20. dies ad minimum continente. 380.1.1
brevius spatium bodie. *ibid.* 5
Voco. Vocare in ius quid. 192.1
Volens. Volenti non committitur dolus, nec iniuria. 229.2.5
limita ut 230.1.6
Volenti non fit iniuria, remissiuè. *ibid.* 7
Voluntas vltima etiam in genere reperitur. 105.1.14
Voluntas in mente retenta pro nihilo reputatur. 226.1.3
Voluntas captatoria que. *ibid.* 4
Voluntas vltima præuolat sine scriptura. 506.1.2
Voluntas defuncti obseruanda, & illius conscientia non violanda

& Verborum.

Violanda. 533.2.1
ex Voluntate parentis minus solemniter non succedit nisi ab intestato, minus placet. 510.1.2
Voluntate defunctorum inuolabiliter obseruari publice interest. 67.2.7
Votum de nunquam peccando inuolandum. 138.2.52

V R

Vitis incluta, de Constantinopoli. 72.1.10
Vitis augustissima, de Roma. 170.1.3

V S

72 Vique regulariter fiat inclusiue. 270.1.2
Vlucapio non currit contra prohibitum alienare. 317.

1.3
Vlucapio, vel prescriptio non procedit sine iusto titulo. 482.2.1.3
Vlucapit dominum reuocabile non rem ipsam, quia iam sua est, sed actionem per quam reuocari potest. 284.2.8
Vlucapit actus, qui rei fructuarium deteriorauerit, aut videris & fructiferas arbores incidere, expelli potest & ius vsufructus amittit. 34.2.8
Vlucapit actus si acquirat proprietatem, an perdat vsufructum remissum. 419.1.3
si ob paupertatem, vel aliam difficultatem idoneos fideiussores inuenire nequit, an idcirco vsufructum priuandus sit, heredes qui exigit cautionem, ab eo contentus esse debeat iuratoria cautione remissum. 485.2.10

Vlucapit actus rem possidens facit fructus suos etiam ante satisfactionem, nisi malitiose distulerit prestare. 486.

1.13
nisi possidente proprietario cautionem non offerat, nec proprietarium interpellat. ibid.14
Vlucapit actus tenetur fructus perceptos post tempus vsufructus adiectum restituere. 487.2.1
senio vsufructus non facit amplius fructus suos. ibid.2

Vlucapit actus proprietatem pignori non potest. 488.

1.2
Vlucapit actus a proprietario repetit si quid ultra modicam impensam impendit, vel magnam impensam facit. 489.1.7

intelligit ut ibid.8

Vlucapit actus, vel eius heres non prescribit proprietatem. ibid.1.2

intelligit ut ibid.2.3

Vlucapit actus non possidet civiliter, nec merè naturaliter, nec merè civiliter. ibid.5

Vlucapit actus, vel is, cui relicta sunt opera, seruati aliandi potestatem non habet. ibid.2.1

Vlucapit actus non potest alienare, nec cedere vsufructum. ibid.2

intelligit ut ibid.3

& concludit ut ibid.4

Vlucapit actus non tenetur ad eas impensas, quae perpetuum rei utilitatem continere videntur, quin potius incumbunt proprietate, & facta per vsufructuarium repeti possunt, dummodo sint modicae. ibid.

Vlucapit actus decedente si fructus iam sunt percepti, bene percepti censentur, & ad heredem eius pertinent: nondum autem percepti etiam maturi, & proximi perceptioni, spectant ad proprietarium. 487.2.4

Vlucapit actus & exigi possunt causa remunerationis. 209.1.6

Vlucapit actus computantur in actionem negotiorum gestorum, sicut in similia bonae fidei. 281.1.1

sine labe Vsuarum licet exigitur id, quod creditoribus vere inter se tam ratione lucris cessantis, quam damni emergentis, & quid in mutuo. 6.2.10

quoad Vsuarum restitutionem est conditio possessorum bona, & mala fidei. 458.2.4

Vlucapit actus infamiae, etiam quod intra modum a iure civili permixtum vsuras exerceat. 259.2.4

Vlucapit actus improbum sanum exercentes sunt infames. ibid.

1.1.2
Vlucapit actus frequentioris gratia dicta non restringunt dispositionem. 121.1.7

Vlucapit actus, & habitatio differunt. 491.1.6

Vlucapit actus in parte confirmat ius in totum. 501.2.4

Vlucapit actus regulariter non amittitur, nec finitur per ingressum Religionis professione sequuta, sed in monasterium transit. 21.2.41

Vlucapit actus rei ecclesiasticae constituitur potestatis expressio ut vsufructuario mortuo proprietatem consolidata cum fructu ad Ecclesiam redeat. 10.2.31

in Vsufuctu legitima filius grauari non potest. 410.2.11

V S V S R V C T Y, seruatum. 484.1

Vlucapit actus patris non transit ad filium. 486.2.1

Vlucapit actus morte proprietarii non finitur, sed durat quousque vsufructuarius viuit. ibid.3

Vlucapit actus pignori datum tantum durabit, quantum vsufructuarius viuit, eoque mortuo pignus extinguatur. 488.1.3

Vlucapit actus ex quacunque causa debetur, fructuarius canebit quod velis vii arbitrio boni viri. 487.1.1

1.2
Vlucapit actus non potest transferri in alium cum cohaereat persona. 489.2.5

nec constituit nouum per fructuarius, qui rei dominus non est. 490.1.6

contrarium. ibid.7

componitur. ibid.8

Vlucapit actus relictus vsque ad tempus certa aetatis, aut qualitatis, non perit illius morte, sed cum temporis euenit. ibid.2.2

relictus vsque ad tempus conditionis incertae, finitur eueniente conditione: conditio autem si sit impossibilis, aut non eueniat, ad viam relictus censetur. ibid.3

Vlucapit actus, habitatio & vsus differunt. 491.1.6

Vlucapit actus ubi per seruatum adquisitus, alienatio eius non tollit iam factam acquisitionem. 492.1.1

Vlucapit actus seruati relictus per alienationem partis serui non extinguatur. ibid.2

Vlucapit actus non petendo, & personalis actio pro eo, seu pro patientia competens, spatio longi temporis, non minori, finitur. ibid.1.1

non finitur minima, sed media capitis diminutione. ibid.2.2.3

amittitur si vsufructuarius rei mobilis olim anno, vel hodie in triennio vsufructu vsus non est, aut rei immobilis olim biennio, & hodie decennio inter praesentem, aut vicennio inter absentem. ibid.4

limita ut ibid.5,6

& limita ut ibid.7,8,9

Vlucapit actus morte naturali vsufructuarius finitur, & eius proprietatem consolidatur. 493.1.12

finitur maxima & media capitis diminutione vsufructuarius. ibid.1.3

mutatione rei extinguatur, & cum proprietatem consolidatur. ibid.14

Vlucapit actus computatur inter immobilia. ibid.16

Vlucapit actus filiosam, vel seruus alieno relictus acquiratur patri & domino, qui moriente filio, aut seruo refidet apud

Index Rerum, & Verborum.

apud patrem & dominum. *ibid.* 1.1,2
in usufructu pendendo mors usufructuarij attenditur. 486.1.2

V T

Veterini querelantes testamentum non audiuntur. 434.1.40
Vile quàm sit in principio cuiusque rei invocare Nomen Domini. 1.2.5
Vtilitas publica Ecclesia favori, atque commodis est praefenda. 15.1.4

V V

Vulnerans animal sui natura mansuetum, aut rampens, destruens, vel comburens alias res, tenetur quanti plurimi valuit 30. diebus retro à die damni numerandis, l. Aquilia dispositione. 503.1.3

V X

Vxor scire praesumitur quicquid scit vir. 98.1.2
Vxor heretica non gaudet privilegio concessi mulieribus dotatis. 101.2.6
Vxor non potest vocare maritum in ius sine venia. 192.2.5
Vxor à marito, vel pater à filio, separandi non sunt. 523.2.4
Vxori ratione mortis mariti competit tristior habitus. 258.1.3
Vxoress Clericorum, qui in minoribus sunt constituti Ordini, an furi privilegio gaudeant. 45.2.9
Vxoress duas qui ducerit, poena capitis puniendus est. 115.1.4

Vxor militum, qui viros militantes sequuntur, gaudens beneficio restitutionis. 342.2.1,2
Vxoress militum, qui Reip. causa absunt. 342.2
Vxor militum probabiliter cum maritis absentes & peregrinantes, restitutionis auxilio contra res in absentia venditas, pretio tamen exceptionis saluto, iuvantur. 343.1.1,2

X E

X Eno tam pauperum nomine adis hereditatem, quàm agi, & licite exigit pro pauperum alimentis. 81.1.6
Xenone, aut curatore à testatore nominato, alius non admittitur ad curam & distributionem legatorum ad pios usus. *ibid.* 8
Xenones inter plures in impetranda pecunia assignatione praesumunt divores. *ibid.* 7
Xenodochium dictio Græca, & significat locum, quo peregrini hospites, vel potius pauperes recipiuntur. 37.1.5
Xenodochia & similia loci sacris, & religiosis equiparantur, illorumque fruuntur privilegijs. 27.2.5
XENODOCHII & privilegia eorum. 43.2
Xenodochi qui. *ibid.* 4

Z O

Z Oticus primus orphanotrophia instituit. 78.1.4

INDICIS RERVM FINIS.

BARBOSA

COLLECTANEA

289